

UCHWAŁA NR 35/10

**ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 22 GRUDNIA 2010r.**

W SPRAWIE:

w sprawie zatwierdzenia dokumentu „Ocena stanu zdrowia mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego”.

NA PODSTAWIE:

Na podstawie art. 41 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.) i art. 9 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027z późn zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Zatwierdza się dokument „Ocena stanu zdrowia mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

MARSZAŁEK

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ADAM JARUBAS

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

OCENA STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

KIELCE, PAŹDZIERNIK 2010 r.

Spis treści

Wstęp	5
I. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW WARUNKUJĄCYCH ZDROWIE MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO	7
1. Analiza urodzeń w województwie świętokrzyskim.....	7
1.1. Urodzenia.....	7
1.2. Wnioski	8
2. Analiza umieralności w województwie świętokrzyskim	9
2.1. Zgony i współczynniki zgonów.....	9
2.2. Zgony niemowląt.....	22
2.3. Umieralność z powodu wszystkich przyczyn zgonów.....	23
2.4. Główne przyczyny zgonów.....	23
2.5. Wnioski	29
3. Analiza struktury hospitalizacji ogólnych i psychiatrycznych.....	30
3.1. Wnioski	38
4. Zapadalność na choroby zakaźne	40
4.1. Działania w sytuacjach kryzysowych	40
4.2. Wybrane jednostki chorobowe, dla których zanotowano niekorzystną sytuację epidemiologiczną w województwie świętokrzyskim w 2009 r.	41
4.3. Choroby zakaźne wieku dziecięcego	41
4.4. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie innych, wybranych jednostek chorobowych w województwie świętokrzyskim w 2009 r.	42
4.5. Zakażenia zakładowe	44
5. Zapobieganie chorobom	47
5.1. Realizacja programu szczepień ochronnych.....	47
5.2. Programy zdrowotne realizowane w województwie świętokrzyskim	48
5.2.1. Program profilaktyki raka piersi	48
5.2.2. Program profilaktyki raka szyjki macicy	48
5.2.3. Program profilaktyki wczesnego wykrywania chorób układu krążenia.....	49
5.2.4. Program profilaktyki wczesnego wykrywania przewlekłej obturacyjnej choroby płuc.....	49
5.2.5. Program profilaktyki próchnicy u dzieci i młodzieży	50
5.2.6. Inne programy zdrowotne realizowane województwie świętokrzyskim.....	50
5.3. Wnioski	51
6. Czynniki ryzyka mieszkańców województwa świętokrzyskiego	52
6.1. Palenie papierosów.....	52
6.1.1. Palenie tytoniu przez młodzież	53
6.1.2. Częstość palenia tytoniu	56
6.1.3. Bierne palenie tytoniu.....	56
6.2. Spożycie alkoholu.....	57
6.2.1. Picie alkoholu przez młodzież.....	60
6.2.2. Nadużywanie alkoholu.....	63
6.2.2. Upijanie się	64

6.2.3. Szkody zdrowotne spowodowane piciem alkoholu.....	66
6.3. Używanie narkotyków i środków odurzających	67
6.3.1. Dostępność narkotyków.....	67
6.3.2. Doświadczenia z narkotykami	69
6.3.3. Rodzaje narkotyków	71
6.4. Dostęp do papierosów, alkoholu i narkotyków	75
6.5. Podsumowanie.....	78
6.6. Aktywność fizyczna	79
6.7. Nadwaga i otyłość.....	80
6.8. Spożycie owoców i warzyw.....	81
6.9. Leczenie osób uzależnionych	82
6.10. Wnioski	86
7. Czynniki społeczno – ekonomiczne mające wpływ na powstawanie potrzeb zdrowotnych	88
7.1. Ludność województwa świętokrzyskiego.....	88
7.2. Struktura ludności Województwa Świętokrzyskiego	93
7.3. Trendy demograficzne populacji województwa świętokrzyskiego	109
7.4. Prognoza ludności	121
7.4.1. Prognoza ludności na lata 2005 – 2030.....	121
7.4.2. Prognoza ludności na lata 2008-2035	125
7.5. Przyrost naturalny w województwie świętokrzyskim.....	131
7.6. Wnioski	133
7.7. Bezrobocie w województwie świętokrzyskim.....	134
7.7.1. Stopa bezrobocia i bezrobotni w województwie świętokrzyskim.....	135
7.7.2. Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni 2009 roku	144
7.7.3. Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	144
7.7.4. Bezrobotne kobiety i mężczyźni	144
7.7.5. Niepełnosprawni bezrobotni	145
7.7.6. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	145
7.7.7. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładów pracy	146
7.7.8. Cechy bezrobocia w województwie świętokrzyskim	146
7.7.9. Tendencje charakterystyczne dla bezrobocia w 2009 roku	147
8. Środowisko fizyczne	148
8.1. Zanieczyszczenia powietrza.....	148
8.1.1. Główne źródła zanieczyszczeń.....	152
8.1.2. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	160
8.1.3. Podsumowanie.....	161
8.2. Zaopatrzenie w wodę do spożycia.....	162
8.2.1. Jakość wody do spożycia	162
8.2.2. Charakterystyka poszczególnych grup urzędzeń zaopatrzenia ludności w wodę..	163
8.2.4. Podsumowanie.....	166
8.3. Infrastruktura komunalna.....	166
9. Zasoby systemu ochrony zdrowia województwa świętokrzyskiego	170
9.1. Zakłady opieki zdrowotnej dla których organem założycielskim jest Województwo Świętokrzyskie	170

9.2. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest powiat ...	173
9.3. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej.....	179
9.4. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	179
9.5. Inne zakłady opieki zdrowotnej.....	179
9.6. Zasoby kadrowe systemu ochrony zdrowia	184
9.6.1. Zatrudnienie lekarzy i lekarzy dentyistów w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach.....	185
9.6.2. Zatrudnienie pielęgniarek i położnych w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach.....	185
II. WARUNKI ZASPOKOJENIA POTRZEB ZDROWOTNYCH MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO.....	186
1. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	186
2. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej w zakresie stomatologii.....	190
3. Warunki zaspokojenia potrzeb w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	194
3.1. Warunki zaspokojenia potrzeb w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla poszczególnych powiatów	194
3.2. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa	200
4. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej.....	209
4.1. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji powiatów	209
4.2. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa świętokrzyskiego	213
4.3. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia uzdrowskiego dla populacji województwa świętokrzyskiego	221
5. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie programów profilaktycznych dla populacji województwa świętokrzyskiego.....	222
Podsumowanie	226
Spis tabel.....	233
Spis wykresów.....	236
Aneks	237

Wstęp

Podstawę kreowania polityki zdrowotnej Województwa Świętokrzyskiego stanowi zaktualizowana **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020**, przyjęta Uchwałą Nr XLII/508/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 października 2006 r.

Nadrzędną funkcją strategii rozwoju regionu jest „**Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego**”.

Misji Strategii podporządkowane są wszelkie inne kierunki bezpośrednich i pośrednich działań strategicznych, które stanowią lub mogą stanowić składowe części Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego.

Celem generalnym „Strategii” jest: „Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.

Cele warunkujące odnoszące się do rozwoju zasobów ludzkich (Cel 2) i wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa (Cel 4), wyznaczają m.in. priorytety i kierunki działań rozwoju zasobów kadr medycznych i placówek ochrony zdrowia oraz zintegrowanej polityki społecznej jak: profilaktyka prozdrowotna, promocja zdrowia i aktywnego stylu życia.

Realizując cele „Strategii” w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej i Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego opracowywane są dokumenty, które ściśle korespondują z założeniami, celami i zadaniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007 – 2015 stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r., Narodowym Planem Zdrowotnym na lata 2004 – 2013 ogłoszonym przez Ministra Zdrowia w Komunikacie z dnia 30 kwietnia 2004 r. oraz Strategii Rozwoju Ochrony Zdrowia w Polsce na lata 2007 – 2013, dokumentu przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 21 czerwca 2005 r. Nawiązują także do Światowej Deklaracji Zdrowia przyjętej przez WHO w 1998 r., a w szczególności do przyjętego przez Europejski Komitet Regionalny WHO

dokumentu pn. „Zdrowie 21 – zdrowie dla wszystkich w XXI wieku” oraz nowej strategii Zdrowia, "Razem dla zdrowia: Strategiczne podejście dla UE na lata 2008-2013" przyjętej przez Komisję Europejską w dniu 23 października 2007 roku.

Odnoszą się także do Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 (SRK) przyjętej przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 r.; Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie (Narodowa Strategia Spójności); Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przyjętego do realizacji decyzją Komisji Europejskiej nr CCI 2007 PL 051 PO 001 z dnia 28 września 2007 r., który jest jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce oraz stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska i ma przyczyniać się do urzeczywistnienia jej założeń.

Podstawą prawną opracowania dokumentu „Ocena stanu zdrowia mieszkańców województwa świętokrzyskiego” jest art. 9 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).

„Ocena stanu zdrowia mieszkańców województwa świętokrzyskiego” ściśle koresponduje z założeniami wymienionych wyżej dokumentów.

Dokument składa się z dwóch części. W pierwszej przedstawiona została charakterystyka stanu zdrowia mieszkańców województwa oraz analiza czynników determinujących zdrowie jakimi są uwarunkowania demograficzne, czynniki ryzyka zdrowotnego oraz problemy zdrowotne. Istotnym elementem jest określenie zasobów systemu ochrony zdrowia województwa świętokrzyskiego.

Czynniki te stanowią podstawę do określenia potrzeb zdrowotnych populacji wymagających podjęcia działań zapobiegawczych, leczniczych i rehabilitacyjnych.

W drugiej części, na podstawie analizy sytuacji zdrowotnej, sprecyzowane zostały warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa świętokrzyskiego w zakresie podstawowej, specjalistycznej ambulatoryjnej oraz stacjonarnej opieki zdrowotnej. Określone zostały także warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie stomatologii oraz w zakresie profilaktycznych programów zdrowotnych.

I. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW WARUNKUJĄCYCH ZDROWIE MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Charakteryzując stan zdrowia mieszkańców województwa wzięto pod uwagę współczynniki urodzeń oraz sytuację epidemiologiczną, w tym wskaźniki dotyczące umieralności, chorobowości i zapadalności.

Analizując natomiast czynniki warunkujące zdrowie zwrócono uwagę na wybrane działania profilaktyczne oraz zachowania zdrowotne, strukturę demograficzną, sytuację społeczno-ekonomiczną mieszkańców, środowisko fizyczne oraz regionalne zasoby systemu ochrony zdrowia województwa.

1. Analiza urodzeń w województwie świętokrzyskim

1.1. Urodzenia

Tempo przyrostu naturalnego systematycznie słabnie od kilku lat. Trend ten zaczął się zmniejszać od 2007 r. Liczba urodzeń żywych w 2009 roku wynosiła 12 741 i była wyższa w stosunku do 2008 r. o 5 osób. Ogółem na wsiach rodzi się więcej dzieci niż w miastach.

W 2009 r. (w stosunku do roku 2008) odnotowano wzrost urodzeń żywych w miastach (5 452 w 2009 r. i 5 330 w 2008 r.) i spadek urodzeń żywych na wsiach (7 289 w 2009 r. i 7 406 w 2008 r.).

Współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności w roku 2009 wynosił 10,03 i był wyższy o 0,02 w stosunku do roku 2008. Najwyższy współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności w roku 2009 odnotowano w powiatach: kieleckim (11,25), staszowskim (10,77) i jędrzejowskim (10,48), najniższy zaś w powiatach: kazimierskim (8,38), pińczowskim (8,62) i skarżyskim (8,95).

W miastach, najwyższy współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności w 2009 r. odnotowano w powiatach: staszowskim (11,20), kieleckim (10,71) i jędrzejowskim (10,54), najniższy zaś w powiatach: skarżyskim (8,13), włoszczowskim (8,32) i pińczowskim (8,51).

Natomiast na wsiach najwyższy współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności w 2009 r. odnotowano w powiatach: starachowickim (12,34), kieleckim (11,29) i skarżyskim (11,10), najniższy zaś w powiatach: kazimierskim (8,28), pińczowskim (8,67) i ostrowieckim (9,51).

Tabela 1. Współczynnik żywych urodzeń na 1000 mieszkańców województwa świętokrzyskiego w latach 2008-2009 ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z podziałem miasto – wieś

Współczynnik żywych urodzeń na 1000 osób								
województwo			ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Powiat	kod TERYT (pełny)	ogółem	rok 2008			rok 2009		
			ogółem	w tym		ogółem	w tym	
				miasto	wieś		miasto	wieś
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	BUSKI	2601	10,00	9,28	10,21	9,91	9,61	10,00
2.	JĘDRZEJOWSKI	2602	10,97	10,99	10,97	10,48	10,54	10,45
3.	KAZIMIERSKI	2603	9,26	10,73	8,90	8,38	8,76	8,28
4.	KIELECKI	2604	11,23	10,65	11,27	11,25	10,71	11,29
5.	KONECKI	2605	10,47	9,86	10,75	9,79	9,23	10,05
6.	OPATOWSKI	2606	9,81	8,38	10,19	9,63	8,97	9,80
7.	OSTROWIECKI	2607	8,66	8,57	8,87	9,37	9,30	9,51
8.	PIŃCZOWSKI	2608	9,60	8,31	10,16	8,62	8,51	8,67
9.	SANDOMIERSKI	2609	10,11	9,38	10,51	9,83	8,87	10,36
10.	SKARŻYSKI	2610	8,92	8,97	8,78	8,95	8,13	11,10
11.	STARACHOWICKI	2611	9,97	8,55	12,00	10,42	9,06	12,34
12.	STASZOWSKI	2612	10,57	10,47	10,63	10,77	11,20	10,54
13.	WŁOSZCZOWSKI	2613	10,65	9,17	11,09	9,73	8,32	10,15
14.	MIASTO KIELCE	2661	9,26	9,26	-	9,94	9,94	-
15.	WOJEWÓDZTWO OGÓŁEM		10,01	9,25	10,63	10,03	9,50	10,47

Opracowano na danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

1.2. Wnioski

Analizując dane dotyczące urodzeń w latach 2008 – 2009 zaobserwowano:

- wzrost liczby urodzeń żywych w miastach oraz spadek urodzeń żywych na wsiach,
- utrzymujący się wyższy współczynnik urodzeń żywych dla populacji zamieszkującej na wsi niż w miastach.

2. Analiza umieralności w województwie świętokrzyskim

Analiza umieralności jest najczęściej stosowaną metodą oceny stanu zdrowia populacji. Ocena trendów umieralności pozwala zwrócić uwagę na najistotniejsze problemy zdrowotne szczególnie na te przypadki, które okazały się na tyle poważne, że stały się przyczyną utraty życia. Istotną rolę odgrywa tu analiza umieralności przedwczesnej – odnoszącej się do zgonów przed 65 rokiem życia oraz umieralności „do uniknięcia” – odnoszącej się do zgonów, którym można zapobiec stosując nowoczesne metody profilaktyki i leczenia w ramach aktualnej wiedzy medycznej.

2.1. Zgony i współczynniki zgonów

W 2009 r. liczba zgonów ogółem wynosiła 13 797 osób. W porównaniu z utrzymującą się tendencją zwykłą w latach poprzednich (13 803 w 2006 r., 13 269 w 2005 r., 13 067 w 2004 r., 13 709 w 2007 r. i 13 891 w 2008 r.) odnotowano niewielki spadek liczby zgonów.

Nadal obserwuje się większą liczbę zgonów wśród populacji mężczyzn (w 2009 r. – 7 437, 2008 r. – 7 535, 2007 r. – 7 443 i w 2006 r. – 7 475) niż wśród populacji kobiet (w 2009 r. 6 360, 2008 r. – 6 356, 2007 r. – 6 266 i w 2006 r. – 6 328).

Również utrzymuje się tendencja wyższej umieralności wśród mieszkańców wsi, niż wśród mieszkańców miast. W 2009 r. w miastach zmarło 5 633 osoby (w 2008 r. – 5 680, 2007 r. – 5 558, 2006 r. – 5 504), na wsiach zmarło 8 164 osoby (w 2008 r. – 8 211, 2007 r. – 8 151, 2006 r. – 8 299).

Analizując wskaźniki zgonów na 10 tys. ludności w latach 2008 – 2009 w 2009 r. odnotowano spadek o 0,51 w stosunku do 2008 r. (108,63 w 2009 r., 109,14 w 2008 r. i 107,48 w 2007 r.)

W 2009 r. najwyższy współczynnik zgonów na 10 tys. osób odnotowano w powiatach: opatowskim (134,30), pińczowskim (129,11) i kazimierskim (125,97). Natomiast najniższy współczynnik odnotowano w Kielcach (87,97) oraz w powiatach: kieleckim (91,99) i w staszowskim (105,22).

W miastach najwyższy współczynnik zgonów na 10 tys. osób odnotowano w powiatach: kieleckim (118,34), starachowickim (117,16) i skarżyskim (110,80), najniższy natomiast w powiatach: staszowskim (69,93), Kielcach (87,97) i jędrzejowskim (94,23).

Na obszarach wiejskich najwyższy współczynnik zgonów na 10 tys. osób odnotowano w powiatach: opatowskim (143,10), pińczowskim (137,72) i buskim (133,98), najniższy zaś w powiatach: kieleckim (90,13), starachowickim (106,84) i skarżyskim (112,33).

Współczynniki zgonów na 10 tys. ludności w województwie i poszczególnych powiatach oraz w z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat przedstawiają tabele 2 – 8.

Tabela 2. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w latach 2008-2009 z uwzględnieniem podziału miasto-wieś

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób								
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE								
Powiat	kod TERYT	rok 2008			rok 2009			
		ogółem	w tym		ogółem	w tym		
			miasto	wieś		miasto	wieś	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	BUSKI	2601	123,0 0	97,51	134,6 1	124,8 5	94,35	133,98
2.	JĘDRZEJOWSKI	2602	114,9 0	93,63	124,1 9	116,9 6	94,23	126,83
3.	KAZIMIERSKI	2603	150,7 2	138,8 3	153,6 6	125,9 7	106,3 2	130,83
4.	KIELECKI	2604	99,44	107,2 0	98,89	91,99	118,3 4	90,13
5.	KONECKI	2605	118,5 1	102,0 0	126,1 0	119,1 5	103,4 1	126,34
6.	OPATOWSKI	2606	133,6 6	96,86	143,1 8	134,3 0	100,2 0	143,10

7.	OSTROWIECKI	2607	110,3 6	111,2 6	108,3 8	108,4 9	104,5 9	117,01
8.	PIŃCZOWSKI	2608	129,3 9	104,4 3	140,3 0	129,1 1	109,1 8	137,72
9.	SANDOMIERSKI	2609	104,6 5	96,18	109,3 8	119,0 7	102,5 1	128,34
10.	SKARŻYSKI	2610	121,8 1	121,3 4	123,0 2	111,2 2	110,8 0	112,33
11.	STARACHOWICKI	2611	107,4 4	111,1 5	102,1 5	112,8 9	117,1 6	106,84
12.	STASZOWSKI	2612	105,5 8	68,76	125,2 5	105,2 2	69,93	124,00
13.	WŁOSZCZOWSKI	2613	114,0 1	110,4 4	115,0 6	124,2 8	96,26	132,62
14.	MIASTO KIELCE	2661	85,52	85,52	-	87,97	87,97	-
WOJEWÓDZTWO OGÓLEM			109,1 4	98,57	117,8 8	108,6 3	98,18	117,23

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Tabela 3. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób OGÓŁEM w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2009 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób – OGÓŁEM																		
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE																		
Lp	Powiat		ogółem	Rok 2009														
				z tego w grupach wiekowych														
	Nazwa	Kod teryt		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO			108,63	41,60	1,72	1,22	1,89	3,80	6,34	7,12	10,88	14,94	30,78	45,37	70,31	99,60	135,91	513,71
1	BUSKI	2601	124,85	0	0	0	0	2,09	5,71	11,74	15,51	24,73	26,13	52,88	64,72	119,21	125,46	557,66
2	JĘDRZEJOWSKI	2602	116,96	43,06	0	0	5,98	5,00	16,59	10,25	7,44	20,14	26,64	43,11	70,35	78,08	142,41	591,44
3	KAZIMIERSKI	2603	125,97	0	0	0	0	14,91	3,51	12,57	21,93	28,06	46,61	42,16	97,64	165,37	561,16	
4	KIELECKI	2604	91,99	57,29	1,21	1,93	1,52	6,17	5,82	9,04	12,45	10,81	38,29	52,80	68,52	102,33	130,37	527,90
5	KONECKI	2605	119,15	36,90	3,17	0	2,23	1,80	4,71	5,93	17,60	16,88	24,08	51,16	92,33	116,02	147,29	554,25
6	OPATOWSKI	2606	134,30	56,18	10,03	3,83	0	7,67	4,70	6,85	7,70	23,23	18,19	48,86	88,12	157,61	164,05	614,00
7	OSTROWIECKI	2607	108,49	27,93	0	0	1,70	4,04	3,45	4,30	11,29	23,49	28,90	58,81	68,90	107,57	118,47	510,37

8	PIŃCZOWSKI	2608	129,11	0	0	0	4,31	3,55	6,40	12,7 1	14,7 4	32,1 7	28,4 4	66,8 4	87,6 7	83,2 5	160,8 2	557,0 5
9	SANDOMIERSKI	2609	119,07	37,8 3	3,44	7,84	2,20	1,71	4,75	3,03	3,57	11,5 2	32,7 3	38,5 1	57,0 9	96,0 2	162,7 8	589,0 3
10	SKARŻYSKI	2610	111,22	56,9 8	0	3,26	2,59	2,00	3,36	10,8 0	7,56	14,8 3	30,7 9	40,6 8	69,2 2	89,8 7	163,2 7	499,0 8
11	STARACHOWICKI	2611	112,89	20,5 8	5,89	0	4,07	3,17	4,09	10,7 5	20,9 0	8,92	43,4 6	43,5 2	89,7 5	104, 97	132,2 2	502,5 2
12	STASZOWSKI	2612	105,22	50,7 0	0	0	0	3,70	15,1 4	3,44	7,49	16,7 2	32,1 1	32,5 6	63,1 1	81,0 4	114,8 3	578,2 7
13	WŁOSZCZOWSKI	2613	124,28	66,0 8	0	0	3,81	0	11,3 5	2,58	9,62	17,0 6	32,9 0	60,8 6	75,2 1	112, 06	180,7 9	592,2 6
14	MIASTO KIELCE	2661	87,97	54,0 0	1,40	0	0	4,35	2,05	4,83	7,88	5,51	26,8 5	26,5 1	60,0 3	84,4 2	111,1 3	436,3 9

Tabela 4. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób OGÓŁEM w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2008 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępowaniem 5 lat

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób – OGÓŁEM																		
ŚWIĘTOKRZYSKIE																		
Lp	Powiat		Rok 2008															
			ogółem	z tego w grupach wiekowych														
	Nazwa	Kod		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69

		teryt																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
OGÓLEM WOJEWÓDZTWO			109,1 4	47,4 0	2,21	1,53	1,66	5,44	6,67	8,24	12,1 4	19,5 5	30,8 7	50,1 0	74,1 8	105,8 7	137,4 7	200,8 5	294,8 3	835,9 7
1.	BUSKI	260 1	126,0 0	41,3 2	4,01	0	0	6,10	1,80	8,67	7,77	12,6 6	38,3 7	49,9 6	69,0 9	98,89	139,6 0	173,9 7	308,5 8	888,8 9
2.	JĘDRZEJOW SKI	260 2	114,9 0	41,7 5	2,91	2,33	1,92	11,2 7	11,4 3	3,89	6,13	19,0 4	53,4 0	57,9 8	77,3 4	112,8 8	114,7 0	213,5 0	309,5 6	843,4 6
3.	KAZIMIERS KI	260 3	150,7 2	0	8,69	0	0	3,99	7,15	7,31	12,4 9	8,81	37,8 6	71,1 3	104,8 3	141,5 5	157,7 8	266,3 1	366,9 1	983,8 1
4.	KIELECKI	260 4	99,44	36,4 6	3,72	3,73	3,65	5,44	9,10	8,80	15,4 1	24,3 2	34,4 1	44,0 7	82,4 7	112,8 0	158,0 8	205,6 9	313,6 2	870,2 4
5.	KONECKI	260 5	118,5 1	22,9 1	0	0	2,11	1,76	1,48	6,20	10,5 5	20,9 3	32,0 3	72,2 9	74,65	121,3 3	138,9 8	211,7 9	360,8 0	858,4 2
6.	OPATOWSK I	260 6	133,6 6	37,1 1	5,18	0	0	7,48	11,4 8	18,7 1	10,4 3	14,8 7	23,5 2	53,1 2	89,7 7	111,0 3	173,0 2	249,8 8	320,1 4	929,7 3
7.	OSTROWIE CKI	260 7	110,3 6	70,4 2	0	2,01	0	2,56	4,40	12,2 3	16,4 7	22,6 3	33,9 2	60,3 9	62,3 8	109,4 5	125,9 1	202,8 9	310,6 8	829,2 3
8.	PIŃCZOWSK I	260 8	129,3 9	26,2 5	0	5,30	4,14	6,62	0	6,42	7,43	20,4 9	31,6 7	49,7 7	101,5 2	106,1 0	116,3 8	181,9 2	289,2 8	907,0 7
9.	SANDOMIER SKI	260 9	104,6 5	48,9 6	0	2,53	2,09	4,95	7,63	11,0 0	8,99	17,6 0	28,4 1	54,6 7	53,1 9	99,16	133,4 6	157,6 2	240,9 6	804,4 3
10.	SKARŻYSKI	261 0	121,8 1	72,1 5	0	3,17	0	5,75	11,2 3	6,33	17,1 6	21, 59	19,4 0	56,9 6	101,9 7	129,5 8	179,5 2	227,7 3	262,5 5	808,6 0
11.	STARACHO WICKI	261 1	107,4 4	42,9 2	0	0	1,92	7,55	10,6 2	8,18	19,7 7	23,3 0	35,3 2	35,4 0	62,7 4	108,1 2	127,7 4	223,0 7	269,0 5	780,4 4

12	STASZOWSKI	2612	105,58	51,88	0	0	2,11	5,34	1,63	10,58	10,00	16,93	29,63	53,49	99,32	69,05	118,98	222,40	226,37	886,05
13	WŁOSZCZOWSKI	2613	114,01	81,80	0	0	0	2,75	5,48	7,97	19,42	14,05	39,54	54,54	37,59	114,37	104,38	239,32	271,12	982,91
14	MIASTO KIELCE	2661	85,52	60,98	4,45	0	1,12	4,95	5,14	5,32	8,65	18,74	15,77	33,30	60,14	88,30	133,06	158,12	286,96	662,29

Tabela 5. Współczynnik zgonów na 10 tys. MĘŻCZYŹNI ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2009, z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób – MĘŻCZYŹNI																		
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE																		
Lp	Powiat		ogółem	Rok 2009														
				z tego w grupach wiekowych														
	Nazwa	Kod teryt		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO			120,28	44,12	1,73	2,05	2,28	6,08	9,96	10,68	17,75	22,74	49,15	68,79	105,71	149,68	200,46	655,26
1	BUSKI	2601	138,99	0	0	0	0	4,11	7,61	15,93	30,25	36,14	45,60	73,05	91,34	173,16	179,61	712,76
2	JĘDRZEJOWSKI	2602	129,30	41,15	0	0	7,84	9,71	17,47	14,77	11,23	34,72	43,10	72,11	109,15	122,35	209,73	724,61
3	KAZIMIERSKI	2603	133,35	0	0	0	0	0	21,04	6,47	16,14	16,86	45,09	73,71	29,28	127,59	217,39	727,90

4	KIELECKI	2604	103,73	76,0 1	2,35	3,84	1,50	10,8 3	10,3 8	15,3 7	21,5 5	15,2 7	58,0 5	77,0 0	99,1 6	150, 48	184, 65	667, 90
5	KONECKI	2605	132,93	24,2 7	0	0	4,32	3,52	6,07	8,47	25,5 6	28,3 0	42,3 9	70,5 2	151, 97	175, 84	215, 92	701, 27
6	OPATOWSKI	2606	145,15	104, 90	0	0	0	15,0 5	9,12	8,60	14,5 0	28,7 4	35,9 9	82,1 4	134, 78	231, 73	260, 61	731, 63
7	OSTROWIECKI	2607	119,06	35,7 1	0	0	3,31	2,63	4,47	6,11	16,9 5	37,5 8	43,9 6	84,3 0	101, 73	169, 38	187, 03	608, 47
8	PIŃCZOWSKI	2608	136,94	0	0	0	8,48	6,94	12,2 9	11,7 0	27,4 2	46,9 5	39,8 4	112, 76	138, 01	113, 64	209, 97	661, 41
9	SANDOMIERSKI	2609	130,07	49,3 8	6,72	14,9 2	0	3,36	9,35	5,88	6,88	19,2 5	57,4 7	66,6 9	85,9 2	155, 59	201, 19	720, 70
10	SKARŻYSKI	2610	119,56	0	0	6,25	0	3,82	6,45	20,4 4	7,15	25,2 3	56,5 7	68,1 8	98,4 2	113, 41	239, 89	611, 57
11	STARACHOWICKI	2611	127,36	19,9 2	11,3 4	0	3,97	6,16	5,35	10,2 2	38,6 7	14,1 3	56,6 4	65,4 0	146, 70	151, 12	208, 51	630, 15
12	STASZOWSKI	2612	120,07	24,1 0	0	0	0	3,64	26,2 7	6,47	11,1 6	28,5 6	63,8 1	44,0 6	100, 26	133, 49	191, 61	729, 78
13	WŁOSZCZOWSKI	2613	137,31	78,4 4	0	0	7,49	0	21,9 0	4,91	18,4 1	26,2 0	34,5 6	101, 98	115, 71	150, 88	270, 07	725, 11
14	MIASTO KIELCE	2661	97,95	58,4 2	0	0	0	5,15	3,99	7,75	11,2 0	8,14	43,7 0	35,2 3	87,0 0	134, 24	168, 80	519, 73

Tabela 6. Współczynnik zgonów na 10 tys. MĘŻCZYŹNI ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2008, z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób – MĘŻCZYŹNI																				
ŚWIĘTOKRZYSKIE																				
Lp	Powiat		Rok 2008																	
			ogółem	z tego w grupach wiekowych																
	Nazwa	Kod teryt		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
OGÓLEM WOJEWÓDZTWO			121,59	54,10	1,73	1,66	136	7,82	9,95	13,34	18,85	30,18	45,08	81,08	114,39	159,39	205,82	305,89	444,11	1010,69
1.	BUSKI	2601	132,22	52,22	0	0	0	4,00	3,57	16,82	15,07	24,33	64,34	80,80	112,94	146,65	234,86	262,11	379,45	1007,23
2.	JĘDRZEJO WSKI	2602	125,53	21,10	5,58	4,45	0	21,72	16,67	4,99	8,65	36,10	87,00	28,62	126,17	183,49	132,03	298,51	415,15	1029,22
3.	KAZIMIERSKI	2603	166,38	0	17,36	0	0	7,82	6,80	13,62	7,92	17,20	64,22	103,09	136,49	223,51	218,89	402,99	528,00	1318,36
4.	KIELECKI	2604	111,95	44,05	0	1,84	2,90	5,88	14,63	15,95	27,14	37,13	48,62	69,34	115,37	165,48	239,78	304,65	527,55	1096,47
5.	KONECKI	2605	138,94	23,00	0	0	0	3,39	2,88	11,59	19,33	32,44	46,39	127,30	125,75	198,44	236,11	331,45	601,17	1099,69
6.	OPATOWSKI	2606	140,54	33,11	10,47	0	0	14,58	18,14	26,04	14,77	23,56	34,54	85,21	158,86	128,08	241,06	403,14	405,86	1116,82
7.	OSTROWIECKI	2607	120,05	97,85	0	3,90	0	4,98	2,15	18,95	21,91	36,32	42,50	105,13	105,11	167,41	201,09	318,77	443,96	902,83
8.	PIŃCZOWSKI	2608	143,35	49,26	0	10,06	8,38	6,33	0	11,71	13,83	32,10	46,66	79,73	147,64	165,56	194,26	304,23	436,01	1161,62

9.	SANDOMIE RSKI	2609	116,7 4	22,7 3	0	0	4,10	3,28	8,9 2	18,5 2	13,8 2	23,7 0	40,7 0	87,79	74,39	120, 35	207,8 2	258,6 8	268,4 2	1058, 77
10.	SKARŻYSKI	2610	138,1 8	142, 05	0	6,1 2	0	11,1 1	21,6 9	9,06	21,5 7	34,3 2	30,1 5	95,47	174,0 6	172, 47	256,4 1	348,6 5	481,0 7	927,9 4
11.	STARACHO WICKI	2611	123,5 4	42,0 2	0	0	0	11,6 9	20,8 6	15,5 6	33,8 1	28,6 7	58,4 0	53,54	93,31	159, 80	199,4 7	350,1 2	406,5 0	1000, 44
12.	STASZOWS KI	2612	112,6 0	51,1 5	0	0	4,16	10,5 6	3,1 9	9,89	15,1 6	28,7 0	36,2 2	75,70	140,5 2	117, 92	160,3 1	290,3 8	304,2 2	1071, 04
13.	WŁOSZCZO WSKI	2613	120,0 2	41,6 7	0	0	0	5,45	5,2 8	15,0 9	30,7 5	26,8 8	40,5 4	83,3 3	56,1 8	177, 37	182,1 2	379,2 7	406,8 2	980,7 1
14.	MIASTO KIELCE	2661	99,73	82,5 6	2,84	0	0	4,92	6,2 0	7,69	12,5 9	25,4 0	21,8 8	56,8 2	87,1 0	143, 67	188,9 8	237,2 1	435,3 1	803,6 3

Tabela 7. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób KOBIECY w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2009 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postęmem 5 lat

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób – KOBIECY																		
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE																		
Lp	Powiat		ogółem	Rok 2009														
				z tego w grupach wiekowych														
	Nazwa	Kod teryt		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO			97,58	38,91	1,76	0,36	1,49	1,42	2,52	3,30	3,38	6,73	11,68	21,72	35,11	52,78	78,88	456,65
1	BUSKI	2601	111,44	0	0	0	0	0	3,81	7,08	0	12,7 0	4,96	30,9 2	36,2 2	67,6 7	75,7 6	463,7 6

2	JĘDRZEJOWSKI	2602	104,88	45,1 5	0	0	4,05	0	15,6 4	5,34	3,17	3,87	8,59	14,8 1	29,4 8	36,4 7	75,1 3	507,1 1
3	KAZIMIERSKI	2603	118,83	0	0	0	0	0	7,96	0	8,72	27,4 2	9,72	17,5 6	56,3 2	66,4 5	118, 23	460,9 4
4	KIELECKI	2604	8039	36,8 7	0	0	1,54	1,27	1,18	2,33	2,71	5,99	16,6 9	25,9 4	34,6 3	51,4 2	76,8 2	443,9 8
5	KONECKI	2605	105,84	49,8 8	6,37	0	0	0	3,26	3,12	7,84	3,99	4,19	30,3 4	30,7 6	58,9 9	84,4 0	468,2 9
6	OPATOWSKI	2606	123,81	0	20,6 0	7,66	0	0	0	4,87	0	17,6 1	0	11,5 2	37,6 3	74,7 4	75,2 9	545,7 5
7	OSTROWIECKI	2607	98,76	19,4 6	0	0	0	5,52	2,37	2,28	5,20	8,95	14,7 5	35,7 5	38,9 6	51,3 5	60,5 6	452,2 0
8	PIŃCZOWSKI	2608	121,48	0	0	0	0	0	13,9 0	0	16,5 4	16,5 8	15,7 0	31,8 7	51,9 8	117, 00	494,1 1	
9	SANDOMIERSKI	2609	108,71	25,7 7	0	0	4,49	0	0	0	0	3,83	8,15	11,3 5	27,3 0	39,9 5	128, 93	507,4 4
10	SKARŻYSKI	2610	103,53	119, 77	0	0	5,37	0	0	0	8,01	4,27	4,45	14,4 5	42,9 4	69,4 4	98,1 5	434,1 2
11	STARACHOWICKI	2611	99,36	21,2 8	0	0	4,17	0	2,78	11,3 4	0	3,60	29,6 6	21,7 2	35,9 4	63,6 6	68,4 0	426,1 7
12	STASZOWSKI	2612	90,63	80,2 2	0	0	0	3,76	3,45	0	4,26	4,29	0	20,6 9	21,6 6	27,3 4	43,3 8	483,0 0
13	WŁOSZCZOWSKI	2613	111,46	50,2 6	0	0	0	0	0	0	0	7,12	31,0 4	14,4 0	30,4 5	72,9 5	95,6 6	508,6 3

14	MIASTO KIELCE	2661	79,05	49,5 0	2,87	0	0	3,53	0	2,08	4,53	2,80	10,0 5	18,6 8	37,4 8	45,1 1	65,7 6	383,5 9
----	---------------	------	-------	-----------	------	---	---	------	---	------	------	------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------

Tabela 8. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób KOBIECY w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2008 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postęmem 5 lat

Współczynnik zgonów na 10 tys. osób – KOBIECY																				
ŚWIĘTOKRZYSKIE																				
Lp	Powiat		Rok 2008																	
			ogółem	z tego w grupach wiekowych																
	Nazwa	Kod teryt		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO			97,32	40,41	2,72	1,40	1,97	2,96	3,22	2,78	4,81	8,42	16,13	18,85	34,20	55,89	77,63	120,72	194,85	739,17
1.	BUSKI	2601	120,07	29,15	8,17	0	0,00	8,27	0	0	0	0	10,03	16,63	22,03	53,15	55,38	105,26	260,02	806,38
2.	JĘDRZEJO WSKI	2602	104,52	61,98	0	0	3,87	0	5,88	2,71	3,28	0	17,09	27,86	25,97	46,20	97,46	140,27	234,13	747,81
3.	KAZIMIERSKI	2603	135,65	0	0	0	0,00	0	7,54	0	17,57	0	9,78	35,43	70,37	58,63	103,09	156,25	251,72	822,76
4.	KIELECKI	2604	87,07	28,33	7,59	5,68	4,42	4,98	3,45	1,21	2,78	10,66	18,60	16,19	45,81	56,88	78,57	128,21	171,43	758,87
5.	KONECKI	2605	98,78	22,83	0	0	4,29	0	0	0	0	8,06	16,61	14,16	21,71	47,02	53,17	119,57	208,72	743,90

6.	OPATOWSKI	2606	127,01	42,19	0	0	0,00	0	4,65	10,15	5,55	6,01	12,01	16,95	13,79	92,54	111,94	138,42	264,32	836,01
7.	OSTROWIECKI	2607	101,45	41,41	0	0	0,00	0	6,76	4,72	10,57	9,02	25,82	19,91	23,75	55,80	62,88	119,05	222,38	792,90
8.	Pińczowski	2608	115,80	0	0	0	0,00	6,95	0	0	0	8,38	16,13	15,29	50,38	46,48	48,43	84,39	190,11	781,96
9.	SANDOMIERSKI	2609	93,28	79,58	0	5,29	0,00	6,64	6,27	3,20	3,75	11,62	16,19	22,35	30,78	79,84	68,82	76,50	148,03	676,14
10.	SKARŻYSKI	2610	106,73	0	0	0	0,00	0	0	3,33	12,18	8,69	8,63	20,23	36,75	91,60	116,75	139,21	136,49	747,73
11.	STARACHOWICKI	2611	92,38	43,86	0	0	3,95	3,13	0	0	3,55	17,92	10,90	17,56	33,33	62,45	68,99	133,79	173,53	669,20
12.	STASZOWSKI	2612	98,69	52,63	0	0	0,00	0	0	11,37	4,24	4,37	22,95	30,85	52,26	19,80	79,41	169,49	173,45	784,67
13.	Włoszczowski	2613	108,08	120,48	0	0	0,00	0	5,69	0	6,48	0	38,40	20,88	17,88	50,00	31,18	124,48	181,66	845,32
14.	Miasto Kielce	2661	72,78	40,04	6,19	0	2,29	4,97	4,00	3,09	4,65	11,79	9,82	12,33	37,95	44,35	88,56	100,29	187,14	583,79

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

2.2. Zgony niemowląt

W Województwie Świętokrzyskim do 2007 r. systematycznie wzrastała liczba zgonów niemowląt. W 2009 r. odnotowano 53 zgony niemowląt i liczba ta była niższa niż w roku poprzednim. W 2008 r. odnotowano 60 zgonów niemowląt, w 2007 r. – 60., w 2006 r. – 57, w 2005 r. 41, a w 2004 r. - 48.

Współczynnik umieralności niemowląt w 2009 roku (liczba zgonów na 1000 urodzeń żywych) wynosił 4,16. Najwyższy współczynnik zgonów niemowląt zanotowano w powiatach: włoszczowskim (6,61), kieleckim (5,73) i skarżyskim (5,70). Najniższy współczynnik zgonów niemowląt odnotowano natomiast w powiatach: starachowickim (2,06), ostrowieckim (2,79) i koneckim (3,69).

W powiatach: buskim, kazimierskim i pińczowskim w 2009 r. nie odnotowano żadnego zgonu wśród niemowląt.

W miastach współczynnik umieralności niemowląt na 1000 urodzeń żywych w 2009 r. wynosił – 4,59 i był wyższy o 0,75 od współczynnika zgonów niemowląt zamieszkałych na wsi, który w 2009 r. wynosił 3,84.

Współczynnik umieralności niemowląt na 1000 urodzeń żywych ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w latach 2008 – 2009, z uwzględnieniem podziału miasto – wieś przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Współczynnik umieralności niemowląt na 1000 urodzeń żywych ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w latach 2008 – 2009 z uwzględnieniem podziału miasto – wieś

Współczynnik umieralności niemowląt na 1000 urodzeń żywych								
województwo			ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Powiat	kod TERYT (pełny)		rok 2008			rok 2009		
			ogółem	w tym		ogółem	w tym	
				miasto	wieś		miasto	wieś
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	BUSKI	2601	4,09	0,00	5,22	0	0	0
2.	JĘDRZEJOWSKI	2602	4,10	3,37	4,42	4,31	10,60	1,55
3.	KAZIMIERSKI	2603	0,00	0,00	0,00	0	0	0
4.	KIELECKI	2604	3,55	0,00	3,79	5,73	6,99	5,64
5.	KONECKI	2605	2,29	0,00	3,26	3,69	0	5,24
6.	OPATOWSKI	2606	3,66	10,42	2,22	5,62	0	6,94
7.	OSTROWIECKI	2607	7,02	7,37	6,27	2,79	2,73	2,92
8.	PIŃCZOWSKI	2608	2,51	9,52	0,00	0	0	0
9.	SANDOMIERSKI	2609	4,89	3,68	5,49	3,78	7,78	1,87
10.	SKARŻYSKI	2610	7,11	7,83	5,21	5,70	2,17	12,40
11.	STARACHOWICKI	2611	4,28	6,37	2,16	2,06	4,04	0
12.	STASZOWSKI	2612	5,15	11,19	1,96	5,07	3,51	5,95
13.	WŁOSZCZOWSKI	2613	8,02	30,61	2,49	6,61	22,47	2,74
14.	MIASTO KIELCE	2661	6,31	6,31	-	5,40	5,40	-

WOJEWÓDZTWO OGÓLEM	4,71	6,38	3,51	4,16	4,59	3,84
---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

2.3. Umieralność z powodu wszystkich przyczyn zgonów

W województwie świętokrzyskim, podobnie jak w całym kraju, nadal silnie zaznacza się zjawisko tzw. nadumieralności mężczyzn, czyli znacznie wyższego natężenia zgonów wśród mężczyzn niż kobiet. Mężczyźni umierają częściej niż kobiety we wszystkich grupach wieku. Największa różnica w zgonach zaczyna się już w przedziale wiekowym od 15–19 lat i z każdym przedziałem wiekowym rośnie. Wszystkie główne przyczyny zgonów są większym zagrożeniem dla mężczyzn niż kobiet. Różnica w natężeniu umieralności mężczyzn i kobiet wpływa na znacznie krótszą przeciętną długość życia mężczyzn.

2.4. Główne przyczyny zgonów

W związku z brakiem danych dotyczących przyczyn zgonów za 2009 r., w opracowaniu uwzględniono dane za 2008 r. i lata wcześniejsze.

Od szeregu lat do głównych przyczyn zgonów wśród mieszkańców województwa należą: choroby układu krążenia (w 2008 roku przyczyna - 48,3 % zgonów), nowotwory (23,2% zgonów), oraz zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu (6,4%), choroby układu oddechowego (5,2%) i choroby układu trawiennego (3,8%).

Zgony z powodu **chorób układu krążenia** należą w dalszym ciągu do głównych przyczyn zgonów w naszym województwie. Jedną z najczęstszych przyczyn zgonów jest choroba wieńcowa, czyli choroba niedokrwienności serca.

W roku 2008 na choroby układu krążenia zmarło ogółem 6 703 osoby (w roku 2007 - 6 590, 2006 - 6 668). Najwięcej zgonów z powodu chorób układu krążenia w roku 2008 zanotowano w powiatach: kieleckim (939), mieście Kielce (752), ostrowieckim (640).

Nowotwory są drugą pod względem częstości przyczyną zgonów w województwie. Stanowią ponad 23,2% wszystkich zgonów. Oznacza to, że co 5 mieszkańców województwa umiera z powodu nowotworu złośliwego. Nowotwory jawią się jako najważniejszy problem medyczny XXI wieku. W 2008 roku w województwie świętokrzyskim odnotowano 3 227 zgonów z powodu nowotworów. Najwięcej zgonów, których przyczyną były nowotwory w 2008 r. zarejestrowano w Kielcach (487) oraz w powiatach: kieleckim (456) i ostrowieckim (316).

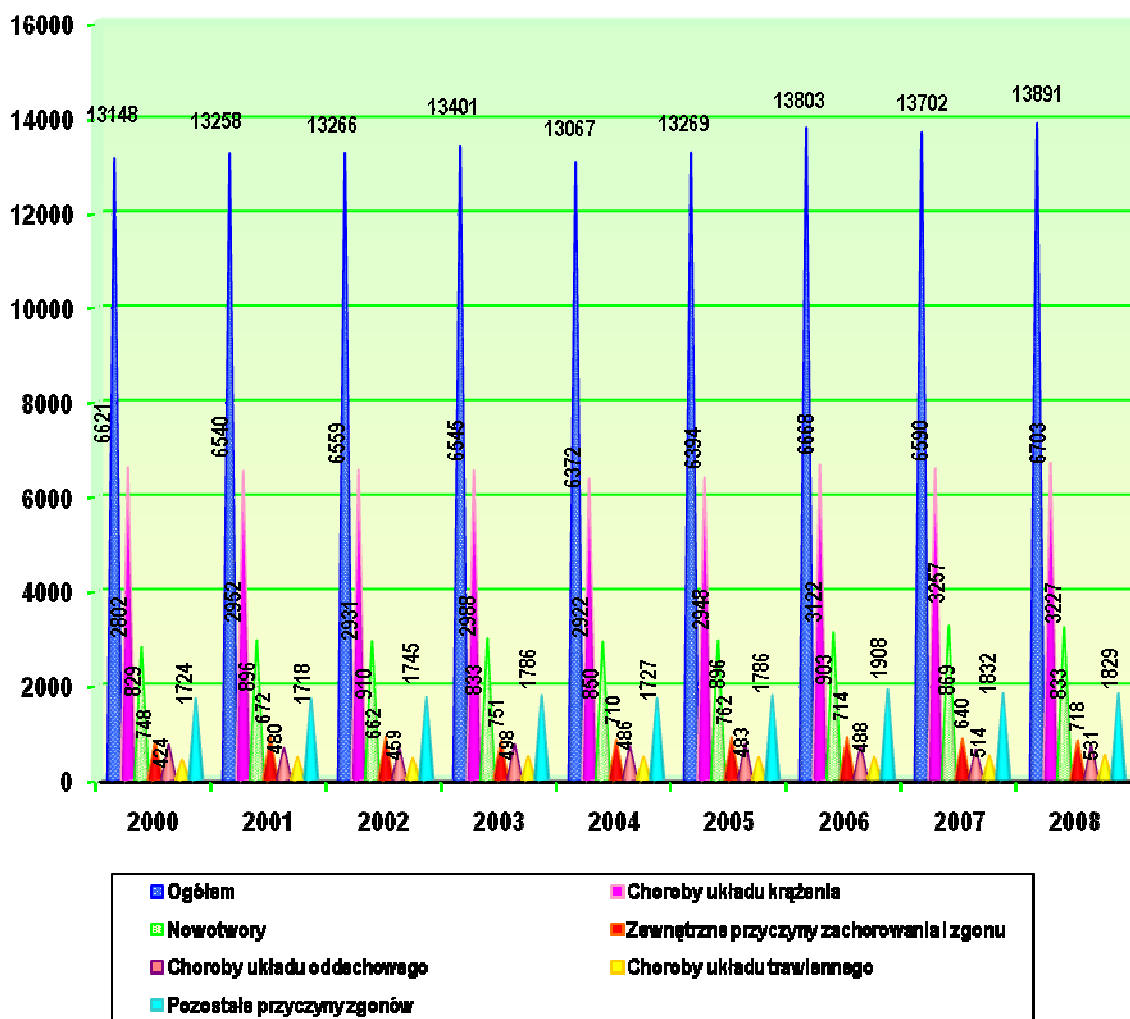

Kolejną główną przyczynę zgonów w naszym województwie stanowią **zewnątrzne przyczyny zachorowania i zgonu**. Z tych przyczyn w 2008 roku odnotowano 883 zgony.

Tabela 10. Główne przyczyny zgonów w Województwie Świętokrzyskim w latach 2000-2008

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1	Choroby układu krążenia	6	6	6	6	6	6	6	6	6
2	Nowotwory	2	2	2	2	2	2	3	3	3
3	Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu	829	896	910	833	850	896	903	869	883
4	Choroby układu oddechowego	748	672	662	751	710	762	714	640	718
5	Choroby układu trawiennego	424	480	459	498	486	483	488	514	531
6	Pozostałe przyczyny zgonów	1	1	1	1	1	1	1	1	1
OGÓŁEM		13 148	13 258	13 266	13 401	13 067	13 269	13 803	13 702	13 891

Opracowanie własne na podstawie danych ŚCMOZ za lata 2000-2005 oraz za lata 2006 - 2008 na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Wykres 1. Główne przyczyny zgonów w Województwie Świętokrzyskim w latach 2000-2008

Tabela 11. Główny przyczyny zgonów w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w roku 2008

Główne przyczyny zgonów Rok 2008																
Lp	Przyczyny zgonów	Województwo Świętokrzyskie	POWIATY													
			Miasto Kielce	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	Włoszczowski
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze	61	6	3	5	5	8	3	2	16	0	2	3	6	0	2
2	Nowotwory ogółem	3 227	487	2	201	135	456	228	160	316	121	226	206	225	173	95
3	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych	17	1	0	1	1	4	2	0	1	1	3	1	1	1	0
4	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej ogółem	258	26	11	23	7	39	22	10	30	10	9	19	27	14	11
5	Choroby układu nerwowego	165	29	14	10	4	12	5	9	18	5	11	13	17	10	8
6	Choroby układu krążenia	6 703	752	408	533	238	939	511	368	640	258	382	503	470	412	289
7	Choroby układu oddechowego	718	95	61	68	36	120	55	35	29	23	32	39	65	32	28
8	Choroby układu trawiennego	531	72	33	29	9	67	35	18	50	23	53	48	45	29	20
9	Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	7	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	2	1	0	0
10	Choroby układu moczowo-płciowego	243	9	8	13	11	30	10	12	28	6	23	20	26	5	10
11	Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	28	6	1	1	0	3	0	1	4	1	2	3	2	3	1
12	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	30	6	3	4	0	5	0	1	2	0	2	1	2	1	3
13	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane	938	154	136	61	52	144	34	71	53	56	49	25	41	37	25
14	Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu	883	81	47	64	33	151	68	53	75	32	48	69	69	54	39

15	Pozostałe przyczyny	82	7	1	8	1	16	5	5	8	2	4	8	9	5	3
OGÓLEM		13 891	175 4	924	102 2	532	199 5	988	745	127 0	538	847	960	100 6	776	534

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Tabela 12. Główne przyczyny zgonów w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w roku 2007

Główne przyczyny zgonów Rok 2007																
Lp	Przyczyny zgonów	Województwo Świętokrzyskie	POWIATY													
			Miasto Kielce	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	Włoszczowski
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze	60	0	0	7	3	14	4	8	5	0	1	4	8	4	2
2	Nowotwory ogółem	3 257	500	218	220	112	445	214	158	326	115	203	226	237	187	96
3	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych	23	2	1	1	1	3	2	4	2	0	3	2	0	1	1
4	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej ogółem	262	24	16	14	12	31	17	11	17	7	20	31	30	21	11
5	Choroby układu nerwowego	177	24	5	8	5	21	14	3	14	3	26	12	21	15	6
6	Choroby układu krążenia	6 590	680	424	521	233	844	504	359	661	266	456	490	493	392	267
7	Choroby układu oddechowego	640	107	53	46	27	134	38	30	33	20	25	38	51	21	17
8	Choroby układu trawiennego	514	83	34	31	16	56	44	27	42	15	31	43	49	27	16
9	Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	8	1	1	0	0	3	1	0	1	0	0	0	1	0	0
10	Choroby układu moczowo-płciowego	270	35	13	24	15	29	26	12	34	5	16	19	13	10	19

11	Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	25	7	1	0	0	4	2	1	2	0	2	1	3	2	0
12	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	26	4	2	2	1	3	0	2	3	0	0	1	1	6	1
13	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane	871	171	102	44	35	153	48	50	45	38	45	27	40	51	22
14	Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu	869	83	60	60	34	142	61	54	77	30	51	53	69	59	36
15	Pozostałe przyczyny	110	20	6	6	6	11	9	6	1	7	10	6	7	4	11
OGÓŁEM		13 702	174 8	936	984	500	189 3	984	725	126 3	506	889	953	102 3	800	505

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

2.5. Wnioski

Analizując dane dotyczące umieralności odnotowano:

- wyższy współczynnik zgonów wśród mieszkańców obszarów wiejskich,
- utrzymującą się przewagę zgonów w populacji mężczyzn,
- zmniejszenie liczby zgonów niemowląt,
- wyższy współczynnik umieralności niemowląt zamieszkałych w miastach
- utrzymujący się wysoki odsetek zgonów z powodu chorób układu krążenia, nowotworów oraz zewnętrznych przyczyny zachorowania i zgonu,
- wzrost odsetka zgonów z powodu chorób układu oddechowego.

3. Analiza struktury hospitalizacji ogólnych i psychiatrycznych

Charakteryzując strukturę hospitalizacji ogólnej mieszkańców w zakładach opieki zdrowotnej na terenie województwa świętokrzyskiego wzięto pod uwagę podstawowe przyczyny hospitalizacji zgodnie z klasyfikacją ICD-10 (kat. 3 znakową).

W zakładach opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie województwa w roku 2009 hospitalizowano ogółem 265 219 osób, w tym mieszkańców województwa świętokrzyskiego 235 520 osób. W stosunku do roku 2008 liczba hospitalizowanych zmniejszyła się ogółem o 12 410, a liczba hospitalizowanych mieszkańców województwa o 15 382.

Najczęstszą przyczynę hospitalizacji w roku 2009 nadal stanowiły choroby układu krążenia. Zapadalność na ten rodzaj schorzeń wciąż wzrasta we wszystkich powiatach na terenie województwa i stanowi pierwszą przyczynę zgonów w statystykach zdrowotnych. Strukturę hospitalizacji mieszkańców naszego województwa przedstawia poniższa analiza. Najczęstszymi chorobami układu krążenia są: niewydolność serca – 9 213, przewlekła choroba niedokrwienna serca 4 280, choroby serca niedokładnie określone i powikłania chorób serca – 4 362, dusznica bolesna – 3 501, ostry zawał serca 2 862, choroba nadciśnieniowa z zajęciem serca – 1 978, oraz migotanie i trzepotanie przedsionków 1 935 hospitalizacji.

Na drugim miejscu nadal znajduje się poród samoistny pojedynczy siłami natury – 6 069 hospitalizacji i żywo urodzone niemowlęta wg miejsca urodzenia – 848.

Wzrosła również zachorowalność z powodu chorób układu moczowo – płciowego. Do najczęstszych schorzeń można zaliczyć kamicę nerki i moczowodu – 3 884.

Na następnym miejscu znajduje się układ oddechowy, który ze względu na swą „otwartość” na czynniki zewnętrzne jest szczególnie narażony na działanie czynników chorobotwórczych obecnych w powietrzu. Najczęstszymi chorobami są: inna przewlekła zaporowa choroba płuc – 2 101 oraz zapalenie 1 846 płuc wywołane nieokreślonym drobnoustrojem – 3 937.

Kolejne miejsca zajmują nowotwory. Najczęstszym schorzeniem był nowotwór złośliwy pęcherza moczowego – 1 923, nowotwory o niepewnym lub nieznanym charakterze innych i nieokreślonych umiejscowień – 1 870 oraz nowotwór złośliwy oskrzela i płuca – 1 473. Nowotwory stanowią jedną z najgroźniejszych grup chorób trapiących społeczeństwo. Wpływ na wzrost ich liczby mają przede wszystkim: zmiany cywilizacyjne, brak higienicznego trybu życia, wydłużenie średniego czasu życia oraz coraz lepsza diagnostyka i wcześniejsza wykrywalność. Nadal pomimo zmniejszenia liczby hospitalizowanych z powodu nowotworów oraz szeroko rozwiniętej profilaktyki stanowią one drugie miejsce po chorobach układu krążenia w przyczynach zgonu społeczeństwa naszego województwa.

Kolejne miejsce zajmują schorzenia związane z ciążą: poród pojedynczy przez cięcie cesarskie 2 736, krwawienie we wczesnym okresie ciąży – 2 468, poród przedwczesny – 2 342 oraz poród fałszywy – 1 849.

Następne w kolejności znajdują się schorzenia przewodu pokarmowego. Do najczęstszych schorzeń można zaliczyć: zapalenie żołądka i dwunastnicy 3 710, kamicę żółciową 3 134, przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby 1 933 oraz biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu 1 616 .

Choroby układu nerwowego mogą rozwijać się jako pierwotne lub wtórne jako powikłanie innego schorzenia. Do najczęściej spotykanych zaliczamy: zawał mózgu 2 901 i uraz śródczaszkowy 1 794.

Zestawienie przyczyn hospitalizacji w ogólnych w roku 2009 odzwierciedla tabela 13.

Z analizy danych dotyczących hospitalizacji mieszkańców naszego województwa w oddziałach psychiatrycznych wynika, iż w stosunku do roku 2008 liczba hospitalizacji wzrosła o 119 osób (2008 r. 9 294 i 9009 r. 9 413).

Podstawową przyczynę hospitalizacji pacjentów w szpitalach o profilu psychiatrycznym w roku 2009 nadal stanowiły zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu 3 778. Drugą przyczyną hospitalizacji była schizofrenia – 1 762.

Trzecie miejsce stanowiły hospitalizacje związane z innymi zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną – 1 012. Na kolejnych miejscach znajdują się zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu – 374 oraz zaburzenia depresyjne nawracające – 268. Powyższe dane mogą świadczyć o zmniejszonej odporności społeczeństwa naszego regionu na czynniki stresowe związane ze zwiększoną dynamiką życia codziennego.

Pozostali pacjenci objęci są opieką w ramach oddziałów psychiatrycznych o różnych profilach (somatyczny, nerwice, detoksykacyjny, odwykowy) lub w Zakładach Opiekuńczo – Lecznicznych i Pielęgnacyjno–Opiekuńczych.

Na oddziałach odwykowych podstawą przyjęć są zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu, Natomiast na psychiatrii dziennej w ramach prowadzonej terapii zajęciowej przebywają pacjenci ze schizofrenią, zaburzeniami lękowymi i nerwicami.

Zestawienie przyczyn hospitalizacji w poszczególnych oddziałach psychiatrycznych i leczenia uzależnień w roku 2008 w ramach zapłaconych świadczeń odzwierciedla tabela 14.

Tabela 13. Struktura hospitalizacji ogólnych wykonanych w zakładach opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie województwa w roku 2009

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Lp.	Przyczyny hospitalizacja zgodnie z klasyfikacją międzynarodową ICD-10 (kat. 3-znakowa)		Hospitalizacje ogółem		W tym dotyczące mieszkańców województwa
			Liczba	udział % w łącznej liczbie	
1	2	3	4	5	6
1	I50	Niewydolność serca	9 655	3,64%	9 213
2	O80	Poród samoistny pojedynczy (siłami natury)	6 546	2,47%	6 069
3	Z38	Żywo urodzone niemowlęta według miejsca urodzenia	5 870	2,21%	848
4	I25	Przewlekła choroba niedokrwienna serca	4 650	1,75%	4 280
5	N20	Kamica nerki i moczowodu	4 549	1,72%	3 884
6	I51	Choroby serca niedokładnie określone i powikłania chorób serca	4 537	1,71%	4 362
7	R10	Ból w okolicy brzucha i miednicy	3 972	1,50%	3 744
8	K29	Zapalenie żołądka i dwunastnicy	3 937	1,48%	3 710
9	I20	Dusznicza bolesna	3 712	1,40%	3 501
10	K80	Kamica żółciowa	3 339	1,26%	3 134
11	I21	Ostry zawał serca	3 140	1,18%	2 862
12	I63	Zawał mózgu	3 110	1,17%	2 901
13	O82	Poród pojedynczy przez cięcie cesarskie	3 002	1,13%	2 736
14	O20	Krwawienie we wczesnym okresie ciąży	2 653	1,00%	2 468
15	O60	Poród przedwczesny	2 576	0,97%	2 342
16	C67	Nowotwór złośliwy pęcherza moczowego	2 380	0,90%	1 923
17	I70	Miażdżycza	2 378	0,90%	2 251
18	K40	Przepuklina pachwinowa	2 186	0,82%	2 050
19	J44	Inna przewlekła zaporowa choroba płuc	2 165	0,82%	2 101
20	H25	Zaćma starcza	2 155	0,81%	1 910
21	J18	Zapalenie płuc wywołane nieokreślonym drobnoustrojem	2 153	0,81%	1 846
22	I11	Choroba nadciśnieniowa z zajęciem serca	2 066	0,78%	1 978
23	I48	Migotanie i trzepotanie przedsionków	2 035	0,77%	1 935
24	B18	Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby	1 991	0,75%	1 933
25	O47	Poród fałszywy	1 980	0,75%	1 849
26	S06	Uraz śródczaszkowy	1 944	0,73%	1 794
27	D48	Nowotwory o niepewnym lub nieznanym charakterze innych i nieokreślonych umiejscowień	1 940	0,73%	1 870
28	E10	Cukrzyca insulinozależna	1 907	0,72%	1 805
29	H26	Inne postacie zaćmy	1 897	0,72%	1 716
30	N93	Inne nieprawidłowe krwawienia maciczne i pochwove	1 885	0,71%	1 783
31	N18	Przewlekła niewydolność nerek	1 811	0,68%	1 688
32	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	1 804	0,68%	1 616
33	N39	Inne zaburzenia układu moczowego	1 784	0,67%	1 554
34	G44	Inne zespoły bólu głowy	1 744	0,66%	1 604
35	G45	Przemijające mózgowo napady niedokrwienia i zespoły pokrewne	1 637	0,62%	1 551
36	I10	Samoistne (pierwotne) nadciśnienie	1 613	0,61%	1 503
37	C34	Nowotwór złośliwy oskrzela i płuca	1 576	0,59%	1 473
38	J15	Zapalenie płuc bakteryjne niesklasyfikowane gdzie indziej	1 572	0,59%	1 494
39	E11	Cukrzyca insulinoniezależna	1 569	0,59%	1 477
40	K52	Inne niezakaźne zapalenie żołądkowo-jelitowe i jelita grubego	1 553	0,59%	1 385
41	N40	Rozrost gruczołu krokowego	1 544	0,58%	1 283
42	S00	Powierzchniowy uraz głowy	1 543	0,58%	1 373
43	D37	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze jamy ustnej i narządów trawiennych	1 518	0,57%	1 442
44	J20	Ostre zapalenie oskrzeli	1 441	0,54%	1 320
45	J45	Dychawica oskrzelowa	1 393	0,53%	1 304
46	D38	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze ucha środkowego, narządów układu oddechowego i klatki piersiowej	1 392	0,52%	1 279
47	S72	Złamanie kości udowej	1 368	0,52%	1 290
48	K92	Inne choroby układu pokarmowego	1 336	0,50%	1 259
49	S82	Złamanie podudzia łącznie ze stawem skokowym	1 280	0,48%	1 163

50	K85	Ostre zapalenie trzustki	1 251	0,47%	1 171
51	J35	Przewlekłe choroby migdałków podniebiennych i migdałka gardłowego	1 250	0,47%	1 168
52	J96	Niewydolność oddechowa niesklasyfikowana gdzie indziej	1 212	0,46%	1 152
53	N92	Obfite, częste i nieregularne miesiączki	1 204	0,45%	1 120
54	P59	Żółtaczkowa noworodków spowodowana innymi i nieokreślonymi przyczynami	1 203	0,45%	92
55	N86	Nadżerka i wywinięcie błony śluzowej kanału szyjki macicy	1 199	0,45%	1 122
56	D23	Inne niezłośliwe nowotwory skóry	1 170	0,44%	1 105
57	I49	Inne zaburzenia rytmu serca	1 163	0,44%	1 067
58	N84	Polip żeńskiego narządu rodowego	1 161	0,44%	1 089
59	E28	Zaburzenie czynności jajników	1 159	0,44%	1 092
60	K59	Inne czynnościowe zaburzenia jelit	1 151	0,43%	1 080
61	G40	Padaczka	1 127	0,42%	1 011
62	A08	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe	1 109	0,42%	1 030
63	K63	Inne choroby jelit	1 070	0,40%	993
64	S52	Złamanie przedramienia	1 060	0,40%	978
65	M0 5	Sero-dodatnie reumatoidalne zapalenie stawów	1 041	0,39%	977
66	D25	Mięśniak gładkokomórkowy macicy	1 031	0,39%	981
67	K35	Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego	1 020	0,38%	938
68	I69	Następstwa chorób naczyń mózgowych	961	0,36%	898
69	C61	Nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	913	0,34%	684
70	M1 6	Choroba zwyrodnieniowa stawów biodrowych /koksartroza/	886	0,33%	805
71	M5 1	Inne choroby krążka międzykręgowego	860	0,32%	763
72	N87	Dysplazja szyjki macicy	858	0,32%	805
73	O03	Poronienie samoistne	854	0,32%	777
74	L03	Zapalenie tkanki łącznej	829	0,31%	770
75	N13	Uropatia zaporowa i odpływowa	821	0,31%	684
76	L97	Owrzodzenie kończyny dolnej, niesklasyfikowane gdzie indziej	816	0,31%	749
77	I87	Inne zaburzenia żył	797	0,30%	731
78	M2 3	Wewnętrzne uszkodzenia stawu kolanowego	794	0,30%	721
79	K83	Inne choroby przewodów żółciowych	763	0,29%	704
80	T93	Następstwa urazów kończyny dolnej	756	0,29%	712
81	C50	Nowotwór złośliwy sutka	722	0,27%	642
82	E04	Wole nietoksyczne, inne	720	0,27%	679
83	R55	Omdlenie i zapaść	712	0,27%	647
84	K70	Alkoholowa choroba wątroby	712	0,27%	679
85	R42	Zawroty głowy i odurzenie	691	0,26%	629
86	R91	Nieprawidłowe wyniki badań obrazowych płuc	687	0,26%	670
87	G54	Zaburzenia korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych	675	0,25%	646
88	N23	Nieokreślona kolka nerkowa	665	0,25%	565
89	E05	Tyreotoksykoza /nadczynność tarczycy/	664	0,25%	561
90	M1 7	Choroba zwyrodnieniowa stawów kolanowych /gonartroza/	657	0,25%	587
91	J34	Inne schorzenia nosa i zatok przynosowych	639	0,24%	578
92	I84	Guzy krwawicze odbytu	637	0,24%	595
93	D27	Niezłośliwy nowotwór jajnika	631	0,24%	588
94	I47	Częstoskurcz napadowy	631	0,24%	582
95	N81	Wypadanie żeńskich narządów płciowych	631	0,24%	598
96	N95	Schorzenia przekwitania i okresu okołomenopauzalnego	621	0,23%	600
97	P39	Inne zakażenia swoiste dla okresu okołoporodowego	621	0,23%	106
98	P07	Zaburzenia związane z krótkim czasem trwania ciąży i niskiej urodzeniowej masie ciała, niesklasyfikowane gdzie indziej	617	0,23%	104
99	S02	Złamanie czaszki i kości twarzoczaszki	617	0,23%	568
100	K56	Niedrożność porażenna i niedrożność jelit bez przepukliny	615	0,23%	586
101	M5 4	Bóle grzbietu	614	0,23%	534
102	I26	Zator płucny	612	0,23%	588
103	R19	Inne objawy podmiotowe i przedmiotowe dotyczące przewodu pokarmowego i jamy brzusznej	608	0,23%	569
104	I42	Kardiomiopatie	607	0,23%	583

105	K57	Choroba uchyłkowa jelit	603	0,23%	572
106	L40	Łuszczyca	598	0,23%	540
107	H90	Głuchota przewodzeniowa i czuciowo-nerwowa (odbiorcza)	596	0,22%	561
108	N97	Niepłodność kobieca	596	0,22%	548
109	T92	Następstwa urazów kończyny górnej	594	0,22%	549
110	C54	Nowotwór złośliwy trzonu macicy	575	0,22%	457
111	K76	Inne choroby wątroby	572	0,22%	539
112	I24	Inne ostre postacie choroby niedokrwiennej serca	570	0,21%	561
113	I12	Choroba nadciśnieniowa z zajęciem nerek	570	0,21%	554
114	O24	Cukrzyca w ciąży	565	0,21%	532
115	N17	Ostra niewydolność nerek	564	0,21%	535
116	S42	Złamanie barku i ramienia	555	0,21%	507
117	N63	Nieokreślony guzek sutka	554	0,21%	538
118	D12	Nowotwory niezłośliwe okrężnicy, odbytnicy ,odbytu i kanału odbytu	547	0,21%	502
119	N85	Inne niezapalne zaburzenia macicy, z wyjątkiem szyjki	546	0,21%	504
120	C73	Nowotwór złośliwy tarczycy	537	0,20%	447
121	I80	Zapalenie żył i zakrzepowe zapalenie żył	532	0,20%	502
122	M8 1	Osteoporoza bez patologicznego złamania	525	0,20%	504
123	I27	Inne zespoły sercowo-płucne	523	0,20%	508
124	S20	Powierzchny uraz klatki piersiowej	509	0,19%	441
125	J06	Ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym	508	0,19%	458
126	I61	Krwotok mózgowy	507	0,19%	478
127	J12	Wirusowe zapalenie płuc niesklasyfikowane gdzie indziej	505	0,19%	441
128	N30	Zapalenie pęcherza moczowego	499	0,19%	449
129	S01	Otwarta rana głowy	496	0,19%	451
130	E86	Nadmierna utrata płynów	490	0,18%	392
131	N70	Zapalenie jajowodów i zapalenie jajników	485	0,18%	460
132	T78	Ujemne skutki, niesklasyfikowane gdzie indziej	483	0,18%	476
133	E66	Otyłość	479	0,18%	454
134	K30	Dyspepsja	478	0,18%	437
135	S43	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł obręczy barkowej	476	0,18%	439
136	C18	Nowotwór złośliwy jelita grubego	472	0,18%	450
137	R31	Krwimocz, nie określony	467	0,18%	415
138	I35	Niereumatyczne zaburzenia funkcji zastawki tętnicy głównej	459	0,17%	433
139	P22	Zespół zaburzeń oddychania noworodka	459	0,17%	32
140	J47	Rozstrzenie oskrzeli	459	0,17%	452
141	L50	Pokrzywka	453	0,17%	421
142	I34	Niereumatyczne zaburzenia czynności zastawki dwudzielnej	450	0,17%	429
143	S83	Zwichnięcie , skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł kolana	447	0,17%	405
144	D21	Inne nowotwory niezłośliwe tkanki łącznej i innych tkanek miękkich	445	0,17%	425
145	C53	Nowotwór złośliwy szyjki macicy	445	0,17%	317
146	J04	Ostre zapalenie krtani i tchawicy	441	0,17%	392
147	R04	Krwawienie z dróg oddechowych	440	0,17%	414
148	K26	Wrzód dwunastnicy	439	0,17%	412
149	K25	Wrzód żołądka	438	0,17%	405
150	H40	Jaskra	435	0,16%	407
151	I83	Żyłaki kończyn dolnych	429	0,16%	405
152	D50	Niedokrwistość z niedoboru żelaza	427	0,16%	407
153	M4 7	Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa	421	0,16%	393
154	J02	Ostre zapalenie gardła	420	0,16%	378
155	O02	Inne nieprawidłowe jajo płodowe	419	0,16%	367
156	O26	Opieka położnicza z powodu stanów związanych głównie z ciążą	419	0,16%	406
157	C20	Nowotwór złośliwy odbytnicy	415	0,16%	377
158	E34	Inne zaburzenia endokrynologiczne	414	0,16%	395
159	I46	Zatrzymanie krążenia	412	0,16%	383
160	K21	Zarzucanie (refluks) żołądkowo-przełykowe	411	0,15%	384
161	R07	Ból w gardle i klatce piersiowej	410	0,15%	368
162	O99	Inne choroby matki sklasyfikowane gdzie indziej, lecz wikłające ciążę, poród i połóg	405	0,15%	373
163	N28	Inne zaburzenia nerki i moczowodu niesklasyfikowane gdzie indziej	405	0,15%	351

164	O36	Opieka położnicza z powodu innych znanych lub podejrzewanych zaburzeń płodowych	401	0,15%	382
165	K74	Zwłóknienie i marskość wątroby	400	0,15%	397
166	R06	Zaburzenia oddychania	387	0,15%	355
167	I44	Blok przedsionkowo-komorowy i lewej odnogi pęczka Hisa	386	0,15%	372
168	J33	Polip nosa	386	0,15%	352
169	H35	Inne zaburzenia siatkówki	382	0,14%	341
170	O23	Zakażenia dróg moczowo-płciowych w ciąży	380	0,14%	349
171	N47	Nadmiar napletka, stulejka i załupek	379	0,14%	320
172	R30	Ból z zaburzeniami oddawania moczu	377	0,14%	359
173	C79	Wtórny nowotwór złośliwy innych umiejscowień	376	0,14%	349
174	T51	Efekt toksyczny alkoholu	373	0,14%	352
175	K86	Inne choroby trzustki	370	0,14%	355
176	G47	Zaburzenia snu	366	0,14%	356
177	D22	Znamiona barwnikowe /melanocytowe/	366	0,14%	346
178	A16	Gruźlica układu oddechowego, nie potwierdzona bakteriologicznie i histologicznie	364	0,14%	356
179	K43	Przepuklina brzuszna	360	0,14%	336
180	D35	Niezłośliwy nowotwór innych i nieokreślonych gruczołów wydzielania wewnętrznego	357	0,13%	326
181	C64	Nowotwór złośliwy nerki, z wyjątkiem miedniczki nerkowej	352	0,13%	298
182	R93	Nieprawidłowe wyniki badań obrazowych innych struktur ciała	351	0,13%	338
183	J01	Ostre zapalenie zatok przynosowych	351	0,13%	302
184	R01	Szmery serca i inne zjawiska osłuchowe w okolicy serca	345	0,13%	329
185	J03	Ostre zapalenie migdałków	342	0,13%	334
186	S62	Złamanie na poziomie nadgarstka i ręki	341	0,13%	319
187	S66	Uraz mięśnia i ścięgna na poziomie nadgarstka i ręki	339	0,13%	313
188	G35	Stwardnienie rozsiane	335	0,13%	293
189	P23	Wrodzone zapalenie płuc	335	0,13%	31
190	D41	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze narządów moczowych	334	0,13%	291
191	J98	Inne choroby układu oddechowego	333	0,13%	289
192	H02	Inne zaburzenia powiek	332	0,13%	306
193	J84	Inne choroby tkanki śródmiąższowej płuc	329	0,12%	317
194	N83	Niezapalne schorzenia jajnika, jajowodu i więzadła szerokiego macicy	325	0,12%	305
195	C71	Nowotwór złośliwy mózgu	323	0,12%	294
196	J81	Obrzęk płuc	317	0,12%	301
197	E88	Inne zaburzenia metaboliczne	312	0,12%	303
198	S32	Złamanie odcinka lędźwiowego kręgosłupa i miednicy	311	0,12%	273
199	L60	Choroby paznokcia	311	0,12%	301
200	D43	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze centralnego systemu nerwowego	307	0,12%	282
201	K73	Przewlekłe zapalenie wątroby niesklasyfikowane gdzie indziej	306	0,12%	289
202	O21	Niepowściągliwe wymioty ciężarnych	304	0,11%	287
203	M06	Inne reumatoidalne zapalenie stawów	302	0,11%	287
204	J41	Przewlekłe zapalenie oskrzeli proste i śluzowo-ropne	301	0,11%	288
205	N43	Wodniak jądra i powrózka nasiennego	295	0,11%	245
206	P74	Inne przemijające zaburzenia elektrolitowe i metaboliczne noworodków	295	0,11%	51
207	L08	Inne miejscowe zakażenia skóry i tkanki podskórnej	295	0,11%	272
208	D64	Inne niedokrwistości	292	0,11%	271
209	M50	Choroby kręgów szyjnych	289	0,11%	266
210	O62	Nieprawidłowa czynność skurczowa	288	0,11%	261
211	Z85	Nowotwór złośliwy w wywiadzie dotyczącym danej osoby	285	0,11%	231
212	O61	Nieskuteczne wzniesienie czynności porodowej	283	0,11%	264
213	C16	Nowotwór złośliwy żołądka	281	0,11%	262
214	S05	Uraz oka i oczodołu	279	0,11%	244
215	N35	Zwężenie cewki moczowej	278	0,10%	235
216	A41	Inne posocznice	278	0,10%	256
217	E23	Niedoczynność przysadki i inne choroby przysadki	277	0,10%	266
218	R09	Inne objawy i oznaki chorobowe dotyczące układu krążenia i układu oddechowego	276	0,10%	261
219	K22	Inne choroby przetyku	276	0,10%	264

220	J32	Przewlekłe zapalenie zatok przynosowych	273	0,10%	248
221	O10	Istniejące uprzednio nadciśnienie samoistne wklajające ciężę, poród i połów	262	0,10%	242
222	D17	Nowotwory niezłośliwe z tkanki tłuszczowej	261	0,10%	248
223	Z13	Specjalne badanie przesiewowe w kierunku innych chorób i zaburzeń	256	0,10%	189
224	Q28	Inne wrodzone wady rozwojowe układu krążenia	256	0,10%	226
225	G56	Mononeuropatie kończyny górnej	255	0,10%	238
226	D69	Plamica i inne skazy krwotoczne	253	0,10%	230
227	M20	Nabyte zniekształcenia palców rąk i stóp	253	0,10%	237
228	C91	Białaczka limfatyczna	253	0,10%	235
229	K65	Zapalenie otrzewnej	252	0,10%	239
230	K81	Zapalenie pęcherzyka żółciowego	247	0,09%	239
231	P83	Inne stany dotyczące powłok swoiste dla płodu i noworodka	245	0,09%	79
232	K51	Wrzodziejące zapalenie jelita grubego	245	0,09%	219
233	O05	Inne poronienie	245	0,09%	231
234	Q62	Wrodzone wady miedniczki nerkowej powodujące zastój moczu i wrodzone wady rozwojowe moczowodu	241	0,09%	202
235	J90	Wysięk opłucnowy niesklasyfikowany gdzie indziej	241	0,09%	231
236	A15	Gruźlica układu oddechowego, bakteriologicznie i histologicznie potwierdzona	238	0,09%	228
237	K58	Zespół drażliwego jelita	236	0,09%	219
238	H11	Inne zaburzenia spojówek	234	0,09%	203
239	D40	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze męskich narządów płciowych	230	0,09%	212
240	R11	Nudności i wymioty	228	0,09%	195
241	R50	Gorączka o nieznaney przyczynie	227	0,09%	210
242	M45	Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa	227	0,09%	192
243	K42	Przepuklina pępkowa	225	0,08%	212
244	M65	Zapalenie błony maziowej i pochewki ścięgnistej	225	0,08%	210
245	C44	Inne nowotwory złośliwe skóry	225	0,08%	210
246	I08	Wady wielu zastawek /skojarzone/	221	0,08%	205
247	S61	Otwarta rana nadgarstka i ręki	221	0,08%	209
248	J42	Nieokreślone przewlekłe zapalenie oskrzeli	217	0,08%	209
249	P29	Zaburzenie sercowo-naczyniowe rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	216	0,08%	27
250	D30	Niezłośliwy nowotwór narządów moczowych	214	0,08%	185
.....					
RAZEM			265		235 520
			219		

Uwaga

Liczba hospitalizacji mieszkańców województwa na podstawie danych przesłanych przez świadczeniodawców.

Nie uwzględnia oddziałów dziennych.

Liczba hospitalizacji ogółem liczona była po numerze Pesel świadczeniobiorcy dla rozpoznania ICD wykazanego przez świadczeniodawcę w raporcie statystycznym

Poprawność przekazanych danych zależy od sposobu interpretacji i wprowadzania ich do własnych systemów informatycznych przez Świadczeniodawcę

Sporządził: Agnieszka Kocielińska ŚOW NFZ

Dane opracowane przez ŚOW NFZ

Ciąg dalszy tabeli dotyczącej struktury hospitalizacji ogólnych został zamieszczony w aneksie.

Tabela 14. Struktura hospitalizacji psychiatrycznych wykonanych w zakładach opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie województwa w roku 2009

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Lp	Przyczyny hospitalizacji zgodnie z klasyfikacją międzynarodową ICD-10 (kat. 3-znakowa)		Hospitalizacje ogółem		W tym dotyczące mieszkańców województwa
			Liczba	udział % w łącznej liczbie	
1	kod	2	3	4	5
1	F10	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu	4103	39,96%	3778
2	F20	Schizofrenia	1884	18,35%	1762
3	F06	Inne zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną	1046	10,19%	1012
4	F07	Zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu	384	3,74%	374
5	F33	Zaburzenie depresyjne nawracające	285	2,78%	268
6	F05	Majaczenie nie wywołane alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi	236	2,30%	227
7	F19	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane naprzemiennym przyjmowaniem środków wyżej wymienionych (f10-f18) i innych środków psychoaktywnych	225	2,19%	79
8	F32	Epizod depresyjny	222	2,16%	206
9	F43	Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne	207	2,02%	188
10	F70	Upośledzenie umysłowe lekkie	149	1,45%	144
11	F41	Inne zaburzenia lękowe	141	1,37%	133
12	F60	Specyficzne zaburzenia osobowości	138	1,34%	114
13	F22	Uporczywe zaburzenie urojeniowe	134	1,31%	130
14	F71	Upośledzenie umysłowe umiarkowane	125	1,22%	122
15	F25	Zaburzenia schizofreniczne	119	1,16%	112
16	F01	Otępienie naczyniowe	102	0,99%	99
17	F31	Zaburzenia afektywne dwubiegunowe	97	0,94%	88
18	F23	Ostre i przemijające zaburzenia psychotyczne	67	0,65%	57
19	F00	Otępienie w chorobie alzheimera (g30.-+)	49	0,48%	45
20	F72	Upośledzenie umysłowe znaczne	49	0,48%	48
21	F91	Zaburzenia zachowania	47	0,46%	42
22	F34	Uporczywe zaburzenia nastroju (afektywne)	46	0,45%	46
23	Z03	Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne	46	0,45%	30
24	F98	Inne zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym	44	0,43%	43
25	F92	Mieszane zaburzenia zachowania i emocji	32	0,31%	27
26	F90	Zaburzenie hiperkinetyczne (zespoły nadpobudliwości ruchowej)	29	0,28%	27
27	F84	Całościowe zaburzenia rozwojowe	28	0,27%	21
28	F03	Otępienie bliżej nie określone	23	0,22%	23
29	F21	Zaburzenie typu schizofrenii (schizotypowe)	21	0,20%	17
30	F45	Zaburzenia występujące pod postacią somatyczna /somatoform disorders/	18	0,18%	18
31	F48	Inne zaburzenia nerwicowe	18	0,18%	18
32	F15	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem innych niż kokaina środków pobudzających w tym kofeiny	16	0,16%	4
33	F13	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane przyjmowaniem substancji nasennych i uspokajających	13	0,13%	13
34	F11	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem opiatów	11	0,11%	3

35	F12	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kanabinoli	11	0,11%	3
36	F30	Epizod maniakalny	11	0,11%	11
37	F44	Zaburzenia dysocjacyjne (konwersyjne)	10	0,10%	10
38	F50	Zaburzenia odżywiania	9	0,09%	7
39	F93	Zaburzenia emocjonalne rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie	9	0,09%	9
40	F38	Inne zaburzenia nastroju (afektywne)	8	0,08%	7
41	F42	Zaburzenie obsesyjno-kompulsyjne (nerwica natręctw)	8	0,08%	8
42	F73	Upośledzenie umysłowe głębokie	8	0,08%	8
43	F02	Otępienie w innych chorobach, klasyfikowanych gdzie indziej	6	0,06%	5
44	F81	Specyficzne zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych	6	0,06%	5
45	F80	Specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka	5	0,05%	5
46	F40	Zaburzenia lękowe w postaci fobii	4	0,04%	4
47	F14	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kokainy	3	0,03%	2
48	F28	Inne nieorganiczne zaburzenia psychotropowe	3	0,03%	3
49	F95	Tiki	3	0,03%	3
50	F18	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane odurzeniem się lotnymi rozpuszczalnikami organicznymi	2	0,02%	1
51	F83	Mieszane specyficzne zaburzenia rozwojowe	2	0,02%	2
52	F94	Zaburzenia funkcjonowania społecznego rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie lub w wieku młodzieńczym	2	0,02%	1
53	F29	Nieokreślona psychoza nieorganiczna	1	0,01%	0
54	F39	Zaburzenia nastroju (afektywne), nie określone	1	0,01%	1
55	F51	Nieorganiczne zaburzenia snu	1	0,01%	0
56	F63	Zaburzenia nawyków i popędów (impulsów)	1	0,01%	0
RAZEM			10 268	100,00 %	9 413

Uwaga

Liczba hospitalizacji mieszkańców województwa na podstawie danych przesłanych przez świadczeniodawców.

Nie uwzględnia oddziałów dziennych.

Liczba hospitalizacji ogółem liczona była po numerze Pesel świadczeniobiorcy dla rozpoznania ICD wykazanego przez świadczeniodawcę w raporcie statystycznym

Poprawność przekazanych danych zależy od sposobu interpretacji i wprowadzania ich do własnych systemów informatycznych przez Świadczeniodawcę

Sporządził: Agnieszka Kocielińska ŚOW NFZ

Dane opracowane przez ŚOW NFZ

3.1. Wnioski

Analizując dane dotyczące struktury hospitalizacji ogólnych i psychiatrycznych mieszkańców województwa świętokrzyskiego odnotowano:

- w stosunku do roku 2008 zmniejszyła się liczba hospitalizowanych mieszkańców województwa ogółem, natomiast liczba hospitalizacji psychiatrycznych wzrosła;

- na pierwszym miejscu hospitalizacji ogólnych w 2009 r. nadal znajdowały się choroby układu krążenia przy czym najczęstszymi schorzeniami w tej grupie były: niewydolność serca, przewlekła choroba niedokrwienna serca, powikłania chorób serca, dusznica bolesna i ostry zawał serca;
- drugie miejsce zajmuje poród samoistny pojedynczy, urodzenia żywych niemowląt oraz poród pojedynczy przez cięcie cesarskie;
- wzrosła również zachorowalność z powodu chorób układu moczowo – płciowego (kamice nerki i moczowodu);
- na kolejnym miejscu znajdują się schorzenia związane z układem oddechowym. Najczęstszymi chorobami są zapalenia płuc wywołane nieokreślonym drobnoustrojem, nowotwór złośliwy oskrzela i płuca oraz przewlekła choroba zaporowa płuc;
- nadal obserwuje wysoką zachorowalność na choroby nowotworowe głównie nowotwór złośliwy pęcherza moczowego, nowotwór złośliwy oskrzela i płuca, oraz nowotwór złośliwy jelita grubego;
- kolejne miejsce stanowią schorzenia przewodu pokarmowego: szczególnie zapalenie żołądka i dwunastnicy, kamica żółciowa oraz przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby;
- podstawową przyczyną hospitalizacji pacjentów w szpitalach o profilu psychiatrycznym w roku 2009 nadal były zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu;
- drugą przyczyną hospitalizacji była schizofrenia;
- trzecie miejsce stanowiły hospitalizacje związane z innymi zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną.

4. Zapadalność na choroby zakaźne

4.1. Działania w sytuacjach kryzysowych

Sytuacja epidemiologiczna grypy, w tym nowej grypy A(H1N1)v spowodowała, że monitoring bieżącej sytuacji epidemiologicznej prowadzono w oparciu o tradycyjne metody sprawozdań statystycznych, kontynuując *Sentinel* nad gripą oraz realizując indywidualny nadzór epidemiologiczny, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Krajowego Konsultanta w dziedzinie epidemiologii.

Wykorzystując telefony alarmowe poszczególnych stacji na terenie kraju, Główny Inspektor Sanitarny uruchomił zintegrowaną platformę wymiany informacji.

Działania w zakresie powstrzymywania, a następnie ograniczania skutków grypy w województwie świętokrzyskim były zgodne z zadaniami określonymi dla Państwowych Wojewódzkich Inspektorów Sanitarnych w Polskim Planie Pandemicznym. Wraz z rosnącą liczbą przypadków i wprowadzeniem wzmożonego nadzoru epidemiologicznego, szczególną uwagę zwrócono na aktualizację posiadanych planów, projektów zarządzeń administracyjnych i systemów zbierania informacji.

Na terenie województwa świętokrzyskiego w 2009 r. zarejestrowano i opracowano 131 potwierdzonych laboratoryjnie przypadków grypy wywołanej wirusem A(H1N1)v, w tym 6 zgonów. Jednocześnie na terenie województwa świętokrzyskiego zarejestrowano 6204 przypadki i podejrzenia zachorowań na gripę.

W 2009 roku na terenie województwa świętokrzyskiego nie zarejestrowano przypadków zawleczenia szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych, jak również nie wystąpiły powodzie ani inne duże zdarzenia katastroficzne.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowały przygotowania do likwidacji skutków pandemii grypy w ścisłej współpracy z instytucjami, organizacjami i jednostkami zaangażowanymi w działania zapobiegawcze.

4.2. Wybrane jednostki chorobowe, dla których zanotowano niekorzystną sytuację epidemiologiczną w województwie świętokrzyskim w 2009 r.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 174 przypadki wzv C ogółem, w tym 3 postaci ostre (w 2008 r. - 159 przypadków, w tym 3 ostre).

Współczynnik zapadalności/wykrywalności wzv C w województwie świętokrzyskim wyniósł 13,67/100 tys. (98,2% przypadków to przypadki przewlekłe), a w Polsce 5,02/100 tys. (w 2008 r. - 6,18/100 tys.). W województwie świętokrzyskim, najwyższy współczynnik zapadalności/ wykrywalności wzv C nadal występuje na terenie PSSE: Kielce (miasto i powiat) – 24,4/100 tys., Skarżysko – Kamienna - 15,22/100 tys., Starachowice – 14,95/100 tys.

Gruźlica (dane tymczasowe)

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 411 przypadków nowych zachorowań na gruźlicę, zapadalność wyniosła 32,29/100 tys. (wg danych tymczasowych z Wojewódzkiej Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc w Kielcach).

W 2008 r. zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 33,0/100 tys. (wg danych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie).

W województwie świętokrzyskim od lat utrzymuje się niekorzystna sytuacja epidemiologiczna w zakresie gruźlicy.

Zapadalność w Polsce w 2008 r. wynosiła 21,2/100 tys., a województwo świętokrzyskie znajdowało się na pierwszym miejscu z najwyższym współczynnikiem zapadalności - 33,0/100 tys. Najwyższą zapadalność zanotowano w powiatach: włoszczowskim (59,8/100 tys.), opatowskim (59,2/100 tys.) i buskim (51,8/100 tys.). Wśród 411 zachorowań zarejestrowanych w 2009 r., 406 dotyczyło grupy wiekowej powyżej 20 lat.

4.3. Choroby zakaźne wieku dziecięcego

Ospa wietrzna

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 5101 zachorowań (w 2008 r. - 6323 przypadków). Zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 400,77/100 tys. (w 2008 r.- 496,78/100 tys.), a w Polsce - 364,55/100 tys.

Różyczka

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 410 przypadków zachorowań (w 2008 r. - 730 przypadków). Zapadalność w woj. świętokrzyskim wyniosła 32,21/100 tys. mieszkańców (w 2008 r. - 57,35/100 tys.), a w Polsce 19,71/100 tys.

Nagminne zapalenie przyusznicy (świnka)

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 128 zachorowań (w 2008 r. – 158 zachorowań). Zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 10,05/100 tys. (w 2008 r.–12,41/100 tys.), a w Polsce 7,65/100 tys.

Krztusiec

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 65 przypadków krztuśca (w 2008 r. - 18 przypadków). Zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 5,11/100 tys. (w 2008 r. – 1,41/100 tys.), a w Polsce 6,27/100 tys. W woj. świętokrzyskim, podobnie jak w latach ubiegłych, najwyższą zapadalność określono w grupie wiekowej 10-14 lat (w 2009 r. współczynnik zapadalności wyniósł 35,5/100 tys., a w 2008 r. - 6,75/100 tys.). Od 2003 r. do 2008 r. utrzymywała się tendencja spadkowa liczby zachorowań na krztusiec w województwie świętokrzyskim, natomiast w 2009 r. nastąpił wzrost zachorowań.

W 2009 r. zapadalność w grupie wiekowej 10-14 lat, określona na poziomie 35,5/100 tys. (25 przypadków), była najwyższa od 2004 r.

Biegunki u dzieci do lat 2 (A04; A08; A09)

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 101 przypadków (w 2008 r. - 159 przypadków). Współczynnik zapadalności wyniósł 283,36/100 tys. dzieci w tej grupie wiekowej (w 2008 r.- 463,55), a w Polsce 368,57/100 tys. dzieci w tej grupie wiekowej.

Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 605 przypadków (w 2008 r. – 887 przypadków). Współczynnik zapadalności wyniósł 1697,38/100 tys. dzieci w tej grupie wiekowej (w 2008 r.- 2 586/100 tys.), a w Polsce 2 089,37/100 tys. dzieci w tej grupie wiekowej.

Biegunka i zapalenie żołądkowo–jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 709 przypadków (w 2008 r. - 887 przypadków). Współczynnik zapadalności wyniósł 1989,17/100 tys. dzieci w tej grupie wiekowej (w 2008 r.- 2586/100 tys.), a w Polsce 1 445,05/100 tys. dzieci w tej grupie wiekowej.

4.4. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie innych, wybranych jednostek chorobowych w województwie świętokrzyskim w 2009 r.

Inwazyjna choroba meningokokowa

W 2009 r. na terenie województwa świętokrzyskiego zarejestrowano 9 przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej (w 2008 r. – 31 przypadków). W 2009 r. współczynnik zapadalności w województwie świętokrzyskim wyniósł 0,7/100 tys. ludności, kształtując się na tym samym poziomie jak w Polsce (0,81/100 tys.- dane tymczasowe). Cztery zachorowania na IChM na terenie województwa świętokrzyskiego w 2009 r. wystąpiły w grupie wiekowej 15-21 lat. W grupie wiekowej 0-4 lata wystąpiły 2 przypadki, w grupie wiekowej 5-9 lat – 3 przypadki. W pozostałych grupach wiekowych zachorowań nie odnotowano.

Borelioza

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 164 przypadki boreliozy (w 2008 r. – 160). Zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 12,88/100 tys. (w 2008 r. – 12,54/100 tys.), a w Polsce 27,06/100 tys. Najwyższą zapadalność zarejestrowano na terenie powiatów: skarżyskiego – 27,9/100 tys., buskiego – 25,9/100 tys. i koneckiego – 21,59/100 tys. Najwięcej, 46 zachorowań zarejestrowano wśród osób w wieku 50-59 lat. Współczynnik zapadalności w tej grupie wiekowej wyniósł 23,46/100 tys.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano łącznie 76 przypadków WZW B, w tym 3 postaci ostre (w 2008 r. - 71 przypadków, w tym 8 postaci ostrych). Zapadalność na WZW B ogółem w województwie świętokrzyskim wyniosła 5,97/100 tys., a w Polsce 3,85/100 tys. Zarejestrowane przypadki WZW B ogółem dotyczyły 28 kobiet i 48 mężczyzn.

Kleszczowe Zapalenie Mózgu

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 17 przypadków kleszczowego zapalenia mózgu (w 2008 r. – 3). Na wzrost liczby zarejestrowanych przypadków kleszczowego zapalenia mózgu w 2009 r. miał wpływ program aktywnego nadzoru nad neuroinfekcjami o wirusowej i nieokreślonej etiologii, realizowany na terenie województwa świętokrzyskiego przez 7 szpitali i 7 Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach jako koordynatora wojewódzkiego, z inicjatywy i pod kierownictwem NIZP-PZH. Najwięcej, 4 przypadki zidentyfikowano wśród chorych zamieszkałych w powiecie buskim. W 2009 r. zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 1,33/100 tys. ludności (w 2008 r. – 0,23/100 tys.), a w Polsce 0,88/100 tys.

Salmonelozy – zatrucia pokarmowe

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 342 zachorowania (w 2008 r. – 338). Zapadalność w województwie świętokrzyskim wyniosła 26,87/100 tys. (w 2008 r. – 26,50/100 tys.), a w Polsce 23,19/100 tys. 56% chorych mieszkało na terenach wiejskich, a 44% chorych w miastach.

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2009 roku na terenie województwa świętokrzyskiego zarejestrowano 10 nowych przypadków zakażenia HIV (w 2008 – 11 przypadków, w 2007 r. – 1 przypadek). Nie zarejestrowano przypadków zachorowań na AIDS (w 2008 r. - 2 przypadki, w 2007 r. – 3 przypadki).

4.5. Zakażenia zakładowe

We wszystkich placówkach opieki zdrowotnej udzielających całodobowych lub całodziennych świadczeń działają Zespoły i Komitety Kontroli Zakażeń Zakładowych. We wszystkich zakładach prowadzone są indywidualne karty rejestracji zakażenia zakładowego oraz rejestracji drobnoustroju alarmowego.

W 2009 r., w szpitalach woj. świętokrzyskiego włączono do rejestrów łącznie 3319 kart zakażenia zakładowego (w 2008 r. – 3227 kart) oraz 3948 kart drobnoustroju alarmowego (w 2008 r. – 3637 kart).

W 2009 r. Zespoły Kontroli Zakażeń Zakładowych opracowały i przesyłały do Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych woj. świętokrzyskiego 13 raportów wstępnych o podejrzeniu ogniska epidemicznego oraz przesłano 13 raportów końcowych z czynności podejmowanych w celu wygaszenia ogniska.

Tabela 15. Wybrane choroby zakaźne i zatrucia w województwie świętokrzyskim w 2009 i 2008 r. Zachorowania i zapadalność na 100 tys. mieszkańców

Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań		Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	
		2009	2008	2009	2008
Salmonellozy	zatrucia pokarmowe	342	338	26,87	26,5
	zakażenia pozajelitowe	2	1	0,15	0,07
Lamblioza		62	129	4,87	10,13
Bruceloza		-	-	-	-
Tężec		-	1	-	0,07
Płonica		667	331	52,4	26
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, określone i nieokreślone*		14	25	1,09	1,96
Wirusowe zapalenie opon mózgowych określone i nieokreślone		24	34	1,88	2,67
Wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze (A84)		17	3	1,33	0,23
Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae typ B	ogółem	-	-	-	-
	zapalenie opon i/lub mózgu	-	-	-	-
	posocznica	-	-	-	-
	zapalenie nagłośni	-	-	-	-

(inwazyjna)	inna określona i nieokreślona	-	-	-	-
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae (inwazyjna)	ogółem	6	3	0,47	0,23
	zapalenie opon i/lub mózgu	4	1	0,31	0,07
	posocznica	4	1	0,31	0,07
	inna określona i nieokreślona	-	-	-	-
Choroba meningokokowa	ogółem	9	31	0,7	2,43
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	7	16	0,54	1,25
	Posocznica	6	27	0,47	2,12
	inna określona i nieokreślona	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	5	3	0,39	0,23
	typu B	76	71	5,97	5,57
	typu C	174	159	13,67	12,48
	typu B + C	4	3	0,62	0,23
	inne i nieokreślone	7	4	0,54	0,31
Grypa – ogółem		236	4	18,54	0,31
Grypa wywołana nowym wirusem A(H1N1)	ogółem	130	-	10,21	-
	U dzieci w wieku 0-14 lat	27	-	14,40	-
Legioneloza	Choroba legionistów	1	-	0,7	-
	Gorączka z Pontiac	-	-	-	-

* w tym wierszu nie ujęto zapaleń opon mózgowych i/lub mózgu w przebiegu inwazyjnej choroby meningokokowej, choroby wywołanej przez Haemophilus influenzae czy Streptococcus pneumoniae

Podsumowanie

Mimo wieloletniego wysiłku służb sanitarnych nadal obserwowano na terenie województwa świętokrzyskiego niekorzystną sytuację epidemiologiczną gruźlicy na tle Polski. Zapadalność w porównaniu do roku ubiegłego utrzymywała się na podobnym wysokim poziomie.

Podobnie pod względem rejestracji przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu C, w województwie świętokrzyskim, współczynnik zapadalności utrzymywał się na dużo wyższym poziomie niż średnia dla Polski.

Ocenia się, iż niewątpliwy wpływ na ocenę sytuacji epidemiologicznej województwa świętokrzyskiego może mieć stosunkowo wysoki poziom zgłaszalności chorób zakaźnych.

Opracowano na podstawie dokumentu „Stan sanitarno – higieniczny województwa świętokrzyskiego 2009”.

5. Zapobieganie chorobom

Zapobieganie chorobom na terenie województwa świętokrzyskiego odzwierciedla przede wszystkim realizacja szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień. Wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych w naszym województwie jest bardzo wysokie. Jest to efektem właściwego nadzoru Wojewódzkiej Inspekcji Sanitarnej oraz powiatowych inspekcji sanitarnych.

Także przeprowadzanie wśród ludności województwa badań przesiewowych szczególnie dotyczących raka piersi, raka szyjki macicy, raka prostaty i innych programów profilaktycznych o szerokim zasięgu przynosi wymierne korzyści dla zdrowia społeczeństwa.

Jednocześnie należy podkreślić fakt, iż oczekiwania społeczeństwa są zdecydowanie większe od ilości realizowanych, w naszym województwie, różnego rodzaju programów i akcji profilaktycznych.

5.1. Realizacja programu szczepień ochronnych

Na terenie woj. świętokrzyskiego w 2009 roku szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegała populacja 259 831 dzieci i młodzieży do lat 19. Szczepienia dzieci i młodzieży wykonywane były na terenie woj. świętokrzyskiego w 345 punktach szczepień. W 2009 roku na terenie woj. świętokrzyskiego zarejestrowano 23 niepożądane odczyny poszczepienne.

Tabela 16. Wykonawstwo szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w rocznikach podlegających szczepieniom w 2009 roku w woj. świętokrzyskim

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w województwie w 2008 r.	Wykonawstwo w województwie w 2009 r.
BCG	2009	szczepienie noworodkowe	99,92%	99,85%
Szczepienie p/wzw B	2009	szczepienie pierwotne+ uzupełniające	91,57%	90,50%
	2008	szczepienie podstawowe	99,95%	99,95%
	1996(14 rż)	szczepienie podstawowe	99,96%	99,99%
	1995	szczepienie podstawowe	99,85%	99,94%
DTP (p/błonica, tężec, krztusiec)	2009	szczepienie pierwotne	61,10%	61,36%
	2008	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,59%	99,55%
p/odra, świnka, różyczka	2008	Szczepienie podstawowe	85,88%	85,05%
	2007	Szczepienie podstawowe	99,25%	99,12%
p/poliomyelitis	2009	Szczepienie pierwotne	61,10%	61,32%
	2008	Szczepienie pierwotne+ uzupełniające	99,57%	99,55%
DTaP+p/poliomyelitis	2004	Szczepienie I przypominające	91,47%	90,20%
	2003	Szczepienie I przypominające	98,34%	98,07%
Odra/ odra świnka różyczka (10r.ż.)	2000	Rewakcyacja	92,39%	82,61%
	1999	Rewakcyacja	97,22%	98,13%
Td-p/błonica, tężec (14 r.ż.)	1996	Szczepienie II przypominające	94,92%	93,61%
Td-p/błonica, tężec (19 r.ż.)	1991	Szczepienie III przypominające	86,24%	84,89%

W województwie świętokrzyskim w 2009 roku wykonawstwo szczepień należy ocenić jako generalnie dobre, jednak z zauważalnym spadkiem wykonawstwa szczepienia przypominającego p/odrze, śwince, różyczce (problemy wynikające z braku szczepionki na rynku) oraz pogłębiającym się, stosunkowo niskim wykonawstwem szczepień wśród młodzieży w 19 roku życia. Jednakże wykonawstwo szczepień utrzymywało się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski.

5.2. Programy zdrowotne realizowane w województwie świętokrzyskim

Na terenie naszego województwa realizowanych jest wiele programów zdrowotnych ważnych z powodu występujących problemów zdrowotnych. Realizowane są również programy profilaktyczne obejmujące badania przesiewowe w zakresie ryzyka chorób powodujących dużą zachorowalność bądź śmiertelność wśród mieszkańców.

5.2.1. Program profilaktyki raka piersi

Tabela 17. Liczba osób objętych programem profilaktyki raka piersi w 2009 r.

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Wnioski wynikające z realizacji programu
Program profilaktyki raka piersi	28 582	Badania obejmowały populację kobiet w wieku 50-69. Wymiernym efektem przeprowadzonego skryningu były wykryte przypadki nowotworów we wczesnej fazie i objęte kompleksowym leczeniem onkologicznym. Efektem realizacji programów jest także możliwość monitorowania osób zagrożonych rakiem piersi oraz wzrost świadomości dotyczącej konieczności samobadania piersi przez kobiety.

Z analizy powyższych danych jednoznacznie wynika, że pomimo zwiększającej się liczby badań skryningowych, znaczne zapotrzebowanie na wykonywanie tego typu badań wśród kobiet naszego województwa.

5.2.2. Program profilaktyki raka szyjki macicy

Tabela 18. Liczba osób objętych programem profilaktyki raka szyjki macicy w 2009 r.

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Wnioski wynikające z realizacji programu
Program profilaktyki raka szyjki macicy	45 675	Badania obejmowały populację kobiet w wieku 25-59 lat. Prowadzone programy profilaktyczne wzbudziły żywe zainteresowanie wśród kobiet. Wymiernym efektem przeprowadzonego skryningu było w wielu przypadkach stwierdzenie zmian odczynowo-reperacyjnych, które zostały objęte opieką diagnostyczną i leczniczą. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono kilka przypadków raka szyjki macicy. Zaobserwowano także zmniejszenie liczby zaawansowanych grup raka szyjki macicy. Obserwuje się wzrost stwierdzonych stanów nisko – zaawansowanego raka u młodych kobiet. U kobiet w określonym przedziale wiekowym należałoby wykonywać badanie cytologiczne raz na trzy lata. Program powinien trwać cały rok. Proponujemy zwiększenie ilości osób objętych badaniami przesiewowymi. Wykrywalność zmian nowotworowych wynosi ok.1% (bardzo dużo).

Analiza przedstawionych wyżej danych i wniosków wskazuje na znaczny postęp w realizacji badań przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy.

5.2.3. Program profilaktyki wczesnego wykrywania chorób układu krążenia

Tabela 19. Liczba osób objętych programem profilaktyki wczesnego wykrywania chorób układu krążenia w 2009 r.

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Wnioski wynikające z realizacji programu
Program profilaktyki wczesnego wykrywania chorób układu krążenia	10 560	Programem objęta była populacja w wieku 35-55 lat. Celem realizacji programu jest obniżenie o około 20 % zachorowalności i umieralności z powodu chorób układu krążenia populacji objętej programem poprzez wczesne wykrywanie, redukcję występowania i natężenie czynników ryzyka. Cele pośrednie: zwiększenie wykrywalności i skuteczności leczenia chorób układu krążenia – wczesna identyfikacja osób z podwyższonym ryzykiem chorób układu krążenia – promocja zdrowego stylu życia: niepalenia, prawidłowego odżywiania się i aktywności fizycznej.

Pomimo znacznego udziału ludności w programach profilaktyki chorób układu krążenia, choroby tego układu nadal są przyczyną największej liczby zgonów w naszym województwie.

5.2.4. Program profilaktyki wczesnego wykrywania przewlekłej obturacyjnej choroby płuc

Tabela 20. Liczba osób objętych programem profilaktyki wczesnego wykrywania przewlekłej obturacyjnej choroby płuc w 2009 r.

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Wnioski wynikające z realizacji programu
Program profilaktyki wczesnego wykrywania i zapobiegania przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc	populacja 40-65 lat udział wzięło 10 800	Wykrywalność POCHP w tym programie profilaktycznym jest znacznie wyższa niż w innych badaniach profilaktycznych, prowadzonych w Polsce przy znacznie niższych kosztach. Wykrywamy do 30% chorych na wczesną postać POCHP, którzy za kilka lat byłoby zagrożeni inwalidztwem oddechowym. Ilość badań profilaktycznych powinna być dwukrotnie większa. Zasadne jest kontynuowanie programu, gdyż w grupie badanych pacjentów zwiększa się liczba zrywających z nałogiem palenia. Poprzez realizację programu zwiększyła się także dostępność pacjentów na badania oraz wykrywanie zmian chorobowych. Wzrosła świadomość pacjentów na temat szkodliwego działania dymu tytoniowego na organizm ludzki. Bardzo duże zapotrzebowanie społeczeństwa województwa świętokrzyskiego na badanie wydolności oddechowej u palaczy po 40 roku życia. Program należałoby rozszerzyć i przebadac młodszą grupę wiekową palaczy.

Analiza powyższych danych daje podstawę do sformułowania wniosku, iż program cieszy się dużą popularnością i należy go nadal kontynuować.

5.2.5. Program profilaktyki próchnicy u dzieci i młodzieży

Tabela 21. Liczba osób objętych programem profilaktyki próchnicy w 2009 r.

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Wnioski wynikające z realizacji programu
Profilaktyka próchnicy u dzieci	10 200	Profilaktyka próchnicy u dzieci realizowana poprzez naukę prawidłowego mycia zębów oraz grupowa fluoryzacja a także lakowanie zębów.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że realizacja programów profilaktyki próchnicy dla dzieci i młodzieży w naszym województwie w 2009 r. nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Jest to niewątpliwie zasługą włączenia się samorządów w finansowanie tego typu działań.

5.2.6. Inne programy zdrowotne realizowane województwie świętokrzyskim

Inne realizowane programy profilaktyczne, ważne z punktu widzenia istniejących na terenie województwa problemów zdrowotnych przedstawia poniższe zestawienie, które zawiera dane dotyczące programów realizowanych w 2009 r.

Tabela 22. Liczba osób objętych innymi programami profilaktycznymi w 2009 r.

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	Wnioski wynikające z realizacji programu
Program opieki nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe.	110	Identyfikacja nowych rodzin. Objęcie opieką i badaniami profilaktycznymi kobiet z rodzin wysokiego ryzyka raka piersi i jajnika.
Badania przesiewowe dotyczące raka jelita grubego	200	W wyniku przeprowadzonych badań wykryto polipy jelita grubego oraz kilka przypadków raka jelita grubego. Osoby te zostały poddane dalszej diagnostyce i leczeniu. Za małą ilość badań przesiewowych tego typu.
Program wczesnej diagnostyki i leczenia jaskry	5 525	Realizacja programu pozwoliła na wykrycie nowych przypadków jaskry; zwiększenie świadomości osób chorych nt. dalszego postępowania leczniczego; podniesienie świadomości osób badanych nt. istoty okulistycznych badań profilaktycznych;
Ochrona narządu głosu u nauczycieli	933	Celem programu jest zmniejszenie o 50% populacji nauczycieli ze schorzeniami narządu głosu.

Profilaktyczne programy antynikotynowe	10 650	Realizacja programów w rezultacie doprowadziło do: złożenia deklaracji przez 20 % badanych o zaprzestaniu palenia tytoniu; poprawy stanu zdrowia pracowników, zwiększenie świadomości wśród palących i niepalących o skutkach biernego palenia. W programach realizowanych przez różne instytucje i organizacje uczestniczyły również dzieci i młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
Program profilaktyki gruźlicy	6 000	Populacja osób dorosłych, w szczególności: z bezpośredniego kontaktu z osobami z już rozpoznaną gruźlicą; z przynajmniej jedną z cech: bezrobotny, niepełnosprawny, obciążony długotrwałą chorobą, z problemem alkoholowym, narkomania, bezdomny.
Program profilaktyki cukrzycy	4 600	Badania poziomu cukru
Program profilaktyki osteoporozy	510	Badania densytometryczne
Program profilaktyki słuchu	866	Badanie audiometryczne i otolaryngologiczne
Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych	6 270	Szczepienie niemowląt urodzonych w 2008 i 2009 roku
Program szczepień przeciw grypie	22 720	Szczepienie osób powyżej 55 r.ż.
Program szczepień przeciwko meningokokom	4 700	Szczepienie dzieci urodzonych w 1993 r., 2007 r. i 2008 r.

Dane zawarte w tabelach 17 – 22 są odzwierciedleniem informacji o programach zdrowotnych zrealizowanych na terenie Województwa Świętokrzyskiego w 2009 r. gromadzonych zgodnie z art. 7 – 9 pkt. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).

Prowadzone programy profilaktyczne wzbudzały żywe zainteresowanie lokalnej społeczności. Wykazały, iż zapotrzebowanie na tego typu działania daleko przekracza możliwości ekonomiczne zakładów opieki zdrowotnej oraz innych podmiotów realizujących programy zdrowotne.

5.3. Wnioski

- W 2009 roku nadal utrzymywała się wysoka liczba osób objętych realizacją programów zdrowotnych
- Analiza wniosków z realizacji przedstawionych wyżej programów świadczy o potrzebie ich realizowania i rozwijania
- Badania przesiewowe cieszą się dużym zainteresowaniem wśród ludności naszego województwa
- Systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na tego typu programy.

6. Czynniki ryzyka mieszkańców województwa świętokrzyskiego

Przedstawiając najnowsze opracowania dotyczące czynników ryzyka zdrowotnego związanego ze stylem życia w Polsce można je odnieść również dla mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego.

Stały wzrost zachorowalności na tzw. choroby cywilizacyjne dotykający kraje rozwinięte powoduje zwiększenie zainteresowania czynnikami ryzyka tych chorób. Szczególnie dotyczy to tych czynników ryzyka, którym można skutecznie przeciwdziałać poprzez działania promocji zdrowia, a więc czynników zależnych od prowadzonego stylu życia. Powiązania między poszczególnymi czynnikami ryzyka i ich skutkami zdrowotnymi są często bardzo złożone i trudne do oszacowania. Niemniej wyróżnić można kilka czynników ryzyka, których znaczenie nie budzi wątpliwości, a stosowane metody pomiaru pozwalają na porównanie sytuacji Polski z innymi krajami Unii Europejskiej. Należą do nich między innymi palenie papierosów, nieprawidłowa dieta, nadmierne spożycie alkoholu, otyłość czy mała aktywność fizyczna oraz używanie narkotyków i substancji odurzających. Właśnie te czynniki według szacunków WHO dla roku 2002 były odpowiedzialne w Polsce za ok. 55% zgonów i prawie 40% utraconych lat życia przeżytego w zdrowiu.¹

Jednym z efektów przemian gospodarczych po 1989 roku w Polsce był wzrost dostępności wielu używek. Podaży legalnych substancji psychoaktywnych, takich jak papierosy i alkohol, towarzyszyła promocja na szeroką skalę i efektowna reklama. Jednak w związku z otwarciem granic zwiększyła się także dostępność środków nielegalnych, tzw. narkotyków. CBOS prowadzi badania młodzieży od początku lat dziewięćdziesiątych. Dzięki temu możliwe jest porównanie danych oraz prezentacja dynamiki zjawiska w ciągu ostatnich szesnastu lat². W tym roku, tak jak przed pięcioma laty, badanie rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej zrealizowano na zlecenie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.²

6.1. Palenie papierosów

Palenie papierosów (lub innych wyrobów tytoniowych) jest jedną z głównych przyczyn przedwczesnej umieralności oraz czynnikiem ryzyka występowania takich chorób jak: choroby układu krążenia i układu oddechowego, niektórych nowotworów złośliwych, a szczególnie raka płuca.

Pod względem odsetka osób palących papierosy codziennie Polska, według danych WHO, zajmuje 9. miejsce wśród krajów UE. W 2006 r. 23% kobiet i aż 37% mężczyzn deklarowało, że pali codziennie. Porównując wyniki badań z 2004 r. dla poszczególnych województw stwierdzono, że wśród mężczyzn odsetek palących codziennie spadł we wszystkich województwach. Problem palenia papierosów przez kobiety wykazuje większe zróżnicowanie terytorialne. Z jednej strony odsetek palących kobiet w 9 województwach uległ zmniejszeniu, jednak aż w 7 województwach liczba kobiet palących codziennie zwiększyła się, a różnica pomiędzy pierwszym i ostatnim województwem jest niemal dwukrotna. Pod względem wysokiej oceny ryzyka związanego z paleniem papierosów Polska znalazła się na 3 pozycji wśród 27 krajów UE.¹

Wyniki badań przeprowadzonych w latach 1974-2004 na zlecenie Centrum Onkologii – Instytutu w Warszawie, dotyczące postaw wobec palenia tytoniu dorosłej populacji Polaków wykazują, że zapoczątkowane w II połowie lat 80-tych postawy, były kontynuowane w latach następnych, ale tempo niektórych zmian uległo zmniejszeniu, a w niektórych grupach społeczno-demograficznych uległo zahamowaniu. Szczególnie wzrosła częstość palenia tytoniu wśród młodych kobiet (w 2007 roku do 32%, gdy w 1974 paliło 28%), a także obserwuje się zmniejszenia tempa spadku częstości palenia przez mężczyzn (z 39% w latach 2000-2004, do 35% w roku 2007).³

6.1.1. Palenie tytoniu przez młodzież

Badania Instytutu Matki i Dziecka przeprowadzone w ramach międzynarodowych badań nad zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej (HBSC), realizowane w 2006 roku we współpracy z Biurem Europejskim WHO wykazują, że ¼ badanej młodzieży w wieku 15 lat pali tytoń, w tym: 12,4% uczniów pali codziennie; częściej palą chłopcy (14,9%), niż dziewczęta (10,1%). Przeprowadzone analizy nie wykazały istotnych różnic badanej młodzieży, w zależności od miejsca zamieszkania.

Codziennie palenie tytoniu przez młodzież wykazuje istotne zróżnicowanie regionalne, największy odsetek zanotowano w województwie świętokrzyskim (20,3%), a najmniejszy w województwie podkarpackim (5,1%). Odnosząc się do w/w badań przeprowadzonych w latach 2002-2006 wynika, że odsetek młodzieży 15-letniej palącej codziennie uległ obniżeniu, odpowiednio z 21,4% do 14,9% u chłopców i z 11,6% do 10,1% u dziewcząt. W ostatnich latach zaobserwowano znaczne obniżenie częstości

palenia tytoniu przez młodzież, a spadek ten był szczególnie silny u chłopców. Znacznie rzadziej, niż 4 lata temu pali młodzież pochodząca z rodzin biednych. Natomiast w rodzinach bogatych zaznaczył się tylko wzrost odsetka palących dziewcząt.³

Dotychczasowe badania, realizowane w latach 1992–2003, wskazywały stopniowy wzrost odsetka uczniów regularnie palących papierosy (od 23% do 31%). Wyniki tegorocznego (2008 r.) sondażu zmieniają te tendencje. Obecnie regularne palenie deklaruje 22% badanych, czyli mniej niż w jakimkolwiek z dotychczasowych badań.

Tabela 23. Palenie papierosów przez młodzież

Czy palisz papierosy?	Badania statutowe CBOS			Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1992	IV 1994	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach					
Tak, regularnie	23	27	25	30	31	22
Tak, ale tylko w wyjątkowych sytuacjach	18	15	15	17	18	16
Nie	59	58	60	54	50	62

Jednocześnie możemy zaobserwować znaczny wzrost odsetka uczniów niepalących. Obecnie 62% młodzieży twierdzi, że nie pali papierosów. Dotychczas najlicniejsza grupa młodych ludzi zadeklarowała niepalenie w 1996 roku (60%), a najmniej niepalących było w 2003 roku (50%). Jeśli chodzi o palenie okazjonalne, możemy mówić o sytuacji stabilnej, w latach 1992–2008 odsetki w tej grupie wahają się od 15% do 18%. Wśród młodzieży niepalącej, podobnie jak w latach ubiegłych, dominują dziewczęta. W 2008 roku niepalenie deklaruje 64% dziewcząt w stosunku do 59% chłopców.

W 2003 roku niepalących dziewcząt było 53% wobec 48% chłopców, zatem różnica między płciami utrzymała się na poziomie 5 punktów procentowych. W 2008 roku niepaląca młodzież to najczęściej uczniowie liceów ogólnokształcących, zarówno publicznych, jak i prywatnych (odpowiednio 66% i 68%) oraz techników (69%). Ponadto papierosów nie pali 60% uczniów liceów profilowanych, zawodowych i technicznych oraz 42% uczniów zasadniczych szkół zawodowych, w których przez wszystkie lata odnotowywano najniższe odsetki niepalących. Deklaracje regularnego palenia papierosów są najczęstsze w zasadniczych szkołach zawodowych. Obecnie regularnie pali tam 41% uczniów (w roku 2003 – 42%). Natomiast w publicznych i prywatnych liceach ogólnokształcących regularnie pali odpowiednio 17% (spadek w stosunku do 2003 roku o 7 punktów) i 18% badanych (spadek o 17 punktów).

Wśród uczniów dwójkowych i trójkowych nie pali 55%, wśród uczniów czwórkowych – 67%. Papierosów nie pali także trzy czwarte młodzieży otrzymującej najlepsze oceny. Jeśli definiować status społeczny biorąc pod uwagę warunki materialne i wykształcenie rodziców, to w tym roku zmienił się jego wpływ na zachowania nikotynowe młodzieży, nastąpiło odwrócenie dotychczasowych tendencji. Obecnie lepsze warunki materialne oraz wyższe wykształcenie rodziców łączy się z niższym odsetkiem osób regularnie palących i wyższym odsetkiem niepalących, natomiast gorsza sytuacja materialna oraz podstawowe wykształcenie rodziców są skorelowane z częstszym występowaniem regularnego palenia papierosów i rzadszym jego niepodejmowaniem.

Obecnie wśród uczniów uważających sytuację materialną swojej rodziny za dobrą nie pali 64%, a wśród tych, którzy określają warunki materialne w rodzinie jako złe – 56%. W roku 2003 sytuacja materialna nie powodowała różnic w badanym zakresie. Natomiast w badaniach z lat 1994 i 1996 gorsza sytuacja materialna łączyła się z wyższym odsetkiem niepalących, a lepsze warunki – z częstszym regularnym paleniem papierosów. Jeśli chodzi o wykształcenie rodziców, to w 2008 roku wyraźniej niż w roku 2003 zaznaczył się jego wpływ na zachowania nikotynowe młodzieży. Początkowo, w trakcie badań prowadzonych w latach dziewięćdziesiątych, wyższe wskaźniki regularnego palenia dotyczyły uczniów, których rodzice byli najlepiej wykształceni, a niższe – dzieci rodziców z wykształceniem podstawowym. Najnowsze wyniki wskazują odwrotne zależności: wyższe wykształcenie rodziców łączy się z niskim wskaźnikiem regularnego palenia papierosów przez uczniów. W badaniu odnotowaliśmy 22% regularnych palaczy wśród uczniów wychowywanych przez matki z wykształceniem wyższym i 29% – wśród mających matki z wykształceniem podstawowym. Podobne relacje powoduje wykształcenie ojca (odpowiednio 16% i 24%). Nie zaobserwowaliśmy jasnych zależności między miejscem zamieszkania a zachowaniami nikotynowymi młodzieży. Z jednej strony, regularne palenie deklaruje w tym roku więcej młodzieży z wielkich miast (28%) niż ze wsi (18%), z drugiej strony, najwyższy wskaźnik regularnego palenia (29%) notujemy w małych miastach – do 20 tys. mieszkańców.

Od lat na wskaźniki związane z paleniem papierosów wpływ mają postawy religijne. Im silniejsze zaangażowanie religijne, tym więcej niepalących i mniej regularnych palaczy. Czynniki te wpływały na zachowania młodzieży we wszystkich czterech badaniach. Wśród tych, którzy w tym roku deklarowali, że uczestniczą w praktykach religijnych kilka razy w roku, było 31% regularnych palaczy, a wśród w ogóle niebiorących w nich udziału – 35% wobec 14% uczestniczących w praktykach religijnych raz w tygodniu i 13% uczniów biorących w nich udział kilka razy w tygodniu. W roku bieżącym po raz pierwszy zadano badanej młodzieży pytanie „Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy Twoi rodzice pracowali za granicą?”. Analiza wpływu tego czynnika wskazała oczekiwane zależności. Regularne palenie deklaruje 41% uczniów, których oboje rodzice na stałe lub sezonowo przebywają poza granicami kraju, i 20%

dzieci rodziców niepracujących w ciągu ostatniego roku za granicą. Wyższy odsetek regularnych palaczy jest ponadto wśród młodzieży, która deklaruje, że to ojciec, a nie matka pracuje za granicą.

Podsumowując, w ciągu ostatnich pięciu lat spadł wśród młodzieży odsetek regularnych palaczy, a wzrósł odsetek uczniów niepalących. Po okresie unifikacji postaw młodzieży wobec palenia z rodzin o wysokim i niskim statusie społecznym, obecne zmienne społeczno-demograficzne ponownie zaczęły różnicować zachowania młodych ludzi. W przypadku papierosów wyższy status społeczny rodziny jest wynikiem chroniącym młodzież.²

6.1.2. Częstość palenia tytoniu

Najbiedniejsi, najslabiej wykształceni Polacy palą znacznie częściej (np. bezrobotni mężczyźni w ok. 70%) niż osoby lepiej sytuowane z wyższym wykształceniem (wśród mężczyzn w ok. 30%). Mężczyźni w Polsce palą średnio 18 papierosów dziennie, kobiety 13 papierosów, czyniąc tak przez wiele lat (średnio ok. 23 lata w ciągu życia zarówno kobiety i mężczyźni). Zaprzeszczenie palenia następuje stosunkowo późno – u mężczyzn w 39 r.ż., a u kobiet nawet w 43 r.ż. 69% mężczyzn i 53% kobiet wypaliło w swoim życiu przynajmniej 1 papierosa. 44 % mężczyzn i 49% kobiet eksperymentując z tytoniem w okresie dzieciństwa lub młodości w dorosłym życiu kontynuowało palenie tytoniu.³

6.1.3. Bierne palenie tytoniu

Badania Zakładu Epidemiologii i Prewencji Nowotworów Centrum Onkologii – Instytutu w Warszawie mówią, że skala biernego narażenia na dym tytoniowy zarówno wśród dorosłych, jak i dzieci jest duża. 25% dorosłych niepalących wdycha dym tytoniowy w domu (odpowiednio 29% kobiet i 20% mężczyzn). W zanieczyszczonych dymem tytoniowym miejscach pracy przebywa 19% niepalących Polaków (24% mężczyzn i 14% kobiet). Jednak najbardziej są narażeni ludzie w miejscach publicznych tj. barach, pubach (32%), dyskotekach (25%), kawiarniach (22%), restauracjach (17%), a także centrach handlowych (5%).

W badaniach przeprowadzonych w 2007 roku 48% dorosłych Polaków palących przyznało się, że pali lub paliło w obecności dzieci, a 27% czyni to w obecności kobiet w ciąży. W Polsce aż w 67% gospodarstw domowych dzieci biernie palą tytoń.

W opracowanym w połowie lat 90-tych ubiegłego wieku we współpracy ze Światową Organizacją Zdrowia modelu HECOS szacowano, że jeżeli obserwowane w tym okresie w Polsce wskaźniki palenia tytoniu nie ulegną zmniejszeniu, to w najbliższych 20 latach na choroby odytoniowe (rak płuca, obturacyjna choroba płuc, choroby

sercowo-naczyniowe, astma oskrzelowa) umrze ok. 12% obecnie palących Polaków. W Polsce po przeprowadzonych badaniach obrazujących zdrowotne następstwa biernego palenia przez dzieci i kobiety ciężarne, zaobserwowano m.in.:

- wzrost ryzyka niższej masy urodzeniowej,
- wzrost ryzyka zakażeń dróg oddechowych,
- upośledzenia funkcji płuc,
- nawracające choroby ucha środkowego,
- ataki astmy,
- zespół nagłego zgonu niemowląt (zespół nagłej śmierci łóżeczkowej).

Najnowsze szacunki wskazują również na dużą liczbę zgonów w populacji niepalących Polaków narażonych na wdychanie dymu tytoniowego, głównie w domu, a także miejscu pracy i innych miejscach publicznych.³

Podsumowanie

Palenie tytoniu ma znaczący wpływ na występowanie chorób niezakaźnych, które powodują poważne problemy zdrowotne, społeczne i ekonomiczne w Polsce. Ograniczenie zachorowań i zgonów z powodu chorób układu krążenia, układu oddechowego i nowotworów złośliwych oraz powodowanego nimi inwalidztwa i niezdolności do pracy może nastąpić przy zmianie stylu życia Polaków, czego znaczącym elementem jest niepalenie. Wymaga to jednak skorygowanego wysiłku i strategicznego podejścia do działań w zakresie profilaktyki i ograniczenia palenia tytoniu.

Palenie tytoniu stanowi zagrożenie dla całego społeczeństwa i wymaga systematycznego wzmocnienia świadomości społecznej, upowszechniania fachowej i dostępnej pomocy osobom uzależnionym od nikotyny oraz tworzenia mechanizmów ekonomicznych podnoszących skuteczność działań w tym zakresie.

Wyniki badania CBOS z 2008 r. wskazują spadek rozpowszechnienia palenia papierosów oraz używania narkotyków przez młodzież szkolną.

6.2. Spożycie alkoholu

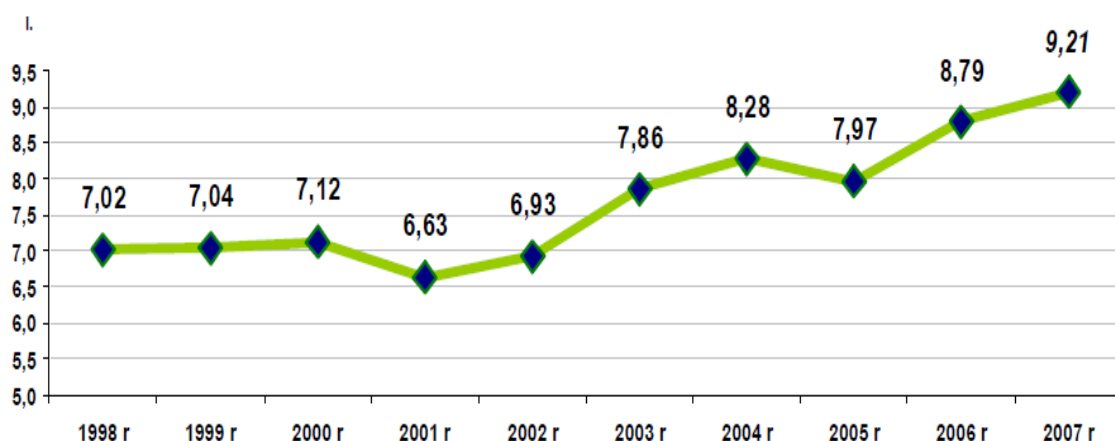
Alkohol stanowi ważny czynnik sprzyjający powstawaniu nie tylko problemów zdrowotnych związanych z uzależnieniem osoby pijącej, ale również problemów społecznych, do których zaliczyć należy przemoc fizyczną i psychiczną, popełnianie przestępstw po spożyciu alkoholu czy absencję w pracy. Całkowite spożycie alkoholu w Polsce w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej wypada dość korzystnie.

Również wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w krajach UE w 2006 r. (Special Eurobarometer 272 – Attitudes towards Alcohol) potwierdzają lepszą od przeciętnej sytuację w Polsce. Tylko 14% badanych dorosłych Polaków, którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni robiło to częściej niż jeden raz w tygodniu podczas gdy przeciętny odsetek dla 25 krajów UE wynosił 44%.

Zmienił się udział poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w całkowitym spożyciu alkoholu. Zmiany te rozpoczęły się w latach 90-tych, kiedy to spożycie całkowite było zdominowane przez napoje spirytusowe. Obecnie Polacy piją najwięcej piwa, którego udział stanowi ponad 50% całkowitego spożycia alkoholu.

Jak wynika z badań HBSC picie alkoholu przez 15-latnią młodzież (zwłaszcza dziewczęta) jest w Polsce mniejszym problemem niż w wielu krajach UE, ale i tak co szósty chłopiec w tym wieku w naszym kraju przyznaje się do picia alkoholu przynajmniej raz w tygodniu. Korzystnym zjawiskiem jest to, że w ciągu ostatnich lat odsetek pijących zmniejszył się.¹

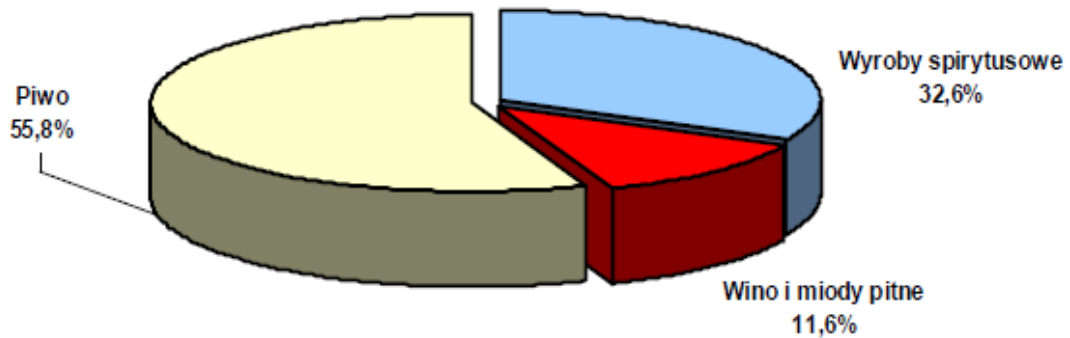
W roku 2007 po raz kolejny zanotowano wzrost spożycia napojów alkoholowych (na podstawie danych GUS). Spożycie 100% alkoholu na jednego mieszkańca wzrosło w Polsce w ciągu ostatniego roku o 0,42 l. – z 8,79 l. w 2006 roku do 9,21 w 2007 roku. Zmiany wielkości spożycia na przestrzeni ostatnich 10 lat pokazuje poniższy wykres:

Wykres 2. Spożycie 100% alkoholu w litrach w ciągu ostatnich 10 lat w przeliczeniu na jednego mieszkańca

W latach 1998 – 2000 wielkość spożycia utrzymywała się na podobnym poziomie, nieznacznie powyżej 7 l. 100% alkoholu na jednego mieszkańca. Lata 2001 i 2002 to spadek spożycia do poziomu 6,63 i 6,93 l. Jednak w roku 2003 zanotowano gwałtowny wzrost ilości wypitego alkoholu do 7,86 l. W kolejnych latach poziom spożycia oscyluje

między 7,9 l. a 8,8 l. 100% alkoholu na jednego mieszkańca, a w 2007 r. osiąga 9,21 l. Struktura spożycia napojów alkoholowych w 2007 roku (wg danych GUS) kształtowała się następująco:

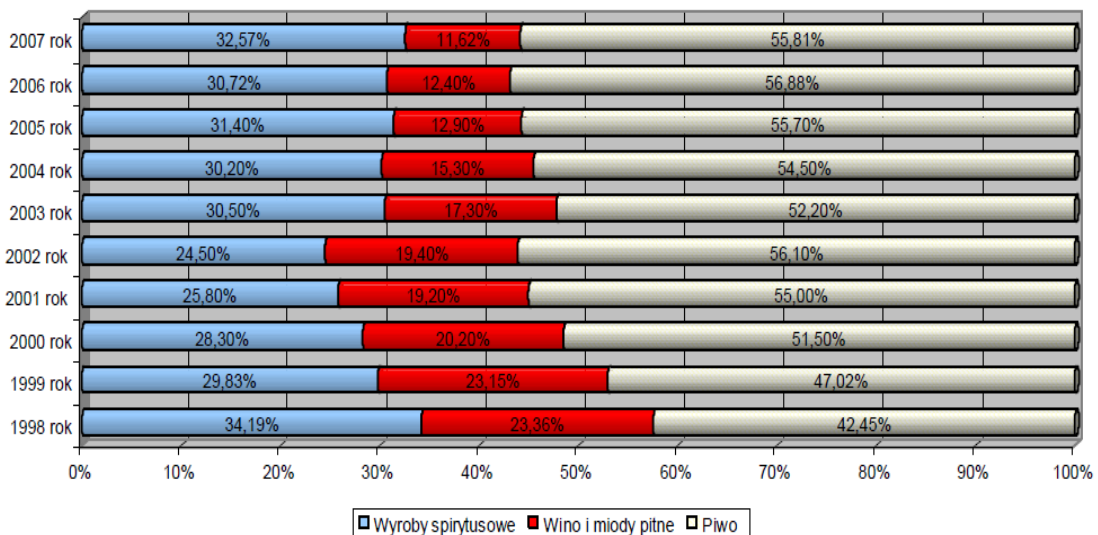
Wykres 3. Struktura spożycia napojów alkoholowych w 2007 r.

Obliczenia PARPA na podstawie danych GUS

Przyjmuje się założenie, że jeden liter:

1. piwa zawiera 5,5% alkoholu,
2. wina (miody pitnego) zawiera 12% alkoholu

Zmiany w strukturze spożycia napojów alkoholowych w ciągu 10 lat pokazuje poniższy wykres:

Wykres 4. Zmiany w strukturze spożycia napojów alkoholowych na przestrzeni ostatnich 10 lat

Na przestrzeni 10 lat zmieniła się znacznie struktura spożycia napojów alkoholowych. Od 2000 r. piwo stanowi co najmniej połowę udziału w spożyciu. Niepokoi jednak fakt, że 1/3 spożycia przypada w ostatnich latach na mocne alkohole. Wzrost ten następuje kosztem zmniejszenia udziału wina.⁴

6.2.1. Picie alkoholu przez młodzież

W tegorocznym (2008r.) sondażu, podobnie jak w roku 2003, napoje alkoholowe okazały się wśród młodzieży szkolnej używką bardziej rozpowszechnioną niż papierosy czy narkotyki. Ponadto aktualne badania nie wskazują czynników społeczno-demograficznych silnie różnicujących młodzież w kwestii spożywania alkoholu. W ciągu miesiąca poprzedzającego ostatni pomiar 75% uczniów przynajmniej raz piło piwo, 54% – wódkę i inne mocne alkohole, a 29% – wino. Częstość picia wymienionych trzech grup alkoholi w poszczególnych latach ilustruje poniższa tabela.

Tabela 24. Picie poszczególnych napojów alkoholowych przez młodzież

Czy w ciągu ostatniego miesiąca pił(a)ś piwo, wino lub wódkę?	Badania statutowe CBOS			Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1992	IV 1994	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach					
Piwo						
Ani razu	47	40	31	25	15	22
1 raz	8	10	11	13	10	10
2-3 razy	11	18	18	22	22	23
4-5 razy	7	10	14	14	15	14
6 i więcej razy	10	18	23	20	24	25
Tak, bez podania, ile razy	13	3	2	2	5	3
Wino						
Ani razu	59	59	67	75	44	67
1 raz	16	17	14	12	12	13
2-3 razy	11	15	13	7	10	10
4-5 razy	3	4	3	3	4	3
6 i więcej razy	2	4	3	2	4	2
Tak, bez podania, ile razy	6	1	1	1	2	1
Wódkę						

Ani razu	69	53	53	54	29	42
1 raz	10	18	17	17	17	19
2-3 razy	7	15	16	16	21	20
4-5 razy	3	7	6	5	7	8
6 i więcej razy	2	5	6	5	6	6
Tak, bez podania, ile razy	6	2	1	3	2	1

PIWO

W 1992 roku picie piwa deklarowało 49% uczniów, w następnych latach odsetek ten wzrastał i w 2003 roku osiągnął poziom prawie 80%.

Tegoroczne (2008 r.) badania wskazują, że piwo pije trzech na czterech uczniów, co wskazuje na niewielki spadek jego popularności. Po piwo częściej sięgają uczniowie niż uczennice.

W ostatnim miesiącu przed badaniem piwo piło 85% chłopców i 69% dziewcząt.

Wśród młodzieży, która nie pije piwa, jest najwięcej uczniów publicznych i prywatnych liceów ogólnokształcących (odpowiednio 27% i 25%), a najmniej uczniów zasadniczych szkół zawodowych (14%).

Wydaje się, że piwo jest także popularniejsze wśród uczniów uważających się za dwójkowych i trójkowych (80%) niż w grupie uczniów piątkowych i szóstkowych (56%). Można przypuszczać, że uczniowie osiągający lepsze wyniki w szkole więcej czasu poświęcają na naukę.

Ponadto piwo jest częściej wybierane przez młodzież wielkomiejską, nie pije go jedynie 16% uczniów z miast powyżej 500 tys. mieszkańców, podczas gdy na wsiach i w małych miastach (do 20 tys. mieszkańców) – 24%.

Status społeczny rodziny jedynie w nieznacznym stopniu różnicuje młodzież w kwestii upodobania do piwa. Nieco częściej piją je uczniowie, których matka ma wyższe wykształcenie (76%), niż dzieci matek z wykształceniem podstawowym (68%). Zależności z wykształceniem ojca nie zaobserwowaliśmy.

Na konsumpcję piwa w niewielkim stopniu wpływa także sytuacja materialna rodzin badanych. Po piwo nie sięga 23% uczniów oceniających swoje warunki materialne jako złe, 26% twierdzących, że żyją w przeciętnych warunkach, i 23% oceniających sytuację materialną jako dobrą.

Wydaje się, że czynnikiem różnicującym młodzież w kwestii konsumpcji piwa jest zaangażowanie w praktyki religijne. Spośród badanych, którzy uczestniczą w nich kilka razy w tygodniu, 30% nie piło piwa w ostatnim miesiącu, a w grupie w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych – 15%.

Pewne zależności wykazała tu ponadto analiza wpływu pobytu rodziców za granicą w celach zarobkowych. Picie piwa deklaruje 81% uczniów, których matka na stałe lub sezonowo przebywa poza granicami kraju, i 76% dzieci rodziców niepracujących w ciągu ostatnich 12 miesięcy za granicą. Nie zaobserwowaliśmy zależności między piciem piwa a wyjazdami zarobkowymi ojca.

WINO

Spośród różnych alkoholi wino cieszy się stosunkowo najmniejszym zainteresowaniem wśród młodzieży szkolnej. Interpretacje danych dotyczących tego trunku utrudnia ponadto brak podziału na wina gronowe i owocowe, uniemożliwiający rozróżnienie odmiennych wzorów konsumpcji tych typów wina. Wyniki dostępnych pomiarów pokazują, że zainteresowanie młodzieży winem malało do 1999 roku, kiedy to osoby niepijące wina stanowiły aż 75% badanych.

W latach 1999–2003 nastąpił znaczny wzrost spożycia wina przez młodzież: grupa niepijących zmalała do 44%.

Tegoroczny sondaż wskazuje kolejny spadek zainteresowania winem – niepicie w ostatnim miesiącu przed badaniem deklaruje 67% uczniów. W przypadku konsumpcji wina nie ma znaczących różnic między płciami. W ciągu ostatniego miesiąca wino piło 30% chłopców i 27% dziewcząt.

Wśród młodzieży, która nie pije wina, jest najmniej uczniów publicznych i prywatnych liceów ogólnokształcących, odpowiednio 64% i 57%, w pozostałych typach szkół nie pije wina 70% badanych.

Pozostałe cechy społeczno-demograficzne, takie jak status ekonomiczny, religijność, zainteresowanie polityką czy inne, nie różnicują młodzieży w kwestii spożycia wina.

WÓDKA I INNE MOCNE ALKOHOLE

W 1992 roku picie wódki deklarowała ponad jedna czwarta badanej młodzieży (28%), a w 2003 roku już ponad połowa (53%) i poziom ten utrzymał się do dziś.

W tegorocznym sondażu picie wódki oraz innych mocnych alkoholi deklaruje 54% uczniów. Wynik taki jest po części efektem dość ogólnej kategorii „wódka i inne mocne alkohole”, do której zalicza się wiele rodzajów alkoholu wysokoprocentowego, a po części wiąże się z różnymi wzorami picia mocnych trunków, nie tylko jako czystego alkoholu, ale także w tzw. drinkach, samodzielnie przygotowywanych wieloskładnikowych koktajlach czy gotowych napojach z dodatkiem wódki lub rumu, coraz powszechniej dostępnych w sklepach.

Wyniki badania wskazują, że tak jak w latach ubiegłych po mocne alkohole częściej sięgają uczniowie niż uczennice. W ostatnim miesiącu przed badaniem wódkę piło 64% chłopców i 48% dziewcząt.

Młodzież, która nie pije wódki, stanowi 61% uczniów prywatnych liceów ogólnokształcących, 41% – zasadniczych szkół zawodowych i 44% pozostałych typów szkół (w tym uczniów publicznych liceów ogólnokształcących).

Wydaje się, że wódka jest także popularniejsza wśród uczniów uważających się za dwójkowych i trójkowych (57%) niż w grupie uczniów piątkowych i szóstkowych (48%). Podobnie jak w przypadku papierosów i piwa można przypuszczać, że uczniowie osiągający lepsze wyniki w szkole więcej czasu poświęcają na naukę, podczas gdy uczniowie słabsi spędzają ten czas inaczej, np. pijąc mocny alkohol.

Ponadto wódka jest nieco częściej wybierana przez młodzież z małych miast (do 20 tys. mieszkańców) – 58%, podczas gdy w miastach liczących od 101 do 500 tys. mieszkańców pije ją 53% badanych.

Status społeczny rodziny w niewielkim stopniu różnicuje młodzież w kwestii upodobania do mocnych alkoholi. Nieco częściej sięgają po nie uczniowie, których matki mają wykształcenie podstawowe (59%), niż dzieci matek z wykształceniem wyższym (50%). Podobnie wygląda zależność od wykształcenia ojca. Sytuacja materialna rodzin badanych nieznacznie wpływa na konsumpcję wódki. Po alkohol ten nie sięga po 47% uczniów oceniających swoje warunki materialne jako złe oraz przeciętne i 43% oceniających sytuację materialną jako dobrą.

Czynnikiem silniej różnicującym młodzież w kwestii konsumpcji mocnych alkoholi jest zaangażowanie w praktyki religijne. Wśród badanych, którzy uczestniczą w nich kilka razy w tygodniu, 54% deklaruje, że nie piło wódki w ciągu ostatniego miesiąca, a w grupie osób w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych – 33%.

Zależności wskazała tu ponadto analiza wpływu pobytu rodziców za granicą w celach zarobkowych. Picie mocnych alkoholi deklaruje 70% uczniów, których matka na stałe lub sezonowo przebywa poza granicami kraju, 60% badanych, których ojciec wyjeżdża do pracy, i 57% uczniów, których oboje rodzice przebywają poza granicami kraju w celach zarobkowych. Wśród młodych ludzi, których rodzice nie pracowali w ciągu ostatnich 12 miesięcy za granicą, 54% deklaruje picie wódki.²

6.2.2. Nadużywanie alkoholu

Zagadnienie nadużywania alkoholu w latach 1994–2008 badano na podstawie wypowiedzi potwierdzających znajomość koleżanek lub kolegów, którzy pija zbyt dużo. W ciągu minionych szesnastu lat opinie na ten temat były podobne. Przy wzroście

konsumpcji alkoholu wśród młodzieży można by oczekiwać, że zwiększyła się też grupa nadużywających.

Z drugiej strony własne doświadczenia z alkoholem mogły sprzyjać mniej rygorystycznym ocenom zachowań koleżanek i kolegów.

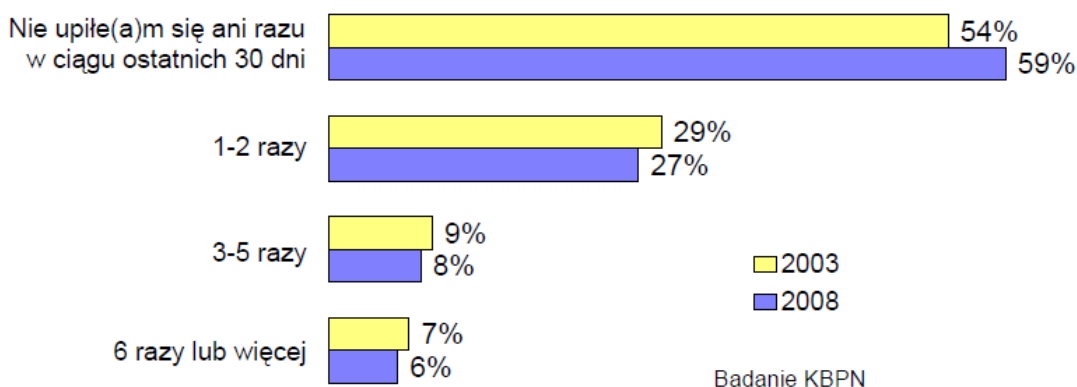
Tabela 25. Nadużywanie alkoholu przez młodzież

Czy w Twoim środowisku, wśród Twoich znajomych (kolegów/koleżanek) jest ktoś, kto nadużywa alkoholu ?	Badania statutowe CBOS		Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1994	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach				
Tak, kilka osób	43	43	41	45	43
Tak, jedna, dwie osoby	32	27	27	25	24
Nie, nikt	25	31	32	30	32

6.2.2. Upijanie się

Pytanie o częstość upijania się zadano po raz pierwszy w roku 2003. Z odpowiedzi otrzymanych na takie pytanie w tegorocznym sondażu wynika, że co najmniej raz w ciągu miesiąca przed badaniem upiło się 41% uczniów. Liczba młodych ludzi, którym zdarzyło się to co najmniej trzy razy, sięgnęła 14%. Zestawienie wskaźników z lat 2003 i 2008 przedstawiono na poniższym wykresie.

Część przypadków upijania się można przypisać brakowi doświadczenia, młodzi konsumenci uczą się „obcowania” z alkoholem, a nie znając reakcji swoich organizmów popełniają błędy. Jednak rozpowszechnienie upijania się jest na tyle wysokie, że pozwala przypuszczać że pewna grupa uczniów sięgała po alkohol właśnie po to, by się upić. Do upicia się w tym roku częściej przyznawali się chłopcy (51%) niż dziewczęta (34%), w 2003 roku odpowiednio – 53% i 32%.

Wykres 5. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się upić napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką, w ciągu ostatnich 30 dni?

W stosunku do poprzedniego badania obecnie zmieniły się proporcje upijania się ze względu na typ szkoły. W roku 2003 przypadki upijania się zadeklarowało najwięcej uczniów prywatnych liceów ogólnokształcących (52%) i najmniej uczniów liceów publicznych (38%). W pozostałych szkołach wskaźnik ten wahał się od 43% do 48%.

W najnowszym badaniu najniższy spośród wszystkich typów szkół odsetek upijających się zanotowano w prywatnych liceach ogólnokształcących – 25%, a najwyższy w zasadniczych szkołach zawodowych – 57%. Młodzież z publicznych liceów ogólnokształcących deklaruwała upicie się w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem na poziomie 37%, tak samo jak uczniowie techników. Nieco więcej takich deklaracji było w liceach profilowanych, zawodowych i technicznych (42%). Zróżnicowanie występuje także ze względu na status uczniowski.

Do upijania się przyznaje się więcej słabszych uczniów (dwójkowych i trójkowych) – 46%, nieco mniej czwórkowych – 39% i 21% wzorowych uczniów (piątkowych i szóstkowych).

Tegoroczne badanie wykazuje związek wykształcenia rodziców z upijaniem się dzieci. Takie zachowania przejawia 48% uczniów, których matki mają wykształcenie podstawowe, oraz 39% badanych, których matki mają wykształcenie wyższe. Odnośnie do wykształcenia ojca odsetki te wynoszą odpowiednio 45% i 37%.

Odwrotną zależność zaobserwowano w związku z sytuacją materialną. W grupie młodzieży z rodzin uboższych w ciągu miesiąca przed badaniem upiło się 38% badanych, natomiast wśród uczniów deklarujących dobrą sytuację materialną – 43%. Podobnie jak w 2003 roku, wyniki nie potwierdzają tezy, że wyższy status społeczny jest czynnikiem osłabiającym podejmowanie nieakceptowanych zachowań.

Pewne zależności odnotowaliśmy między miejscem zamieszkania a częstością upijania się. Najczęściej takie zachowanie deklarują uczniowie z małych miast – 45%, na wsiach i w wielkich miastach upija się po 40% badanych. W pozostałych miejscowościach wskaźnik ten osiąga poziom 39%–41%.

Na opisywane zachowania wpływ mają postawy religijne młodzieży. Im silniej uczniowie są zaangażowani religijnie, tym rzadziej zgłaszają przypadki upijania się. W tym roku wśród badanych, którzy uczestniczą w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu, upiło się w miesiącu poprzedzającym sondaż 28%, w grupie osób w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych – 51%.

Częściej upija się także młodzież, której oboje rodzice w ciągu roku przed badaniem pracowali za granicą – 62% w stosunku do 39% badanych mających rodziców w kraju.²

6.2.3. Szkody zdrowotne spowodowane piciem alkoholu

Picie alkoholu przez młodzież to jeden z poważniejszych problemów społecznych. Eksperci oceniają, iż picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15-21 lat. Niezbędnym elementem polityki zdrowotnej państwa w odniesieniu do dzieci i młodzieży, powinno być zapobieganie i zmniejszanie szkód, które aktualnie występują w życiu młodych ludzi w związku z używaniem przez nich alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zapobieganie przyszłym szkodom, w tym uzależnieniu, które mogą się pojawić po dłuższym okresie picia. Na pierwszy plan wysuwa się jednak nie tyle problem uzależnienia od alkoholu, co straty bieżące takie jak: wypadki (w tym śmiertelne), konflikty z prawem, przedwczesna inicjacja seksualna, konflikty z rówieśnikami i w rodzinie, problemy z nauką, sięganie po inne substancje psychoaktywne, itp.⁴

Blisko 16% Polaków i 2% Polek pije alkohol w sposób ryzykowny bądź szkodliwy, to znaczy w takich ilościach, które zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia u tych osób szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych.

W całej grupie pijących ryzykownie częściej znajdują się osoby w wieku 18-39 lat, stanu wolnego, z wykształceniem zawodowym (w przypadku kobiet z wykształceniem wyższym), bezrobotne, zajmujące stanowiska szeregowie (w przypadku kobiet stanowiska samodzielne), osoby niewierzące i niepraktykujące.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Choroby występujące na tle używania alkoholu to przede wszystkim: urazy, zaburzenia umysłowe i psychiczne, zaburzenia żołądkowo-jelitowe, nowotwory, choroby układu sercowo-naczyniowego, zaburzenia immunologiczne, choroby układu kostno-szkieletowego, dysfunkcje układu rozrodczego i szkody prenatalne.

W całej Europie picie alkoholu jest odpowiedzialne za ¼ wszystkich nagłych zgonów młodych ludzi pomiędzy 15 a 29 rokiem życia.

Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu. Wg danych Państwowego Zakładu Higieny w 2006 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła: o 16% liczba zgonów z powodu zaburzeń psychicznych związanych z używaniem alkoholu (1.808 zgonów

w 2006r. wobec 1.553 w 2005r.), przy czym liczba zgonów kobiet z tego powodu zwiększyła się aż o 21%, o 4% liczba zgonów z powodu chorób wątroby (do 6.843 w 2006r. z 6.596 w 2005r), przy czym liczba zgonów kobiet z tego powodu wzrosła o 7%, o 7% liczba zgonów z powodu zatruc alkoholem (z 1.724 w 2005r do 1.851 w 2006 r.), przy czym liczba zgonów kobiet z tego powodu zwiększyła się aż o 24%!

Wzrost powyższych wskaźników jest efektem rosnącego w Polsce od 2003 r. spożycia alkoholu, zwłaszcza napojów spirytusowych oraz potwierdzeniem zmieniających się na niekorzyść wzorów picia kobiet. Alkohol etylowy zawarty w winie, piwie jak i wódce spożywany przez kobietę w ciąży wpływa negatywnie na rozwój płodu a w dalszej konsekwencji na całe życie człowieka.

Najpoważniejszym uszkodzeniem płodu związanym ze spożywaniem alkoholu przez ciężarną matkę jest płodowy zespół alkoholowy (PZA, ang. Fetal Alcohol Syndrome, FAS). Wyniki ogólnopolskich badań ankietowych przeprowadzone na zlecenie PARPA przez CBOS w 2008 r. wskazują, że świadomość zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży dla zdrowia ich dzieci wzrasta. Może być to następstwem prowadzonej w 2007 roku przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kampanii edukacyjnej „Ciąża bez alkoholu”. Porównanie wyników badań z 2008 i 2005 roku ukazuje również pożądaną zmianę zachowań. W grupie kobiet, które kiedykolwiek były w ciąży obecnie do spożywania alkoholu w tym okresie przyznało się 12% kobiet, podczas gdy w 2005 roku takich kobiet było 16,5%. W okresie ciąży alkohol piją częściej kobiety młodsze, mające wyższe wykształcenie oraz takie, które spożywają średnio ponad 6 l. czystego alkoholu rocznie.⁴

6.3. Używanie narkotyków i środków odurzających

Problem używania przez młodzież nielegalnych substancji psychoaktywnych, zwanych potocznie narkotykami, nabierał od początku lat dziewięćdziesiątych coraz większego znaczenia. Media prowadziły liczne kampanie mające na celu zahamowanie wzrostu zjawiska, rosła liczba działań profilaktycznych skierowanych bezpośrednio do młodzieży. Wyniki najnowszego badania świadczą, że w ostatnich latach mamy do czynienia ze zmniejszeniem się skali zażywania narkotyków przez uczniów.²

6.3.1. Dostępność narkotyków

Nie ma pewności, w jakim stopniu odpowiedzi na pytanie o znajomość miejsc lub osób, od których można kupić narkotyki, są wskaźnikiem odnoszącym się do popytu, a w jakim do podaży narkotyków. W 1994 roku co piąty badany (22%) wiedział, od

kogo lub gdzie można kupić narkotyki, w roku 2003 była ich już niemal połowa. W latach 1994 – 2003 grupa „poinformowanych” wzrosła ponad dwukrotnie. Tegoroczne badania pokazują, że co trzeci uczeń wie, gdzie można zdobyć nielegalne substancje psychoaktywne. Spadek wskaźnika z 49% do 35% może być spowodowany zarówno mniejszym zainteresowaniem narkotykami wśród młodzieży, jak i ograniczeniem liczby miejsc oraz osób, od których można je kupić.

Tabela 26. Możliwość zakupu narkotyków

Czy wiesz, gdzie można kupić narkotyki?	Badania statutowe CBOS		Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1994	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach				
Wiem o kilku miejscach, kilku osobach	17	21	37	44	31
Wiem o jednym miejscu, jednej osobie	5	7	6	5	4
Nie wiem, ale łatwo mógłbym się dowiedzieć	23	28	24	26	25
Nie wiem, ani gdzie, ani od kogo	55	44	33	24	40

Łatwiejsza dostępność do narkotyków częściej niż pozostali badani deklarują chłopcy oraz uczniowie z dobrze sytuowanych rodzin, których oboje rodzice pracowali w ciągu ostatniego roku za granicą. Są wśród nich mieszkańcy małych i wielkich miast, niebiorący udziału w praktykach religijnych i osiągający słabsze wyniki w nauce. Ogólnie jednak do deklaracji uczniów dotyczących znajomości miejsc sprzedaży narkotyków należy odnosić się z ostrożnością. Na odpowiedzi mogą, bowiem wpływać zarówno czynniki środowiskowe (pojawienie się problemu wśród kolegów), jak i aktywność mediów na tym polu (kampanie prowadzone w telewizji, strony internetowe). Poniższa tabela wskazuje, że w ostatnich latach zmalała liczba propozycji kupna narkotyków składanych uczniom. W tym roku co trzeci uczeń choć raz dostał taką ofertę. W latach 1999 i 2003 propozycje zakupu narkotyków otrzymała prawie połowa badanych.

Tabela 27. Propozycje zakupu narkotyków

Czy kiedykolwiek proponowano Ci kupno narkotyków?	Badania statutowe CBOS		Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1994	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach				
Tak, często	6	8	12	14	7

Tak, kilka razy	12	18	24	26	21
Tak, raz	6	6	9	7	8
Nie, nigdy	76	68	55	52	64

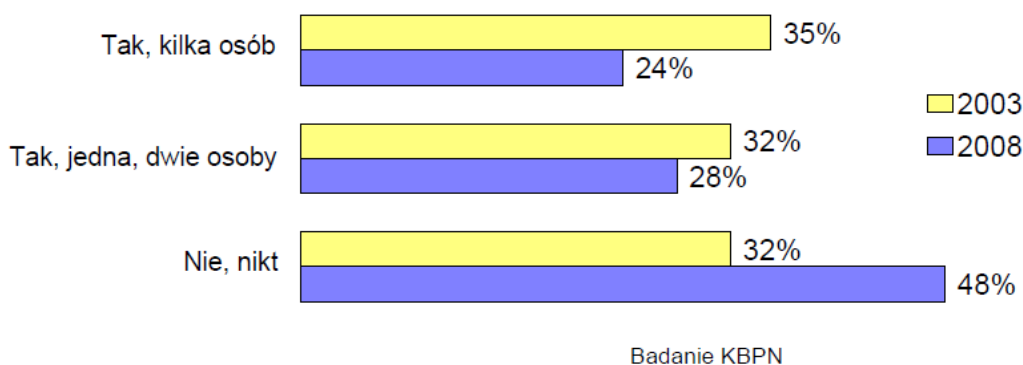
Od 2003 roku znacznie spadł odsetek uczniów twierdzących, że w narkotyki można się zaopatrzyć w ich szkole. Wówczas 26% badanych uważało, że jest to możliwe, w najnowszym badaniu jedynie co dziesiąty. Obecnie o sprzedaży narkotyków w szkole jest przekonanych 14% uczniów zasadniczych szkół zawodowych, 13% uczniów techników, 11% młodzieży z liceów profilowanych, zawodowych i technicznych oraz 4% uczniów liceów ogólnokształcących. Systematycznie zwiększa się ponadto grupa młodzieży zaprzeczającej, że na terenie ich szkoły można kupić nielegalne substancje. Obecnie co drugi uczeń twierdzi, że w jego szkole nie można zaopatrzyć się w narkotyki. W 2003 roku sądziło tak 37% badanych, a w roku 1999 – 30%.²

Tabela 28. Sprzedaż narkotyków w szkole

Czy na terenie Twojej szkoły są sprzedawane narkotyki?	Badania statutowe CBOS	Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach			
Tak	14	27	26	10
Nie	37	30	37	50
Trudno powiedzieć	49	43	37	40

6.3.2. Doświadczenia z narkotykami

Jednym ze wskaźników opisujących problem używania narkotyków przez młodych ludzi jest obecność tego rodzaju środków w ich otoczeniu. W roku 2003 zapytano uczniów, czy w ich środowisku, wśród znajomych (kolegów/koleżanek) jest ktoś, kto zażywa narkotyki lub środki odurzające. Pytanie to powtórzono w tegorocznym sondażu. Jego wyniki wskazują, że co drugi badany (52%) zna taką osobę, a pozostali (48%) odpowiadają przecząco. W 2003 roku 67% uczniów znało kogoś używającego środków psychoaktywnych, a co trzeci badany (32%) nie miał takich znajomych. Uzyskane wyniki świadczą o spadkowej tendencji w rozpowszechnieniu używania narkotyków wśród młodzieży szkolnej.

Wykres 6. Czy w twoim środowisku, wśród twoich znajomych (kolegów/koleżanek) jest ktoś, kto zażywa narkotyki lub środki odurzające?

Także w kwestii osobistych doświadczeń z narkotykami odnotowano w tym roku trend zniżkowy. W latach 1994–1996 wskaźnik uczniów eksperymentujących z narkotykami ustabilizował się na poziomie 10%. Dwa kolejne sondaże ujawniły wzrost liczby uczniów, którzy przyznali się do brania narkotyków w ciągu dwunastu miesięcy poprzedzających badanie: w roku 1999 było ich 18%, w 2003 – 24%. Tegoroczny sondaż pokazuje, że kontakt z narkotykami miało 15% uczniów, co oznacza 9-punktowy spadek wskaźnika.

Tabela 29. Używanie narkotyków w ciągu ostatniego roku

Czy w ciągu ostatniego roku używałeś(aś) narkotyków, środków odurzających?	Badania statutowe CBOS			Badanie IPiN	Badania KBPN	
	IV 1992	IV 1994	IV 1996	XII 1999	XII 2003	X 2008
	w procentach					
Tak	5	10	10	18	24	15
Nie	95	90	90	82	76	85

Z badań prowadzonych od 1992 roku wynika, że chłopcy częściej niż dziewczęta mają kontakt z narkotykami. W 2003 roku 32% uczniów i 13% uczennic odpowiadało twierdząco na pytanie o używanie nielegalnych substancji. W tym roku kontakt z narkotykami zadeklarowało 23% chłopców i 9% dziewcząt.

Badanie z 2003 roku ujawniło, że najczęściej po narkotyki sięgali uczniowie w prywatnych liceach ogólnokształcących (31%) i technikach (28%). Obecnie najwyższy odsetek zażywających narkotyki można spotkać w zasadniczych szkołach zawodowych (21%) i prywatnych liceach ogólnokształcących (18%). Do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi przyznaje się także po 15% badanych w technikach i publicznych liceach ogólnokształcących. Najrzadziej doświadczenia

z narkotykami deklarują uczniowie liceów profilowanych, zawodowych i technicznych (10%).

Wśród uczniów dwójkowych i trójkowych kontakt z substancjami psychoaktywnymi miało 19% badanych, wśród uczniów czwórkowych – 10%, wśród młodzieży otrzymującej najlepsze oceny – 13%.

Wyniki najnowszego badania nie wskazują na wysoki status uczniowski jako czynnik chroniący przed podejmowaniem zachowań narkotykowych.

Spośród zmiennych określających status społeczny uczniów (wykształcenie rodziców i warunki materialne) najsilniej na prawdopodobieństwo eksperymentowania z narkotykami wpływa poziom wykształcenia matek. Im wyższe wykształcenie matek, tym większy odsetek uczniów przyjmujących środki psychoaktywne – ta zależność widoczna jest od pierwszego pomiaru w 1992 roku. Próby z narkotykami podjęło wówczas 27% dzieci matek z wykształceniem wyższym i 6% tych, których matki miały wykształcenie podstawowe. W roku 2003 narkotyków spróbowało 29% uczniów wychowywanych przez matki z wyższym wykształceniem i 21% tych, których matki miały wykształcenie podstawowe. W tegorocznym sondażu wśród badanych, których matki legitymują się wykształceniem pomaturalnym, 21% przyznaje się do używania narkotyków, podczas gdy wśród dzieci kobiet z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 11%. Ani wykształcenie ojca, ani warunki materialne nie różnicują obecnie zachowań narkotykowych młodzieży.

Aktualne wyniki pokazują ponadto, że najczęściej substancje psychoaktywne przyjmuje młodzież z wielkich i małych miast (22% i 21%). Nielegalne środki są najmniej popularne na wsi, gdzie w ciągu ostatniego roku sięgnęło po nie 12% młodzieży. Podobnie jak w przypadku alkoholu i papierosów zaangażowanie w praktyki religijne jest czynnikiem chroniącym przed eksperymentowaniem z narkotykami. W roku bieżącym wśród tych, którzy deklarują uczestniczenie w praktykach religijnych raz w tygodniu, 10% używało środków psychoaktywnych, a wśród praktykujących kilka razy w tygodniu – 6%, wobec 19% uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w roku i 27% w ogóle niebiorących w nich udziału. W 2003 roku wśród uczniów praktykujących religijnie raz w tygodniu 16% deklarowało próbowanie narkotyków, podczas gdy wśród osób, które w ogóle niepraktykują – 41%.

Czynnikiem różnicującym prawdopodobieństwo sięgania po nielegalne substancje psychoaktywne jest także emigracja zarobkowa rodziców badanej młodzieży. Kontakt z narkotykami deklaruje 28% uczniów, których oboje rodzice na stałe lub sezonowo przebywają poza granicami kraju, i 14% dzieci rodziców niepracujących w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy za granicą. Z narkotykami częściej eksperymentują uczniowie, których ojciec pracuje za granicą (ojciec – 22%, matka – 17%).²

6.3.3. Rodzaje narkotyków

Pod ogólną nazwą narkotyki kryje się wiele substancji o różnym działaniu. Uczniowie, którzy zadeklarowali kontakt z narkotykami, zostali zapytani, jakich środków używali. W tegorocznym sondażu 80% uczniów, którzy eksperymentowali z narkotykami, wymieniło marihuanę (spadek od roku 2003 o 6 punktów), 14% amfetaminę (spadek o 9 punktów) i 10% ekstazy (wzrost o 2 punkty).

Inne substancje wskazywane były przez badanych incydentalnie, ani jedna osoba nie wspominała o próbowaniu heroiny. W bieżącym roku poszerzono kwestionariusz o pytania dotyczące wzorów używania narkotyków przez młodzież. Respondenci zostali poproszeni o zaznaczanie odpowiedzi na listach środków psychoaktywnych. Zapytano m.in., czy uczniowie używali narkotyków: kiedykolwiek w życiu, w ostatnim roku i w ciągu ostatnich trzydziestu dni przed badaniem. Szczegółowe informacje na temat rozpowszechnienia używania narkotyków przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Używanie poszczególnych rodzajów narkotyków

Substancje psychoaktywne*	Czy zdarzyło Ci się używać kiedykolwiek, któregoś z podanych niżej środków?			
	Nie, nigdy	Tak, kiedykolwiek w życiu	w tym:	
			Tak, w ciągu ostatnich 12 miesięcy	Tak, w ciągu ostatnich 30 dni
	w procentach			
Marihuana, haszysz	69,1	30,5	16,4	7,3
Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	77,9	21,8	11,2	4,7
Alkohol razem z marihuaną	82,2	17,3	10,1	4,9
Alkohol razem z tabletkami	87,4	12,2	7,1	3,1
Amfetamina	90,6	9,0	3,7	1,1
Ecstasy	94,3	5,5	3,0	1,1
Poppersy	94,8	4,8	2,4	0,8
Grzyby halucynogenne	96,1	3,6	2,0	1,1
„Dopalacze” tzw. smarty	96,4	3,5	2,6	1,5
Sterydy anaboliczne	96,4	3,4	1,9	0,7
Leki przeciwkaszlowe przyjmowane w celu odurzania się	96,5	3,2	1,9	0,9
Substancje chemiczne (np. klej, aerosol) używane w celu odurzania się	96,8	2,9	1,0	0,6
LSD i inne halucynogeny	97,5	2,3	1,3	0,5
Kokaina	97,5	2,2	1,1	0,6
Szałwia wieszcząca (salvia)	97,5	2,1	1,1	0,6

divinorum)				
Procenty nie sumują się do 100, w zestawieniu nie uwzględniono braków danych				

Badanie KBPN

* Ze względu na marginalne rozpowszechnienie używania cracku, heroiny, GHB, narkotyków wstrzykiwanych, „kompotu” i dekstrometofanu, dane dotyczące tych substancji nie zostały umieszczone w zestawieniu

Do używania kiedykolwiek marihuany przyznało się 30,5 % ogółu młodzieży, w tym 16,4 % przyjmowało ją w ciągu ostatniego roku, a 7,3% w ciągu miesiąca przed badaniem (w 2003 roku – 10%). Zażywanie leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza zdarzało się 21,8% uczniów, w tym 11,2% brało je w ciągu ostatniego roku, a 4,7% w ciągu miesiąca przed badaniem.

Warto zauważyć, że leki to jedyna kategoria substancji, których użycie jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż chłopców. Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza przyjmowało kiedykolwiek 27,7% dziewcząt i 13,6% chłopców, w tym w ciągu ostatniego roku 13,5% dziewcząt i 8% chłopców, a w ciągu miesiąca przed badaniem – 5,9% dziewcząt i 3,1% chłopców.

Doświadczenie picia alkoholu w połączeniu z paleniem marihuany ma za sobą 17,3% uczniów, w tym 10,1% badanych przyjmowało alkohol razem z marihuaną w ciągu ostatniego roku i 4,9% w ostatnim miesiącu przed badaniem.

Ponadto 12,2% badanych deklaruje przyjmowanie tabletek w połączeniu z pićm alkoholu. O kontakcie z amfetaminą kiedykolwiek w życiu mówi także 9% badanych (w roku 2003 – 5%), w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy używało jej 3,7%.

Ecstasy przyjmowało 5,5% badanych (w 2003 roku – 1%).

Kolejne pytanie badawcze brzmiało: „Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się używać kiedykolwiek któregoś z podanych niżej środków?”.

Rozkład odpowiedzi wskazuje, że badana młodzież eksperymentuje z substancjami psychoaktywnymi, raczej nie włączając ich przyjmowania do repertuaru regularnych zachowań. Najczęściej przyjmowanym narkotykiem jest marihuana. Raz lub dwa razy w życiu używało jej 11% uczniów, od 3 do 9 razy – 9%, od 10 do 39 razy – 6% i powyżej 40 razy – 4% badanych. Co dziesiąty młody człowiek deklaruje, że leki uspokajające i nasenne bez wskazań lekarskich brał 1–2 razy, 7% przyjmowało je od 3 do 9 razy, powyżej 10 razy w ciągu życia – 3% uczniów. Po 6% badanych w ciągu swojego życia kilkakrotnie łączyło alkohol z marihuaną i tabletkami.

Tabela 31. Częstość używania poszczególnych rodzajów narkotyków

Substancje psychoaktywne*	Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się używać kiedykolwiek, któregoś z podanych niżej środków?				
	Nie używa(a)m	1-2 razy	3-9 razy	10-39 razy	40 lub więcej razy

	w procentach				
Marihuana, haszysz	69	11	9	6	
Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	79	10	7	2	4
Alkohol razem z marihuaną	83	6	6	3	1
Alkohol razem z tabletkami	87	6	4	2	2
Amfetamina	91	3	3	2	1
Ecstasy	94	1	2	1	1
Poppersy	95	2	1	1	1
Grzyby halucynogenne	96	2	1	0	1
„Dopalacze” tzw. smarty	97	1	1	0	0
Sterydy anaboliczne	97	1	1	1	1
Kokaina	97	1	1	0	1
Leki przeciwkaszlowe przyjmowane w celu odurzania się	97	1	1	1	0
Substancje chemiczne (np. klej, aerosol) używane w celu odurzania się	97	2	1	0	0
LSD i inne halucynogeny	98	1	0	0	0
Szałwia wieszczą (salvia divinorum)	98	1	1	0	0

Badanie KBPN

* Ze względu na marginalne rozpowszechnienie używania cracku, heroiny, GHB, narkotyków wstrzykiwanych, „kompotu” i dekstrometorfanu, dane dotyczące tych substancji nie zostały umieszczone w zestawieniu

Komentarza wymaga zagadnienie przyjmowania przez uczniów leków uspokajających i nasennych bez wskazań lekarskich. Istnieje przypuszczenie, że wysokie wskaźniki rozpowszechnienia ich używania (21,8% uczniów – kiedykolwiek w życiu, w tym 11,2% – w ciągu roku, 4,7% – w ciągu miesiąca przed badaniem) są efektem nieprawidłowej interpretacji pytania przez część respondentów, w wyniku której za środki uśmierzające zostały uznane preparaty dostępne bez recepty i specyfiki ziołowe. Zwraca uwagę, że te wysokie wskaźniki uzyskano jedynie na podstawie odpowiedzi wspomnianych listą substancji, na której znajduje się pozycja „leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza”. Spontanicznie, tzn. bez listy substancji, leki uspokajające i nasenne (barbituran, tramal) wymieniły jedynie dwie spośród 209 osób deklarujących, że w ciągu ostatniego roku używały narkotyków i środków odurzających.

Analiza używania substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną w 2008 roku wskazuje niewielki wzrost wskaźników dotyczących rozpowszechnienia ecstasy – narkotyku przyjmowanego rekreacyjnie w miejscach, w których można posłuchać

muzyki, zabawić się, potańczyć. W grupie osób, które w 2003 roku zadeklarowały kontakt z narkotykami, 8% używało ecstasy, natomiast w 2008 roku – 10%. Jeśli za podstawę opocentowania przyjąć całą badaną próbę, to w 2003 roku ecstasy spróbowało niespełna 2%, a w 2008 – 3%. W ciągu trzydziestu dni przed badaniem zarówno w 2003, jak i w roku bieżącym ecstasy wzięło niespełna 1% uczniów. Zwiększenie popularności tego środka można wiązać z rozwojem kultury klubowej w naszym kraju. W ostatnich latach na coraz większą skalę organizowane są dla różnych grup młodzieży imprezy taneczne, zarówno komercyjne festiwale muzyczne, jak i mniejsze, kameralne wydarzenia.

Wyniki najnowszego badania wskazują także na pojawienie się na polskiej scenie narkotykowej środków nieodnotowanych w poprzednich badaniach. Są wśród nich substancje, które działają podobnie do narkotyków, jednak ich sprzedaż jest legalna, bo żaden ze składników nie jest zabroniony polskim prawem. Kilkuprocentowe odsetki badanych deklarują używanie „dopalaczy” – tzw. smartów, środków o działaniu psychoaktywnym, zarejestrowanych jako przedmioty kolekcjonerskie, które można zamówić w internecie lub kupić w specjalnych sklepach. Badani wymieniają również poppersy o działaniu rozluźniającym (azotan amylu) oraz powodujący pobudzenie i halucynacje DXM (dekstrometorfan). „Dopalacze” jakiś czas temu zauważono w krajach Europy Zachodniej, do Polski dotarły one prawdopodobnie wraz z otwartymi granicami w UE i możliwością niedrogiego podróżowania.²

6.4. Dostęp do papierosów, alkoholu i narkotyków

W tym roku po raz pierwszy zapytano uczniów, jak trudne byłoby w ich opinii zdobycie poszczególnych środków wymienionych na liście. Młodzież praktycznie nie widzi problemów z zaopatrzeniem się w używki legalne – papierosy, piwo, wino i mocne alkohole. Staje się to jasne, kiedy dodamy, że 95% badanej próby to uczniowie już pełnoletni.

W takich okolicznościach ciekawsza wydaje się analiza wskaźników dotyczących środków niedozwolonych przez prawo. Zdobycie bez przepisu lekarza leków uspokajających i nasennych można uznać za sytuację „w połowie drogi” między zakupem legalnym a zabronionym. Zaopatrzenie się w takie leki określa jako łatwe prawie połowa badanych (46%), a co szósty uczeń (16%) nie wie, czy byłoby to łatwe czy trudne. Podobne wartości wskaźników odnotowano w przypadku marihuany – narkotyku najczęściej używanego przez młodzież – byłaby ona łatwa do zdobycia dla

45% badanych, a 13% nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie. Substancjami najtrudniejszymi do zdobycia okazały się szalwia wieszczą i DXM, zaopatrzenie się w te narkotyki uznało za niemożliwe 29% i 30% uczniów (27% nie wie, czy byłoby to łatwe czy trudne).

Tabela 32. Dostępność do poszczególnych środków psychoaktywnych

Substancje psychoaktywne	Jak sądzisz, gdybyś chciał(a) zdobyć każdą z następujących substancji, jak trudne byłoby to dla Ciebie?			
	Niemożliwe	Trudne	Łatwe	Nie wiem
	w procentach			
Papierosy	2	1	95	1
Piwo	2	1	96	1
Wino	3	1	95	1
Wódka	3	2	93	2
Leki uspakajające i nasenne	15	22	46	16
Marihuana, haszysz	16	27	45	13
Amfetamina	21	34	24	20
LSD lub inny środek halucynogeny	22	38	17	22
Sterydy anaboliczne	25	30	22	23
Ecstasy	26	33	20	22
Grzyby halucynogenne	26	33	18	22
Kokaina	26	36	14	24
Crack	28	36	11	25
Heroina	28	36	13	24
Polska heroina tzw. kompot	28	35	12	26
„Dopalacze” (tzw. smarty)	28	31	16	26
Pop persy	28	33	13	26
Szałwia wieszczą (salvia divinorum)	29	33	11	27
Dekstrometorfan (DXM)	30	34	8	27

Badanie KBPN

Przedstawiony w powyższej tabeli rozkład odpowiedzi wskazuje pewne zależności. Można zaobserwować, że wraz z deklarowaną trudnością zdobycia narkotyku zwiększa się liczba uczniów, którzy nie potrafili udzielić odpowiedzi na pytanie. Ponadto w przypadku wszystkich środków umieszczonych na liście większość młodzieży prezentuje optymistyczne nastawienie i widzi możliwość (łatwego lub trudnego) ich zdobycia. Zaopatrzenie się w poszczególne narkotyki jako proste

częściej określają chłopcy, dziewczętom łatwiej byłoby zdobyć jedynie leki uspokajające i nasenne.

Kolejnym wskaźnikiem badającym osiągalność poszczególnych substancji jest określenie, jak często uczniowie dostają propozycje spróbowania narkotyków. Rozkład odpowiedzi na pytanie: „Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy proponowano Ci którąkolwiek z następujących substancji niezależnie od tego, czy skorzystała(a)ś z tej propozycji czy nie?” prezentuje poniższa tabela. W ciągu ostatniego roku uczniowie (przypomnijmy, że w większości pełnoletni) najczęściej otrzymywali propozycje napicia się alkoholu. Do konsumpcji piwa namawiano 93% badanych, wódki – 85%, a wina – 70%.

W przypadku wina i wódki ofertę częściej otrzymywali chłopcy, piwo proponowano tak samo często chłopcom i dziewczętom.

Tabela 33. Propozycje użycia poszczególnych środków psychoaktywnych

Substancje psychoaktywne	Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy proponowano Ci którąkolwiek z następujących substancji niezależnie od tego, czy skorzystała(a)ś z tej propozycji?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Piwo	93	7
Wino	85	15
Wódka	70	30
Marihuana, haszysz	31	69
Amfetamina	11	89
Ecstasy	8	92
Leki uspakajające i nasenne	6	94
„Dopalacze” (tzw. smarty)	5	95
Pop persy	5	95
Grzyby halucynogenne	5	95
Kokaina	5	95
Sterydy anaboliczne	5	95
LSD lub inny środek halucynogeny	3	97
Szałwia wieszczą (salvia divinorum)	3	97
Leki przeciwkaszlowe w celu odurzania się	3	97
Crack	2	98

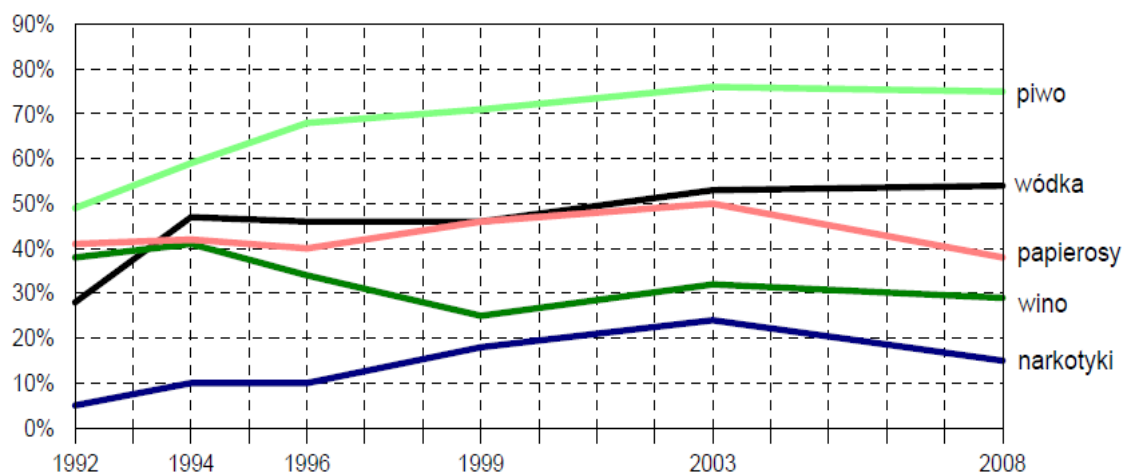
Heroina	2	98
Polska heroina tzw. kompot	2	98
Dekstrometorfan (DXM)	1	99

Badanie KBPN

Z grupy nielegalnych substancji psychoaktywnych co trzeciemu uczniowi proponowano w ciągu ostatniego roku marihuanę, a co dziesiątemu – amfetaminę. Ofertę wzięcia ecstasy otrzymało 8% uczniów, a po 5% – „dopalaczy”, poppersów, grzybów halucynogennych, kokainy i sterydów anabolicznych. Leki uspokajające i nasenne zaproponowano 6% badanych, w tym 7% dziewcząt i 3% chłopców. Propozycje innych niż leki środków odurzających częściej otrzymywali uczniowie niż uczennice. Wyniki badania wskazują, że narkotyki najłatwiej jest zdobyć w miastach: wielkich (powyżej 500 tys. mieszkańców) i małych (do 20 tys. mieszkańców). Tam najwięcej młodzieży otrzymuje także propozycje ich użycia. Najtrudniej zaopatrzyć się w nielegalne substancje na wsi, gdzie stosunkowo rzadko proponowane jest młodzieży ich spróbowanie. Potencjalne trudności lub brak orientacji w kwestii zaopatrywania się w substancje psychoaktywne częściej deklarują osoby religijne niż uczniowie nieuczestniczący w praktykach kościelnych. Ponadto osoby regularnie chodzące do kościoła nie otrzymują propozycji narkotykowych tak często jak nieuczestniczący w praktykach religijnych.²

6.5. Podsumowanie

Wyniki tegorocznego (2008 r.) badania wskazują spadek rozpowszechnienia palenia papierosów oraz używania narkotyków przez młodzież szkolną. W przypadku alkoholu odsetki pijących pozostały na poziomie podobnym do zanotowanego w roku 2003.

Wykres 7. Rozpowszechnienie wśród młodzieży szkolnej używek i narkotyków*

* Odsetki odpowiedzi twierdzących na pytania o palenie papierosów (regularnie i w wyjątkowych sytuacjach), o picie piwa, wina oraz wódki i innych mocnych alkoholi w ciągu miesiąca przed badaniem, a także o używanie jakichkolwiek narkotyków w ciągu ostatniego roku

Niepokojących wniosków dostarcza analiza zachowań młodzieży w miastach do 20 tys. mieszkańców. W tym roku odnotowano tam najwyższe wskaźniki: regularnego palenia (29%), upijania się (45%), picia wódki w ciągu miesiąca przed badaniem (58%), przyjmowania narkotyków w ostatnim roku (21%).

W ciągu ostatnich pięciu lat zmniejszył się wskaźnik młodzieży regularnie palącej papierosy, z 31% w roku 2003 do niecałych 22% obecnie. Jednocześnie zwiększyła się grupa uczniów całkowicie niepalących (z 50% do 62%).

Od pomiaru realizowanego w 2003 roku zwiększyły się odsetki uczniów, którzy w miesiącu poprzedzającym badanie nie pili piwa, wina i wódki. Obecnie ponad jedna piąta badanych (22%) deklaruje, że nie piła piwa (wzrost o 7 punktów), 67% nie piło wina (wzrost o 23 punkty) oraz 42% wódki i innych mocnych alkoholi (wzrost o 13 punktów). Ponadto w miesiącu poprzedzającym tegoroczny sondaż 59% badanych ani razu się nie upiło (w 2003 roku – 54%), natomiast 27% zrobiło to raz lub dwa razy (w 2003 roku – 29%).

Od roku 2003 zmniejszyła się (z 24% do 15%) liczba uczniów deklarujących używanie narkotyków w ciągu dwunastu miesięcy poprzedzających badanie. Wśród uczniów mających kontakt z narkotykami 80% przyznało się do palenia marihuany, ponad 14% – do brania amfetaminy i 10% – ecstasy. Nikt w badanej próbie nie wspominał o próbowaniu heroiny. W tegorocznym sondażu wśród wymienianych substancji pojawiły się „dopalacze” (inaczej „smarty”), substancje o działaniu psychoaktywnym, zarejestrowane jako produkty spożywcze, sprzedawane w specjalnych sklepach lub przez internet. Uzyskane wyniki po raz kolejny nie potwierdzają rzekomo ogromnej skali zjawiska używania narkotyków przez młodzież – zdecydowana większość badanych (85%) deklaruje, że w ciągu roku poprzedzającego badanie nie eksperymentowała z narkotykami. Badanie nie potwierdza także opinii, że branie narkotyków jest „normalnym” zachowaniem współczesnej młodzieży.²

6.6. Aktywność fizyczna

Aktywność fizyczna jest uznawana za najważniejszy czynnik podtrzymujący zdrowie i przeciwdziałający występowaniu chorób cywilizacyjnych oraz ich czynników ryzyka takich jak: udary, choroby układu krążenia, nowotwory, otyłość czy hipercholesterolemia.

Aktywność fizyczną najczęściej definiuje się jako „każdy wysiłek, angażujący mięśnie szkieletowe, który prowadzi do zwiększenia wydatku energetycznego powyżej poziomu spoczynkowego”.

Dla dorosłej populacji ogólnej przyjmuje się, że zadowalający poziom aktywności fizycznej osiągany jest wtedy, gdy ćwiczenia fizyczne o umiarkowanej intensywności wykonywane są przynajmniej przez pół godziny dziennie.

Umiarkowana aktywność fizyczna osiągana jest wtedy, gdy czynność serca jest przyspieszona, osoba ćwicząca odczuwa ciepło i niewielkie przyspieszenie oddechu. Brak międzynarodowych badań uwzględniających populację Polski na tle innych krajów Unii Europejskiej, niemniej na podstawie badań Eurobarometer oraz badania WOBASZ można wnioskować, że aktywność fizyczna Polaków jest zbliżona do średniej dla krajów UE.

Istnieją znaczne różnice pomiędzy poszczególnymi województwami w odsetku populacji, która deklaruje podejmowanie aktywności fizycznej, np. w województwie podlaskim ćwiczy zaledwie 26% mężczyzn, podczas gdy w województwie lubelskim ponad połowa. Wśród młodzieży obserwuje się obniżenie aktywności fizycznej w starszych grupach wiekowych w wielu krajach UE. Szczególnie duży spadek występuje wśród dziewcząt, z których w Polsce co piąta w wieku 11 lat deklaruje umiarkowaną lub dużą codzienną aktywność fizyczną, a w wieku 15 lat już tylko co dziesiąta. Odnotowano również zależność pomiędzy zamożnością rodziny a aktywnością fizyczną zarówno chłopców jak i dziewcząt; wyższy poziom aktywności fizycznej był skorelowany z większą zamożnością rodziny.¹

6.7. Nadwaga i otyłość

Otyłość sama w sobie może być traktowana jako choroba, ale również jako czynnik ryzyka wielu chorób somatycznych takich jak choroby sercowo-naczyniowe (miażdżyca i nadciśnienie tętnicze), cukrzyca typu 2, niektóre nowotwory, chorób zwyrodnieniowych stawów, kamicy pęcherzyka żółciowego, czy zespołu snu z bezdechem.

Obecnie w krajach rozwiniętych obserwuje się wzrost odsetka osób obciążonych otyłością lub nadwagą. Wprawdzie w porównaniu z innymi krajami regionu europejskiego Polska plasuje się w dolnej połowie, jednak problem ten powoli zaczyna narastać i obecnie dotyczy ponad 43% populacji.

Problem otyłości i nadwagi w Polsce w większym stopniu dotyczy mężczyzn niż kobiet, przy czym jest to związane głównie z większym rozpowszechnieniem nadwagi wśród mężczyzn. Odsetek otyłych kobiet i mężczyzn jest porównywalny. Według danych GUS w latach 1996 – 2004 odsetek mężczyzn z nadwagą lub otyłością wzrósł o 4,2 punktu

procentowego, w tym samym czasie wśród kobiet odpowiednie wartości pozostały bez zmian. Największy odsetek mężczyzn z nadwagą i otyłością odnotowano w województwie opolskim, natomiast kobiet w województwie lubelskim (niemniej województwo opolskie znajduje się na drugiej pozycji). Porównując rok 1996 i 2004 odsetek osób z otyłością i nadwagą wzrósł w większości województw. W przypadku mężczyzn odwrotny trend odnotowano jedynie w województwie śląskim, które w roku 1996 plasowało się na drugiej pozycji pod względem liczby osób z nadmierną masą ciała, a w roku 2004 spadło na 15 pozycję, a odsetek mężczyzn z nadwagą lub otyłością zmniejszył się o 1,5%.

W przypadku kobiet obserwuje się większą dbałość o zachowanie prawidłowej masy ciała i w połowie województw odsetek kobiet z nadwagą lub otyłością uległ zmniejszeniu, przy czym największy spadek odnotowano w województwie małopolskim – o prawie 1/6. Wśród dzieci i młodzieży niepokojący jest znaczny wzrost odsetka dziewcząt z nadwagą i otyłością w latach 2001-2006. Również większy odsetek nadwagi i otyłości notuje się w młodszych grupach wiekowych. Ponieważ nadwaga w dzieciństwie jest czynnikiem ryzyka wystąpienia otyłości w życiu dorosłym można spodziewać się zwiększenia odsetka osób z nadwagą i otyłością w przyszłości. W badaniu HBSC nie zaobserwowano związku pomiędzy zamożnością rodziny a wagą ciała dzieci w Polsce podczas gdy w większości krajów nadwaga i otyłość wśród dzieci wiązały się z niższym statusem ekonomicznym rodziców.¹

6.8. Spożycie owoców i warzyw

Nieprawidłowa dieta, a szczególnie niedobór owoców i warzyw mogą prowadzić do otyłości, hipercholesterolemii, niedoborów witamin, sprzyjają również rozwojowi nowotworów. Pod względem ilości dostępnych warzyw i owoców przypadających na jednego mieszkańca Polska zajmuje przedostatnią pozycję wśród krajów unijnych (HFA DB). W tym kontekście za niepokojące należy uznać wyniki analiz prowadzonych przez Instytut Żywności i Żywienia, które pokazują, że spożycie warzyw i owoców w Polsce nie wzrasta w ciągu ostatnich lat. Niekorzystny jest również fakt dużych różnic w spożyciu warzyw i owoców w zależności od sytuacji ekonomicznej osób. Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych w 2007 r. pokazują, że osoby z najniższej grupy kwintylowej dochodu rozporządzalnego na osobę spożywały o 37% mniej warzyw i aż o 60% mniej owoców niż osoby z grupy najwyższej. Obserwowane w krajach UE w ostatnich latach zmiany w spożyciu owoców przez dzieci i młodzież mają zróżnicowany charakter – w niektórych krajach występuje wzrost spożycia, w innych spadek. W Polsce zarówno wśród dziewcząt jak i chłopców w wieku 15 lat,

odsetek spożywających owoce codziennie spadł w latach 2001-2006 odpowiednio o 14 i 12 punktów procentowych. W porównaniu z innymi krajami spadek ten należał do największych. Odnotowano również dodatnią korelację częstości spożywania owoców przez młodzież z zamożnością rodziny; osoby pochodzące z rodzin o wyższym statusie ekonomicznym częściej spożywały owoce.¹

6.9. Leczenie osób uzależnionych

Leczenie osób z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w poradniach odwykowych w latach 2008 – 2009 ilustrują tabele 34 – 37.

Tabela 34. Leczeni ogółem w poradniach odwykowych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008 i 2009

Wyszczególnienie		Liczby bezwzględne		% do ogółu leczonych 2009	Współczynnik na 100 tys. ludności	
		2008	2009		2008	2009
OGÓLEM		7 571	7 703	100,0	594,8	606,5
Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu	Ostre zatrucie (F10.0)	1 616	771	10,0	127,0	60,7
	Używanie szkodliwe (F10.1)	291	105	1,4	22,9	8,3
	Zespół uzależnienia (F10.2)	4 968	5 999	77,9	390,3	472,3
	Zespół abstynencyjny bez majaczenia (F10.3)	180	126	1,6	14,1	9,9
	Zespół abstynencyjny z majaczeniem (F10.4)	17	30	0,4	1,3	2,4
	Zaburzenia psychotyczne bez majaczenia (F10.5)	67	40	0,6	5,3	3,5
	Zespół amnestyczny (F10.6)	11	5	0,1	0,9	0,4
	Inne zaburzenia psychiczne (F10.7, F10.8, F10.9)	421	623	8,1	33,1	49,1
Współistniejące uzależnienie od substancji psychoaktywnych (F11-F19)		72	142	-	5,7	11,2
Współuzależnienia		1 340	913	-	105,3	71,9

Zródło: Biuletyn ŚCMOZ 2009 i WCZP 2010

Tabela 35. Leczeni po raz pierwszy w poradniach odwykowych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008-2009

Wyszczególnienie		Liczby bezwzględne		% do ogółu leczonych 2008	Współczynnik na 100 tys. ludności	
		2008	2009		2008	2009
OGÓLEM		3 293	2 987	100,0	258,7	235,2
Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu	Ostre zatrucie (F10.0)	636	210	7,0	50,0	16,5
	Używanie szkodliwe (F10.1)	202	55	1,8	15,9	4,3
	Zespół uzależnienia (F10.2)	2 270	2 544	85,2	178,3	200,3
	Zespół abstynencyjny bez majaczenia (F10.3)	79	51	1,7	6,2	4,0
	Zespół abstynencyjny z majaczeniem (F10.4)	7	2	0,1	0,5	0,2
	Zaburzenia psychotyczne bez majaczenia (F10.5)	13	5	0,2	1,0	0,4

	Zespół amnestyczny (F10.6)	5	0	0,0	0,4	0,0
	Inne zaburzenia psychiczne (F10.7, F10.8, F10.9)	81	120	4,0	6,4	9,4
	Współistniejące uzależnienie od substancji psychoaktywnych (F11-F19)	24	43	-	1,9	3,4
	Współuzależnienia	885	537	-	69,5	42,3

Źródło: Biuletyn ŚCMOZ 2009 i WCZP 2010

Tabela 36. Leczeni w poradniach odwykowych na zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008-2009

Leczeni ogółem

Wyszczególnienie		Liczby bezwzględne		% do ogółu leczonych 2009r.	Współczynnik na 100 tys. ludności	
		2008	2009		2008	2009
Leczeni ogółem		482	585	100,0	37,9	46,1
Opiaty	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F11.0, F 11.1)	15	13	2,2	1,2	1,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F11.2, F11.3)	5	9	1,5	0,4	0,7
Kanabinoły	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F12.0, F 12.1)	38	38	6,5	3,0	3,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F12.2, F12.3)	23	21	3,6	1,8	1,7
	Zaburzenia psychotyczne (F12.4, F 12.5, F12.6)	1	0	0,0	0,1	0,0
Leki uspokajające i nasenne	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F13.0, F 13.1)	40	64	10,9	3,1	5,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F13.2, F13.3)	146	127	21,7	11,5	10,0
	Zaburzenia psychotyczne (F13.4, F13.5, F13.6)	1	0	0,0	0,1	0,0
	Inne (F13.7, F13.8, F13.9)	0	0	0,0	0,0	0,0
Kokaina	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F14.2, F14.3)	0	3	0,5	0,0	0,2
	Zaburzenia psychotyczne (F14.4, F14.5, F14.6)	0	0	0,0	0,0	0,0
Inne subst. pobudzające (kofeina)	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F15.0, F 15.1)	5	8	1,4	0,4	0,6
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F15.2, F15.3)	8	5	0,9	0,6	0,4
	Zaburzenia psychotyczne (F15.4, F15.5, F15.6)	2	3	0,5	0,2	0,2
Substancje halucynogenne	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F16.0, F 16.1)	0	1	0,2	0,0	0,1
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F16.2, F16.3)	1	1	0,2	0,1	0,1
Lotne rozpuszczalniki	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F18.0, F 18.1)	1	0	0,0	0,1	0,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F18.2, F18.3)	5	5	0,9	0,4	0,4

	Zaburzenia psychotyczne (F18.4, F18.5, F18.6)	0	0	0,0	0,0	0,0
Kilka substancji lub inne substancje psychoaktywne	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F19.0, F 19.1)	79	107	18,3	6,2	8,4
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F19.2, F19.3)	66	76	13,0	5,2	6,0
	Zaburzenia psychotyczne (F19.4, F19.5, F19.6)	1	2	0,3	0,1	0,2
	Inne (F19.7, F198, F190.9)	0	5	0,9	0,0	0,4
Używanie tytoniu (F17)		45	97	16,6	3,5	7,6

Zródło: Biuletyn ŚCMOZ 2009 i WCZP 2010

Tabela 37. Leczeni w poradniach odwykowych na zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008 – 2009

Leczeni po raz pierwszy

Wyszczególnienie		Liczby bezwzględne		% do ogółu leczonych 2008r.	Współczynnik na 100 tys. ludności	
		2008	2009		2008	2009
Leczeni ogółem		173	233	100,0	13,6	18,3
Opiaty	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F11.0, F 11.1)	2	3	1,3	0,2	0,2
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F11.2, F11.3)	0	1	0,43	0,0	0,1
Kanabinoide	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F12.0, F 12.1)	26	14	6,0	2,0	1,1
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F12.2, F12.3)	10	10	4,3	0,8	0,8
	Zaburzenia psychotyczne (F12.4, F 12.5, F12.6)	1	0	0,0	0,1	0,0
Leki uspokajające i nasenne	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F13.0, F 13.1)	11	13	5,6	0,9	1,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F13.2, F13.3)	33	32	13,7	2,6	2,5
	Zburzenia psychotyczne (F13.4, F13.5, F13.6)	0	0	0,0	0,0	0,0
	Inne (F13.7, F13.8, F13.9)	0	0	0,0	0,0	0,0
Kokaina	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F14.2, F14.3)	0	1	0,4	0,0	0,1
	Zaburzenia psychotyczne (F14.4, F14.5, F14.6)	0	0	0,0	0,0	0,0
Inne subst. pobudzające (kofeina)	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F15.0, F 15.1)	4	4	1,7	0,3	0,3
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F15.2, F15.3)	3	2	0,9	0,2	0,2
	Zaburzenia psychotyczne (F15.4, F15.5, F15.6)	1	1	0,4	0,1	0,1

Substancje halucynogenne	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F16.0, F 16.1)	0	0	0,0	0,0	0,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F16.2, F16.3)	1	1	0,4	0,1	0,1
Lodne rozpuszczalniki	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F18.0, F 18.1)	1	0	0,0	0,1	0,0
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F18.2, F18.3)	5	3	1,3	0,4	0,2
	Zaburzenia psychiatryczne (F18.4, F18.5, F18.6)	0	0	0,0	0,0	0,0
Kilka substancji lub inne substancje psychoaktywne	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe (F19.0, F 19.1)	44	30	12,9	3,5	2,4
	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny (F19.2, F19.3)	27	24	10,3	2,1	1,9
	Zaburzenia psychiatryczne (F19.4, F19.5, F19.6)	0	0	0,0	0,0	0,0
	Inne (F19.7, F198, F190.9)	0	0	0,0	0,0	0,0
Używanie tytoniu (F17)		4	94	40,3	0,3	7,4

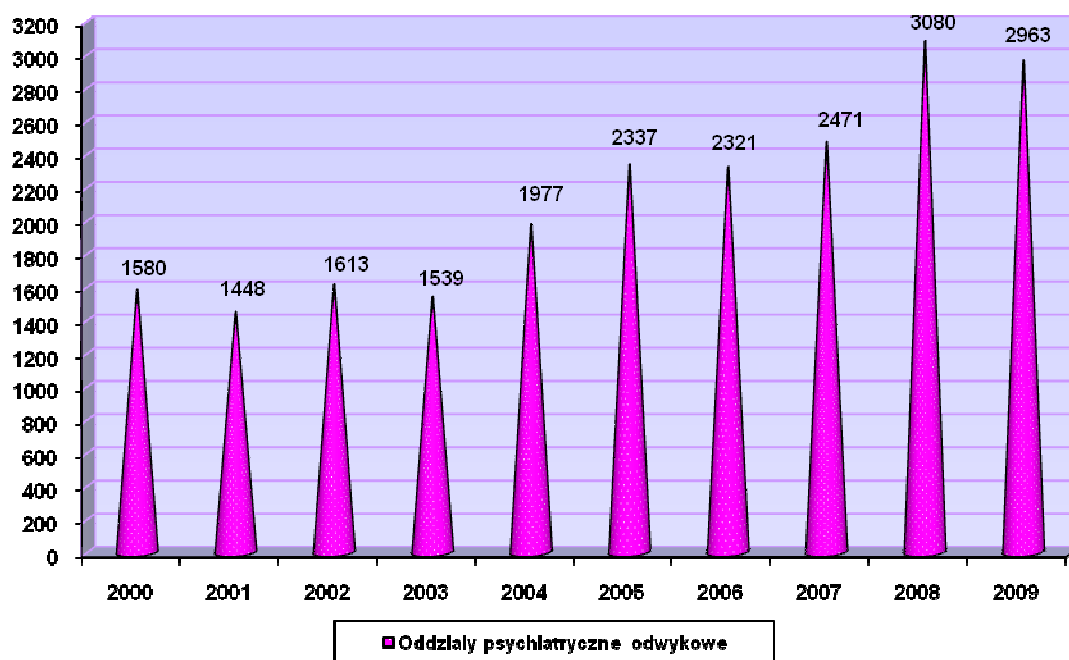
Źródło: Biuletyn ŚCMOZ 2009 i WCZP 2010

Liczbę leczonych ogółem w oddziałach odwykowych funkcjonujących na terenie naszego województwa, w latach 2000 – 2009 ilustruje tabela 38 oraz wykres 8.

Tabela 38. Leczeni w oddziałach odwykowych w latach 2000 – 2009

Psychiatryczne odwykowe										
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba łóżek rzeczywistych	136	149	149	149	199	199	199	199	205	205
Liczba leczonych	1580	1448	1613	1539	1977	2337	2321	2471	3080	2 963

Źródło: Biuletyny ŚCMOZ i WCZP 2001 - 2010

Wykres 8. Liczba leczonych w oddziałach odwykowych w latach 2000 – 2008

6.10. Wnioski

- Sytuacja Polski na tle innych krajów unijnych odnośnie omawianych czynników ryzyka jest zróżnicowana.
- Wprowadzie odsetek Polaków palących papierosy (37% mężczyzn i 23% kobiet) jest wyższy od przeciętnego dla krajów UE, ale wśród mężczyzn liczba palaczy zmniejsza się. Zmniejsza się również rozpowszechnienie palenia wśród młodzieży, a samo palenie papierosów jest postrzegane przez osoby w wieku 15-24 lata jako obarczone dużym ryzykiem zdrowotnym i odsetek palaczy w tej grupie wiekowej jest jednym z najniższych w UE. Niepokojące jest utrzymywanie się odsetka palących dorosłych kobiet na stałym poziomie.
- Spożycie alkoholu w Polsce jest niższe niż przeciętne dla krajów UE. Zmieniła się struktura spożycia napojów alkoholowych, wzrósł udział napojów o niższej zawartości alkoholu. Również wśród młodzieży sytuacja jest korzystna w porównaniu z innymi krajami UE, ale co szósty chłopiec w wieku 15 lat pije alkohol przynajmniej raz w tygodniu.
- Wyniki badań wskazują, że aktywność fizyczna Polaków jest zbyt niska. Obserwuje się również spadek aktywności dzieci i młodzieży w starszych grupach wiekowych.

- Pod względem występowania otyłości i nadwagi Polska nadal plasuje się poniżej średniej unijnej, a problem ten dotyczy głównie mężczyzn. Sytuacja dzieci i młodzieży w porównaniu z innymi krajami UE jest bardzo korzystna, niemniej odnotowano wzrost odsetka osób z nadwagą w młodszych grupach wiekowych.
- Spożycie owoców i warzyw utrzymuje się w Polsce na niskim poziomie, a wśród młodzieży odnotowano spadek spożycia owoców w ostatnich latach.¹
- Zwiększyła się liczba leczonych ogółem w poradniach odwykowych z powodu używania alkoholu, natomiast zmniejszyła się liczba leczonych po raz pierwszy w tych poradniach.
- Zwiększyła się liczba leczonych w poradniach odwykowych na zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych zarówno ogółem jak i po raz pierwszy.
- Zmniejszyła się liczba leczonych ogółem w oddziałach odwykowych.

Przedstawione w rozdziale 6 materiały są fragmentami następujących dokumentów:

¹ „Sytuacja Zdrowotna Ludności Polski” Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa 2008 r.

² Raport końcowy z badania „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną - Młodzież-2008” zrealizowanego przez CBOS na zlecenie Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa grudzień 2008 r.

³ Sprawozdanie z realizacji Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w 2008 roku

⁴ Sprawozdanie z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi za 2007 r. przygotowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 2008 r.

7. Czynniki społeczno – ekonomiczne mające wpływ na powstawanie potrzeb zdrowotnych

Województwo Świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11 708 km². Województwo Świętokrzyskie tworzy 13 powiatów ziemskich i 1 grodzki; 102 gminy w tym: 5 miejskich, 26 miejsko-wiejskich i 71 wiejskich. W granicach województwa zamieszkuje **1 270 120** osoby.

Mapa administracyjna województwa świętokrzyskiego

7.1. Ludność województwa świętokrzyskiego

Ludność województwa świętokrzyskiego według stanu na 31.12.2009 r. wyrażała się liczbą **1 270 120** mieszkańców w tym: **618 330** to mężczyźni, **651 790** – kobiety; **573 726** osób zamieszkiwało w miastach, a **696 394** to mieszkańcy obszarów wiejskich. W stosunku do 31 grudnia 1999 r. liczba ludności województwa świętokrzyskiego zmniejszyła się o 52 627osób. Największy spadek ludności naszego województwa odnotowano w roku 2001. W analizowanym okresie tj. 1999-2009 w większym stopniu zmniejszyła się liczba mężczyzn – o 30 615 niż kobiet – o22 012; również liczba mieszkańców miast zmniejszyła się w większym stopniu – o 31 748 niż liczba mieszkańców wsi – o 20 879.

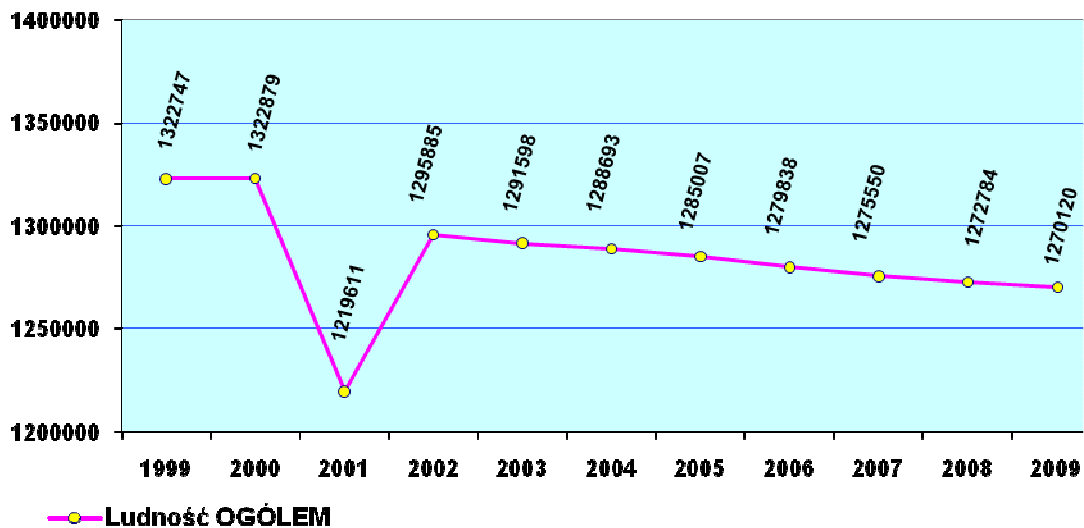
Szczegółowe informacje dotyczące ludności województwa świętokrzyskiego według płci i miejsca zamieszkania w podziale na powiaty przedstawia tabela 39 oraz wykresy 9 – 13.

Tabela 39. Ludność wg powiatów stan na 31.12. w latach 2008 i 2009

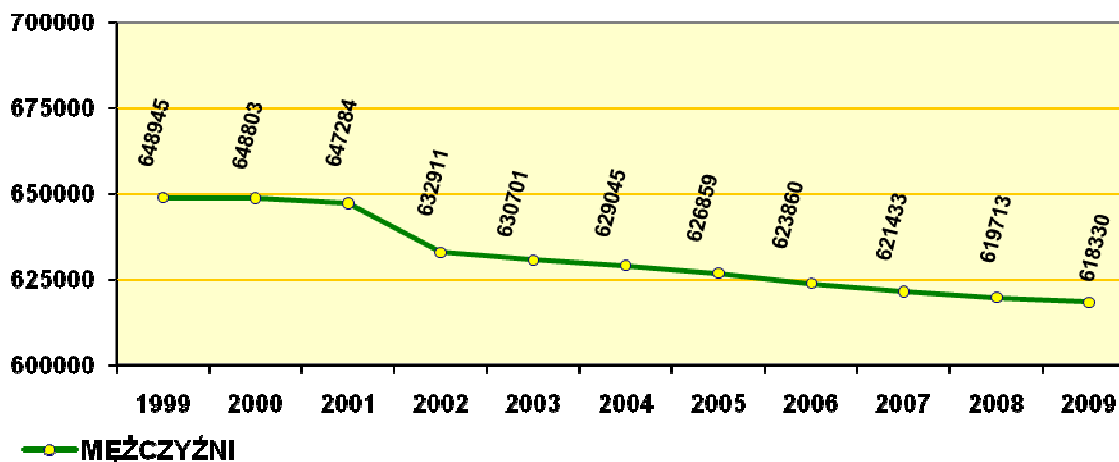
POWIAT		2008					2009				
		MEŹCZYŹNI	KOBIETY	RAZEM	MIASTO	WIEŚ	MEŹCZYŹNI	KOBIETY	RAZEM	MIASTO	WIEŚ
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE		619 713	653 071	1 272 784	576 232	696 552	618 330	651 790	1 270 120	573 726	696 394
1.	Miasto KIELCE	96 957	108 137	205 094	205 094	–	96 681	108 154	204 835	204 835	–
2.	BUSKI	35 775	37 560	73 335	17 024	56 311	35 617	37 510	73 127	16 852	56 275
3.	JĘDRZEJOWSKI	43 975	44 969	88 944	27 021	61 923	43 851	44 814	88 665	26 848	61 817
4.	KAZIMIERSKI	17 310	17 987	35 297	6 987	28 310	17 248	17 840	35 088	6 960	28 128
5.	KIELECKI	99 779	100 844	200 623	13 339	187 284	100 260	101 383	201 643	13 351	188 292
6.	KONECKI	40 952	42 419	83 371	26 274	57 097	40 772	42 233	83 005	26 014	56 991
7.	OPATOWSKI	27 395	28 345	55 740	11 460	44 280	27 283	28 188	55 471	11 377	44 094
8.	OSTROWIECKI	55 145	59 933	115 078	79 095	35 983	54 932	59 738	114 670	78 691	35 979
9.	PIŃCZOWSKI	20 509	21 070	41 579	12 640	28 939	20 374	20 908	41 282	12 456	28 826
10.	SANDOMIERSKI	39 234	41 702	80 936	29 007	51 929	39 132	41 577	80 709	28 973	51 736
11.	SKARŻYSKI	37 777	41 037	78 814	56 948	21 866	37 638	40 762	78 400	56 590	21 810
12.	STARACHOWICKI	45 247	48 388	93 635	55 063	38 572	45 070	48 210	93 280	54 624	38 656
13.	STASZOWSKI	36 411	37 087	73 498	25 595	47 903	36 312	36 965	73 277	25 455	47 822

14. WŁOSZCZOWSKI	23 247	23 593	46 840	10 685	36 155	23 160	23 508	46 668	10 700	35 968
-------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

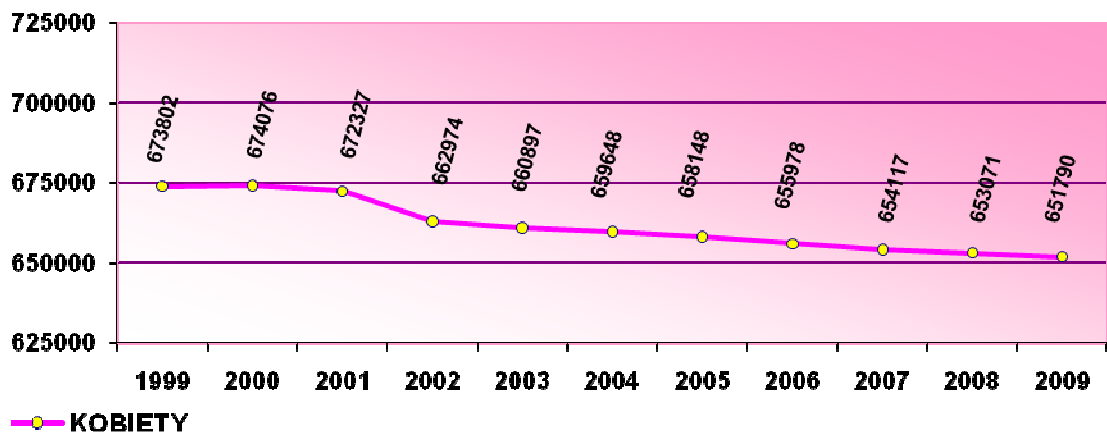
Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

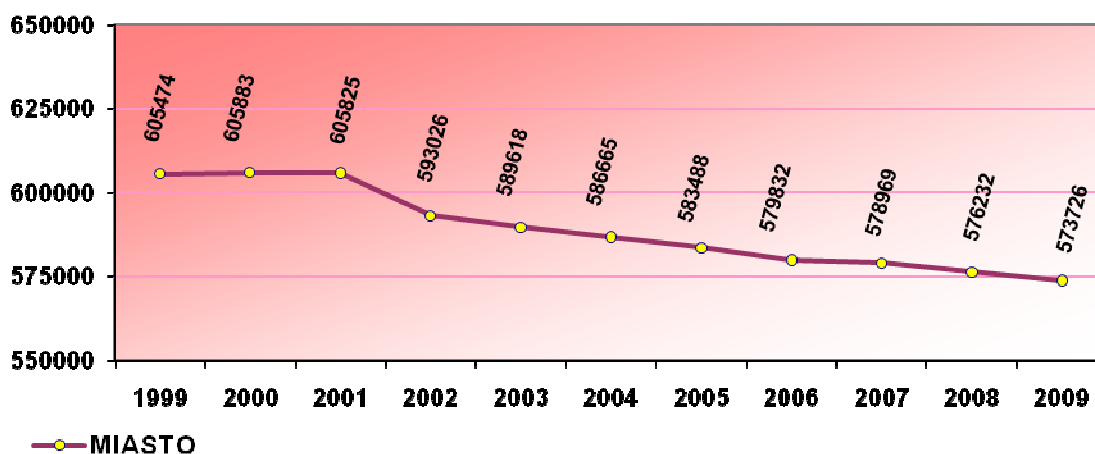
Wykres 9. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 OGÓLEM

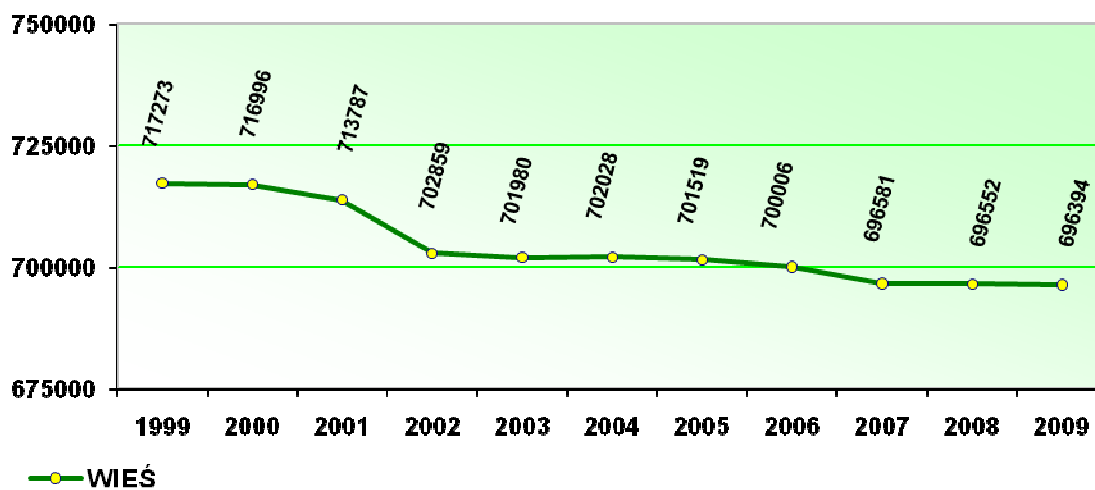
Wykres 10. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 MEŻCZYŹNI

Wykres 11. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 KOBIETY

Wykres 12. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 MIASTO

Wykres 13. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 WIEŚ

7.2. Struktura ludności Województwa Świętokrzyskiego

Na przestrzeni ostatnich lat można było zauważyć stopniowy wzrost przeciętnego trwania życia w każdej grupie wiekowej, zarówno u mężczyzn jak i u kobiet. W każdym uwzględnionym przedziale wieku przeciętne dalsze trwanie życia mężczyzny jest krótsze od przeciętnego życia kobiety.

Struktura ludności w latach 2008 - 2009 wg płci i wieku w województwie z uwzględnieniem podziału miasto-wieś nadal wykazuje spadek ludności województwa ogółem z 1 272 784 w 2008 r. do 1 270 120 w 2009 r. Spadek dotyczy zarówno mężczyzn jak i kobiet, a także mieszkańców miast i wsi.

Szczegółową strukturę ludności w roku 2009 i 2008 w województwie i poszczególnych powiatach przedstawiają tabele 40 i 41.

Tabela 40. Struktura populacji według płci i wieku w województwie i poszczególnych powiatach, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w roku 2009

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2009 r.									
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	1 270 120	618 330	651 790	573 726	272 430	301 296	696 394	345 900	350 494
0-4	59 378	30 476	28 902	24 923	12 870	12 053	34 455	17 606	16 849
5-9	57 248	29 330	27 918	23 057	11 868	11 189	34 191	17 462	16 729
10-14	68 754	35 092	33 662	26 474	13 566	12 908	42 280	21 526	20 754
15-19	86 801	44 424	42 377	35 196	17 801	17 395	51 605	26 623	24 982
20-24	97 858	50 186	47 672	42 701	21 954	20 747	55 157	28 232	26 925
25-29	106 751	55 247	51 504	49 571	25 263	24 308	57 180	29 984	27 196
30-34	92 847	48 440	44 407	44 315	22 708	21 607	48 532	25 732	22 800
35-39	82 324	42 217	40 107	36 790	18 586	18 204	45 534	23 631	21 903
40-44	75 055	38 38	36 36	33 200	16 262	16 16	41 855	21 21	19 19

		250	803			938		990	865
45-49	84 204	42	41	38 884	18 208	20	45 320	24	21
		303	901			676		095	225
50-54	101	50	50	50 185	23 189	26	50 936	27	23
	121	422	699			996		233	703
55-59	95 684	46	49	49 054	22 113	26	46 630	24	22
		233	451			941		120	510
60-64	73 063	34	38	37 820	17 113	20	35 243	17	18
		271	792			707		158	085
65 i więcej	189	71	117	81 556	30 929	50	107	40	66
	032	437	595			627	476	508	968

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2009 r.									
MIASTO KIELCE				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	204	96	108	204		108			
	835	681	154	835	96	681	154		
0-4	9 175	4 675	4 500	9 175	4 675	4 500			
5-9	7 993	4 179	3 814	7 993	4 179	3 814			
10-14	8 479	4 311	4 168	8 479	4 311	4 168			
15-19	11 498	5 825	5 673	11 498	5 825	5 673			
20-24	14 606	7 519	7 087	14 606	7 519	7 087			
25-29	18 631	9 036	9 595	18 631	9 036	9 595			
30-34	17 771	8 932	8 839	17 771	8 932	8 839			
35-39	14 517	7 368	7 149	14 517	7 368	7 149			
40-44	11 919	5 950	5 969	11 919	5 950	5 969			
45-49	13 204	6 245	6 959	13 204	6 245	6 959			
50-54	16 658	7 586	9 072	16 658	7 586	9 072			
55-59	17 057	7 524	9 533	17 057	7 524	9 533			
60-64	13 858	6 102	7 756	13 858	6 102	7 756			
65 i więcej		11	18			18			
	29 469	429	040	29 469	11 429	040			
POWIAT BUSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem		35	37					27	28
	73 127	617	510	16 852	7 797	9 055	56 275	820	455
0-4	3 340	1 679	1 661	748	391	357	2592	1288	1304

5-9	3 264	1 664	1 600	685	352	333	2579	1312	1267
10-14	3 915	2 037	1 878	724	365	359	3191	1672	1519
15-19	4 796	2 436	2 360	1 030	510	520	3 766	1926	1840
20-24	5 251	2 628	2 623	1 207	565	642	4 044	2063	1981
25-29	5 964	3 138	2 826	1 407	734	673	4 557	2404	2153
30-34	5 158	2 645	2 513	1 266	615	651	3 892	2030	1862
35-39	4 853	2 490	2 363	1 148	569	579	3 705	1921	1784
40-44	4 209	2 193	2 016	956	447	509	3253	1746	1507
45-49	4 728	2 464	2 264	1 191	528	663	3537	1936	1601
50-54	5 717	2 956	2 761	1 532	738	794	4 185	2218	1967
55-59	5 201	2 541	2 660	1 343	560	783	3 858	1981	1877
60-64	4 304	2 060	2 244	1 171	527	644	3133	1533	1600
65 i więcej	12 427	4 686	7 741	2 444	896	1 548	9 983	3790	6 193
POWIAT JĘDRZEJOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	88 665	43 851	44 814	26 848	13 016	13 832	61 817	30 835	30 982
0-4	4 471	2 310	2 161	1 316	681	635	3155	1629	1526
5-9	4 197	2 202	1 995	1 180	622	558	3017	1580	1437
10-14	5 019	2 551	2 468	1 290	670	620	3729	1881	1848
15-19	5 998	3 091	2 907	1 506	777	729	4492	2314	2178
20-24	6 630	3 434	3 196	1 913	997	916	4717	2437	2280
25-29	7 808	4 062	3 746	2 636	1345	1 291	5 172	2717	2455
30-34	6 722	3 563	3 159	2 442	1269	1 173	4 280	2294	1986
35-39	5 463	2 880	2 583	1 585	861	724	3878	2019	1859
40-44	4 880	2 552	2 328	1 369	694	675	3511	1858	1653
45-49	5 335	2 635	2 700	1 594	718	876	3741	1917	1824
50-54	6 965	3 573	3 392	2 407	1 082	1 325	4558	2491	2067
55-59	6 916	3 351	3 565	2 623	1210	1413	4293	2141	2152
60-64	5 056	2 527	2 529	1 780	871	909	3276	1656	1620
65 i więcej	13 205	5 120	8085	3 207	1219	1 988	9 998	3901	6 097

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2009 r.									
POWIAT KAZIMIERSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	35 088	17 248	17 840	6 960	3 323	3 637	28 128	13 925	14 203
0-4	1 467	739	728	298	164	134	1169	575	594
5-9	1 454	732	722	259	127	132	1195	605	590
10-14	1 902	964	938	325	164	161	1577	800	777
15-19	2 422	1 238	1 184	449	215	234	1973	1023	950

20-24	2 682	1 426	1 256	545	282	263	2137	1144	993
25-29	2 847	1 546	1 301	618	340	278	2229	1206	1023
30-34	2 386	1 239	1 147	480	235	245	1906	1004	902
35-39	2 280	1 186	1 094	424	219	205	1856	967	889
40-44	2 138	1 109	1 029	444	216	228	1694	893	801
45-49	2 360	1 221	1 139	549	258	291	1811	963	848
50-54	2 609	1 366	1 243	598	311	287	2011	1055	956
55-59	2 458	1 254	1 204	540	253	287	1918	1001	917
60-64	1 935	920	1 015	384	182	202	1551	738	813
65 i więcej	6 148	2 308	3 840	1047	357	690	5 101	1951	3 150
POWIAT KIELECKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	201	100	101				188	93	94
	643	260	383	13 351	6 508	6 843	292	752	540
0-4	10 533	5 441	5 092	613	320	293	9920	5121	4799
5-9	10 357	5 208	5 149	601	298	303	9756	4910	4846
10-14	13 162	6 664	6 498	780	398	382	12382	6266	6116
15-19	16 199	8 313	7 886	989	491	498	15210	7822	7388
20-24	17 168	8 668	8 500	1 069	554	515	16099	8114	7985
25-29	17 700	9 109	8 591	1 224	615	609	16476	8494	7982
30-34	15 263	7 887	7 376	1 083	575	508	14180	7312	6868
35-39	13 881	7 205	6 676	856	426	430	13025	6779	6246
40-44	12 537	6 546	5 991	831	418	413	11706	6128	5578
45-49	13 827	7 273	6 554	941	467	474	12886	6806	6080
50-54	14 594	7 664	6 930	1068	524	544	13526	7140	6386
55-59	12 802	6 579	6 223	1011	495	516	11791	6084	5707
60-64	9 051	4 495	4 556	728	354	374	8323	4141	4182
65 i więcej			15						1437
	24 569	9 208	361	1557	573	984	23 012	8635	7
POWIAT KONECKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem		40	42			13		28	28
	83 005	772	233	26 014	12 446	568	56 991	326	665
0-4	3 968	1 996	1 972	1 119	580	539	2849	1416	1433
5-9	3 697	1 884	1 813	1049	519	530	2648	1365	1283
10-14	4 492	2 317	2 175	1223	629	594	3269	1688	1581
15-19	5 558	2 844	2 714	1 590	778	812	3 968	2066	1902
20-24	6 364	3 294	3 070	1 887	997	890	4 477	2297	2180
25-29	6 743	3 540	3 203	2 124	1110	1014	4 619	2430	2189
30-34	5 681	3 130	2 551	1 951	1029	922	3 730	2101	1629
35-39	5 331	2 827	2 504	1 642	854	788	3 689	1973	1716

40-44	4 983	2 595	2 388	1 487	731	756	3 496	1864	1632
45-49	5 473	2 836	2 637	1 666	783	883	3 807	2053	1754
50-54	6 607	3 356	3 251	2 370	1084	1286	4 237	2272	1965
55-59	6 292	3 071	3 221	2 471	1089	1 382	3 821	1982	1839
60-64	5 024	2 362	2 662	2 049	935	1114	2975	1427	1548
65 i więcej	12 792	4 720	8 072	3 386	1 328	2 058	9 406	3392	6 014
Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2009 r.									
POWIAT OPATOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	55 471	27 283	28 188	11 377	5 385	5 992	44 094	21 898	22 196
0-4	2 528	1 309	1 219	504	262	242	2024	1047	977
5-9	2 608	1 303	1 305	474	249	225	2134	1054	1080
10-14	3 131	1 595	1 536	559	279	280	2572	1316	1256
15-19	3 911	1 994	1 917	768	394	374	3143	1600	1543
20-24	4 252	2 192	2 060	834	428	406	3418	1764	1654
25-29	4 378	2 326	2 052	967	483	484	3411	1843	1568
30-34	3 896	2 069	1 827	903	478	425	2993	1591	1402
35-39	3 444	1 740	1 704	756	370	386	2688	1370	1318
40-44	3 298	1 667	1 631	663	319	344	2635	1348	1287
45-49	3 684	1 948	1 736	739	344	395	2945	1604	1341
50-54	4 426	2 300	2 126	1020	446	574	3406	1854	1552
55-59	4 251	2 244	2 007	1149	521	628	3102	1723	1379
60-64	2 804	1 343	1 461	691	331	360	2113	1012	1101
65 i więcej	8 860	3 253	5 607	1350	481	869	7510	2772	4738
POWIAT OSTROWIECKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	114 670	54 932	59 738	78 691	37 295	41 396	35 979	17 637	18 342
0-4	4 939	2 542	2 397	3 305	1 739	1 566	1634	803	831
5-9	4 821	2 458	2 363	3 151	1 629	1 522	1670	829	841
10-14	5 885	3 022	2 863	3 823	1 958	1 865	2062	1064	998
15-19	7 434	3 808	3 626	4 769	2 437	2 332	2665	1371	1294
20-24	8 695	4 471	4 224	5 982	3 021	2 961	2713	1450	1263
25-29	9 302	4 908	4 394	6 499	3 438	3 061	2803	1470	1333
30-34	7 975	4 129	3 846	5 557	2 850	2 707	2418	1279	1139
35-39	6 812	3 459	3 353	4 564	2 307	2 257	2248	1152	1096
40-44	6 574	3 185	3 389	4 430	2 105	2 325	2144	1080	1064
45-49	7 992	3 796	4 196	5 582	2 553	3 029	2410	1243	1167
50-54	10 305	4 915	5 390	7 520	3 431	4 089	2785	1484	1301

55-59	9 668	4 605	5 063	7 032	3 284	3 748	2636	1321	1315
60-64	7 006	3 208	3 798	5 090	2 301	2 789	1916	907	1009
65 i więcej	17 262	6 426	10 836	11 387	4 242	7 145	5875	2184	3691
POWIAT PIŃCZOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	41 282	20 374	20 908	12 456	6 058	6 398	28 826	14 316	14 510
0-4	1 748	904	844	451	240	211	1297	664	633
5-9	1 844	975	869	496	248	248	1348	727	621
10-14	2 318	1 179	1 139	644	312	332	1674	867	807
15-19	2 816	1 441	1 375	814	428	386	2002	1013	989
20-24	3 125	1 628	1 497	1052	555	497	2073	1073	1000
25-29	3 148	1 709	1 439	1041	590	451	2107	1119	988
30-34	2 713	1 459	1 254	822	451	371	1891	1008	883
35-39	2 487	1 278	1 209	729	337	392	1758	941	817
40-44	2 461	1 255	1 206	755	352	403	1706	903	803
45-49	2 693	1 419	1 274	955	486	469	1738	933	805
50-54	3 308	1 739	1 569	1 131	557	574	2177	1182	995
55-59	3 123	1 584	1 539	1073	489	584	2050	1095	955
60-64	2 425	1 143	1 282	837	406	431	1588	737	851
65 i więcej	7 073	2 661	4 412	1 656	607	1049	5 417	2054	3 363

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2009 r.									
POWIAT SANDOMIERSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	80 709	39 132	41 577	28 973	13 550	15 423	51 736	25 582	26 154
0-4	3 701	1 893	1 808	1 199	627	572	2502	1266	1236
5-9	3 827	2 011	1 816	1 295	669	626	2532	1342	1190
10-14	4 548	2 320	2 228	1 460	732	728	3088	1588	1500
15-19	5 845	2 977	2 868	2 157	1089	1 068	3688	1888	1800
20-24	6 311	3 209	3 102	2 304	1 195	1 109	4007	2014	1993
25-29	6 609	3 403	3 206	2 363	1178	1 185	4246	2225	2021
30-34	5 608	2 909	2 699	1 971	971	1 000	3637	1938	1699
35-39	5 209	2 597	2 612	1 870	859	1 011	3339	1738	1601
40-44	4 889	2 436	2 453	1 906	898	1 008	2983	1538	1445
45-49	5 193	2 549	2 644	2 079	955	1 124	3114	1594	1520
50-54	5 956	3 026	2 930	2 180	1029	1151	3776	1997	1779
55-59	5 832	2 828	3 004	2 116	933	1 183	3716	1895	1821
60-64	4 669	2 187	2 482	1 799	791	1008	2870	1396	1474

65 i więcej	12 512	4 787	7 725	4 274	1 624	2 650	8 238	3163	5075
POWIAT SKARŻYSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	78 400	37 638	40 762	56 590	26 895	29 695	21 810	10 743	11 067
0-4	3 175	1 627	1 548	2 207	1134	1073	968	493	475
5-9	3 071	1 599	1 472	2 064	1062	1002	1007	537	470
10-14	3 857	1 996	1 861	2 558	1 330	1 228	1299	666	633
15-19	4 994	2 615	2 379	3 454	1 805	1 649	1540	810	730
20-24	5 961	3 100	2 861	4 227	2 188	2 039	1734	912	822
25-29	6 479	3 425	3 054	4 747	2 502	2 245	1732	923	809
30-34	5 293	2 796	2 497	3 832	2 055	1 777	1461	741	720
35-39	4 719	2 378	2 341	3 299	1 656	1 643	1420	722	698
40-44	4 547	2 298	2 249	3 154	1 571	1 583	1393	727	666
45-49	5 408	2 640	2 768	3 881	1 839	2 042	1527	801	726
50-54	7 079	3 353	3 726	5 362	2 457	2 905	1717	896	821
55-59	6 454	2 998	3 456	5 017	2 274	2 743	1437	724	713
60-64	4 900	2 251	2 649	3 746	1 693	2 053	1154	558	596
65 i więcej	12 463	4 562	7 901	9 042	3 329	5 713	3 421	1233	2188
POWIAT STARACHOWICKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	93 280	45 070	48 210	54 624	25 928	28 696	38 656	19 142	19 514
0-4	4 372	2 267	2 105	2 258	1 166	1 092	2114	1101	1013
5-9	4 080	2 058	2 022	2 106	1 081	1 025	1974	977	997
10-14	4 922	2 521	2 401	2 552	1 323	1 229	2370	1198	1172
15-19	6 314	3 248	3 066	3 433	1 741	1 692	2881	1507	1374
20-24	7 341	3 744	3 597	4 142	2 149	1 993	3199	1595	1604
25-29	7 444	3 915	3 529	4 361	2 297	2 064	3083	1618	1465
30-34	6 221	3 362	2 859	3 600	1 911	1 689	2621	1451	1170
35-39	5 611	2 831	2 780	3 083	1 568	1 515	2528	1263	1265
40-44	5 523	2 825	2 698	3 120	1 551	1 569	2403	1274	1129
45-49	6 435	3 211	3 224	3 873	1 814	2 059	2562	1397	1165
50-54	7 577	3 681	3 896	4 979	2 331	2 648	2598	1350	1248
55-59	7 145	3 375	3 770	4 621	2 084	2 537	2524	1291	1233
60-64	5 370	2 446	2 924	3 471	1 557	1 914	1899	889	1010
65 i więcej	14 925	5 586	9 339	9 025	3 355	5 670	5 900	2231	3 669

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2009 r.									
POWIAT STASZOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety

ogółem	73 277	36 312	36 965	25 455	12 444	13 011	47 822	23 868	23 954
0-4	3 651	1 876	1 775	1 249	648	601	2 402	1 228	1 174
5-9	3 650	1 871	1 779	1 181	576	605	2 469	1 295	1 174
10-14	4 497	2 280	2 217	1 519	800	719	2 978	1 480	1 498
15-19	5 415	2 751	2 664	1 799	876	923	3 616	1 875	1 741
20-24	5 947	3 046	2 901	2 168	1 088	1 080	3 779	1 958	1 821
25-29	5 813	3 092	2 721	2 068	1 137	931	3 745	1 955	1 790
30-34	5 041	2 690	2 351	1 859	964	895	3 182	1 726	1 456
35-39	4 785	2 451	2 334	1 629	828	801	3 156	1 623	1 533
40-44	4 361	2 194	2 167	1 516	702	814	2 845	1 492	1 353
45-49	4 914	2 497	2 417	1 916	887	1 029	2 998	1 610	1 388
50-54	5 863	3 092	2 771	2 428	1 195	1 233	3 435	1 897	1 538
55-59	5 183	2 622	2 561	2 080	982	1 098	3 103	1 640	1 463
60-64	4 006	1 931	2 075	1 550	739	811	2 456	1 192	1 264
65 i więcej	10 151	3 919	6 232	2 493	1 022	1 471	7 658	2 897	4 761
POWIAT WŁOSZCZOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	46 668	23 160	23 508	10 700	5 104	5 596	35 968	18 056	17 912
0-4	2 310	1 218	1 092	481	243	238	1 829	975	854
5-9	2 385	1 186	1 199	523	257	266	1 862	929	933
10-14	2 627	1 335	1 292	538	295	243	2 089	1 040	1 049
15-19	3 601	1 843	1 758	940	435	505	2 661	1 408	1 253
20-24	3 525	1 827	1 698	765	416	349	2 760	1 411	1 349
25-29	3 885	2 038	1 847	885	458	427	3 000	1 580	1 420
30-34	3 119	1 630	1 489	778	373	405	2 341	1 257	1 084
35-39	2 932	1 527	1 405	688	364	324	2 244	1 163	1 081
40-44	2 736	1 447	1 289	650	308	342	2 086	1 139	947
45-49	2 958	1 569	1 389	714	331	383	2 244	1 238	1 006
50-54	3 457	1 815	1 642	932	418	514	2 525	1 397	1 128
55-59	3 302	1 657	1 645	921	415	506	2 381	1 242	1 139
60-64	2 655	1 296	1 359	666	324	342	1 989	972	1 017
65 i więcej	7 176	2 772	4 404	1 219	467	752	5 957	2 305	3 652

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Tabela 41. Struktura populacji według płci i wieku w województwie i poszczególnych powiatach, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w roku 2008

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2008 r.									
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	1 272	619	653	576	273	302	696	345	350
	784	713	071	232	846	386	552	867	685
0-4	57 832	29 625	28 207	24 143	12 461	682 11	33 689	17 164	16 525
5-9	58 689	30 145	28 544	23 461	12 168	293 11	35 228	17 977	17 251
10-14	72 204	36 756	35 448	27 841	14 210	631 13	44 363	22 546	21 817
15-19	90 012	46 052	43 960	36 995	18 678	317 18	53 017	27 374	25 643
20-24	101 976	52 249	49 727	45 461	23 388	073 22	56 515	28 861	27 654
25-29	104 316	53 966	50 350	49 094	24 966	128 24	55 222	29 000	26 222
30-34	91 411	47 746	43 665	43 381	22 239	142 21	48 030	25 507	22 523
35-39	80 288	41 091	39 197	35 726	18 014	712 17	44 562	23 077	21 485
40-44	75 803	38 602	37 201	33 970	16 531	439 17	41 833	22 071	19 762

45-49	88 422	44 399	44 023	41 258	19 240	22 018	47 164	25 159	22 005
50-54	102 049	50 878	51 171	51 594	23 804	27 790	50 455	27 074	23 381
55-59	93 417	45 109	48 308	48 106	21 862	26 244	45 311	23 247	22 064
60-64	67 650	31 581	36 069	34 850	15 751	19 099	32 800	15 830	16 970
65 i więcej	188715	71514	117201	80 352	30534	49818	108363	40980	67383

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2008 r.		
MIASTO KIELCE	Miasto	Wieś

wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	205 094	96 957	108 137	205 094	96 957	108 137			
0-4	8 713	4 484	4 229	8 713	4 484	4 229			
5-9	7 995	4 192	3 803	7 995	4 192	3 803			
10-14	8 923	4 552	4 371	8 923	4 552	4 371			
15-19	12 130	6 092	6 038	12 130	6 092	6 038			
20-24	15 558	8 061	7 497	15 558	8 061	7 497			
25-29	18 795	9 099	9 696	18 795	9 099	9 696			
30-34	17 344	8 737	8 607	17 344	8 737	8 607			
35-39	13 871	7 088	6 783	13 871	7 088	6 783			
40-44	12 052	5 942	6 110	12 052	5 942	6 110			
45-49	13 812	6 512	7 300	13 812	6 512	7 300			
50-54	17 293	7 807	9 486	17 293	7 807	9 486			
55-59	16 987	7 517	9 470	16 987	7 517	9 470			
60-64	12 776	5 662	7 114	12 776	5 662	7 114			
65 i więcej	28845	11212	1763 3	28845	11212	1763 3			
POWIAT BUSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	73335	35775	3756 0	17024	7873	9151	56311	27902	2840 9
0-4	3219	1652	1567	719	374	345	2500	1278	1222
5-9	3377	1723	1654	693	356	337	2684	1367	1317
10-14	4085	2130	1955	791	393	398	3294	1737	1557
15-19	4918	2500	2418	1043	505	538	3875	1995	1880
20-24	5557	2804	2753	1362	652	710	4195	2152	2043
25-29	5764	2972	2792	1387	709	678	4377	2263	2114
30-34	5150	2654	2496	1269	604	665	3881	2050	1831
35-39	4741	2466	2275	1123	575	548	3618	1891	1727
40-44	4170	2176	1994	975	457	518	3195	1719	1476
45-49	5004	2599	2405	1292	570	722	3712	2029	1683
50-54	5645	2922	2723	1507	716	791	4138	2206	1932
55-59	5157	2523	2634	1356	588	768	3801	1935	1866
60-64	4083	1916	2167	1131	487	644	2952	1429	1523
65 i więcej	12465	4738	7727	2376	887	1489	10089	3851	6238
POWIAT JĘDRZEJOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	88944	43975	4496 9	27021	13114	1390 7	61923	30861	3106 2
0-4	4397	2266	2131	1302	677	625	3095	1589	1506

5-9	4297	2247	2050	1186	627	559	3111	1620	1491
10-14	5220	2638	2582	1298	679	619	3922	1959	1963
15-19	6212	3223	2989	1620	827	793	4592	2396	2196
20-24	7002	3600	3402	2117	1099	1018	4885	2501	2384
25-29	7703	4008	3695	2691	1387	1304	5012	2621	2391
30-34	6522	3469	3053	2316	1209	1107	4206	2260	1946
35-39	5252	2770	2482	1488	792	696	3764	1978	1786
40-44	4869	2529	2340	1397	719	678	3472	1810	1662
45-49	5692	2821	2871	1754	763	991	3938	2058	1880
50-54	7111	3646	3465	2552	1157	1395	4559	2489	2070
55-59	6733	3270	3463	2574	1201	1373	4159	2069	2090
60-64	4708	2348	2360	1596	798	798	3112	1550	1562
65 i więcej	13226	5140	8086	3130	1179	1951	10096	3961	6135

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2008 r.									
POWIAT KAZIMIERSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	35297	17310	1798 7	27021	13114	3669	28310	13992	1431 8
0-4	1473	735	738	1302	677	142	1185	589	596
5-9	1515	742	773	1186	627	131	1252	610	642
10-14	2034	1051	983	1298	679	165	1698	880	818
15-19	2505	1279	1226	1620	827	251	2021	1046	975
20-24	2797	1471	1326	2117	1099	291	2193	1158	1035
25-29	2735	1468	1267	2691	1387	265	2166	1164	1002
30-34	2401	1263	1138	2316	1209	242	1926	1030	896
35-39	2271	1163	1108	1488	792	216	1840	948	892
40-44	2113	1090	1023	1397	719	234	1664	875	789
45-49	2390	1261	1129	1754	763	280	1830	981	849
50-54	2671	1392	1279	2552	1157	302	2063	1086	977
55-59	2402	1208	1194	2574	1201	271	1891	968	923
60-64	1838	868	970	1596	798	210	1458	698	760
65 i więcej	6152	2319	3833	3130	1179	669	5123	1959	3164
POWIAT KIELECKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	200623	99779	1008 44	13339	6517	6822	187284	93262	9402 2
0-4	10258	5249	5009	585	306	279	9673	4943	4730
5-9	10726	5444	5282	630	326	304	10096	5118	4978
10-14	13688	6908	6780	801	399	402	12887	6509	6378
15-19	16547	8509	8038	997	509	488	15550	8000	7550

20-24	17582	8887	8695	1123	567	556	16459	8320	8139
25-29	17038	8780	8258	1195	609	586	15843	8171	7672
30-34	14926	7739	7187	1032	546	486	13894	7193	6701
35-39	13568	7002	6566	857	428	429	12711	6574	6137
40-44	12496	6582	5914	842	423	419	11654	6159	5495
45-49	14295	7499	6796	929	449	480	13366	7050	6316
50-54	14308	7541	6767	1118	552	566	13190	6989	6201
55-59	12323	6345	5978	972	491	481	11351	5854	5497
60-64	8287	4087	4200	674	328	346	7613	3759	3854
65 i więcej	24581	9207	1537 4	1584	584	1000	22997	8623	1437 4
POWIAT KONECKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	83371	40952	4241 9	26274	12593	1368 1	57097	28359	2873 8
0-4	3935	1979	1956	1112	573	539	2823	1406	1417
5-9	3800	1937	1863	1095	563	532	2705	1374	1331
10-14	4739	2408	2331	1295	651	644	3444	1757	1687
15-19	5697	2951	2746	1635	814	821	4062	2137	1925
20-24	6745	3474	3271	2041	1072	969	4704	2402	2302
25-29	6452	3451	3001	2116	1107	1009	4336	2344	1992
30-34	5685	3104	2581	1928	1027	901	3757	2077	1680
35-39	5256	2774	2482	1635	836	799	3621	1938	1683
40-44	4995	2587	2408	1496	744	752	3499	1843	1656
45-49	5810	2985	2825	1827	844	983	3983	2141	1842
50-54	6564	3340	3224	2419	1103	1316	4145	2237	1908
55-59	6264	3074	3190	2478	1123	1355	3786	1951	1835
60-64	4605	2160	2445	1877	856	1021	2728	1304	1424
65 i więcej	12824	4728	8096	3320	1280	2040	9504	3448	6056

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2008 r.									
POWIAT OPATOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	55740	27395	2834 5	11460	5418	6042	44280	21977	2230 3
0-4	2471	1257	1214	517	264	253	1954	993	961
5-9	2739	1393	1346	490	255	235	2249	1138	1111
10-14	3323	1677	1646	593	291	302	2730	1386	1344
15-19	4011	2057	1954	781	412	369	3230	1645	1585
20-24	4357	2205	2152	893	438	455	3464	1767	1697
25-29	4275	2304	1971	964	488	476	3311	1816	1495

30-34	3834	2031	1803	887	479	408	2947	1552	1395
35-39	3362	1698	1664	717	348	369	2645	1350	1295
40-44	3402	1737	1665	674	320	354	2728	1417	1311
45-49	3765	1995	1770	788	364	424	2977	1631	1346
50-54	4567	2392	2175	1118	489	629	3449	1903	1546
55-59	4053	2108	1945	1099	519	580	2954	1589	1365
60-64	2543	1203	1340	600	279	321	1943	924	1019
65 i więcej	9038	3338	5700	1339	472	867	7699	2866	4833
POWIAT OSTROWIECKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	115078	55145	5993 3	79095	37497	4159 8	35983	17648	1833 5
0-4	4794	2465	2329	3194	1663	1531	1600	802	798
5-9	4981	2562	2419	3285	1716	1569	1696	846	850
10-14	6142	3128	3014	3951	2005	1946	2191	1123	1068
15-19	7811	4015	3796	5078	2599	2479	2733	1416	1317
20-24	9098	4662	4436	6327	3193	3134	2771	1469	1302
25-29	8990	4750	4240	6315	3329	2986	2675	1421	1254
30-34	7891	4108	3783	5482	2834	2648	2409	1274	1135
35-39	6629	3304	3325	4427	2187	2240	2202	1117	1085
40-44	6780	3294	3486	4601	2185	2416	2179	1109	1070
45-49	8611	4090	4521	6060	2772	3288	2551	1318	1233
50-54	10420	4947	5473	7669	3495	4174	2751	1452	1299
55-59	9319	4480	4839	6756	3213	3543	2563	1267	1296
60-64	6433	2934	3499	4670	2098	2572	1763	836	927
65 i więcej	17179	6406	1077	11280	4208	7072	5899	2198	3701
POWIAT PIŃCZOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	41579	20509	2107 0	12640	6152	6488	14582	14357	2893 9
0-4	1745	910	835	456	244	212	623	666	1289
5-9	1886	994	892	493	244	249	643	750	1393
10-14	2416	1194	1222	706	337	369	853	857	1710
15-19	3020	1581	1439	882	476	406	1033	1105	2138
20-24	3168	1632	1536	1111	577	534	1002	1055	2057
25-29	3115	1708	1407	1055	602	453	954	1106	2060
30-34	2693	1446	1247	794	432	362	885	1014	1899
35-39	2440	1246	1194	713	328	385	809	918	1727
40-44	2526	1286	1240	829	394	435	805	892	1697
45-49	2813	1505	1308	996	499	497	811	1006	1817

50-54	3349	1761	1588	1135	566	569	1019	1195	2214
55-59	3016	1510	1506	1074	485	589	917	1025	1942
60-64	2320	1081	1239	755	366	389	850	715	1565
65 i więcej	7072	2655	4417	1641	602	1039	3081	2053	5431

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2008 r.									
POWIAT SANDOMIERSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	80936	39234	4170 2	29007	13574	1543 3	51929	25660	2626 9
0-4	3608	1863	1745	1163	607	556	2445	1256	1189
5-9	3955	2066	1889	1357	706	651	2598	1360	1238
10-14	4791	2442	2349	1548	760	788	3243	1682	1561
15-19	6059	3045	3014	2271	1137	1134	3788	1908	1880
20-24	6552	3362	3190	2378	1250	1128	4174	2112	2062
25-29	6361	3239	3122	2247	1118	1129	4114	2121	1993
30-34	5560	2895	2665	1970	951	1019	3590	1944	1646
35-39	5114	2532	2582	1877	866	1011	3237	1666	1571
40-44	4927	2457	2470	1904	888	1016	3023	1569	1454
45-49	5305	2620	2685	2104	985	1119	3201	1635	1566
50-54	6016	3092	2924	2177	1029	1148	3839	2063	1776
55-59	5748	2742	3006	2118	906	1212	3630	1836	1794
60-64	4346	2021	2325	1693	750	943	2653	1271	1382
65 i więcej	12594	4858	7736	4200	1621	2579	8394	3237	5157
POWIAT SKARŻYSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	78814	37777	4103 7	56948	27024	2992 4	21866	10753	1111 3
0-4	3114	1590	1524	2183	1117	1066	931	473	458
5-9	3156	1633	1523	2089	1066	1023	1067	567	500
10-14	4072	2123	1949	2745	1433	1312	1327	690	637
15-19	5219	2700	2519	3601	1864	1737	1618	836	782
20-24	6233	3228	3005	4479	2323	2156	1754	905	849
25-29	6316	3310	3006	4613	2408	2205	1703	902	801
30-34	5245	2782	2463	3787	2034	1753	1458	748	710
35-39	4632	2331	2301	3248	1636	1612	1384	695	689
40-44	4640	2322	2318	3202	1557	1645	1438	765	673
45-49	5794	2828	2966	4194	1977	2217	1600	851	749
50-54	7257	3447	3810	5561	2577	2984	1696	870	826
55-59	6174	2899	3275	4785	2186	2599	1389	713	676
60-64	4512	2028	2484	3454	1530	1924	1058	498	560

65 i więcej	12450	4556	7894	9007	3316	5691	3443	1240	2203
POWIAT STARACHOWICKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	93635	45247	48388	55063	26193	28870	38572	19054	19518
0-4	4241	2196	2045	2209	1154	1055	2032	1042	990
5-9	4136	2076	2060	2180	1116	1064	1956	960	996
10-14	5206	2676	2530	2681	1404	1277	2525	1272	1253
15-19	6620	3423	3197	3611	1848	1763	3009	1575	1434
20-24	7534	3835	3699	4376	2263	2113	3158	1572	1586
25-29	7335	3855	3480	4248	2233	2015	3087	1622	1465
30-34	6071	3253	2818	3522	1864	1658	2549	1389	1160
35-39	5580	2790	2790	3047	1532	1515	2533	1258	1275
40-44	5663	2911	2752	3299	1631	1668	2364	1280	1084
45-49	6779	3362	3417	4129	1930	2199	2650	1432	1218
50-54	7651	3751	3900	5057	2378	2679	2594	1373	1221
55-59	6937	3254	3683	4493	2034	2459	2444	1220	1224
60-64	5010	2256	2754	3226	1425	1801	1784	831	953
65 i więcej	14872	5609	9263	8985	3381	5604	5887	2228	3659

Ludność wg płci i wieku stan w dniu 31.12. 2008 r.									
POWIAT STASZOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	73498	36411	37087	25595	12503	13092	47903	23908	23995
0-4	3522	1766	1756	1210	612	598	2312	1154	1158
5-9	3744	1941	1803	1206	611	595	2538	1330	1208
10-14	4736	2401	2335	1589	830	759	3147	1571	1576
15-19	5622	2841	2781	1917	920	997	3705	1921	1784
20-24	6143	3135	3008	2307	1166	1141	3836	1969	1867
25-29	5672	3034	2638	2022	1109	913	3650	1925	1725
30-34	5000	2639	2361	1805	911	894	3195	1728	1467
35-39	4725	2439	2286	1636	840	796	3089	1599	1490
40-44	4388	2209	2179	1587	739	848	2801	1470	1331
45-49	5235	2642	2593	2068	935	1133	3167	1707	1460
50-54	5739	3060	2679	2424	1215	1209	3315	1845	1470
55-59	5069	2544	2525	1984	939	1045	3085	1605	1480
60-64	3698	1809	1889	1422	694	728	2276	1115	1161
65 i więcej	10205	3951	6254	2418	982	1436	7787	2969	4818
POWIAT WŁOSZCZOWSKI				Miasto			Wieś		
wiek	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety

ogółem	46840	23247	2359 3	10685	5113	5572	36155	18134	1802 1
0-4	2342	1213	1129	492	240	252	1850	973	877
5-9	2382	1195	1187	499	258	241	1883	937	946
10-14	2829	1428	1401	584	305	279	2245	1123	1122
15-19	3641	1836	1805	945	442	503	2696	1394	1302
20-24	3650	1893	1757	785	414	371	2865	1479	1386
25-29	3765	1988	1777	877	464	413	2888	1524	1364
30-34	3089	1626	1463	770	378	392	2319	1248	1071
35-39	2847	1488	1359	656	343	313	2191	1145	1046
40-44	2782	1480	1302	663	317	346	2119	1163	956
45-49	3117	1680	1437	745	360	385	2372	1320	1052
50-54	3458	1780	1678	956	414	542	2502	1366	1136
55-59	3235	1635	1600	919	420	499	2316	1215	1101
60-64	2491	1208	1283	596	308	288	1895	900	995
65 i więcej	7212	2797	4415	1198	450	748	6014	2347	3667

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

7.3. Trendy demograficzne populacji województwa świętokrzyskiego

Od 2000 roku liczba ludności województwa wykazuje stałą tendencję spadkową. Spadek ludności dotyczy zarówno mieszkańców miast i wsi, jak i mężczyzn i kobiet.

Liczba ludności w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia do 2005 r. systematycznie wzrastała, a następnie zaczęła się nieznacznie obniżać. Tendencje spadkowe liczby ludności powyżej 65 r. ż. dotyczą także mieszkańców wsi, natomiast liczba mieszkańców miast w tym przedziale wiekowym stale wzrasta.

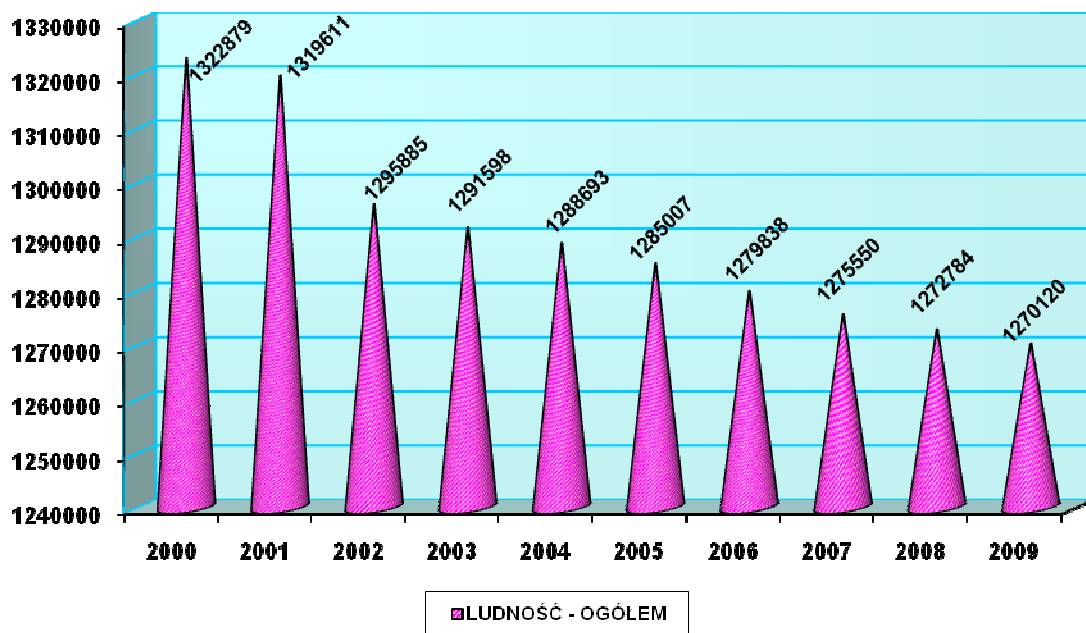
Odsetek ludności powyżej 65 r. ż. w stosunku do ogółu ludności jest nadal wysoki (14,9%), co powoduje wysokie tempo starzenia się ludności województwa świętokrzyskiego.

Odsetek ludności powyżej 65 r. ż. mieszkającej na wsi (w stosunku do ogółu mieszkańców wsi) w 2009 r. wynosił 15,4% i był wyższy niż odsetek ludności zamieszkałej w miastach (w stosunku do ogółu mieszkańców miast), który wynosił 14,2%.

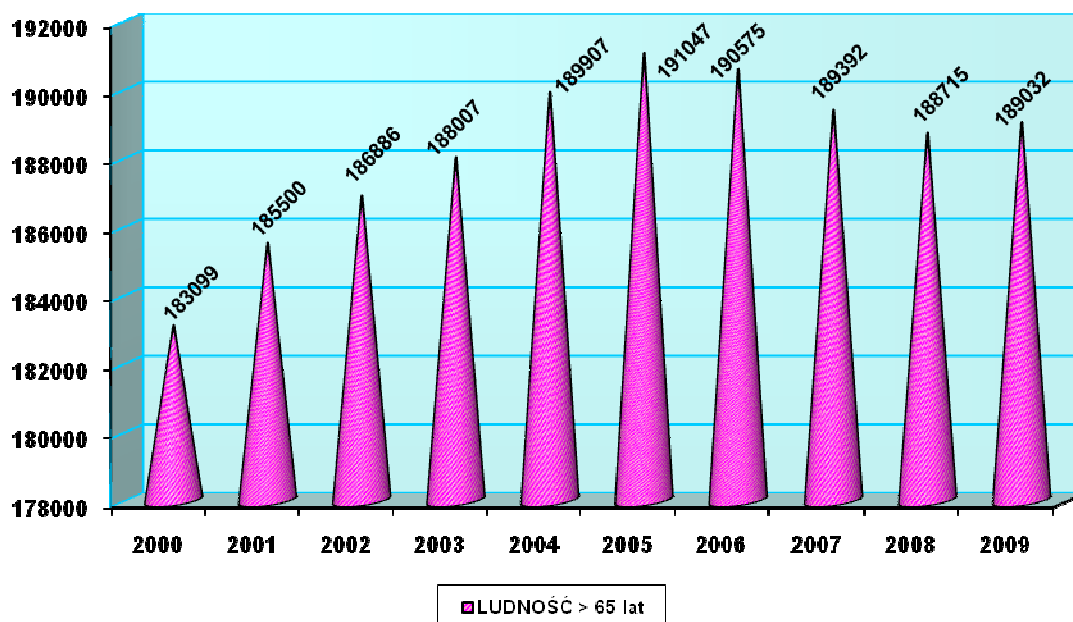
Szczegółowe trendy demograficzne populacji wg struktury wiekowej, w latach 2008 – 2009 w województwie i poszczególnych powiatach przedstawiają tabele 42 – 44 oraz wykresy 14 – 19.

Tabela 42. Odsetek (%) ludności w wieku powyżej 65 lat w województwie, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2000-2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
OGÓLEM	13,8	14,1	14,4	14,6	14,7	14,9	14,9	14,8	14,8	14,9
MIASTO	11,4	11,8	12,3	12,7	13,1	13,4	13,6	13,7	13,9	14,2
WIEŚ	15,9	15,9	16,2	16,1	16,1	16,1	15,8	15,8	15,3	15,4

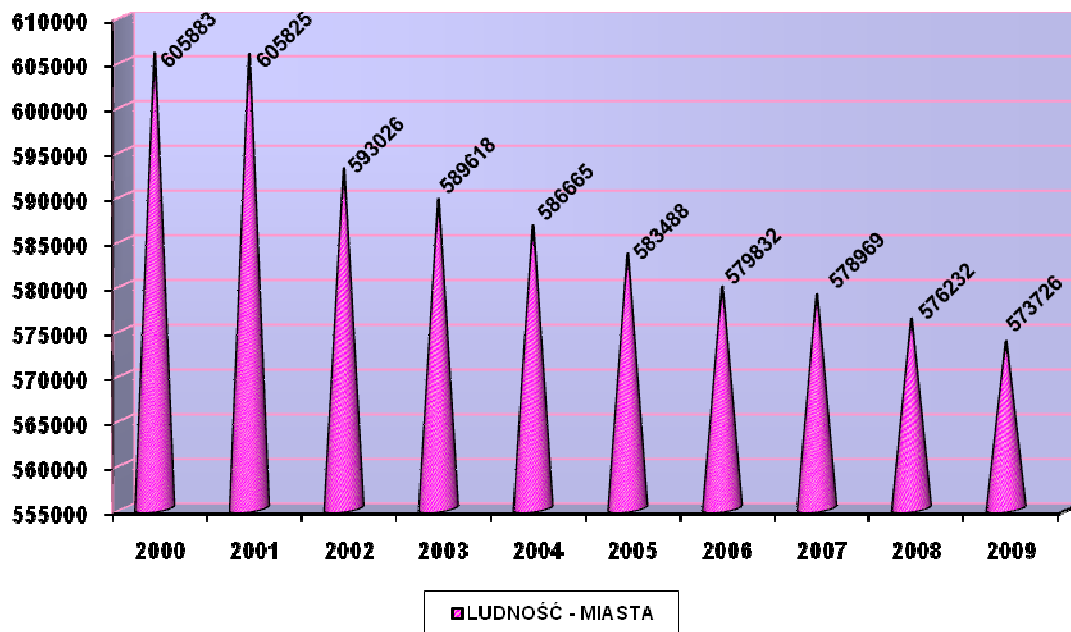

Wykres 14. Ludność – ogółem w województwie świętokrzyskim w latach 2000- 2009

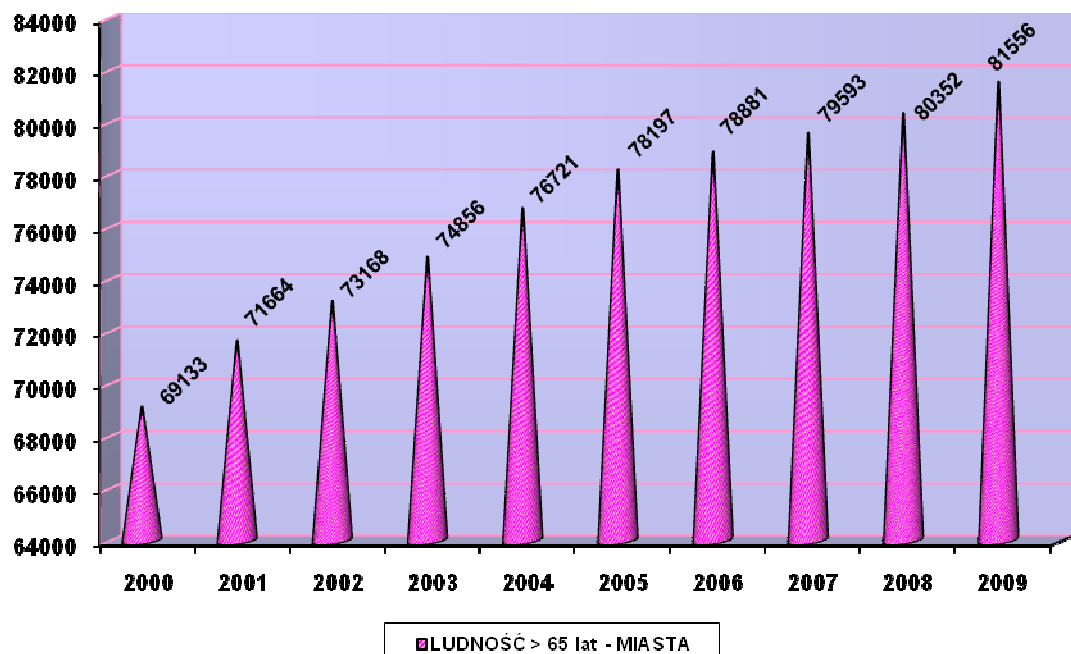

Wykres 15. Ludność w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia w latach 2000- 2009

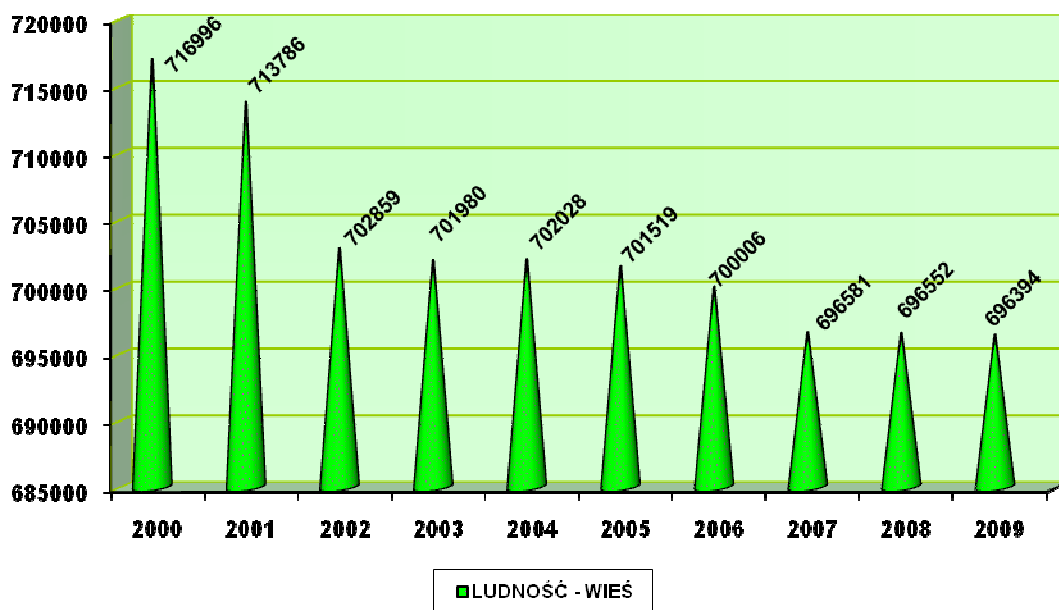

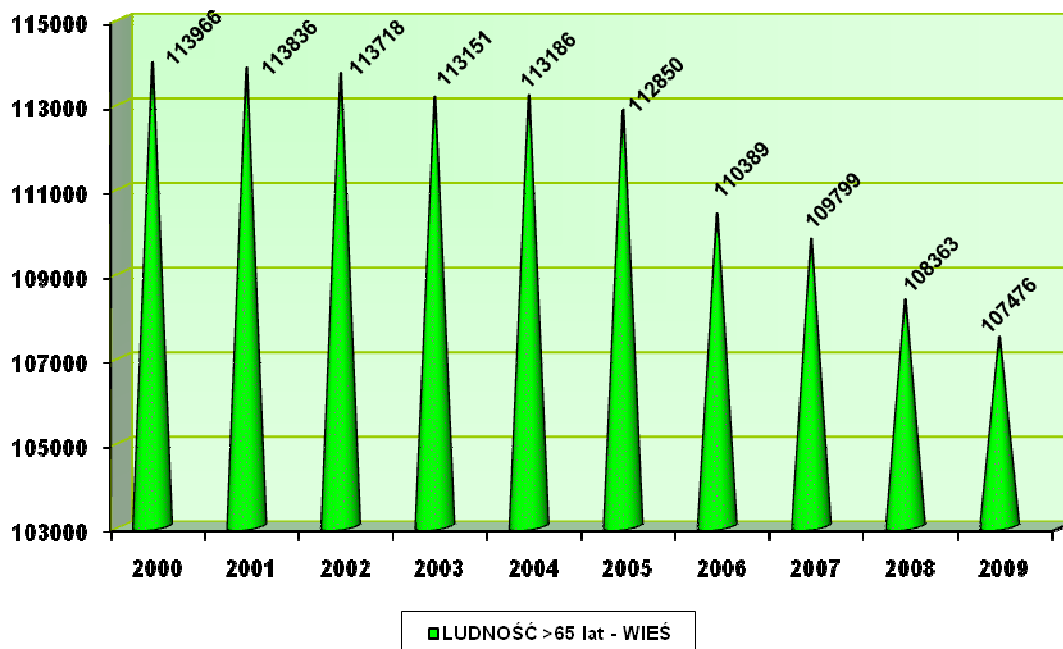
Wykres 16. Ludność w województwie świętokrzyskim mieszkająca w miastach w latach 2000- 2009

Wykres 17. Ludność w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia – mieszkająca w miastach w latach 2000-2009

Wykres 18. Ludność w województwie świętokrzyskim mieszkająca na wsi w latach 2000- 2009

Wykres 19. Ludność w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia – mieszkająca na wsi w latach 2000-2009

Tabela 43. Trendy demograficzne populacji według struktury wiekowej w województwie, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2008-2009

WIEK	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 272 784	1 270 120	576 232	573 726	696 552	696 394
0-4	57 832	59 378	24 143	24 923	33 689	34 455
5-9	58 689	57 248	23 461	23 057	35 228	34 191
10-14	72 204	68 754	27 841	26 474	44 363	42 280
15-19	90 012	86 801	36 995	35 196	53 017	51 605
20-24	101 976	97 858	45 461	42 701	56 515	55 157
25-29	104 316	106 751	49 094	49 571	55 222	57 180
30-34	91 411	92 847	43 381	44 315	48 030	48 532
35-39	80 288	82 324	35 726	36 790	44 562	45 534
40-44	75 803	75 055	33 970	33 200	41 833	41 855
45-49	88 422	84 204	41 258	38 884	47 164	45 320
50-54	102 049	101 121	51 594	50 185	50 455	50 936
55-59	93 417	95 684	48 106	49 054	45 311	46 630
60-64	67 650	73 063	34 850	37 820	32 800	35 243
65 i więcej	188715	189 032	80 352	81 556	108363	107 476

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

Tabela 44. Trendy demograficzne populacji według struktury wiekowej w poszczególnych powiatach, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2008-2009

WIEK	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
KIELCE MIASTO	205 094	204 835	205 094	204 835		
0-4	8 713	9 175	8 713	9 175		
5-9	7 995	7 993	7 995	7 993		
10-14	8 923	8 479	8 923	8 479		
15-19	12 130	11 498	12 130	11 498		
20-24	15 558	14 606	15 558	14 606		
25-29	18 795	18 631	18 795	18 631		
30-34	17 344	17 771	17 344	17 771		
35-39	13 871	14 517	13 871	14 517		
40-44	12 052	11 919	12 052	11 919		
45-49	13 812	13 204	13 812	13 204		
50-54	17 293	16 658	17 293	16 658		
55-59	16 987	17 057	16 987	17 057		
60-64	12 776	13 858	12 776	13 858		
65 i więcej	28845	29 469	28845	29 469		
POWIAT BUSKI	73 335	73 127	17 024	16 852	56 311	56 275
0-4	3219	3 340	719	748	2500	2 592
5-9	3377	3 264	693	685	2684	2 579
10-14	4085	3 915	791	724	3294	3 191
15-19	4918	4 796	1043	1 030	3875	3 766
20-24	5557	5 251	1362	1 207	4195	4 044
25-29	5764	5 964	1387	1 407	4377	4 557
30-34	5150	5 158	1269	1 266	3881	3 892
35-39	4741	4 853	1123	1 148	3618	3 705
40-44	4170	4 209	975	956	3195	3 253
45-49	5004	4 728	1292	1 191	3712	3 537
50-54	5645	5 717	1507	1 532	4138	4 185
55-59	5157	5 201	1356	1 343	3801	3 858
60-64	4083	4 304	1131	1 171	2952	3 133
65 i więcej	12465	12 427	2376	2 444	10089	9 983
POWIAT JĘDRZEJOWSKI	88 944	88 665	27 021	26 848	61 923	61 817
0-4	4397	4 471	1302	1 316	3095	3 155
5-9	4297	4 197	1186	1 180	3111	3 017
10-14	5220	5 019	1298	1 290	3922	3 729

15-19	6212	5 998	1620	1 506	4592	4 492
20-24	7002	6 630	2117	1 913	4885	4 717
25-29	7703	7 808	2691	2 636	5012	5 172
30-34	6522	6 722	2316	2 442	4206	4 280
35-39	5252	5 463	1488	1 585	3764	3 878
40-44	4869	4 880	1397	1 369	3472	3 511
45-49	5692	5 335	1754	1 594	3938	3 741
50-54	7111	6 965	2552	2 407	4559	4 558
55-59	6733	6 916	2574	2 623	4159	4 293
60-64	4708	5 056	1596	1 780	3112	3 276
65 i więcej	13226	13 205	3130	3 207	10096	9 998

WIEK	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POWIAT KAZIMIERSKI	35 297	35 088	6 987	6 960	28 310	28 128
0-4	1473	1 467	288	298	1185	1 169
5-9	1515	1 454	263	259	1252	1 195
10-14	2034	1 902	336	325	1698	1 577
15-19	2505	2 422	484	449	2021	1 973
20-24	2797	2 682	604	545	2193	2 137
25-29	2735	2 847	569	618	2166	2 229
30-34	2401	2 386	475	480	1926	1 906
35-39	2271	2 280	431	424	1840	1 856
40-44	2113	2 138	449	444	1664	1 694
45-49	2390	2 360	560	549	1830	1 811
50-54	2671	2 609	608	598	2063	2 011
55-59	2402	2 458	511	540	1891	1 918
60-64	1838	1 935	380	384	1458	1 551
65 i więcej	6152	6 148	1029	1 047	5123	5 101
POWIAT KIELECKI	200 623	201 643	13 339	13 351	187 284	188 292
0-4	10258	10 533	585	613	9673	9 920
5-9	10726	10 357	630	601	10096	9 756
10-14	13688	13 162	801	780	12887	12 382
15-19	16547	16 199	997	989	15550	15 210
20-24	17582	17 168	1123	1 069	16459	16 099
25-29	17038	17 700	1195	1 224	15843	16 476
30-34	14926	15 263	1032	1 083	13894	14 180

35-39	13568	13 881	857	856	12711	13 025
40-44	12496	12 537	842	831	11654	11 706
45-49	14295	13 827	929	941	13366	12 886
50-54	14308	14 594	1118	1 068	13190	13 526
55-59	12323	12 802	972	1 011	11351	11 791
60-64	8287	9 051	674	728	7613	8 323
65 i więcej	24581	24 569	1584	1 557	22997	23 012
POWIAT KONECKI	83 371	83 005	26 274	26 014	57 097	56 991
0-4	3935	3 968	1112	1 119	2823	2 849
5-9	3800	3 697	1095	1 049	2705	2 648
10-14	4739	4 492	1295	1 223	3444	3 269
15-19	5697	5 558	1635	1 590	4062	3 968
20-24	6745	6 364	2041	1 887	4704	4 477
25-29	6452	6 743	2116	2 124	4336	4 619
30-34	5685	5 681	1928	1 951	3757	3 730
35-39	5256	5 331	1635	1 642	3621	3 689
40-44	4995	4 983	1496	1 487	3499	3 496
45-49	5810	5 473	1827	1 666	3983	3 807
50-54	6564	6 607	2419	2 370	4145	4 237
55-59	6264	6 292	2478	2 471	3786	3 821
60-64	4605	5 024	1877	2 049	2728	2 975
65 i więcej	12824	12 792	3320	3 386	9504	9 406

WIEK	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POWIAT OPATOWSKI	55 740	55 471	11 460	11 377	44 280	44 094
0-4	2471	2 528	517	504	1954	2 024
5-9	2739	2 608	490	474	2249	2 134
10-14	3323	3 131	593	559	2730	2 572
15-19	4011	3 911	781	768	3230	3 143
20-24	4357	4 252	893	834	3464	3 418
25-29	4275	4 378	964	967	3311	3 411
30-34	3834	3 896	887	903	2947	2 993
35-39	3362	3 444	717	756	2645	2 688
40-44	3402	3 298	674	663	2728	2 635
45-49	3765	3 684	788	739	2977	2 945
50-54	4567	4 426	1118	1 020	3449	3 406

55-59	4053	4 251	1099	1 149	2954	3 102
60-64	2543	2 804	600	691	1943	2 113
65 i więcej	9038	8 860	1339	1 350	7699	7 510
POWIAT OSTROWIECKI	115 078	114 670	79 095	78 691	35 983	35 979
0-4	4794	4 939	3194	3 305	1600	1 634
5-9	4981	4 821	3285	3 151	1696	1 670
10-14	6142	5 885	3951	3 823	2191	2 062
15-19	7811	7 434	5078	4 769	2733	2 665
20-24	9098	8 695	6327	5 982	2771	2 713
25-29	8990	9 302	6315	6 499	2675	2 803
30-34	7891	7 975	5482	5 557	2409	2 418
35-39	6629	6 812	4427	4 564	2202	2 248
40-44	6780	6 574	4601	4 430	2179	2 144
45-49	8611	7 992	6060	5 582	2551	2 410
50-54	10420	10 305	7669	7 520	2751	2 785
55-59	9319	9 668	6756	7 032	2563	2 636
60-64	6433	7 006	4670	5 090	1763	1 916
65 i więcej	17179	17 262	11280	11 387	5899	5 875
POWIAT PIŃCZOWSKI	41 579	41 282	12 640	12 456	28 939	28 826
0-4	1745	1 748	456	451	1289	1 297
5-9	1886	1 844	493	496	1393	1 348
10-14	2416	2 318	706	644	1710	1 674
15-19	3020	2 816	882	814	2138	2 002
20-24	3168	3 125	1111	1 052	2057	2 073
25-29	3115	3 148	1055	1 041	2060	2 107
30-34	2693	2 713	794	822	1899	1 891
35-39	2440	2 487	713	729	1727	1 758
40-44	2526	2 461	829	755	1697	1 706
45-49	2813	2 693	996	955	1817	1 738
50-54	3349	3 308	1135	1 131	2214	2 177
55-59	3016	3 123	1074	1 073	1942	2 050
60-64	2320	2 425	755	837	1565	1 588
65 i więcej	7072	7 073	1641	1 656	5431	5 417

WIEK	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009

POWIAT SANDOMIERSKI	80 936	80 709	29 007	28 973	51 929	51 736
0-4	3608	3 701	1163	1 199	2445	2 502
5-9	3955	3 827	1357	1 295	2598	2 532
10-14	4791	4 548	1548	1 460	3243	3 088
15-19	6059	5 845	2271	2 157	3788	3 688
20-24	6552	6 311	2378	2 304	4174	4 007
25-29	6361	6 609	2247	2 363	4114	4 246
30-34	5560	5 608	1970	1 971	3590	3 637
35-39	5114	5 209	1877	1 870	3237	3 339
40-44	4927	4 889	1904	1 906	3023	2 983
45-49	5305	5 193	2104	2 079	3201	3 114
50-54	6016	5 956	2177	2 180	3839	3 776
55-59	5748	5 832	2118	2 116	3630	3 716
60-64	4346	4 669	1693	1 799	2653	2 870
65 i więcej	12594	12 512	4200	4 274	8394	8 238
POWIAT SKARŻYSKI	78 814	78 400	56 948	56 590	21 866	21 810
0-4	3114	3 175	2183	2 207	931	968
5-9	3156	3 071	2089	2 064	1067	1 007
10-14	4072	3 857	2745	2 558	1327	1 299
15-19	5219	4 994	3601	3 454	1618	1 540
20-24	6233	5 961	4479	4 227	1754	1 734
25-29	6316	6 479	4613	4 747	1703	1 732
30-34	5245	5 293	3787	3 832	1458	1 461
35-39	4632	4 719	3248	3 299	1384	1 420
40-44	4640	4 547	3202	3 154	1438	1 393
45-49	5794	5 408	4194	3 881	1600	1 527
50-54	7257	7 079	5561	5 362	1696	1 717
55-59	6174	6 454	4785	5 017	1389	1 437
60-64	4512	4 900	3454	3 746	1058	1 154
65 i więcej	12450	12 463	9007	9 042	3443	3 421
POWIAT STARACHOWICKI	93 635	93 280	55 063	54 624	38 572	38 656
0-4	4241	4 372	2209	2 258	2032	2 114
5-9	4136	4 080	2180	2 106	1956	1 974
10-14	5206	4 922	2681	2 552	2525	2 370
15-19	6620	6 314	3611	3 433	3009	2 881
20-24	7534	7 341	4376	4 142	3158	3 199
25-29	7335	7 444	4248	4 361	3087	3 083

30-34	6071	6 221	3522	3 600	2549	2 621
35-39	5580	5 611	3047	3 083	2533	2 528
40-44	5663	5 523	3299	3 120	2364	2 403
45-49	6779	6 435	4129	3 873	2650	2 562
50-54	7651	7 577	5057	4 979	2594	2 598
55-59	6937	7 145	4493	4 621	2444	2 524
60-64	5010	5 370	3226	3 471	1784	1 899
65 i więcej	14872	14 925	8985	9 025	5887	5 900

WIEK	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POWIAT STASZOWSKI	73 498	73 277	25 595	25 455	47 903	47 822
0-4	3522	3 651	1210	1 249	2312	2 402
5-9	3744	3 650	1206	1 181	2538	2 469
10-14	4736	4 497	1589	1 519	3147	2 978
15-19	5622	5 415	1917	1 799	3705	3 616
20-24	6143	5 947	2307	2 168	3836	3 779
25-29	5672	5 813	2022	2 068	3650	3 745
30-34	5000	5 041	1805	1 859	3195	3 182
35-39	4725	4 785	1636	1 629	3089	3 156
40-44	4388	4 361	1587	1 516	2801	2 845
45-49	5235	4 914	2068	1 916	3167	2 998
50-54	5739	5 863	2424	2 428	3315	3 435
55-59	5069	5 183	1984	2 080	3085	3 103
60-64	3698	4 006	1422	1 550	2276	2 456
65 i więcej	10205	10 151	2418	2 493	7787	7 658
POWIAT WŁOSZCZOWSKI	46 840	46 668	10 685	10 700	36 155	35 968
0-4	2342	2 310	492	481	1850	1 829
5-9	2382	2 385	499	523	1883	1 862
10-14	2829	2 627	584	538	2245	2 089
15-19	3641	3 601	945	940	2696	2 661
20-24	3650	3 525	785	765	2865	2 760
25-29	3765	3 885	877	885	2888	3 000
30-34	3089	3 119	770	778	2319	2 341
35-39	2847	2 932	656	688	2191	2 244
40-44	2782	2 736	663	650	2119	2 086
45-49	3117	2 958	745	714	2372	2 244

50-54	3458	3 457	956	932	2502	2 525
55-59	3235	3 302	919	921	2316	2 381
60-64	2491	2 655	596	666	1895	1 989
65 i więcej	7212	7 176	1198	1 219	6014	5 957

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

7.4. Prognoza ludności

7.4.1. Prognoza ludności na lata 2005 – 2030

Przewidywana prognoza ludności do roku 2035 charakteryzuje się obniżeniem liczby ludności ogółem.

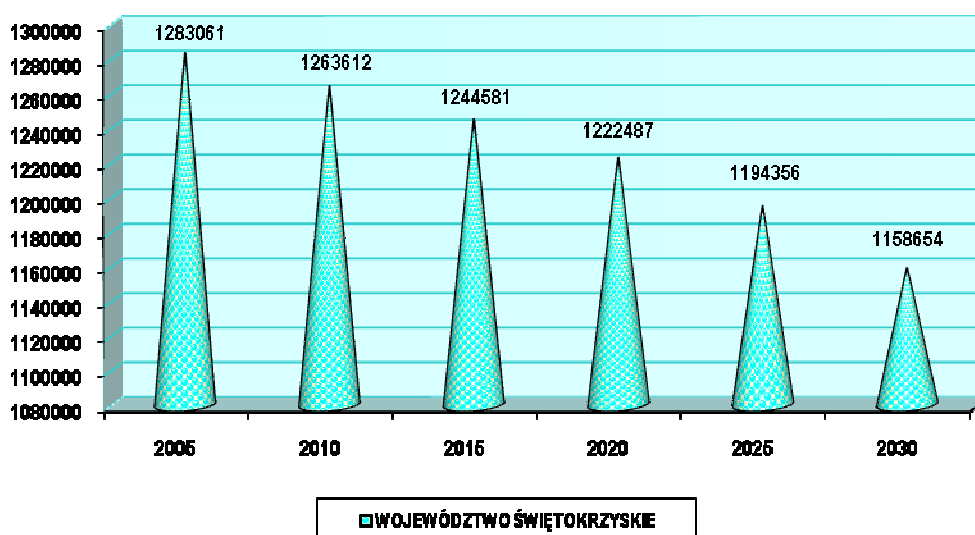
Prognozę ludności na lata 2005 – 2030 dla województwa i poszczególnych powiatów z uwzględnianiem struktury wieku oraz z podziału na miasto – wieś ilustrują tabele 45 – 46 oraz wykresy 20 – 21.

Tabela 45. Prognoza ludności na lata 2005 – 2030 dla województwa świętokrzyskiego i poszczególnych powiatów

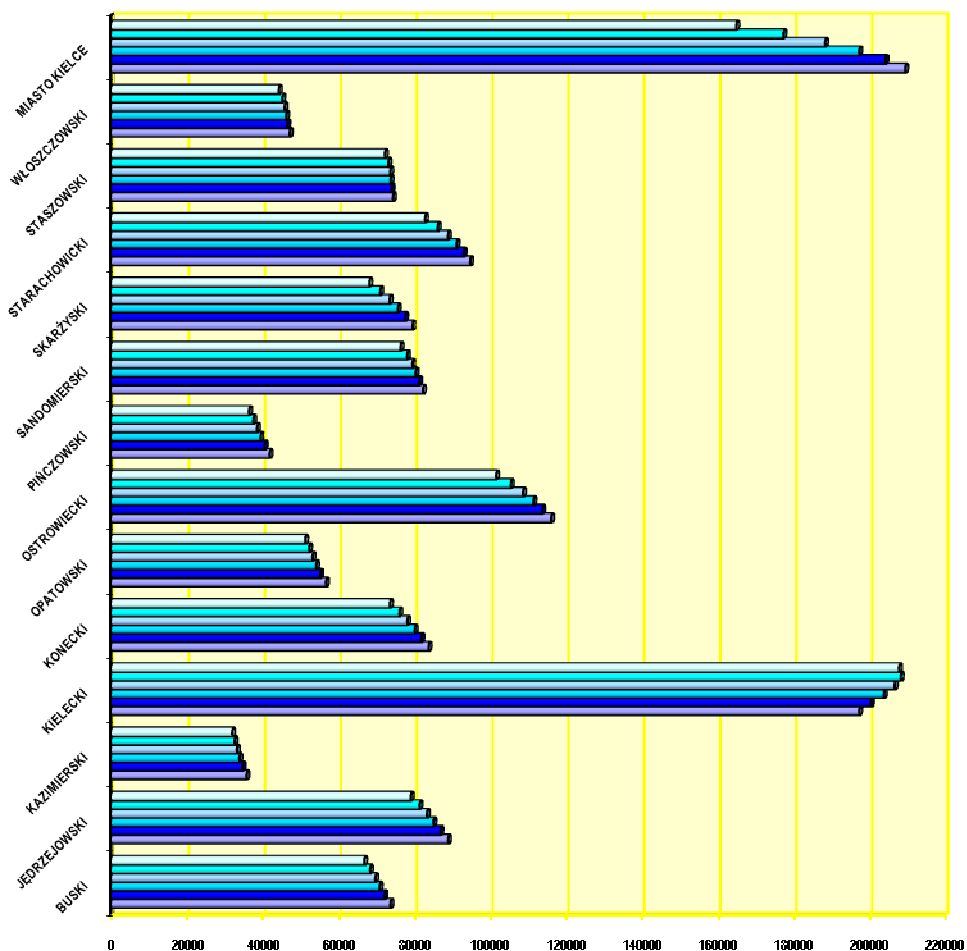
Wyszczególnienie	2005	2010	2015	2020	2025	2030
WOJEWÓDZTWO	1283061	1263612	1244581	1222487	1194356	1158654
BUSKI	73798	72212	70966	69819	68445	66904
JĘDRZEJOWSKI	89025	87013	85159	83427	81487	79186
KAZIMIERSKI	35888	34854	33993	33334	32727	32093

KIELECKI	197334	200486	203883	206706	208294	207836
KONECKI	83881	81980	80223	78264	76183	73669
OPATOWSKI	56835	55325	54252	53284	52388	51362
OSTROWIECKI	116206	113843	111511	108752	105567	101677
PIŃCZOWSKI	41979	40653	39592	38654	37658	36546
SANDOMIERSKI	82377	81403	80457	79611	78210	76477
SKARŻYSKI	79660	77722	75768	73581	71117	68252
STARACHOWICKI	94838	93109	91252	89010	86285	82945
STASZOWSKI	74494	74099	73840	73755	73272	72340
WŁOSZCZOWSKI	47261	46648	46331	45907	45305	44400
MIASTO KIELCE	209485	204265	197354	188383	177418	164967

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronie internetowej tabeli - „Prognoza ludności”

Wykres 20. Prognoza ludności w województwie świętokrzyskim do roku 2030

Wykres 21. Prognoza ludności w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego do roku 2030

Tabela 46. Prognoza ludności na lata 2005 – 2030 dla województwa z uwzględnieniem struktury wieku oraz z podziału na miasto – wieś

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	1283061	625978	657083	585775	278954	306821	697286	347024	350262
	0-2	34239	17654	16585	13708	7052	6656	20531	10602	9929
	3-6	47848	24624	23224	19178	9915	9263	28670	14709	13961
	7-12	88949	45333	43616	34761	17677	17084	54188	27656	26532
	13-15	54788	27914	26874	22133	11200	10933	32655	16714	15941
	16-18	58086	29707	28379	26181	13339	12842	31905	16368	15537
	19-24	127729	65928	61801	59060	30296	28764	68669	35632	33037
	0-17	264288	135144	129144	106953	54633	52320	157335	80511	76824
	18-59/64	801111	418036	383075	387042	194439	192603	414069	223597	190472
	18-44	492063	253213	238850	228609	114939	113670	263454	138274	125180
	45-59/64	309048	164823	144225	158433	79500	78933	150615	85323	65292
60+/65+	217662	72798	144864	91780	29882	61898	125882	42916	82966	
2010	Ogółem	1263612	616277	647335	572106	271650	300456	691506	344627	346879
	0-2	33479	17246	16233	12981	6681	6300	20498	10565	9933
	3-6	44821	23059	21762	17660	9027	8633	27161	14032	13129
	7-12	72128	37175	34953	28737	14807	13930	43391	22368	21023
	13-15	42960	21773	21187	16843	8504	8339	26117	13269	12848
	16-18	49597	25187	24410	20356	10206	10150	29241	14981	14260
	19-24	109466	56528	52938	46388	23794	22594	63078	32734	30344
	0-17	225618	115676	109942	89437	45699	43738	136181	69977	66204
	18-59/64	808754	429440	379314	377369	194464	182905	431385	234976	196409
	18-44	494662	254352	240310	222455	112854	109601	272207	141498	130709
	45-59/64	314092	175088	139004	154914	81610	73304	159178	93478	65700
60+/65+	229240	71161	158079	105300	31487	73813	123940	39674	84266	
2015	Ogółem	1244581	607908	636673	556696	263915	292781	687885	343993	343892
	0-2	33761	17383	16378	12812	6603	6209	20949	10780	10169
	3-6	44143	22713	21430	16819	8612	8207	27324	14101	13223
	7-12	67004	34518	32486	26255	13404	12851	40749	21114	19635
	13-15	35027	17995	17032	14043	7217	6826	20984	10778	10206
	16-18	39005	20025	18980	16046	8147	7899	22959	11878	11081
	19-24	91832	47179	44653	35755	18169	17586	56077	29010	27067
	0-17	205329	105748	99581	80434	41214	39220	124895	64534	60361
	18-59/64	779513	418655	360858	348446	183134	165312	431067	235521	195546
	18-44	486378	249798	236580	211791	107633	104158	274587	142165	132422
	45-59/64	293135	168857	124278	136655	75501	61154	156480	93356	63124
60+/65+	259739	83505	176234	127816	39567	88249	131923	43938	87985	
2020	Ogółem	1222487	598313	624174	538171	254941	283230	684316	343372	340944
	0-2	31500	16203	15297	11514	5927	5587	19986	10276	9710
	3-6	44113	22725	21388	16322	8369	7953	27791	14356	13435
	7-12	65902	33943	31959	24989	12792	12197	40913	21151	19762
	13-15	33152	17056	16096	13006	6619	6387	20146	10437	9709
	16-18	33747	17397	16350	13953	7072	6881	19794	10325	9469
	19-24	72607	37537	35070	28337	14554	13783	44270	22983	21287
	0-17	197077	101495	95582	75067	38393	36674	122010	63102	58908

	18-59/64	732909	395859	337050	315608	167932	147676	417301	227927	189374
	18-44	454228	233178	221050	191233	97206	94027	262995	135972	127023
	45-59/64	278681	162681	116000	124375	70726	53649	154306	91955	62351
	60+/65+	292501	100959	191542	147496	48616	98880	145005	52343	92662
2025	Ogółem	1194356	585528	608828	515557	244142	271415	678799	341386	337413
	0- 2	26958	13915	13043	9474	4870	4604	17484	9045	8439
	3- 6	40019	20600	19419	14254	7279	6975	25765	13321	12444
	7-12	65464	33688	31776	24020	12287	11733	41444	21401	20043
	13-15	32695	16829	15866	12367	6305	6062	20328	10524	9804
	16-18	32865	16924	15941	13174	6663	6511	19691	10261	9430
	19-24	63706	33196	30510	24843	12801	12042	38863	20395	18468
	0-17	187050	96322	90728	68868	35188	33680	118182	61134	57048
	18-59/64	693128	372194	320934	290011	153792	136219	403117	218402	184715
	18-44	407856	209407	198449	163756	83359	80397	244100	126048	118052
	45-59/64	285272	162787	122485	126255	70433	55822	159017	92354	66663
	60+/65+	314178	117012	197166	156678	55162	101516	157500	61850	95650
2030	Ogółem	1158654	568305	590349	489082	231514	257568	669572	336791	332781
	0- 2	22822	11758	11064	7804	4005	3799	15018	7753	7265
	3- 6	33924	17516	16408	11676	6013	5663	22248	11503	10745
	7-12	59527	30628	28899	21102	10763	10339	38425	19865	18560
	13-15	32563	16792	15771	11922	6108	5814	20641	10684	9957
	16-18	32865	16868	15997	12834	6445	6389	20031	10423	9608
	19-24	62144	32332	29812	23404	12019	11385	38740	20313	18427
	0-17	170827	87989	82838	61092	31198	29894	109735	56791	52944
	18-59/64	665552	357377	308175	271504	144261	127243	394048	213116	180932
	18-44	353163	181491	171672	135010	68730	66280	218153	112761	105392
	45-59/64	312389	175886	136503	136494	75531	60963	175895	100355	75540
	60+/65+	322275	122939	199336	156486	56055	100431	165789	66884	98905

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronie internetowej
tabela - „Prognoza ludności”

Prognoza ludności na lata 2005 – 2030 dla poszczególnych powiatów województwa świętokrzyskiego z uwzględnieniem struktury wieku oraz z podziału na miasto – wieś została zamieszczona w aneksie.

7.4.2. Prognoza ludności na lata 2008-2035

Prognoza GUS na lata 2003-2030 (opracowana na wynikach spisu ludności z 2002 r. i opublikowana przez GUS w 2004 r.) tworzona w realiach społecznych początku bieżącej dekady, a więc w okresie systematycznego spadku urodzeń, zakładała dalszy spadek dzietności do roku 2010.

Dane z lat 2003 -2007 wskazują, że rok 2003 był rokiem najniższych - w powojennej historii - urodzeń (począwszy od 2004 r. obserwujemy wzrost urodzeń). Konsekwencje

przystąpienia Polski do UE w maju 2004 oraz odwrócenie tendencji spadkowej urodzeń to główne czynniki, które przyczyniły się do tego, że prognoza z 2003 r. straciła na aktualności.

W toku prac nad aktualną prognozą ludności przygotowano cztery warianty zmian płodności, trzy – umieralności oraz po dwa migracji wewnętrznych i zagranicznych definitywnych (tzn. na pobyt stały), uwzględniając możliwe kierunki rozwoju społeczno – gospodarczego i ich wpływ na procesy demograficzne. Na bazie uzyskanych wyników zostało skonstruowanych 12 scenariuszy prognostycznych dla Polski, z których jeden – uznany za najbardziej realistyczny, został przedstawiony do dalszej dyskusji w gronie ekspertów ze środowiska naukowego. Założenia prognostyczne były recenzowane przez pracowników naukowych SGH oraz UW.

Obecnie prezentowana jest prognoza ludności faktycznej na lata 2008-2035, dla Polski, regionów (NTS1) oraz województw (NTS2) w podziale na część miejską i wiejską.

Jednocześnie w założeniach prognostycznych przewidywano włączenie do obliczeń migracji czasowych tzw. krótko- i długookresowych, odpowiednio dla migracji wewnętrznych i zagranicznych.

Tabela 47. Ruch naturalny i migracyjny ludności w latach 2008-2035 – Województwo Świętokrzyskie

Rok	Ludność na 31.12.	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały		Migracje zagraniczne na pobyt stały		
		Urodzenia	Zgony	Napływ	Odpływ	Imigracja	Emigracja	
Ogółem	2008	1 270 448	12 246	14 057	14 068	16 960	279	674
	2009	1 265 316	12 340	14 172	14 286	17 222	330	712
	2010	1 260 020	12 384	14 277	14 504	17 485	366	771
	2011	1 254 638	12 379	14 369	14 640	17 648	380	771
	2012	1 249 130	12 329	14 446	14 694	17 714	400	771
	2013	1 243 596	12 236	14 508	14 422	17 386	426	712
	2014	1 237 964	12 107	14 555	14 149	17 058	426	712
	2015	1 232	11 941	14 587	13 877	16 730	450	647

5	259						
2016	1 226 426	11 735	14 605	13 606	16 402	471	647
2017	1 220 574	11 499	14 610	13 061	15 746	520	584
2018	1 214 676	11 238	14 604	12 245	14 762	520	520
2019	1 208 691	10 956	14 591	11 701	14 106	568	520
2020	1 202 649	10 656	14 573	11 429	13 777	600	385
2021	1 196 288	10 340	14 553	11 429	13 777	600	385
2022	1 189 640	10 013	14 533	11 429	13 777	600	385
2023	1 182 654	9 679	14 517	11 429	13 777	600	385
2024	1 175 375	9 348	14 508	11 429	13 777	600	385
2025	1 167 758	9 024	14 508	11 429	13 777	600	385
2026	1 159 817	8 715	14 518	11 429	13 777	600	385
2027	1 151 579	8 427	14 538	11 429	13 777	600	385
2028	1 143 043	8 166	14 571	11 429	13 777	600	385
2029	1 134 228	7 936	14 614	11 429	13 777	600	385
2030	1 125 166	7 739	14 668	11 429	13 777	600	385
2031	1 115 870	7 577	14 737	11 429	13 777	600	385
2032	1 106 375	7 447	14 815	11 429	13 777	600	385
2033	1 096 678	7 346	14 899	11 429	13 777	600	385
2034	1 086 841	7 272	14 981	11 429	13 777	600	385

	203 5	1 076 864	7 218	15 065	11 429	13 777	600	385
Miasto	200 8	574 707	5 106	5 743	5 187	8 528	197	483
	200 9	570 417	5 139	5 818	5 360	8 696	230	510
	201 0	566 051	5 144	5 894	5 522	8 827	254	557
	201 1	561 661	5 122	5 967	5 673	8 923	262	557
	201 2	557 210	5 075	6 037	5 745	8 956	279	557
	201 3	552 814	5 006	6 104	5 710	8 791	296	510
	201 4	548 407	4 921	6 166	5 629	8 583	296	510
	201 5	544 014	4 820	6 223	5 533	8 365	313	464
	201 6	539 604	4 703	6 276	5 445	8 158	328	464
	201 7	535 253	4 576	6 323	5 245	7 793	361	418
	201 8	530 976	4 443	6 367	4 934	7 270	361	371
	201 9	526 723	4 304	6 408	4 732	6 902	393	371
	202 0	522 531	4 163	6 446	4 638	6 686	408	278
	202 1	518 139	4 019	6 481	4 638	6 686	408	278
	202 2	513 581	3 874	6 514	4 638	6 686	408	278
	202 3	508 842	3 730	6 547	4 638	6 686	408	278
	202 4	503 940	3 590	6 580	4 638	6 686	408	278
	202 5	498 863	3 455	6 614	4 638	6 686	408	278
	202	493 628	3 328	6 649	4 638	6 686	408	278

	6							
	2027	488 238	3 212	6 685	4 638	6 686	408	278
	2028	482 699	3 108	6 723	4 638	6 686	408	278
	2029	477 038	3 016	6 762	4 638	6 686	408	278
	2030	471 256	2 939	6 801	4 638	6 686	408	278
	2031	465 368	2 876	6 844	4 638	6 686	408	278
	2032	459 393	2 826	6 887	4 638	6 686	408	278
	2033	453 329	2 789	6 930	4 638	6 686	408	278
	2034	447 208	2 762	6 967	4 638	6 686	408	278
	2035	441 035	2 743	7 001	4 638	6 686	408	278
Wieś	2008	695 741	7 140	8 314	8 881	8 432	82	191
	2009	694 899	7 201	8 353	8 926	8 526	100	202
	2010	693 969	7 240	8 383	8 982	8 658	112	214
	2011	692 977	7 257	8 402	8 967	8 725	118	214
	2012	691 920	7 254	8 409	8 949	8 758	121	214
	2013	690 782	7 230	8 404	8 712	8 595	130	202
	2014	689 557	7 186	8 389	8 520	8 475	130	202
	2015	688 245	7 121	8 364	8 344	8 365	137	183
	2016	686 822	7 032	8 329	8 161	8 244	143	183
	2017	685 321	6 923	8 287	7 816	7 953	159	166

2018	683 700	6 795	8 237	7 311	7 492	159	149
2019	681 968	6 652	8 183	6 969	7 204	175	149
2020	680 118	6 493	8 127	6 791	7 091	192	107
2021	678 149	6 321	8 072	6 791	7 091	192	107
2022	676 059	6 138	8 019	6 791	7 091	192	107
2023	673 812	5 949	7 970	6 791	7 091	192	107
2024	671 435	5 758	7 928	6 791	7 091	192	107
2025	668 895	5 569	7 894	6 791	7 091	192	107
2026	666 189	5 386	7 869	6 791	7 091	192	107
2027	663 341	5 215	7 853	6 791	7 091	192	107
2028	660 344	5 059	7 848	6 791	7 091	192	107
2029	657 190	4 920	7 852	6 791	7 091	192	107
2030	653 910	4 801	7 867	6 791	7 091	192	107
2031	650 502	4 701	7 893	6 791	7 091	192	107
2032	646 982	4 621	7 928	6 791	7 091	192	107
2033	643 349	4 558	7 969	6 791	7 091	192	107
2034	639 633	4 510	8 014	6 791	7 091	192	107
2035	635 829	4 475	8 064	6 791	7 091	192	107

Dane opublikowane na stronach internetowych GUS

7.5. Przyrost naturalny w województwie świętokrzyskim

W województwie świętokrzyskim w latach 2000-2006 tempo przyrostu naturalnego systematycznie spadało. Jednakże od 2007 r. (pomimo nadal ujemnej wartości – **1 155 w 2008r.** i – **1 056 w 2009r.**) odnotowano wzrost przyrostu naturalnego (o 716 w 2007r., 583 w 2008 r. i 99 w 2009 r.). Największy spadek przyrostu naturalnego w 2009 r. odnotowano w powiatach: opatowskim (-211), buskim (-188) i pińczowskim (-177). Dodatni przyrost naturalny odnotowano w powiecie kieleckim (+414), w Kielcach (+235) i powiecie staszowskim (+18). Wzrost przyrostu naturalnego wystąpił w miastach (-350 w 2008 r. i (-181 w 2009 r.), natomiast zmniejszył się na obszarach wiejskich naszego województwa (-805 w 2008 r. i -875 w 2009 r.).

Tabela 48. Przyrost naturalny ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2000 – 2003

Lp	WOJEWÓDZTWO/ POWIAT	2000 r.			2001 r.			2002 r.			2003 r.		
		Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś
1	ŚWIĘTOKRZYSKIE	-765	-	-591	-	-208	-879	-	-	-1202	-	-	-1599
			174		1087			1699	497		2114	515	
2	BUSKI	-243	+10	-253	-259	+11	-270	-196	+9	-205	-270	+6	-276
3	JĘDRZEJOWSKI	-142	+20	-162	-179	+22	-201	-186	+31	-217	-250	-2	-248
4	KAZIMIERSKI	-155	-29	-126	-161	-23	-138	-226	-62	-164	-208	-25	-183
5	KIELECKI	+417	-16	+433	+347	+9	+338	+224	-34	+258	+156	-15	+171
6	KONECKI	-63	+37	-100	-54	+32	-86	-243	-45	-198	-218	-31	-187
7	OPATOWSKI	-134	+13	-147	-179	+20	-199	-201	-25	-176	-256	-22	-234
8	OSTROWIECKI	-151	-81	-70	-231	-193	-38	-295	-	-160	-215	-77	-138
									135				
9	PIŃCZOWSKI	-66	+21	-87	-126	-8	-118	-140	+2	-142	-185	-11	-174
10	SANDOMIERSKI	+1	+33	-32	-122	-21	-101	-81	+15	-96	-119	-31	-88
11	SKARŻYSKI	-148	-	-3	-218	-157	-61	-173	-	-33	-214	-	-42
			145						140			172	
12	STARACHOWICKI	-66	-	+34	-64	-109	+45	-111	-	+37	-99	-	+8
			100						148			107	
13	STASZOWSKI	+25	+81	-56	+56	+72	-16	-10	+69	-79	-40	+67	-107
14	WŁOSZCZOWSKI	-7	+15	-22	-32	+2	-34	-24	+3	-27	-105	-4	-101
15	KIELCE MIASTO	-33	-33	-	+135	+135	-	-37	-37	-	-91	-91	-

Tabela 49. Przyrost naturalny ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2004 – 2007

WOJEWÓDZTWO	2004	2005	2006	2007
-------------	------	------	------	------

Lp	/POWIAT	Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś
	ŚWIĘTOKRZYSKIE	-	-	-	-	-727	-	-	-774	-	-	-635	-
		2075	550	1525	214		1416	2454		168	173		1103
					3					0	8		
2	BUSKI	-	-6	-	-	+16	-	-	-14	-	-	+4	-
		270		264	263		279	343		329	267		271
3	JĘDRZEJOWSKI	-	+10	-	-	-15	-	-	+12	-	-	+4	-
		280		290	160		145	190		202	108		112
4	KAZIMIERSKI	-	-18	-	-	-31	-	-	-28	-	-	-32	-
		176		158	226		195	241		213	199		167
5	KIELECKI	+18	-23	+21	+16	-21	+18	+18	-55	+24	+32	-32	+35
		8		1	4		5	6		1	4		6
6	KONECKI	-	-35	-96	-	-16	-	-	-15	-	-	-32	-
		131			181		165	166		151	179		147
7	OPATOWSKI	-	-11	-	-	+2	-	-	-6	-	-	+15	-
		305		294	164		166	204		198	252		267
8	OSTROWIECKI	-	-96	-	-	-	-76	-	-	-	-	-	-71
		232		136	206	128		326	199	127	264	193	
9	PIŃCZOWSKI	-	-7	-	-	-34	-	-	-31	-	-	-26	-
		107		100	198		164	187		156	151		125
10	SANDOMIERSKI	-	-28	-	-	-84	-89	-	-24	-	-	-58	-89
		159		131	173			142		118	147		
11	SKARŻYSKI	-	-	-42	-	-	-	-	-	-	-	-	-76
		209	167		333	228	105	349	247	102	279	203	
12	STARACHOWICKI	-	-	-6	-	-	+26	-	-	-33	-	-	-11
		161	155		147	173		208	175		133	122	
13	STASZOWSKI	-67	+97	-	-	+54	-	-	+36	-	-52	+37	-89
				164	139		193	146		182			
14	WŁOSZCZOWSKI	-75	-20	-55	-60	-10	-50	-	-6	-	-30	+4	-34
								116		110			
15	KIELCE MIASTO	-91	-91	-	-59	-59	-	-22	-22	-	-1	-1	-

Tabela 50. Przyrost naturalny ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2008-2009

Lp	WOJEWÓDZTWO /POWIAT	2008			2009		
		Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś
	ŚWIĘTOKRZYSKIE	-1155	-350	-805	-1056	-181	-875
2	BUSKI	-191	-8	-183	-188	+3	-191
3	JĘDRZEJOWSKI	-46	+44	-90	-108	+30	-138

4	KAZIMIERSKI	-205	-22	-183	-148	-13	-135
5	KIELECKI	+258	-1	+259	+414	-15	+429
6	KONECKI	-115	-9	-106	-176	-29	-147
7	OPATOWSKI	-198	-15	-183	-211	-12	-199
8	OSTROWIECKI	-273	-202	-71	-170	-91	-79
9	PIŃCZOWSKI	-139	-27	-112	-177	-30	-147
10	SANDOMIERSKI	-29	-7	-22	-168	-40	-128
11	SKARŻYSKI	-257	-180	-77	-170	-167	-3
12	STARACHOWICKI	-72	-141	+69	-81	-145	+64
13	STASZOWSKI	+1	+92	-91	+18	+107	-89
14	WŁOSZCZOWSKI	-35	-20	-15	-126	-14	-112
15	KIELCE MIASTO	+143	+146	-	+235	+235	-

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Ludność”

7.6. Wnioski

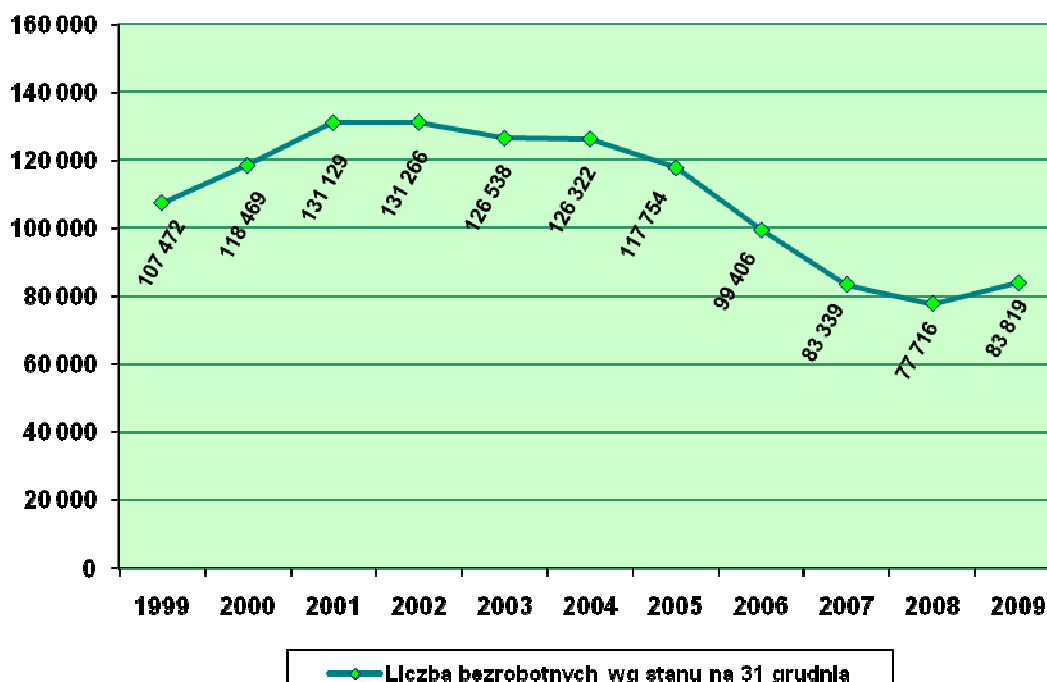
Analizując dane dotyczące sytuacji demograficznej województwa świętokrzyskiego można wysnuć następujące wnioski:

- Od szeregu lat liczba ludności województwa świętokrzyskiego stale się zmniejsza.
- Spadek dotyczy zarówno mężczyzn jak i kobiet, a także mieszkańców miast i obszarów wiejskich.
- Przy zmniejszającej się liczbie ludności ogółem, wzrasta liczba ludności powyżej 65 roku życia, szczególnie w miastach, co powoduje utrzymywanie się wysokiego tempa starzenia się ludności województwa świętokrzyskiego.
- Utrzymywać się będzie wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym co spowoduje obciążenie liczby ludności w wieku produkcyjnym.
- Prognozy ludności do roku 2035 przewidują sukcesywne zmniejszanie się liczby ludności z 1 275 550 w 2007 do 1 125 166 w 2030 r. i 1 076 864 w 2035 r.
- Tempo ujemnego przyrostu naturalnego od 2007 r. wykazuje tendencje spadkowe, ale nadal jest wysokie.

7.7. Bezrobocie w województwie świętokrzyskim

Sytuacja na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, jak i na polskim rynku pracy, nadal jest niekorzystna.

Liczba bezrobotnych na koniec 2009 r. była wyższa w stosunku do końca 2008 roku o 6 103 osoby i wyrażała się liczbą **83 819**.

Wykres 22. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2009

7.7.1. Stopa bezrobocia i bezrobotni w województwie świętokrzyskim

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2009 roku ukształtowała się na poziomie 14,7%, w kraju – 11,9% i była wyższa o 0,6 punktu procentowego (w kraju o 0,5 punktu) w porównaniu do grudnia 2008 roku.

Stopa bezrobocia w grudniu 2009 roku była najniższa w porównaniu do analogicznego miesiąca w latach 2000 - 2007.

W powiatach nadal utrzymuje się znaczne zróżnicowanie terytorialne natężenia bezrobocia. Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach: skarżyskim – 24,1%, koneckim – 20,1%, ostrowieckim – 19,9% oraz kieleckim – 18,7%, natomiast najniższa w pińczowskim - 8,4% buskim – 8,9%, m. Kielce – 10,3% oraz staszowskim – 11,1%.

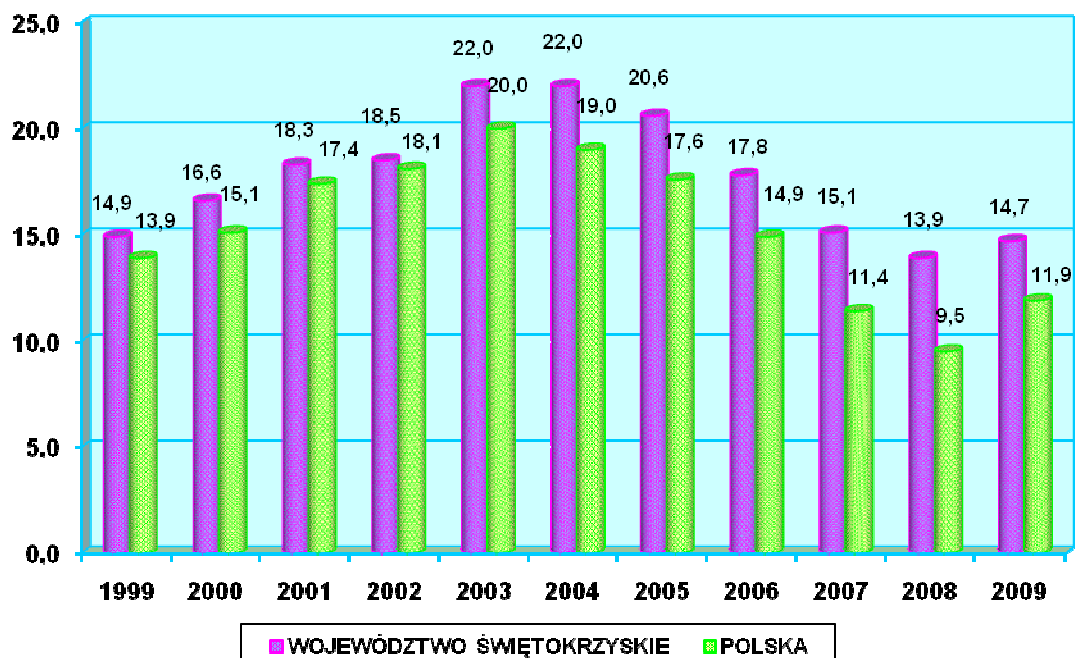
Stopę bezrobocia oraz liczbę bezrobotnych z prawem do zasiłku w województwie i poszczególnych powiatach przedstawiają tabele 51 – 52 oraz wykresy 23 i 24.

Tabela 51. Stopa bezrobocia i bezrobotni w Województwie Świętokrzyskim wg stanu na dzień 31.12.2009r.

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia w %	Bezrobotni ogółem
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE	14,7	83 819

Powiaty:		
BUSKI	8,9	3 213
JĘDRZEJOWSKI	12,2	4 637
KAZIMIERSKI	11,3	1 918
KIELCE MIASTO	10,3	11 285
KIELECKI	18,7	13 612
KONECKI	20,1	7 074
OPATOWSKI	19,2	5 458
OSTROWIECKI	19,9	9 454
PIŃCZOWSKI	8,4	1 622
SANDOMIERSKI	11,2	4 356
SKARŻYSKI	24,1	7 267
STARACHOWICKI	17,5	6 974
STASZOWSKI	11,1	3 924
WŁOSZCZOWSKI	13,6	3 025

Wykres 23. Stopa bezrobocia (w %) w województwie świętokrzyskim i w Polsce w latach 1999-2009

Liczba bezrobotnych w woj. świętokrzyskim według stanu na 31.12.2009 r. wyniosła 83 819 osób, w tym:

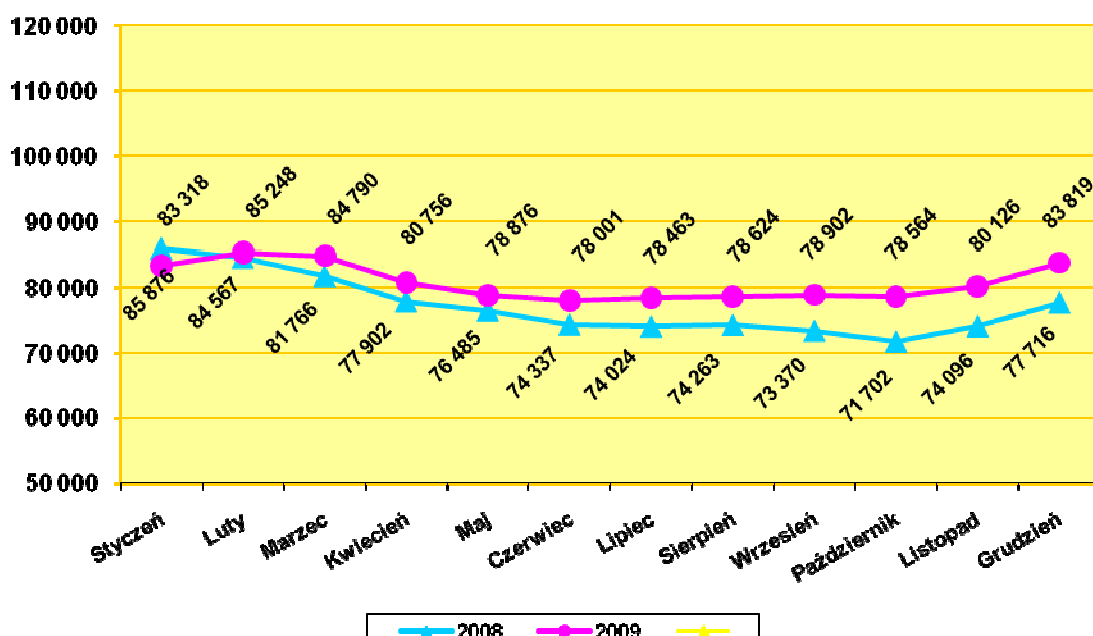
- 18 384 bezrobotnych do 25 roku życia (21,9% ogółu),
- 41 888 bezrobotnych kobiet (50,0%),
- 45 298 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (54,0%),
- 68 436 bezrobotnych bez prawa do zasiłku (81,6%),
- 15 383 bezrobotnych z prawem do zasiłku (18,4%),
- 5 079 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,1%),
- 3 564 bezrobotnych niepełnosprawnych (4,3%).

Poziom bezrobocia na koniec grudnia 2009 roku był:

- **wyższy o 3 693 osoby**, tj. o **4,6%** w porównaniu do 30.11.2009 r.,
- **wyższy o 6 103 osoby**, tj. o **7,9%** w porównaniu do 31.12.2008 r.,
- **niższy o 47 447 osób**, tj. o **36,1%** w porównaniu do 31.12.2002r.

Poziom bezrobocia na koniec grudnia 2009 roku był najniższy w porównaniu do analogicznego miesiąca w latach 1999 – 2006.

W odniesieniu do grudnia 2008 roku **bezrobocie było wyższe w większości powiatów**. Najwyższy bezwzględny wzrost liczby bezrobotnych zanotowano w powiecie ostrowieckim – o 2 123 osoby (29,0%), starachowickim o 1 617 osób (30,2%) oraz w m. Kielce o – 816 osób (7,8%) i powiecie skarżyskim o 700 osób (10,7%).

Wykres 24. Liczba bezrobotnych w okresie od stycznia do grudnia w latach 2008 i 2009

Tabela 52. Bezrobotni w powiatach, miastach i gminach województwa świętokrzyskiego wg stanu w dniu 31.12.2008r. i 31.12.2009r.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO		77 716	83 819	42 663	41 888	1 473	2 195	11 713	15 383	53 899	59 482	33 587	26 552
BUSKO - ZDRÓJ	Busko-Zdrój	1 582	1 582	770	731	24	48	168	202	1 121	1 163	684	433
	Gnojno	184	179	107	93	1	1	9	6	152	150	79	57
	Nowy Korczyn	225	222	115	111	2	1	18	16	172	175	101	59
	Pacanów	261	270	126	129	2	2	20	24	208	221	112	69
	Solec-Zdrój	212	196	121	98	1	0	10	19	167	160	90	51
	Stopnica	341	346	162	146	3	7	64	64	285	278	128	79
	Tuczępy	159	177	81	85	2	5	31	34	128	149	63	40
	Wiślica	248	241	129	127	4	3	23	22	189	194	115	64
	RAZEM	3 212	3 213	1 611	1 520	39	67	343	387	2 422	2 490	1 372	852
JĘDRZEJÓW	Jędrzejów	1516	1 621	933	884	109	94	174	206	1 046	1 163	700	635
	Sędziszów	672	777	482	512	56	58	53	66	484	581	345	286
	Imielno	207	203	128	120	10	7	22	15	163	164	108	107
	Małogoszcz	614	683	441	442	40	40	61	85	443	496	295	252
	Nagłowice	259	263	158	148	14	8	25	19	204	204	101	100
	Oksa	189	215	122	126	9	8	15	19	154	175	80	72
	Słupia Jędrzejowska	172	159	117	99	6	9	10	14	146	125	76	62
	Sobków	351	379	230	212	22	33	47	73	264	282	176	133

	Wodzisław	305	337	191	185	16	13	28	30	232	267	162	146
	RAZEM	4 285	4 637	2 802	2 728	282	270	435	527	3 136	3 457	2 043	1 793
KAZIMIERZA WIELKA	Kazimierza Wielka	930	1 073	509	537	16	28	50	86	708	829	446	430
	Skalbmierz	304	342	190	184	6	8	9	12	246	272	182	175
	Bejsce	162	193	91	97	0	1	7	5	142	169	78	86
	Czarnocin	145	162	71	76	3	3	8	5	121	142	80	75
	Opatowiec	143	148	65	71	1	1	7	10	115	125	77	74
	RAZEM	1 684	1 918	926	965	26	41	81	118	1 332	1 537	863	840
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
KIELC E MIAST O	RAZEM	10 469	11 285	5 442	5 402	108	155	973	1 520	6 399	7 178	4 926	3 467
KIELCE POWIAT ZIEMSKI	Bieliny	663	593	363	311	2	3	94	140	531	481	322	164
	Bodzentyn	818	813	413	368	10	6	111	162	629	625	359	236
	Chęciny	1 184	1 309	664	667	41	72	213	252	779	879	608	646
	Chmielnik	1 003	946	476	434	7	6	185	225	678	635	572	459
	Daleszyce	1 215	1 101	649	480	18	11	173	259	899	822	594	301
	Górno	907	859	479	397	3	4	118	197	665	648	471	241
	Łągów	513	370	233	157	2	1	53	70	404	286	256	85
	Łopuszno	661	632	380	331	23	32	88	120	463	454	347	182
	Masłów	510	507	269	229	12	6	78	139	351	361	242	118
	Miedziana Góra	618	601	341	317	5	5	103	154	443	433	276	160
	Mniów	1 047	1 040	592	538	5	4	138	163	765	749	573	513

	Morawica	655	654	371	321	3	2	98	149	469	496	291	171
	Nowa Słupia	846	696	481	338	3	3	98	130	595	497	423	175
	Piekoszów	1 045	1 013	534	489	9	6	164	246	748	753	484	255
	Pierzchnica	364	367	163	154	4	3	57	73	255	270	205	173
	Raków	491	472	255	211	4	8	38	66	343	334	237	196
	Sitkówka-Nowiny	393	383	217	198	3	1	70	113	275	263	162	72
	Strawczyn	573	562	321	275	6	4	82	149	429	421	274	166
	Zagnańsk	792	694	427	318	5	6	139	188	493	448	395	189
	RAZEM	24 767	13 612	13 070	6 533	273	183	3 073	2 995	16 613	9 855	12 017	4 502
KOŃSKIE	Końskie	3 135	2 923	1 797	1 440	43	63	699	902	2 054	1 991	1 465	944
	Stąporków	2 092	1 944	1 228	971	14	8	399	504	1 311	1 278	900	525
	Fałków	411	311	253	136	2	3	58	96	260	234	242	90
	Gowarczów	504	433	300	213	3	1	113	128	323	291	263	158
	Radoszyce	904	733	514	377	7	9	163	184	630	524	529	285
	Ruda Maleniecka	336	287	178	138	3	6	99	108	196	178	166	95
	Słupia Konecka	178	139	83	59	1	1	31	32	135	116	91	45
	Smyków	413	304	249	140	0	1	74	97	296	225	210	103
	RAZEM	7 973	7 074	4 602	3 474	73	92	1 636	2 051	5 205	4 837	3 866	2 245
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
OPATÓW	Opatów	987	1 253	467	621	6	79	106	202	730	932	435	474
	Ożarów	893	1 086	503	561	3	7	76	145	658	832	456	466
	Baćkowice	344	422	158	212	1	27	29	63	291	351	138	136
	Iwaniska	742	955	330	449	1	48	93	158	578	744	353	395
	Lipnik	551	608	261	276	5	13	50	63	401	450	316	332

	Sadowie	248	314	127	166	2	8	19	52	197	253	117	115
	Tarłów	242	476	226	243	3	5	45	46	305	347	208	206
	Wojciechowice	301	344	142	179	1	5	24	37	238	273	137	149
	RAZEM	4 490	5 458	2 214	2 707	22	192	442	766	3 398	4 182	2 160	2 273
OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	Ostrowiec Świętokrzyski	4 546	5 929	2 562	3 184	161	302	886	1 479	3 002	4 047	1 520	1 499
	Ćmielów	558	681	290	340	16	22	105	150	399	490	201	173
	Kunów	756	1 002	408	487	17	57	167	271	506	697	251	253
	Bałtów	240	278	132	137	5	7	50	67	179	198	72	57
	Bodzechów	889	1 168	470	603	25	62	172	287	590	836	357	336
	Waśniów	342	396	181	199	5	14	59	89	278	335	120	91
	RAZEM	7 331	9 454	4 043	4 950	229	464	1 439	2 343	4 954	6 603	2 521	2 409
PIŃCZÓW	Pińczów	856	924	515	461	4	1	93	138	606	667	265	245
	Działoszyce	237	228	118	99	1	0	11	26	168	171	134	121
	Kije	180	178	117	115	1	0	23	19	133	126	72	76
	Michałów	184	167	121	117	1	1	22	13	157	141	67	63
	Złota	119	125	58	66	0	0	12	8	99	111	47	38
	RAZEM	1 576	1 622	929	858	7	2	161	204	1 163	1 216	585	543
SANDOMIERZ	Sandomierz	1 080	1 238	547	588	20	21	121	122	734	860	389	347
	Dwikozy	416	510	210	267	8	8	38	31	314	391	160	151
	Klimontów	589	641	277	310	13	8	43	41	473	524	233	232
	Koprzywnica	378	431	201	203	8	5	37	19	313	369	146	148
	Łoniów	320	370	181	199	7	8	38	37	263	294	123	109
	Obrazów	298	303	153	147	1	4	23	15	244	252	121	95
	Samborzec	378	393	189	196	3	6	24	19	315	337	158	122

	Wilczyce	185	196	87	96	2	4	12	10	150	163	75	69
	Zawichost	231	274	128	130	3	2	16	21	171	208	82	84
	RAZEM	3 875	4 356	1 973	2 136	65	66	352	315	2 977	3 398	1 487	1 357
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
SKARŻYSKO KAMIENNA	Skarżysko-Kamienna	3 574	3 947	1 904	1 908	76	132	643	868	2 253	2 516	1 135	1 126
	Skarżysko Kościelne	670	702	342	341	13	35	146	166	450	473	257	208
	Suchedniów	955	1 068	498	499	20	40	162	238	631	717	411	388
	Bliżyn	953	1 050	550	561	12	35	156	218	635	677	390	350
	Łączna	415	500	226	239	11	17	81	108	284	365	206	203
	RAZEM	6 567	7 267	3 520	3 548	132	259	1 188	1 598	4 253	4 748	2 399	2 275
STARACHOWICE	Starachowice	2 986	3 924	1 677	1 929	136	192	859	860	1 830	2 482	890	1 136
	Brody	727	941	442	480	43	38	232	187	502	665	249	315
	Mirzec	459	594	271	286	29	31	150	124	337	438	136	198
	Pawłów	757	902	475	469	42	35	236	186	592	706	220	315
	Wąchock	428	613	241	290	28	36	110	134	272	426	150	205
	RAZEM	5 357	6 974	3 106	3 454	278	332	1 587	1 491	3 533	4 717	1 645	2 169
STASZÓW	Staszów	1 174	1 320	678	684	10	30	181	269	874	993	352	217
	Połaniec	614	613	416	341	3	6	92	111	464	454	188	80
	Osiek	519	505	310	272	2	5	55	84	402	403	195	116
	Rytwiany	344	400	232	207	4	11	47	77	252	297	110	72
	Bogoria	383	450	210	220	7	4	56	62	308	370	156	98
	Łubnice	152	190	82	90	1	1	16	18	134	173	40	31

	Oleśnica	225	245	111	98	1	1	67	80	185	197	64	24
	Szydłów	175	201	91	76	0	1	24	30	146	175	59	33
	RAZEM	3 586	3 924	2 130	1 988	28	59	538	731	2 765	3 062	1 164	689
WŁOSZCZOWA	Włoszczowa	1 204	1 163	692	610	7	7	191	127	835	830	528	385
	Kluczewsko	363	378	213	209	3	2	46	49	267	281	183	167
	Krasocin	749	765	470	454	5	2	90	84	549	568	407	289
	Moskorzew	208	215	103	101	0	0	25	17	157	158	108	93
	Radków	122	133	65	64	1	0	12	9	92	102	67	44
	Secemin	367	371	194	187	3	2	74	51	248	263	172	160
	RAZEM	3 013	3 025	1 737	1 625	19	13	438	337	2 148	2 202	1 465	1 138

7.7.2. Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni 2009 roku

W 2009 roku:

- **zarejestrowano 121 195** bezrobotnych - o 21 485 osób więcej (21,5%) niż w 2008 r.
- **wyrejestrowano 115 092** bezrobotnych - o 9 759 osób mniej (9,3%) niż w 2008 r.

Wśród nowo zarejestrowanych 99 710 bezrobotnych:

- 58 711 zamieszkiwało w mieście (48,4%), a 62 484 na wsi (51,6%),
- 64 289 to mężczyźni (53,0%), a 56 906 to kobiety (47,0%),
- 26 020 posiadało prawo do zasiłku (21,5%).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 23 851 osób rejestrowało się po raz pierwszy, tj. 19,7%,
- 97 344 osoby zarejestrowały się po raz drugi i kolejny, tj. 80,3%.

Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych, osoby poprzednio pracujące stanowiły 68,1%, a dotychczas niepracujące 31,9%. W populacji bezrobotnych poprzednio pracujących przeważali mężczyźni (56,8%), a wśród dotychczas niepracujących kobiety (54,9%).

Największy udział bezrobotnych powracających do rejestru po raz kolejny zanotowano w powiecie: ostrowieckim – 84,4%, %, skarżyskim – 84,2% oraz koneckim – 84,0%, natomiast najniższy w kazimierskim – 70,9%.

7.7.3. Bezrobotni zamieszkali na wsi

W końcu grudnia 2009 roku zarejestrowanych było **45 298 bezrobotnych zamieszkałych na wsi**, tj. **54,0%** ogółu. W porównaniu do grudnia 2008 roku omawiana grupa bezrobotnych zwiększyła się o 1 573 osoby (tj. o 3,6%).

Wśród ogółu podejmujących pracę bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 51,7%, w mieście 48,3%.

Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadały powiaty: kielecki 91,7%, włoszczowski 80,0%, opatowski 77,0%, a najniższy ostrowiecki 30,8%, skarżyski 33,6% i starachowicki 40,4%.

7.7.4. Bezrobotne kobiety i mężczyźni

Na koniec grudnia 2009 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowano **41 888 kobiet** i **41 931 mężczyzn**, co stanowiło odpowiednio po **50,0%** ogółu bezrobotnych.

W porównaniu do grudnia 2008 roku zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet o 775 (1,8%), zwiększyła się natomiast mężczyzn o 6 878 (19,6%).

Większość bezrobotnych kobiet (71,4%) i mężczyzn (78,3%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Udział bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku wyniósł 15,3% i był niższy niż mężczyzn (21,4%).

Na przestrzeni 2009 roku **zarejestrowano mniej bezrobotnych kobiet – 56 906** (47,0% napływu) **niż mężczyzn – 64 289** (53,0%).

Z ewidencji bezrobotnych wyłączono 57 681 kobiet oraz 57 411 mężczyzn odpowiednio: 50,1% i 49,9% ogółu wyłączonych.

Kobiety stanowiły mniejszą grupę wśród podejmujących pracę 45,9% niż mężczyźni 54,1%. Natomiast wśród osób skierowanych na staże udział kobiet był wyższy niż mężczyzn i wyniósł 69,6%.

Najwyższy odsetek bezrobotnych kobiet zanotowano w powiecie jędrzejowskim (58,8%) oraz włoszczowskim (53,7%), natomiast najniższy w buskim (47,3%) i m. Kielce (47,9%).

7.7.5. Niepełnosprawni bezrobotni

Na koniec grudnia 2009 roku w rejestrach pozostawało **3 564** bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 4,3% ogółu bezrobotnych. W 2009 roku zarejestrowano 5 343 osoby, tj. 4,4% napływu, a wyłączono 4 543 osoby, w tym z powodu podjęcia pracy 1 5812 (34,8% odpływu).

7.7.6. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

Według wieku

W końcu grudnia 2009 roku w rejestrach pozostawały 18 384 osoby w wieku 18-24 lata, tj. 21,9% ogółu bezrobotnych. Analizowana populacja zwiększyła się o 2 150 osób (13,2%) w odniesieniu do grudnia 2008 roku.

Najliczniejszą grupą byli bezrobotni w wieku 25-34 lata – 25 615 osób, a udział ich wyniósł 30,6%. Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wieku wynosił: 35-44 lata – 18,5% (15 483 osoby), 45-54 lata – 20,7% (17 345), 55-59 lat - 6,9% (5 814), 60-64 lata - 1,4 % (1 178).

Na koniec grudnia 2009 roku zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w większości grup wiekowych w porównaniu do grudnia 2008 roku, natomiast spadek bezrobocia wystąpił w grupie wiekowej 45-54 lata.

Według poziomu wykształcenia

Niekorzystną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia bezrobotnych. Najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe – 24 708 osób (29,5%) oraz gimnazjalne i niższe – 19 138 (22,8%). Łącznie te dwie grupy stanowiły – 52,3% ogółu bezrobotnych (wobec 53,9% na koniec grudnia 2008 r.).

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 20 730 osób - 24,7% ogółu zarejestrowanych, natomiast legitymujących się dyplomami wyższych uczelni – 9 795 osób (11,7%). Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące – 9 448 (11,3%).

W porównaniu do grudnia 2008 roku odnotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - o 4 osoby.

Zwiększyła się natomiast liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym o 1 699 osób, policealnym i średnim zawodowym - o 1 619, średnim ogólnokształcącym o 849 oraz zasadniczym zawodowym - o 1 940.

Wśród długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok najniższy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (8,8%) i średnim ogólnokształcącym (9,2%), natomiast najwyższy z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,3%) oraz gimnazjalnym i niższym (27,6%).

7.7.7. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładów pracy

W 2009 roku **43 zakłady pracy** zwolniły **2 356 pracowników**, w tym: z sektora prywatnego 31 zakładów zwolniło 2 194 osoby.

Ze zgłoszeń zarejestrowanych w PUP wynika, iż 8 zakładów pracy planuje jeszcze zwolnić 638 pracowników.

W 2008 roku 19 zakładów pracy zwolniło łącznie 806 pracowników.

7.7.8. Cechy bezrobocia w województwie świętokrzyskim

- Terytorialne zróżnicowanie natężenia bezrobocia.

Na koniec grudnia 2009 roku:

- najniższą stopę bezrobocia posiadały powiaty: pińczowski - 8,4%, buski – 8,9%, m. Kielce – 10,3% oraz staszowski – 11,1%,

- najwyższą powiaty: skarżyski – 24,1%, konecki – 20,1%, ostrowiecki – 19,9% oraz kielecki – 18,7%.

- Zróżnicowanie udziału bezrobotnych z prawem do zasiłku w powiatach.

Najniższy w kazimierskim – 6,2%, sandomierskim – 7,2% i włoszczowskim 11,1%, a najwyższy w koneckim – 29,0% i ostrowieckim – 24,8%.

- Utrzymujące się wyższe bezrobocie na wsi niż w mieście.

Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi wynosił 54,0% ogółu zarejestrowanych.

- Trudna sytuacja kobiet na rynku pracy.

W strukturze bezrobotnych udział kobiet wyniósł 50,0%, tak jak i mężczyzn. Z ogółu zarejestrowanych kobiet 36,6% pozostawało bez pracy ponad rok. Analogiczny odsetek dla mężczyzn wyniósł 26,7%.

- Utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia:
  - wysoki odsetek ludzi młodych w wieku 18-34 lata – 52,5%, w wieku mobilnym 18-44 lata – 71,0%,
  - niski poziom wykształcenia (wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i niższe) posiadało 52,3% ogółu bezrobotnych,
  - długotrwałe pozostawanie bez pracy – 31,7%,
  - wysoki udział bezrobotnych bez stażu pracy - 25,1% ogółu.
- Wysoki udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – 22,1%.
Przeszło połowę (55,3%) analizowanej populacji bezrobotnych stanowiły kobiety.
- Udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w populacji bezrobotnych wynosił odpowiednio:
  - do 25 roku życia 21,9%,
  - powyżej 50 roku życia 19,5%,
  - bez doświadczenia zawodowego 31,3%.

7.7.9. Tendencje charakterystyczne dla bezrobocia w 2009 roku

- Utrzymujące się wyższe bezrobocie w porównaniu do analogicznych miesięcy 2008 r. Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2009 r. była wyższa w większości powiatowych urzędów pracy w porównaniu do grudnia 2008 r.
- W porównaniu do 2008 r. więcej bezrobotnych wyłączono z rejestrów bezrobocia (o 9 759), jak i zarejestrowano (o 21 485).
- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych, którzy powracają po raz kolejny do rejestrów - 80,3% wśród nowo zarejestrowanych.
- Wzrosła liczba zaktywizowanych bezrobotnych o 20,5% w porównaniu do 2008 r.
- W 2009 roku zwiększyła się liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy (o 21,4%) w porównaniu do 2008 r.
- Utrzymuje się wysoki udział ofert pracy subsydiowanej - 79,3% ogółu.
- Największy udział stanowią nadal oferty pracy przeznaczone dla pracowników: usług osobistych i sprzedawców, przy pracach prostych, biurowych, dla techników oraz robotników przemysłowych i rzemieślników, tj. 87,3% wszystkich ofert.
- Podobnie jak w poprzednich miesiącach utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych z prawem do zasiłku – 18,4% (grudzień 2008 r. – 15,1%).

Opracowano na podstawie materiałów udostępnionych przez WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY w Kielcach.

8. Środowisko fizyczne

Zagrożenia zdrowia człowieka i jego dobrego samopoczucia powstające w środowisku fizycznym lub przez nie przenoszone, wiążą się z jednej strony z gwałtownym rozwojem przemysłu oraz postępującym procesem urbanizacji, a z drugiej strony z niewłaściwą w przeszłości polityką ekologiczną i brakiem troski o ochronę środowiska. Nie uświadamiano sobie w pełni skutków zdrowotnych związanych z zanieczyszczeniem środowiska, bądź były one słabo rozpoznane. W wyniku tego stan środowiska w Polsce uległ znacznej degradacji i dopiero w ostatnich latach zaznacza się spadek zanieczyszczenia środowiska i zmniejszenie zagrożenia zdrowia ludności wynikającego z tych zanieczyszczeń.

Charakterystyka środowiska województwa świętokrzyskiego pod względem występowania czynników fizycznych mających wpływ na stan zdrowotny obywateli, uwzględnia głównie zanieczyszczenia powietrza, zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia oraz infrastrukturę komunalną.

8.1. Zanieczyszczenia powietrza

Jak stanowią obowiązujące przepisy, ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza wojewoda dokonuje przynajmniej co pięć lat klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, wyodrębniając strefy w których przekroczone są wartości kryterialne (dopuszczalne, progowe) oraz co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Wykonawcą, w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego, obu ocen jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, przy czym pierwsza z nich zwana jest oceną wstępną, a kolejne ocenami rocznymi.

Sporządzona, w oparciu o analizę stanu zanieczyszczenia powietrza na danym obszarze, wstępna ocena jakości powietrza w województwie, oznaczana umownie symbolem OW, umożliwia właściwe zaplanowanie docelowego systemu ocen bieżących w sposób zgodny z postanowieniami art. 90 ustawy - Prawo ochrony środowiska i wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu zmienionego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2008 r. Nr 47, poz. 281).

Tabela 53. Wykaz stref w województwie świętokrzyskim

Nazwa strefy (powiatu)	Kod powiatu (strefy)	Powierzchnia strefy (km ²)	Ludność (stan na 31.12.2009 r.)
MIASTO KIELCE	4.26.34.61	109	204 835
BUSKI	4.26.34.01	967	73 127
JĘDRZEJOWSKI	4.26.34.02	1 257	88 665
KAZIMIERSKI	4.26.34.03	422	35 088
KIELECKI	4.26.34.04	2 245	201 643
KONECKI	4.26.34.05	1 140	83 005
OPATOWSKI	4.26.34.06	911	55 471
OSTROWIECKI	4.26.34.07	617	114 670
PIŃCZOWSKI	4.26.34.08	613	41 282
SANDOMIERSKI	4.26.34.09	676	80 709
SKARŻYSKI	4.26.34.10	395	78 400
STARACHOWICKI	4.26.34.11	523	93 280
STASZOWSKI	4.26.34.12	925	73 277
WŁOSZCZOWSKI	4.26.34.13	908	46 668
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO		11 708	1 270 120

Tabela 54. Dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu dla terenu kraju obowiązujące w 2009 r.

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [µg/m ³]	Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku	Margines tolerancji w roku 2009 [µg/m ³]
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	1
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	18 razy	10
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	2
Tlenki azotu	rok kalendarzowy	30 ^{c)}	-	0
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	24 razy	0
	24 godziny	125 ^{c)}	3 razy	0
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres 1X - 31III)	20 ^{c)}	-	0
Ołów	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	0
Pył zawieszony PM10	24 godziny	50 ^{c)}	35 razy	0
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	0

Tlenek węgla	8 godzin	1000 ^o /0	-	0
--------------	----------	----------------------	---	---

^o) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2008 r. Nr 47, poz. 281)

Wynikiem oceny jest zaliczenie każdej strefy dla wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z poniższych klas:

- **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych; dla ozonu klasa D1 - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają poziomów celów długoterminowych;
- **klasa B** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- **klasa C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe; dla ozonu klasa D2 - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy celów długoterminowych.

Zbiornicze zestawienie wyników klasyfikacji poszczególnych stref, pod kątem poziomu danej substancji, przedstawiono w tabelach 55-57.

Tabela 55. Klasyfikacja stref (art. 88 ust. 2 ustawy P.O.Ś) dla benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz tlenku węgla wg kryterium ochrony zdrowia

Nazwa strefy/ POWIAT	Ocena ze względu na ochronę zdrowia			
	benzen	NO ₂	SO ₂	CO
1. KIELCE – miasto	2	2	1b	1b
2. BUSKI	1b	1b	1b	1b
3. JĘDRZEJOWSKI	1b	1b	2	1b
4. KAZIMIERSK I	1b	1b	1b	1b
5. KIELECKI	1b	1b	2	1b
6. KONECKI	1b	1b	1b	1b
7. OPATOWSKI	1b	1b	1b	1b

8. OSTROWIEC KI	1b	1b	1b	1b
9. PIŃCZOWSK I	1b	1b	1b	1b
10. SANDOMIER SKI	1b	1b	1b	1b
11. SKARŻYSKI	1b	1b	1b	1b
12. STARACHO WICKI	1b	1b	1b	1b
13. STASZOWSKI	1b	1b	1b	1b
14. WŁOSZCZO WSKI	1b	1b	1b	1b

Źródło: Wyniki drugiej pięcioletniej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim (2007 r.)

Tabela 56. Klasyfikacja stref (art. 88 ust. 2 ustawy P.O.Ś) dla pyłu zawieszonego oraz ołowiu wg kryterium ochrony zdrowia

Lp.	Nazwa strefy	Ocena ze względu na ochronę zdrowia	
		Pył zawieszony PM 10	Pb
1	miasto Kielce	3b	1b
2	powiat kielecki	3b	1b
3	strefa ostrowiecko-starachowicka	3b	1b
4	strefa sandomiersko-pińczowska	3b	1b

Tabela 57. Klasyfikacja stref (art. 88 ust. 2 ustawy P.O.Ś) dla ozonu wg kryterium ochrony zdrowia

Lp.	Nazwa strefy	Ocena ze względu na ochronę zdrowia
		O ₃
1	Województwo Świętokrzyskie	3b

W wyniku klasyfikacji dokonanej w 2009 r. z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi jedną strefę (miasto Kielce) przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dobowych stężeń pyłu PM10. Ta sama strefa uzyskała również klasę C z powodu przekraczania poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Natomiast strefę województwa świętokrzyskiego przyporządkowano do klasy D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin strefę województwa świętokrzyskiego przyporządkowano do klasy C oraz D2 z uwagi na przekroczenia poziomu docelowego i celu długoterminowego ozonu.

Pozostałe strefy sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujące kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, czyli poziomy dopuszczalne i docelowe.

Dla stref ze statusem klasy C, należy opracować program ochrony powietrza, o którym stanowi RMŚ z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221), natomiast klasa D2 skutkuje podjęciem długoterminowych działań naprawczych będących celem programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego.

W odniesieniu do wszystkich pozostałych stref, które ocenione zostały jako strefy odpowiadające klasie A, wymaganym działaniem jest utrzymywanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

W toku klasyfikacji stref wykazano potrzebę wzmocnienia systemu oceny jakości powietrza, czego wynikiem są postulowane badania, możliwe do wprowadzenia w pełnym zakresie w kilkuletnim przedziale czasowym.

8.1.1. Główne źródła zanieczyszczeń

Województwo świętokrzyskie należy do obszarów, w których powietrze nie jest nadmiernie zanieczyszczone. Stężenia średnioroczne zanieczyszczeń powietrza utrzymują się poniżej wartości dopuszczalnych.

Największa emisja pyłów i gazów w województwie świętokrzyskim dotyczy głównie obszarów rozwiniętych przemysłowo, na których znajduje się kilkadziesiąt punktowych źródeł zanieczyszczeń.

Rozkład przestrzenny emisji zanieczyszczeń na terenie województwa jest zróżnicowany i związany z rozmieszczeniem dużych zakładów oraz miast i ośrodków o funkcjach przemysłowych.

Największa ilość emitowanych zanieczyszczeń pochodzi z powiatu staszowskiego, gdzie największym źródłem emisji jest Elektrownia Połaniec S.A. -Grupa Electrabel. Zgrupowanie zakładów mających istotny udział w bilansie emisji występuje także w powiecie kieleckim, włoszczowskim oraz opatowskim.

W województwie realizowanych jest wiele działań przeciwdziałających nadmiernemu zanieczyszczeniu powietrza mających na celu poprawę jego jakości.

Do najważniejszych przedsięwzięć proekologicznych należy zaliczyć: udoskonalanie procesów spalania prowadzące do zmniejszenia zużycia paliw, kompleksowa modernizacja zakładów przemysłowych i obiektów energetyki cieplnej wprowadzająca efektywne i ekologiczne technologie, instalowanie wysokosprawnych urządzeń

redukujących zanieczyszczenia w zakładach istniejących i projektowanych, budowa kolejnych odcinków miejskiej sieci ciepłej i systematyczne podłączanie do niej obiektów, a tym samym likwidacja przestarzałych kotłowni lokalnych, wprowadzanie na stacjach paliw hermetyzacji procesu obrotu paliwami lub urządzeń redukujących zanieczyszczenia, hermetyzacja urządzeń oraz systemów wytwarzania i spedycji produktów, wymiana ciepłociągów rozprowadzających energię na nowoczesne, o skuteczniejszej izolacji cieplnej, a także coraz powszechniejsze stosowanie katalizatorów w środkach transportu oraz benzyn bezołowiowych.

Celem wytyczonym w prawie UE i Polski w zakresie zarządzania jakością powietrza jest utrzymanie jakości powietrza na niezmiennym poziomie, lub dalsza jego poprawa tam gdzie poziomy kryterialne norm zanieczyszczenia nie są przekraczane, a to stanowi o potrzebie realizacji działań na rzecz ochrony powietrza.

Dane GUS charakteryzujące emisję pyłów i gazów na tle emisji w Polsce w województwie oraz w poszczególnych powiatach przedstawiają tabele 58 – 60.

Tabela 58. Emisja pyłów i gazów w województwie świętokrzyskim na tle województw ościennych (GUS 2009 r.).

Emisja pyłów (w t/r)			Emisja gazów z CO ₂ (w t/r)		
1	śląskie	11 696	1	śląskie	37 908 857
2	mazowieckie	5 052	2	łódzkie	34 500 316
3	łódzkie	4 644	3	mazowieckie	27 935 085
4	małopolskie	4 319	4	świętokrzyskie	11 703 455
5	świętokrzyskie	3 222	5	małopolskie	10 640 660
6	lubelskie	2 978	6	lubelskie	4 901 838
7	podkarpackie	1 952	7	podkarpackie	3 402 183

Opracowanie własne na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Stan i ochrona środowiska”

Tabela 59. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w Polsce, województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w latach 2004-2009

Wyszczególnienie	Emisja zanieczyszczeń pyłowych (w t/r)											
	2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	ogółem	ze spalania paliw	ogółem	ze spalania paliw	ogółem	ze spalania paliw	ogółem	ze spalania paliw	ogółem	ze spalania paliw	ogółem	ze spalania paliw
POLSKA	123 182	98 599	110 454	88 753	102 499	80 219	94 824	70 795	76 750	56 024	61 702	45 749
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE	5 885	4 589	4 495	3 476	4 066	2 979	3 881	2 639	4 016	2 764	3 222	2 125
MIASTO KIELCE	778	764	507	488	415	396	387	375	434	424	371	361
BUSKI	57	47	39	28	21	12	22	15	41	36	59	57
JĘDRZEJOWSKI	171	36	92	12	108	12	210	4	160	7	135	5
KAZIMIERSKI	54	54	39	39	35	35	62	62	49	49	43	43
KIELECKI	618	114	521	101	558	84	544	78	509	74	358	67
KONECKI	156	85	149	133	140	122	142	96	133	86	175	88
OPATOWSKI	202	32	212	35	262	35	281	30	333	30	325	29
OSTROWIECKI	671	572	448	387	161	104	115	55	112	56	72	45
PIŃCZOWSKI	193	159	134	106	81	49	64	50	105	79	89	64
SANDOMIERSKI	214	99	164	81	159	93	160	98	86	34	77	24
SKARŻYSKI	635	610	516	489	537	529	551	550	550	549	362	360
STARACHOWICKI	223	222	231	229	243	241	277	273	300	251	241	200
STASZOWSKI	1682	1669	1228	1216	1103	1099	786	784	942	939	663	660

WŁOSZCZOWSKI	231	126	215	132	243	168	280	169	262	150	252	122
---------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Opracowanie własne na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Stan i ochrona środowiska”

Tabela 60. Emisja zanieczyszczeń gazowych(w t/r) pyłów w Polsce, województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w latach 2004-2009

Wyszczególnie	POLSKA	WOJEWÓDZ TWO	MIASTO	BUSKI	JĘDRZEJOW	KAZIMIERS	KIELECKI	KONECKI	OPATOWSKI	OSTROWIEC	PIŃCZOWSK	SANDOMIER	SKARŻYSKI	STARACHO	STASZOWSK	WŁOSZCZO WSKI
2004																
Ogółem	213 613 842	10 491 358	306 817	43 656	747 723	37 180	1 235 223	50 216	1 354 330	266 436	67 244	33 447	68 498	109 857	5 731 557	439 174
SO ₂	867 202	31 374	1 463	1 054	203	143	635	259	66	1 054	191	100	956	576	24 466	208
Tlenki N	349 234	19 622	573	93	1 417	47	1 393	87	2 467	804	176	657	278	197	11 291	142
CO	372 330	22 514	798	155	875	168	9 285	248	2 579	627	237	173	399	276	393	6 301
CO ₂	211 593 570	10 417 280	303 964	42 348	745 220	36 822	1 223 859	49 622	1 349 212	263 776	66 639	32 503	66 855	108 701	5 695 366	432 393
2005																
Ogółem	213 706 185	9 148 159	292 532	42 328	692 005	27 952	1 117 356	50 791	1 444 092	348 170	69 363	31 520	127 345	106 535	4 410 640	387 530
SO ₂	855 493	22 373	1 485	1 011	307	110	506	269	70	1 129	151	87	818	606	15 603	221
Tlenki N	351 113	17 337	515	86	1 326	34	1 234	88	2 258	817	164	705	242	191	9 526	151
CO	325 982	20 364	693	104	1 702	129	8 152	237	2 892	517	190	170	356	255	381	4 586
CO ₂	211 698 919	9 087 497	289 820	41 120	688 653	27 679	1 107 413	50 155	1 438 866	345 554	68 857	30 544	125 918	105 323	4 385 099	382 496
2006																
Ogółem	223 353	11 289	290	41	862	16	1 371	45	1 849	367	73	35	119	99	5 674	442

	914	400	272	219	135	992	552	178	256	414	845	244	151	213	990	939
SO ₂	896 293	29 274	1 420	1 050	270	67	428	260	202	1 086	138	139	615	592	22 713	294
Tlenki N	361 598	20 250	470	78	1 459	33	1 674	84	3 062	852	156	831	238	183	10 935	195
CO	363 777	25 586	654	43	2 227	139	9 853	236	3 023	106	149	179	353	250	724	7 650
CO ₂	221 250	11 213	287	40	858	16	1 359	44	1 842	365	73	34	117	97	5 640	434
	166	783	712	040	165	753	532	548	919	366	401	081	938	989	577	762
2007																
Ogółem	223 269	12 049	273	38	1 259	30	1 509	46	2 118	354	69	139	113	116	5 447	531
	452	789	692	629	833	979	655	351	423	497	883	319	136	532	608	252
SO ₂	828 178	28 481	1 235	1 140	1 053	134	820	252	176	1 037	119	122	561	607	20 806	419
Tlenki N	360 631	18 798	438	77	2 008	56	1 080	82	3 998	478	152	546	219	208	9 246	210
CO	374 799	33 710	625	42	3 046	243	10 005	237	3 279	464	174	162	323	288	687	14 135
CO ₂	221 216	11 968	271	37	1 253	30	1 497	45	2 110	352	69	138	112	115	5 416	516
	584	069	375	362	700	546	535	699	864	515	438	475	033	242	827	458
Wyszczególnie	POLSKA	WOJEWÓDZ TWO	MIASTO	BUSKI	JĘDRZEJOW	KAZIMIERS	KIELECKI	KONECKI	OPATOWSKI	OSTROWIEC	PIŃCZOWSK	SANDOMIER	SKARŻYSKI	STARACHO	STASZOWSK	WŁOZCZO WSKI
2008																
Ogółem	216 319	11 692	278	44	1 195	35 073	1 471	52	2 115	364	69	142	106	126	5 187	502
	016	581	271	572	043		722	472	696	934	137	103	498	881	840	339
SO ₂	603 600	29 057	1 146	1 513	832	69	741	199	708	566	124	106	435	680	21 665	273

Tlenki N	331 070	17 582	453	89	1 465	38	1 040	82	3 187	391	159	495	166	234	9 573	210
CO	348 233	36 889	676	79	4 031	162	13 089	214	2 510	804	248	92	249	328	501	13 906
CO ₂	214 533 645	11 608 282	275 977	42 882	1 188 704	34 80	1 456 677	51 907	2 109 099	363 172	68 606	141 396	105 648	125 432	5 156 059	487 919
2009																
Ogółem	203 125 629	11 703 455	310 072	37 061	834 239	34 170	1 372 569	116 391	1 614 189	361 641	87 056	132 659	87 503	130 347	6 091 250	494 308
SO ₂	472 573	17 937	1 028	836	756	58	794	183	521	484	87	92	400	512	11 878	308
Tlenki N	322 992	19 580	591	77	919	31	1 172	147	2 547	374	126	863	151	224	12 116	242
CO	285 972	41 233	596	143	3 458	146	18 213	268	1 445	709	169	56	210	316	1 278	14 226
CO ₂	201 534 915	11 623 931	307 839	36 002	829 093	33 935	1 352 058	115 719	1 609 547	360 073	86 674	131 634	86 742	129 160	6 065 941	479 514

Opracowanie własne na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronach internetowych Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – Stan i ochrona środowiska”

8.1.2. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

W 2009 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w woj. świętokrzyskim wykonywała pomiary zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z 2005 r. w zakresie uzgodnionym ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Kielcach. Stacje pomiarowe (7) zlokalizowane były w Kielcach (2), Starachowicach, Skarżysku-Kamiennej, Końskich, Sandomierzu oraz w Busku Zdroju.

Średniodobowe pomiary pyłu zawieszonego (metoda reflektometryczna), dwutlenku siarki i dwutlenku azotu stanowiły podstawowy zakres badań. Ponadto wykonywano pomiary stężeń pyłu zawieszonego PM 10, benzenu i metali (ołów, kadm, nikiel) na 1 stanowisku w Kielcach ul. Jagiellońska 68.

W 2008 r. na terenie woj. świętokrzyskiego wykonano ogółem 5482 pomiary, w tym:

- pył zawieszony PM 10 – 352
- pył zawieszony (R) – 1475
- dwutlenek siarki – 1477
- dwutlenek azotu – 1477
- benzen – 73
- metale (ołów, kadm, nikiel) – 105

Otrzymane wyniki porównano z dopuszczalnymi wartościami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2008 r. Nr 47, poz. 281).

Pył zawieszony (R) – pomiary reflektometryczne

Na terenie kraju w 2009 r. obowiązywały: dopuszczalne stężenie średnioroczne $D_a=40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i dopuszczalne stężenie średniodobowe $D_{24}=50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ z dopuszczalną częstością przekraczania dopuszczalnego poziomu D_{24} – 35 razy w roku. Średnioroczne stężenia wahały się w granicach od $2,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (Busko-Zdrój) do $12,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (Kielce), odpowiednio 5,3% i 30,3% dopuszczalnej wartości.

Największą liczbę przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia D_{24} zanotowano w Kielcach – 11 razy. Cytowane powyżej dopuszczalne normy odnoszą się do pyłu zawieszonego PM 10 (pomiary z separatorem frakcji do $10 \mu\text{m}$ średnicy aerodynamicznej ziaren pyłu). Wyniki pomiarów stężeń pyłu zawieszonego PM 10 są wyższe od wyników stężeń pyłu zawieszonego (R), co wynika z metodyki pomiarów i w celu szacunkowego ich porównania należy stosować odpowiednie przeliczniki dostępne w stosownych publikacjach.

Pył zawieszony PM 10

Pomiary stężeń pyłu zawieszonego PM 10 zgodnie z wymogami UE prowadzono na 1 stanowisku w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej 68. Średnioroczne stężenie wynosiło $34,8 \text{ mg/m}^3$ i nie przekraczało dopuszczalnej wartości – $40 \text{ }\mu\text{g/m}^3$. Natomiast średniodobowe stężenia przekraczały dopuszczalną normę ($50\mu\text{g/m}^3$) 53 razy w roku, przy dopuszczalnej częstotliwości 35 razy.

Dwutlenek siarki

Stężenia średnioroczne mieściły się w granicach od $2,7 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (Starachowice) do $4,5 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (Kielce), co stanowi odpowiednio 13,5% i 22,5% dopuszczalnej wartości ($20\mu\text{g/m}^3$). Maksymalne średniodobowe stężenie wynosiło $76,7\mu\text{g/m}^3$ (Kielce) i stanowiło 61,4% dopuszczalnej normy ($125\mu\text{g/m}^3$).

Dwutlenek azotu

W 2009 r. dopuszczalne średnioroczne stężenie wynosiło $42 \text{ }\mu\text{g/m}^3$, a na obszarach ochrony uzdrowiskowej $35\mu\text{g/m}^3$. Średnioroczne stężenia mieściły się w granicach $5,9 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (Sandomierz) do $32,9 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (Kielce), co stanowiło odpowiednio 14,0% i 78,3% dopuszczalnej wartości. W Busku-Zdroju średnioroczne stężenie wynosiło $16,4 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ i stanowiło 46,9% dopuszczalnej wartości.

Benzen

Pomiary stężeń benzenu wykonywano co 5 dni na 1 stanowisku pomiarowym w Kielcach. Średnioroczne stężenie wynosiło $2,0 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ i było znacznie niższe od dopuszczalnego stężenia ($7 \text{ }\mu\text{g/m}^3$).

Metale (ołów, kadm, nikiel)

Pomiary stężeń metali wykonywano na 1 stacji pomiarowej w Kielcach. Wykonywano oznaczenia stężeń ołowiu, kadmu i niklu biorąc do analiz 7-11 próbek średniodobowych pyłu zawieszonego PM 10. Średnioroczne stężenie ołowiu wynosiło $39,6\text{ng/m}^3$ przy dopuszczalnym stężeniu 500 ng/m^3 .

Średnioroczne stężenie niklu wynosiło $3,0 \text{ ng/m}^3$, a stężenie kadmu $1,3 \text{ ng/m}^3$.

Opracowano na podstawie dokumentu „Stan sanitarno-higieniczny województwa świętokrzyskiego 2009”

8.1.3. Podsumowanie

Jak wynika z przedstawionych danych województwo świętokrzyskie nie należy do obszarów nadmiernie zanieczyszczonych. Od początku lat 90-tych obserwuje się zmniejszanie poziomu stężeń zanieczyszczeń.

W ostatnich latach stężenia zanieczyszczeń utrzymują się na podobnym poziomie. Przekroczenia dopuszczalnych wartości średniodobowych ($50\mu\text{g}/\text{m}^3$) występują w przypadku pyłu zawieszzonego PM 10 głównie w okresie grzewczym.

8.2. Zaopatrzenie w wodę do spożycia

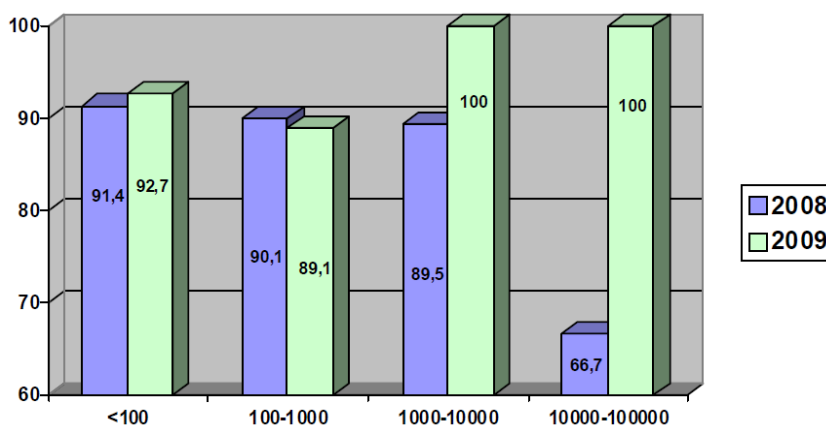
8.2.1. Jakość wody do spożycia

Według szacunków powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w 2009 r. z wody przesyłanej przez wodociągi korzystało 1,184 mln stałych mieszkańców woj. świętokrzyskiego. Z wody spełniającej wymagania korzystało w 2009 r. 94,8% ludności.

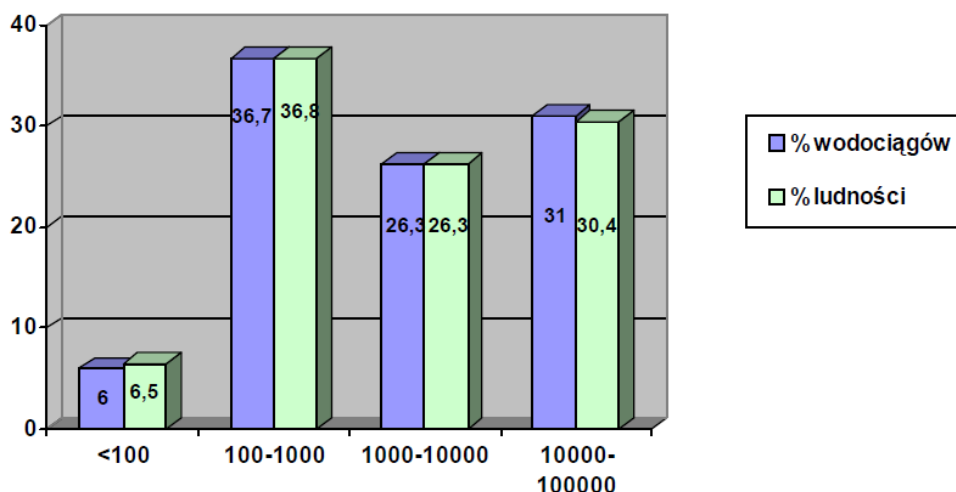
W 2009 r. skontrolowano 273 wodociągi, co stanowi łącznie 100% obiektów znajdujących się w ewidencji oraz 37 innych podmiotów zaopatrujących w wodę tj. 82,2% zewidencjonowanych.

Wyniki kontroli sanitarnych urządzeń zaopatrzenia w wodę w latach 2008-2009 zestawiono w tabelach 61-64.

Wodę spełniającą wymogi określone przepisami dostarczało w 2009 r. 91,6% skontrolowanych wodociągów, oraz 85% skontrolowanych innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Wykres 25. Odsetek wodociągów dostarczających wodę dobrą o produkcji w m^3/d

Wykres 26. Zaopatrzenie ludności w wodę przez wodociągi o produkcji w m³/d
8.2.2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Wodociągi o produkcji <100 m³/d

W 2009 r. skontrolowano 124 wodociągi, co stanowiło 100% objętych ewidencją. Wodociągi o produkcji wody <100 m³/d stanowią 45,4% wszystkich skontrolowanych wodociągów i zaopatrują 6,5% ludności województwa. Wodę spełniającą wymagania dostarczało 92,7% wodociągów. Systematycznie zmniejsza się ilość wodociągów tej grupy.

Wodociągi o produkcji 100-1000 m³/d

W 2009 r. skontrolowano wszystkie znajdujące się w ewidencji (129) wodociągi. Wodociągi tej grupy stanowią 47,3% wszystkich skontrolowanych wodociągów i zaopatrują 36,8% ludności województwa.

Wodociągi o produkcji 1000-10000 m³/d

W 2009 r. skontrolowano wszystkie wodociągi (17) znajdujące się w ewidencji. Wodociągi tej grupy stanowią 6,2% wszystkich skontrolowanych wodociągów, zaopatrując 26,3% ludności. We wszystkich wodociągach woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia.

Wodociągi o produkcji 10000-100000 m³/d

Na terenie województwa świętokrzyskiego znajdują się 3 największe wodociągi – w Kielcach, Ostrowcu Św. i Starachowicach. Wodociągi o tej produkcji stanowiły 1,1% wszystkich skontrolowanych wodociągów i zaopatrywały w wodę odpowiadającą wymaganiom 360 tys. ludności województwa.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę

Na 45 innych podmiotów zaopatrujących w wodę (ok. 6 tys. osób), znajdujących się w ewidencji skontrolowano 37, co stanowiło 82,2%. Wodę spełniającą wymagania dostarczało 86,5% innych podmiotów zaopatrujących w wodę. Woda nie odpowiadała wymaganiom w 5 innych podmiotach, tj. 13,5% wszystkich skontrolowanych podmiotów.

Ujęcia powierzchniowe

W woj. świętokrzyskim znajdowały się 2 ujęcia powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia tj. Stary Korczyn i Nowy Korczyn. Ujęcia zlokalizowane na rzece Nidzie w pow. buskim.

Tabela 61. Urządzenia do zaopatrzenia ludności w wodę skontrolowane przez stacje sanitarno – epidemiologiczne w latach 2008-2009

Rodzaj urządzeń		Rok	Razem		
			liczba	%	
Wodociągi					
Wodociągi o produkcji (m ³ /d)	<100	2008	162	48,3	
		2009	124	45,4	
	100 - 1000	2008	151	45,1	
		2009	129	47,3	
	1000 - 10000	2008	19	5,7	
		2009	17	6,2	
	10000 - 100000	2008	3	0,9	
		2009	3	1,1	
	>100000	2008	-	-	
		2009	-	-	
	Razem wodociągi		2008	335	100
			2009	273	100

Tabela 62. Liczba ludności korzystającej z wody wyprodukowanej przez wodociągi w latach 2008-2009

Rodzaj urządzeń		Rok	Razem	
			Liczba (tys.)	%
Wodociągi o produkcji (m ³ /d)	<100	2008	71,0	6,0
		2009	76,5	6,5
	100 - 1000	2008	436,6	36,7
		2009	436,0	36,8
	1000 - 10000	2008	312,9	26,3
		2009	311,3	26,3
	10000 -	2008	368,8	31,0

	100000	2009	360,0	30,4
	>100000	2008	-	-
		2009	-	-
Razem wodociągi		2008	1189,3	100
		2009	1183,8	100

Dane dot. stałej liczby mieszkańców

Tabela 63. Odsetek (%) wodociągów dostarczających wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2008-2009

Rodzaj urzędzeń		Rok	Razem		
			% urzędzeń dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom	% urzędzeń dostarczających wodę nie-odpowiadającą wymaganiom	
Wodociągi o produkcji (m ³ /d)	<100	2008	91,4	8,6	
		2009	92,7	7,3	
	100 - 1000	2008	90,1	9,9	
		2009	89,1	10,3	
	1000 - 10000	2008	89,5	10,5	
		2009	100	0	
	10000 - 100000	2008	66,7	33,3	
		2009	100	0	
	>100000	2008	-	-	
		2009	-	-	
	Razem wodociągi		2008	90,4	9,6
			2009	91,6	8,4

Tabela 64. Odsetek (%) ludności zaopatrywanej w wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2008-2009

Rodzaj urzędzeń		Rok	Razem	
			% ludności korzystającej z wody odpowiadającej wymaganiom	% ludności korzystającej z wody nie-odpowiadającej wymaganiom
Wodociągi o produkcji (m ³ /d)	<100	2008	96,6	3,4
		2009	94,1	5,9
	100 - 1000	2008	93,7	6,3
		2009	86,9	13,1
	1000 - 10000	2008	90,8	9,2
		2009	100	0
	10000 - 100000	2008	79,7	20,3
		2009	100	0
	>100000	2008	-	-

		2009	-	-
Razem wodociągi		2008	88,8	11,2
		2009	94,8	5,2

Dane dot. stałej liczby mieszkańców

Opracowano na podstawie dokumentu „Stan sanitarno-higieniczny województwa świętokrzyskiego 2008”

8.2.4. Podsumowanie

Zaopatrzenie ludności w wodę jest bardzo istotnym elementem zachowania właściwego stanu sanitarnego województwa. Rozbudowywana systematycznie rozdzielcza sieć wodociągowa zwiększa dostępność ludności do wody spełniającej wymagania sanitarne. Liczba stałych mieszkańców woj. świętokrzyskiego korzystających z wody wodociągowej i innych podmiotów zaopatrujących w wodę wynosiła w 2009 r. ok. 1,190 mln (w 2008 r. – 1,189 mln) przy ogólnej liczbie mieszkańców ok. 1,273 mln, co stanowi 93,5%.

W 2009 r. w ewidencji znajdowały się 273 wodociągi, (w 2008 r. – 341) i 45 innych podmiotów zaopatrujących w wodę. Zmniejszenie się liczby wodociągów wynika z faktu likwidacji małych wodociągów, wyłączenia z ewidencji (mała produkcja wody lub niewielka liczba zaopatrywanej w wodę ludności) lub podłączenia do większych o dobrej jakości wody, a także zakwalifikowanie wodociągów do grupy innych podmiotów zaopatrujących w wodę. Kontrola wodociągów wykazała, że w 2009 r. większa liczba ludności (94,5%) korzystała z wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym niż w 2008 r. (88,8%). Wynika to z faktu, że w 2009 r. trwające prace modernizacyjne ujęć wody zostały zakończone, co przyczyniło się do poprawy jakości wody. Jakość wody była najczęściej kwestionowana z uwagi na przekroczenia zawartości azotanów, żelaza, manganu i zwiększonej mętności.

W 2009 r. nieznacznie zwiększył się odsetek wodociągów dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom z 90,4% w 2008 r. do 91,6%.

Prowadząc na bieżąco monitoring jakości wody do spożycia, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowały stosowne działania w przypadkach naruszeń wymagań sanitarnych.

8.3. Infrastruktura komunalna

Poniżej przedstawiono informacje o urządzeniach i usługach komunalnych w zakresie gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej w województwie świętokrzyskim w podziale na miasto i wieś w odniesieniu do Polski. Uwzględniono także informacje w zakresie infrastruktury komunalnej w poszczególnych powiatach.

Tabela 65. Urządzenia komunalne

Wyszczególnienie	Czynna sieć rozdzielcza w km			
	wodociągowa		kanalizacyjna	
	2008	2009	2008	2009
OGÓŁEM				
POLSKA	262 687,1	267 332,1	94 695,4	100 188,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	11 902,1	12 143,1	2 953,2	3 040,7
w tym MIASTA				
POLSKA	58 445,2	59 955,0	47 848,8	49 747,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 826,0	1 840,8	1 350,7	1 374,0
w tym WIEŚ				
POLSKA	205 241,9	207 377,1	48 846,6	50 440,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	10 076,1	10 302,3	1 602,5	1 666,7

Tabela 66. Urządzenia komunalne w poszczególnych powiatach

Wyszczególnienie	Czynna sieć rozdzielcza w km			
	wodociągowa		kanalizacyjna	
	2008	2009	2008	2009
ŚWIĘTOKRZYSKIE	11 902,1	12 143,1	2 953,2	3 040,7
MIASTO KIELCE	312,1	312,9	297,2	309,2
BUSKI	1 072,8	1 083,5	214,3	214,3
JĘDRZEJOWSKI	648,8	656,9	159,8	456,8
KAZIMIERSKI	513,5	548,6	46,6	57,0
KIELECKI	2 361,8	2 414,5	772,0	803,9
KONECKI	960,2	1 001,7	98,4	98,5
OPATOWSKI	978,8	1 018,6	127,9	128,0
OSTROWIECKI	839,9	866,1	186,4	190,2
PIŃCZOWSKI	473,1	476,5	114,4	114,4
SANDOMIERSKI	1 065,6	1 076,2	168,3	169,0
SKARŻYSKI	469,3	471,8	128,7	128,8
STARACHOWICKI	676,6	678,7	373,1	397,2
STASZOWSKI	949,7	953,6	148,5	149,7
WŁOSZCZOWSKI	579,9	583,5	117,6	123,7

Tabela 67. Ludność korzystająca z urządzeń komunalnych

Wyszczególnienie	Ludność korzystająca z sieci (w osobach)			
	wodociągowej		kanalizacyjnej	
	2008	2009	2008	2009
OGÓŁEM				
POLSKA	33 184 460	33 296 693	23 259 520	23 474 454
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 058 386	1 060 466	590 596	593 019
w tym MIASTA				
POLSKA	22 160 439	22 170 468	19 908 118	19 971 250

ŚWIĘTOKRZYSKIE	546 546	544 577	481 340	480 917
w tym WIEŚ				
POLSKA	11 024 021	11 126 225	3 351 402	3 503 204
ŚWIĘTOKRZYSKIE	511 840	515 889	109 256	112 102

Tabela 68. Ludność korzystająca z urządzeń komunalnych w poszczególnych powiatach

Wyszczególnienie	Ludność korzystająca z sieci (w osobach)			
	wodociągowej		kanalizacyjnej	
	2008	2009	2008	2009
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 058 386	1 060 466	590 596	593 019
MIASTO KIELCE	196 167	196 095	182 050	182 236
BUSKI	61 908	61 842	24 660	24 560
JĘDRZEJOWSKI	55 822	55 926	27 727	27 754
KAZIMIERSKI	24 033	24 136	5 867	6 132
KIELECKI	164 038	166 384	61 171	62 877
KONECKI	63 310	63 510	23 844	23 718
OPATOWSKI	42 732	43 145	13 915	14 584
OSTROWIECKI	103 861	103 761	67 122	66 988
PIŃCZOWSKI	30 602	30 409	14 560	14 411
SANDOMIERSKI	59 988	59 980	26 403	26 404
SKARŻYSKI	72 374	72 039	44 509	44 252
STARACHOWICKI	86 793	86 513	59 457	59 247
STASZOWSKI	64 798	64 770	26 699	26 778
WŁOSZCZOWSKI	31 930	31 956	12 612	13 078

Tabela 69. Eksploatacja wodociągów i kanalizacji

Wyszczególnienie	Woda dostarczona gospodarstwom domowym		Ścieki odprowadzone	
	w dam ³			
	2008	2009	2008	2009
OGÓLEM				
POLSKA	1 212 491,3	1 194 737,1	1 255 224,2	1 224 650,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE	31 228,1	31 331,6	28 808,3	29 183,8
w tym MIASTA				
POLSKA	840 800,5	823 433,7	1 114 314,9	1 077 109,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	18 034,5	18 107,8	24 988,2	25 091,4
w tym WIEŚ				
POLSKA	371 690,8	371 303,7	140 909,3	147 541,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	13 193,6	13 223,8	3 820,1	4 092,4

Tabela 70. Eksploatacja wodociągów i kanalizacji w poszczególnych powiatach

Wyszczególnienie	Woda dostarczona gospodarstwom domowym		Ścieki odprowadzone	
	w dam ³			
	2008	2009	2008	2009
ŚWIĘTOKRZYSKIE	31 228,1	31 331,6	28 808,3	29 183,8

MIASTO KIELCE	7 811,1	8 099,8	9 952,1	10 269,7
BUSKI	1 743,2	1 747,2	1 480,7	1 538,3
JĘDRZEJOWSKI	1 501,1	1 456,9	1 211,0	1 164,5
KAZIMIERSKI	556,4	570,6	246,0	225,2
KIELECKI	4 486,9	4 512,4	2 374,4	2 540,1
KONECKI	1 807,5	1 876,0	1 141,8	1 116,8
OPATOWSKI	1 082,1	1 079,7	595,9	654,7
OSTROWIECKI	3 218,1	3 212,6	2 976,2	2 935,2
PIŃCZOWSKI	845,4	772,0	838,5	832,0
SANDOMIERSKI	1 775,8	1 684,9	1 159,6	1 136,5
SKARŻYSKI	2 326,9	2 352,2	2 312,9	2 220,6
STARACHOWICKI	1 362,6	1 362,3	2 922,9	2 855,6
STASZOWSKI	1 739,7	1 786,1	1 126,8	1 155,1
WŁOSZCZOWSKI	971,3	818,9	469,5	539,5

Opracowano na podstawie danych opublikowanych na stronie internetowej GUS Tabele – „Dane dla jednostki podziału terytorialnego – „Gospodarka komunalna”

9. Zasoby systemu ochrony zdrowia województwa świętokrzyskiego

(według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.)

9.1. Zakłady opieki zdrowotnej dla których organem założycielskim jest Województwo Świętokrzyskie

Tabela 71. Zakłady opieki zdrowotnej dla których organem założycielskim jest Województwo Świętokrzyskie

Lp.	Wojewódzki Szpital Zespolony, Kielce ul. Grunwaldzka 45,		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych I	4000	47
2	Chorób wewnętrznych II	4000	46
3	Kardiologiczny I	4100	46
4	Kardiologiczny II	4100	46
5	Kardiochirurgiczny	4560	8
6	Nefrologiczny	4130	8
7	Chirurgiczny	4500	67
8	Urazowo - ortopedyczny	4580	55
9	Neurochirurgiczny	4570	35
10	Ginekologiczno-położniczy	4450	61
11	Rehabilitacyjny	4300	63
12	Obserwacyjno-zakaźny	4348	67
13	Dermatologiczny	4200	13
14	Intensywnej Terapii	4262	15
15	Intensywnej Terapii Kardiologicznej	4106	10
16	Okulistyczny	4600	29
17	Otolaryngologiczny	4610	39
18	Neonatologiczny	4421	36
19	Szpitalny Oddział Ratunkowy	3300	7
20	Rehabilitacyjny dzienny	4300	100*
21	Stacja dializ	4132	10**
OGÓŁEM			698 + 100* + 10**

*miejsca pobytu dziennego

** stanowiska dializacyjne

Lp.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy, Kielce ul. Langiewicza 2		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych

1	Hematologiczno- Onkologiczny dla dzieci	4071	26
2	Chirurgiczny dla dzieci	4501	66
3	Urazowo - ortopedycznej dla dzieci	4581	25
4	Intensywnej Terapii dla dzieci	4261	5
5	Patologii i Intensywnej Opieki Noworodka	4405	8
6	Chorób dziecięcych I	4401	30
7	Chorób dziecięcych II	4401	90
8	Chorób dziecięcych III	4401	23
OGÓŁEM			273

Lp.	Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Kielce ul. Artwińskiego 3		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chemioterapii	4242	54
2	Urologiczny	4640	17
3	Endokrynologiczny	4030	20
4	Chirurgii onkologicznej	4540	34
5	Otolaryngologii, chirurgii głowy i szyi	4610	26
6	Terapii paliatywnej	4180	10
7	Onkohematologiczny	4070	28
8	Radioterapii	4244	51
9	Brachyterapii	4244	10
10	Onkologii ogólnej	4240	21
11	Intensywnej terapii	4260	5
12	Ginekologii onkologicznej	4246	20
13	Nefrologiczny	4130	2
14	Medycyny nuklearnej	4140	5
15	Rehabilitacji dziennej	4300	30*
16	Ośrodek Chemioterapii dziennej	4242	24*
17	Hospicjum domowe	2180	
18	Stacja dializ	4132	5**
OGÓŁEM			303 + 54* + 5**

*miejsca pobytu dziennego

** stanowiska dializacyjne

Lp.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze, Chęciny		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych

1	Chorób wewnętrznych	4000	44
2	Chirurgiczny ogólny	4500	52
3	Gruźlicy i chorób płuc I	4270	56
4	Pulmonologiczny I	4272	56
5	Pulmonologiczny II	4272	40
6	Pulmonologiczno alergologiczny	4272	42
7	Kardiologiczny	4100	27
8	Urologiczny	4640	40
9	Chirurgii klatki piersiowej	4520	41
10	Intensywnej terapii	4260	5
OGÓŁEM			403

Lp.	Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji Czarniecka Góra		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Rehabilitacyjny I	4303	38
2	Rehabilitacyjny II	4303	35
3	Rehabilitacyjny dzienny	4303	100*
OGÓŁEM			73 + 100*

*miejsca pobytu dziennego

Szpitala psychiatryczne

Lp.	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM PSYCHIATRII W MORAWICY		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Psychiatryczny I	4700	61
2	Psychiatryczny II	4700	61
3	Psychiatryczny III	4700	78
4	Psychiatryczny IV	4700	78
5	Psychiatryczny V	4700	78
6	Psychiatryczny VI	4700	78
7	Odwykowy – XII	4744	69
8	Odwykowy – XIII	4744	107
9	Detoksykacyjny	4742	29
10	Psychosomatyczny	4710	36
11	Leczenia zaburzeń nerwicowych	4706	15
12	Neurologiczny	4220	53
OGÓŁEM			743

Lp.	Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Opieki Neuropsychiatrycznej Kielce ul. Grunwaldzka 47		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Neurologiczny	4220	55
2	Psychiatryczny I	4700	50
3	Psychiatryczny II	4700	56
4	Psychiatryczny dla dzieci	4701	18
5	Dzienny psychiatryczny	2700	30*
6	Dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	2712	15*
OGÓŁEM			179 + 45*

*miejsca pobytu dziennego

9.2. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest powiat

Tabela 72. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest powiat

Lp.	Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpital Specjalistyczny, Kielce ul. Prosta 30		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Ginekologiczno -położniczy	4450	100
2	Patologii noworodka	4405	21
3	Neonatologiczny	4421	34
OGÓŁEM			155

Lp.	Szpital Powiatowy, Chmielnik ul. Kielecka 1		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	30
2	Chirurgiczny ogólny	4500	25
3	Zakład opiekuńczo - leczniczy	5170	21***
OGÓŁEM			55 + 21***

*** ZOL

Lp.	Zespół Opieki Zdrowotnej Szpital Rejonowy, Busko Zdrój ul. Bohaterów Warszawy 67		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	80
2	Chirurgiczny ogólny	4500	56
3	Urologii	4640	20
4	Urazowo - ortopedyczny	4580	50
5	Ginekologiczno-położniczy	4450	42
6	Obserwacyjno-zakaźny	4348	47

7	Intensywnej terapii	4260	3
8	Gruźlicy i Chorób Płuc	4270	56
9	Pediatryczny	4401	35
10	Neonatologiczny	4421	31
11	Stacja dializ	4132	7**
OGÓLEM			420 + 7**

** stanowiska dializacyjne

Lp	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej ul. Kościuszki 13 Kazimierza Wielka		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	57
2	Zakład opiekuńczo - leczniczy	5170	27***
OGÓLEM			57 + 27***

*** ZOL

Lp	Zespół Opieki Zdrowotnej Szpital Specjalistyczny ul. Gimnazjalna 41 Końskie		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych I	4000	57
2	Kardiologiczny	4100	44
3	Nefrologiczny	4130	14
4	Chirurgiczny ogólny	4500	42
5	Chirurgii naczyń i angiologii	4530	38
6	Urazowo – ortopedyczny	4580	30
7	Reumatologii	4280	32
8	Ginekologiczno-położniczy	4450	32
9	Rehabilitacyjny	4300	38
10	Neurologii	4220	38
11	Dermatologiczny	4200	20
12	Intensywnej terapii	4260	6
13	Okulistyczny	4600	25
14	Otolaryngologiczny	4610	6
15	Pediatryczny	4401	20
16	Urologii	4640	13
17	Rehabilitacyjny dziecięcy	4301	15
18	Szpitalny oddział ratunkowy	3300	6
19	Neonatologiczny	4421	24
20	Rehabilitacyjny dzienny	4300	30*
21	Stacja dializ	4132	10**
22	Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy	5160	27***

OGÓŁEM	500 + 30* + 10** + 27***
---------------	-------------------------------------

*miejsca pobytu dziennego

** stanowiska dializacyjne

*** ZOL

Lp.	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Opatów ul. Słowackiego 13		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	36
2	Chirurgiczny ogólny	4500	33
3	Ginekologiczno-położniczy	4450	33
4	Intensywnej terapii	4260	2
5	Pediatryczny	4401	25
6	Neonatologiczny	4421	32
OGÓŁEM			161

Lp.	Zespół Opieki Zdrowotnej, Ostrowiec Świętokrzyski ul. Szymanowskiego 11		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych I	4000	40
2	Chorób wewnętrznych II	4000	40
3	Kardiologiczny	4100	45
4	Chirurgiczny ogólny	4500	46
5	Chirurgii urazowo - ortopedycznej	4580	34
6	Ginekologiczno-położniczy	4450	58
7	Rehabilitacyjny	4300	22
8	Pulmonologiczny	4272	30
9	Neurologii	4220	34
10	Intensywnej terapii	4260	4
11	Okulistyczny	4600	18
12	Otolaryngologiczny	4610	15
13	Pediatryczny	4401	42
14	Urologii	4640	25
15	Dermatologiczny	4200	17
16	Neonatologiczny	4421	25
17	Stacja dializ	4132	7**
18	Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy	5160	29***
OGÓŁEM			495 + 7** + 29***

**stanowiska dializacyjne

***ZOL

Lp.	Zespół Opieki Zdrowotnej, Pińczów ul. Armii Krajowej 22		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	59
2	Chirurgiczny ogólny	4500	26
3	Ginekologiczno-położniczy	4450	30
4	Intensywnej terapii	4260	4
5	Neonatologiczny	4421	20
6	Zakład opiekuńczo - leczniczy	5170	90***
OGÓŁEM			139 + 90***

***ZOL

Lp.	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Sandomierz ul. Schinzla 13		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	40
2	Kardiologiczny	4100	51
4	Nefrologiczny	4130	18
5	Nefrologiczny dla dzieci	4131	16
6	Chirurgiczny ogólny	4500	45
7	Chirurgii urazowo - ortopedycznej	4580	30
8	Pediatryczny	4401	30
9	Ginekologiczno-położniczy	4450	47
10	Urologii	4640	32
11	Psychiatryczny	4700	60
12	Intensywnej terapii	4260	6
13	Neurologiczny	4220	19
14	Udarowy	4222	23
15	Otolaryngologiczny	4610	17
16	Reumatologiczny	4280	20
17	Szpitalny oddział ratunkowy	3300	2
18	Rehabilitacyjny	4300	28
19	Intensywnego nadzoru kardiologicznego	4106	8
20	Psychiatryczny dzienny	2700	15*
21	Ośrodek rehabilitacji dziennej	2300	25*
22	Neonatologiczny	4421	32
23	Zakład paliatywno hospicyjny	5180	15***

OGÓŁEM	524 + 40* + 15***
---------------	--------------------------

*miejsca pobytu dziennego

***ZOL

Lp.	Zespół Opieki Zdrowotnej, Skarżysko-Kamienna ul. Szpitalna 1		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych I	4000	43
2	Chorób wewnętrznych II	4000	40
3	Kardiologiczny	4100	25
4	Chirurgiczny ogólny	4500	45
5	Urazowo - ortopedyczny	4580	30
6	Pediatryczny	4401	35
7	Ginekologiczno-położniczy	4450	59
8	Rehabilitacyjny	4300	16
9	Obserwacyjno – zakaźny	4340	16
10	Neurologiczny	4220	33
11	Rehabilitacji neurologicznej	4306	10
12	Intensywnej terapii	4260	4
13	Otolaryngologiczny	4610	10
14	Rehabilitacyjny dzienny	4300	10*
15	Neonatologiczny	4421	37
16	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	24***
OGÓŁEM			403 + 10* + 24***

*miejsca pobytu dziennego

***ZOL

Lp.	Powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej, Starachowice ul. Radomska 70		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych I	4000	33
2	Chorób wewnętrznych II	4000	32
3	Chorób wewnętrznych o profilu gastrologicznym	4000	41
4	Kardiologiczny	4100	31
	Pediatryczny	4401	33
	Chirurgiczny ogólny	4500	37
	Urazowo – ortopedyczny	4580	31
	Neurologiczny	4220	29
	Ginekologiczno-położniczy	4450	44
	Obserwacyjno- zakaźny	4348	28

	Intensywnej terapii	4260	11
	Okulistyczny	4600	25
	Chirurgia przewodu pokarmowego	4504	20
	Medycyny paliatywnej	4180	20
	Rehabilitacyjny	4300	37
	Neonatologiczny	4421	21
	Stacja dializ	4132	11**
OGÓŁEM			473 + 11**

**stanowiska dializacyjne

Lp.	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Staszów ul. 11 Listopada 78		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	56
2	Chirurgiczny ogólny	4500	38
3	Chirurgii urazowo - ortopedycznej	4580	28
4	Urologiczny	4640	25
5	Ginekologiczno-położniczy	4450	26
6	Pediatryczny	4401	26
7	Neurologiczny	4220	31
8	Intensywnej terapii	4260	4
9	Szpitalny oddział ratunkowy	3300	5
10	Otolaryngologiczny	4610	31
11	Rehabilitacyjny dzienny	4300	20*
12	Neonatologiczny	4421	19
OGÓŁEM			289 + 20*

*miejsca pobytu dziennego

Lp.	Zespół Opieki Zdrowotnej, Włoszczowa ul. Żeromskiego 28		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	99
2	Reumatologiczny	4280	40
3	Pediatryczny	4401	21
4	Chirurgiczny ogólny	4500	45
5	Chirurgii urazowo - ortopedycznej	4580	25
6	Ginekologiczno-położniczy	4450	36
7	Rehabilitacyjny	4302	36
8	Szpitalny oddział ratunkowy	3300	3
9	Intensywnej terapii	4260	4
10	Rehabilitacji dziennej	2300	6*
11	Neonatologiczny	4421	16

OGÓŁEM	325 + 6*
---------------	-----------------

*miejsca pobytu dziennego

Tab. 69-70 – dane WCZP na podstawie sprawozdania Mz-29 i Mz29A.

9.3. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej

Tabela 73. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej

Lp.	21 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Leczniczko-profilaktyczny	6100	120
2	Rehabilitacyjny -rehabilitacji narządu ruchu	4302	70
3	Rehabilitacyjny	4300	60
4	Uzdrowiskowy	6500	70
OGÓŁEM			320

9.4. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Tabela 74. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Lp.	Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Wewnętrzny z kardiologią	4000 4100	60
2	Intensywnej terapii	4260	4
3	Ginekologiczny	4452	17
4	Chirurgii ogólnej	4500	43
OGÓŁEM			124

9.5. Inne zakłady opieki zdrowotnej

Tabela 75. Inne zakłady opieki zdrowotnej

Lp.	Szpital Kielecki Sp. z o.o. NZOZ Św. Aleksandra ul. Kościuszki 25 Kielce		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	43
2	Chirurgiczny ogólny	4500	44
3	Ginekologiczno-położniczy	4450	65
4	Intensywnej terapii	4260	4

5	Neonatologiczny	4421	35
OGÓLEM			191

Zespół Opieki Zdrowotnej ul. Małogoska 25 Jędrzejów			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chorób wewnętrznych	4000	54
2	Chirurgiczny ogólny	4500	30
3	Ginekologiczno-położniczy	4450	30
4	Intensywnej terapii	4260	3
5	Pediatryczny	4401	30
6	Szpitalny oddział ratunkowy	3300	4
7	Neonatologiczny	4421	26
OGÓLEM			177

Specjalistyczny Szpital Kompleksowej Rehabilitacji i Ortopedii Dziecięcej „Górka” Busko Zdrój			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Urazowo - ortopedyczny	4580	24
2	Urazowo - ortopedyczny dla dzieci	4581	24
3	Rehabilitacyjny	4302	51
4	Rehabilitacyjny dla dzieci	4301	51
5	Rehabilitacja dzienna	2300	30*
OGÓLEM			150 +30*

*miejsca pobytu dziennego

Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca Centrum Kardiologiczno-Angiologiczne im. Dr Wadiusza Kiesza, Starachowice ul. Radomska 70			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Kardiologiczny	4100	8
OGÓLEM			8

NZOZ Stacja Dializ „Gambro”, Kielce ul. Grunwaldzka 45			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Stacja dializ	4132	15**
OGÓLEM			15**

**stanowiska dializacyjne

Lp.	Międzynarodowe Centrum Dializ, Sandomierz ul. Schinżla 13		
------------	--	--	--

	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Stacja dializ	4132	20**
OGÓŁEM			20**

**stanowiska dializacyjne

Lp.	NZOZ Stacja Dializ Hand-Prod, Jędrzejów ul. Małogoska 27		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Stacja dializ	4132	14**
OGÓŁEM			14**

**stanowiska dializacyjne

Lp.	Zespół Diagnostyki i Chirurgii Oka „MEDILENS” NZOZ, Kielce ul. mała 14		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Okulistyczny dzienny	4600	4*
OGÓŁEM			4 *

*miejsca pobytu dziennego

Lp.	NZOZ Salwiko-Chirurgia, Kielce ul. J. N. Jeziorańskiego 75		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Chirurgia jednego dnia	2500	3*
OGÓŁEM			3*

*miejsca pobytu dziennego

Lp.	NZOZ „Endomed” Centrum Diagnostyki i Terapii Chorób Przewodu Pokarmowego, Kielce, ul. Zagórska 20/26		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Gastroenterologiczny dzienny	4050	1*
OGÓŁEM			1*

*miejsca pobytu dziennego

Lp.	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy dla Przewlekłe Chorych, Kielce ul. Wesola 45		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	60***
OGÓŁEM			60***

***ZOL

Lp.	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy o profilu rehabilitacyjnym, Piekoszów		
-----	--	--	--

	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	27***
OGÓŁEM			27***

***ZOL

NZOZ „Margo”, Bilcza ul. Osikowa 4			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	74***
OGÓŁEM			74***

***ZOL

NZOZ Centrum Opiekuńczo Pielęgnacyjne dla dorosłych „Anna” Skarżysko Kościelne			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy	5160	18***
OGÓŁEM			18***

***ZOL

Staszowskie Centrum Medyczne Niepubliczny Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, Koniemłoty			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	45***
OGÓŁEM			45**

***ZOL

Zakład Opiekuńczo- Leczniczy SS Miłosierdzia, Kurozwęki			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	23***
OGÓŁEM			23***

***ZOL

NZOZ „Medyk” w Koprzywnicy			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5170	33***
OGÓŁEM			33***

***ZOL

NZOZ Rodzina Centrum Opiekuńczo-Pielęgnacyjne, Bliżyn, Ubyszów 35			
Lp.	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych

	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Zakład opiekuńczo-leczniczy	5160	15***
OGÓŁEM			15***

***ZOL

Lp.	Ośrodek Leczenia Uzależnień od środków psychoaktywnych „San Damiano” w Chęcinach		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	4750	13
OGÓŁEM			13

Lp.	NZOZ "Nadzieja Rodzinie" Ośrodek Rehabilitacyjny dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych, Pałęgi 80		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	4750	25
OGÓŁEM			25

Lp.	NZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży, Luta		
	Nazwa oddziału	kod	liczba łóżek rzeczywistych
1	Ośrodek terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży	4747	22
OGÓŁEM			22

Tabela 76. Oddziały/ośrodki/zespoły opieki pozaszpitalnej funkcjonujące w ramach przychodni specjalistycznych

Lp	Nazwa i adres zakładu opieki zdrowotnej	Nazwa oddziału/zakładu/ośrodka	kod	miejsca
1	NZOZ "Nadzieja Rodzinie" Ośrodek Rehabilitacyjny dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych, Kielce, ul. Karczówkowska 36	oddział terapii uzależnienia od środków psychoaktywnych	2714	10
2	Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień "Eskulap", Ostrowiec Św., ul. Sienkiewicza 80	oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	2712	12

3	Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychicznych i Uzależnień "Michałów", Starachowice, ul. Ostrowiecka 151	oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	2712	8
4	Ośrodek Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych "San Damiano" Chęciny, ul. Franciszkańska 10	hostele	2720-2726	11
5	NSZOZ "Gasmed", Starachowice, ul. Iglasta 2	hospicjum domowe	2180	X
6	NZOZ "Artimed", Kielce, ul. Paderewskiego 4	rehabilitacja dzienna	2300	12
7	NZOZ "Kieleckie Centrum Urazowo-Ortopedyczne i Rehabilitacyjne", Kielce, ul. Zagnańska 77	rehabilitacja dzienna	2300	26
8	NZOZ "Pulmed", Kielce, ul. Romualda 3	domowe leczenie tlenem	2150	X
9	NZOZ "Zdrowe Płuca", Kielce, ul. Legionów 3/6	domowe leczenie tlenem	2150	X
10	Centrum Pielęgnacyjno-Rehabilitacyjne "Dom", Busko-Zdrój, ul. Kościuszki 60/1	długoterminowa opieka domowa	2142	X
11	NSZOZ "Gomed", Ostrowiec Św., ul. Polna 15	długoterminowa opieka domowa	2140	X
12		domowe leczenie tlenem	2150	X
13	NZOZ "Rodzina", Ostrowiec Św. Oś. Słoneczne 43	długoterminowa opieka domowa	2140	X
14	NZOZ "SECURA-MED", Morawica, ul. Kielecka 36	domowe leczenie tlenem	2150	X
15	NZOZ "Opieka", Bilcza, ul. Ściegiennego 7a	hospicjum domowe	2180	X
16	NZOZ Pielęgniarsko-Rehabilitacyjnej "VENA", Zbludowice, ul. Wiślicka 11	rehabilitacja dzienna	2300	12
17	NZOZ "IS-MED", Jędrzejów, ul. Armii Krajowej 10	rehabilitacja dzienna	2300	5

Dane WCZP

9.6. Zasoby kadrowe systemu ochrony zdrowia wg stanu na 31.12.2009 r.

9.6.1. Zatrudnienie lekarzy i lekarzy dentyistów w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach

Tabela 77. Liczba zatrudnionych lekarzy i lekarzy dentyistów

Województwo / powiat	ŚWIĘTOKRZYSKI	KIELCE	BUSKI	JĘDRZEJO	KAZIMIERSKI	KIELECKI	KONECKI	OPATOWSKI	OSTROWIE	PIŃCZOWSKI	SANDOMIERSKI	SKARŻYSKI	STARACHOWSKI	STASZOWSKI	WŁOSZCZOWSKI
Lekarze	644	960	151	75	26	231	190	54	230	48	177	152	183	95	72
Lekarze specjaliści*	273	781	135	73	32	198	147	51	212	42	156	135	154	95	62
Lekarze POZ*	951	210	48	62	14	114	64	40	103	36	44	58	75	55	28
Lekarze dentyści	377	135	13	19	10	27	20	14	26	5	19	24	34	20	11
Lekarze dentyści specjaliści*	194	76	4	13	5	9	6	7	11	1	14	16	18	9	5
OGÓŁEM	3021	1095	164	94	36	258	210	68	256	53	196	176	217	115	83

* w tym

POZ- podstawowa opieka zdrowotna

9.6.2. Zatrudnienie pielęgniarek i położnych w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach

Tabela 78. Liczba zatrudnionych pielęgniarek i położnych

Województwo / powiat	ŚWIĘTOKRZYSKI	KIELCE	BUSKI	JĘDRZEJO	KAZIMIERSKI	KIELECKI	KONECKI	OPATOWSKI	OSTROWIE	PIŃCZOWSKI	SANDOMIERSKI	SKARŻYSKI	STARACHOWSKI	STASZOWSKI	WŁOSZCZOWSKI
Pielęgniarki	6	1	471	194	86	801	495	161	549	151	440	370	469	330	215

rki	724	992													
Pielęgniarki POZ*	1354	267	66	92	29	166	87	62	137	41	84	88	93	89	53
Położne	743	312	29	32	5	23	37	16	47	21	49	59	49	41	23
Położne POZ*	118	17	1	11	4	16	9	3	11	4	13	11	4	8	6
OGÓŁEM	7467	2304	500	226	91	824	532	177	596	172	489	429	518	372	238

*w tym

POZ- podstawowa opieka zdrowotna

II. WARUNKI ZASPOKOJENIA POTRZEB ZDROWOTNYCH MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Po wnikliwej analizie charakterystyki populacji województwa świętokrzyskiego w zakresie najistotniejszych parametrów określających stan zdrowia jego mieszkańców sformułowano warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych.

1. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej

Tabela 79. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej

Lp	Nazwa powiatu/gminy	Populacja ogółem	Minimalna liczba etatów *			
			lekarzy POZ	pielęgniarek POZ	pielęgniarek med. szkolnej ¹	położnych POZ ²
1	KIELCE	204 835	74,5	74,5	24,0	16,5
2	BUSKI	73 127	26,6	26,6	10,3	5,7
	Busko-Zdrój	32 286	11,7	11,7	4,4	2,6
	Gnojno	4 626	1,7	1,7	0,7	0,3
	Nowy Korczyn	6 249	2,3	2,3	0,9	0,5
	Pacanów	7 760	2,8	2,8	1,1	0,6
	Solec Zdrój	4 959	1,8	1,8	0,7	0,4

	Stopnica	7 736	2,8	2,8	1,1	0,6
	Tuczepy	3 858	1,4	1,4	0,6	0,3
	Wiślica	5 653	2,1	2,1	0,8	0,4
3	JĘDRZEJOWSKI	88 665	32,2	32,2	13,1	6,9
	Jędrzejów	29 071	10,6	10,6	4,0	2,3
	Imielno	4 530	1,6	1,6	0,7	0,4
	Małogoszcz	11 735	4,3	4,3	1,9	0,9
	Nagłowice	5 239	1,9	1,9	0,8	0,4
	Oksa	4 868	1,8	1,8	0,7	0,4
	Sędziszów	12 867	4,7	4,7	1,8	1,0
	Słupia Jędrzejowska	4 488	1,6	1,6	0,7	0,3
	Sobków	8 416	3,1	3,1	1,4	0,6
	Wodzisław	7 451	2,7	2,7	1,1	0,6
4	KAZIMIERSKI	35 088	12,8	12,8	5,0	2,7
	Kazimierza Wielka	16 531	6,0	6,0	2,3	1,3
	Bejsce	4 239	1,5	1,5	0,6	0,3
	Czarnocin	4 025	1,5	1,5	0,6	0,3
	Opatowiec	3 500	1,3	1,3	0,5	0,3
	Skalbmierz	6 793	2,5	2,5	1,0	0,5
5	KIELECKI	201 643	73,3	73,3	34,3	15,5
	Bieliny	9 910	3,6	3,6	1,8	0,8
	Bodzentyn	11 660	4,2	4,2	1,8	0,9
	Chęciny	14 817	5,4	5,4	1,8	1,1
	Chmielnik	11 531	4,2	4,2	2,3	0,9
	Daleszyce	15 189	5,5	5,5	1,8	1,2
	Górno	13 292	4,8	4,8	2,7	1,0
	Łagów	6 772	2,5	2,5	2,5	0,5
	Łopuszno	9 007	3,3	3,3	1,1	0,7
	Masłów	9 848	3,6	3,6	1,6	0,8
	Miedziana Góra	10 342	3,8	3,8	1,7	0,8
	Mniów	9 287	3,4	3,4	1,7	0,7
	Morawica	14 149	5,1	5,1	2,5	1,1
	Nowa Słupia	9 644	3,5	3,5	1,5	0,7
	Piekoszów	15 738	5,7	5,7	2,8	1,2
	Pierzchnica	4 831	1,8	1,8	0,8	0,4

	Raków	5 647	2,1	2,1	0,9	0,4
	Sitkówka-Nowiny	7 119	2,6	2,6	1,1	0,6
	Strawczyn	10 063	3,7	3,7	1,9	0,8
	Zagnańsk	12 797	4,7	4,7	2,0	1,0
6	KONECKI	83 005	30,2	30,2	11,8	6,5
	Końskie	36 208	13,2	13,2	5,1	2,9
	Fałków	4 671	1,7	1,7	0,7	0,4
	Gowarczów	4 752	1,7	1,7	0,8	0,4
	Radoszyce	8 981	3,3	3,3	1,4	0,7
	Ruda Maleniecka	3 226	1,2	1,2	0,5	0,3
	Słupia Konecka	3 477	1,3	1,3	0,5	0,3
	Smyków	3 711	1,3	1,3	0,6	0,3
	Stąporków	17 979	6,5	6,5	2,4	1,4
7	OPATOWSKI	55 471	20,2	20,2	8,3	4,3
	Opatów	12 372	4,5	4,5	1,8	1,0
	Baćkowice	5 103	1,9	1,9	0,8	0,4
	Iwaniska	6 971	2,5	2,5	1,2	0,5
	Lipnik	5 627	2,0	2,0	0,9	0,4
	Ożarów	11 216	4,1	4,1	1,6	0,9
	Sadowie	4 207	1,5	1,5	0,6	0,3
	Tarłów	5 639	2,1	2,1	0,9	0,4
	Wojciechowice	4 336	1,6	1,6	0,6	0,3
8	OSTROWIECKI	114 670	41,7	41,7	15,7	9,1
	Ostrowiec Św.	72 455	26,3	26,3	9,3	5,8
	Bałtów	3 901	1,4	1,4	0,7	0,3
	Bodzechów	13 606	4,9	4,9	2,1	1,1
	Ćmielów	7 736	2,8	2,8	1,1	0,6
	Kunów	9 936	3,6	3,6	1,5	0,8
	Waśniów	7 036	2,6	2,6	1,1	0,5
9	PIŃCZOWSKI	41 282	15,0	15,0	6,0	3,2
	Pińczów	21 712	7,9	7,9	3,2	1,7
	Działoszyce	5 439	2,0	2,0	0,8	0,4
	Kije	4 567	1,7	1,7	0,7	0,4
	Michałów	4 810	1,7	1,7	0,7	0,4
	Złota	4 754	1,7	1,7	0,7	0,4

10	SANDOMIERSKI	80 709	29,3	29,3	12,3	6,4
	Sandomierz	24 621	9,0	9,0	3,6	2,0
	Dwikozy	9 004	,3,	,3,	1,3	0,7
	Klimontów	8 542	3,1	3,1	1,4	0,7
	Koprzywnica	7 040	2,6	2,6	1,1	0,5
	Łoniów	7 482	2,7	2,7	1,2	0,6
	Obrazów	6 655	2,4	2,4	1,0	0,5
	Samorzec	8 849	3,2	3,2	1,3	0,7
	Wilczyce	3 860	1,4	1,4	0,6	0,3
Zawichost	4 656	1,7	1,7	0,7	0,4	
11	SKARŻYSKI	78 400	28,5	28,5	10,3	6,2
	Skarżysko-Kamienna	47 893	17,4	17,4	5,8	3,9
	Bliżyn	8 500	3,1	3,1	1,2	0,7
	Łączna	5 282	1,9	1,9	0,9	0,4
	Skarżysko-Kościelne	6 147	2,2	2,2	0,9	0,5
	Suchedniów	10 578	3,8	3,8	1,4	0,8
12	STARACHOWICKI	93 280	33,9	33,9	13,2	7,4
	Starachowice	51 875	18,9	18,9	6,6	4,2
	Brody	10 964	4,0	4,0	1,7	0,9
	Mirzec	8 413	3,1	3,1	1,3	0,6
	Pawłów	15 072	5,5	5,5	2,6	1,2
	Wąchock	6 956	2,5	2,5	1,0	0,5
13	STASZOWSKI	73 277	26,6	26,6	11,7	5,7
	Staszów	26 131	9,5	9,5	4,1	2,0
	Bogoria	7 984	2,9	2,9	1,4	0,6
	Łubnice	4 377	1,6	1,6	0,7	0,3
	Oleśnica	3 909	1,4	1,4	0,6	0,3
	Osiek	7 908	2,9	2,9	1,4	0,6
	Połaniec	11 864	4,3	4,3	1,8	0,9
	Rytwiany	6 267	2,3	2,3	1,1	0,5
	Szydłów	4 837	1,8	1,8	0,7	0,4
14	WŁOSZCZOWSKI	46 668	17,0	17,0	7,4	3,6
	Włoszczowa	20 276	7,4	7,4	3,3	1,6
	Kluczewsko	5 218	1,9	1,9	0,9	0,4
	Krasocin	10 704	3,9	3,9	1,8	0,8
	Moskorzew	2 879	1,0	1,0	0,4	0,2

	Radków	2 579	0,9	0,9	0,3	0,2
	Secemin	5 012	1,8	1,8	0,7	0,4
	Ogółem województwo	1 270 120	461,9	461,9	183,5	99,7

* Minimalna liczba etatów wyliczona w oparciu o wskaźniki Zarządzenia Prezesa NFZ

¹ Minimalna liczba etatów wyliczona w oparciu o populację 6-19 lat

² Minimalna liczba etatów wyliczona w oparciu o populację kobiet + noworodki płci męskiej urodzone w 2009 r.

Populacja wg stanu na dzień 31.12.2009 r.

2. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej w zakresie stomatologii

Tabela 80. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej w zakresie stomatologii

Lp.	Nazwa powiatu/gminy	Populacja	Minimalna liczba etatów*
1.	MIASTO KIELCE	204 835	62,1
2.	POWIAT BUSKI	73 127	22,2
	Busko-Zdrój	32 286	9,8
	Gnojno	4 626	1,4
	Nowy Korczyn	6 249	1,9
	Pacanów	7 760	2,4
	Solec Zdrój	4 959	1,5
	Stopnica	7 736	2,3
	Tuczępy	3 858	1,2
	Wiślica	5 653	1,7
3.	POWIAT JĘDRZEJOWSKI	88 665	26,9
	Jędrzejów	29 071	8,8
	Imielno	4 530	1,4
	Małogoszcz	11 735	3,6
	Nagłowice	5 239	1,6
	Oksa	4 868	1,5
	Sędziszów	12 867	3,9
	Słupia Jędrzejowska	4 488	1,4
	Sobków	8 416	2,6
Wodzisław	7 451	2,3	
4.	POWIAT KAZIMIERSKI	35 088	10,6
	Kazimierza Wielka	16 531	5,0
	Bejsce	4 239	1,3
	Czarnocin	4 025	1,2
	Opatowiec	3 500	1,1

	Skalbmierz	6 793	2,1
5.	POWIAT KIELECKI	201 643	61,1
	Bieliny	9 910	3,0
	Bodzentyn	11 660	3,5
	Chęciny	14 817	4,5
	Chmielnik	11 531	3,5
	Daleszyce	15 189	4,6
	Górno	13 292	4,0
	Łagów	6 772	2,0
	Łopuszno	9 007	2,7
	Maslów	9 848	3,0
	Miedziana Góra	10 342	3,1
	Mniów	9 287	2,8
	Morawica	14 149	4,3
	Nowa Słupia	9 644	2,9
	Piekoszów	15 738	4,8
	Pierzchnica	4 831	1,5
	Raków	5 647	1,7
	Sitkówka-Nowiny	7 119	2,2
	Strawczyn	10 063	3,0
	Zagnańsk	12 797	3,9
6.	POWIAT KONECKI	83 005	25,2
	Końskie	36 208	11,0
	Fałków	4 671	1,4
	Gowarczów	4 752	1,4
	Radoszyce	8 981	2,7
	Ruda Maleniecka	3 226	1,0
	Słupia Konecka	3 477	1,1
	Smyków	3 711	1,1
	Stąporków	17 979	5,4
7.	POWIAT OPATOWSKI	55 471	16,8
	Opatów	12 372	3,7
	Baćkowice	5 103	1,5
	Iwaniska	6 971	2,1
	Lipnik	5 627	1,7

	Ożarów	11 216	3,4
	Sadowie	4 207	1,3
	Tarłów	5 639	1,7
	Wojciechowice	4 336	1,3
	POWIAT OSTROWIECKI	114 670	34,7
8	Ostrowiec Świętokrzyski	72 455	22,0
	Baltów	3 901	1,2
	Bodzechów	13 606	4,1
	Ćmielów	7 736	2,3
	Kunów	9 936	3,0
	Waśniów	7 036	2,1
	POWIAT PIŃCZOWSKI	41 282	12,5
9.	Pińczów	21 712	6,6
	Działoszyce	5 439	1,6
	Kije	4 567	1,4
	Michałów	4 810	1,5
	Złota	4 754	1,4
	POWIAT SANDOMIERSKI	80 709	24,5
10.	Sandomierz	24 621	7,5
	Dwikozy	9 004	2,7
	Klimontów	8 542	2,6
	Koprzywnica	7 040	2,1
	Łoniów	7 482	2,3
	Obrazów	6 655	2,0
	Samborzec	8 849	2,7
	Wilczyce	3 860	1,2
	Zawichost	4 656	1,4
	POWIAT SKARŻYSKI	78 400	23,8
11.	Skarżysko-Kamienna	47b 893	14,5
	Bliżyn	8 500	2,6
	Łączna	5 282	1,6
	Skarżysko-Kościelne	6 147	1,9
	Suchedniów	10 578	3,2
	POWIAT STARACHOWICKI	93 280	28,3
12.	Starachowice	51 875	15,7
	Brody	10 964	3,3

	Mirzec	8 413	2,5
	Pawłów	15 072	4,6
	Wąchock	6 956	2,1
	POWIAT STASZOWSKI	73 277	22,2
13.	Staszów	26 131	7,9
	Bogoria	7 984	2,4
	Łubnice	4 377	1,3
	Oleśnica	3 909	1,2
	Osiek	7 908	2,4
	Połaniec	11 864	3,6
	Rytwiany	6 267	1,9
	Szydłów	4 837	1,5
	POWIAT WŁOSZCZOWSKI	46 668	14,1
14.	Włoszczowa	20 276	6,1
	Kluczewsko	5 218	1,6
	Krasocin	10 704	3,2
	Moskorzew	2 879	0,9
	Radków	2 579	0,8
	Secemin	5 012	1,5
Ogółem województwo		1 270 120	384,9

* Minimalna liczba etatów lekarskich wyliczona w oparciu o wskaźniki rozporządzenia
 Populacja wg stanu na dzień 31.12.2009 r.

3. Warunki zaspokojenia potrzeb w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej

3.1. Warunki zaspokojenia potrzeb w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla poszczególnych powiatów

Tabela 81. Liczba oraz udział % realizowanych porad w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w poszczególnych powiatach

MIASTO KIELCE				2661
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			16,1	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	289 363	14 127	51,5
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	267 580	13 063	41,3
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	117 213	9 314 ¹	30,6
1500 – 1658	Zabiegowe	345 305	16 858	36,2
1800 – 1840	Stomatologiczne	333 293	16 271	34,9

POWIAT BUSKI				2601
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			5,8	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	18 930	2 589	3,4
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	17 642	2 413	2,7
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	14 110	3 146	3,7
1500 –	Zabiegowe	40 842	5 585	4,3

1658				
1800 – 1840	Stomatologiczne	25 896	3 541	2,7

POWIAT JĘDRZEJOWSKI				2602
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			7,0	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	18 102	2 042	3,2
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	25 098	2 831	3,2
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	22 914	4 217 ¹	6,0
1500 – 1658	Zabiegowe	37 275	4 204	3,9
1800 – 1840	Stomatologiczne	43 615	4 919	4,6

POWIAT KAZIMIERSKI				2603
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			2,8	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	2 673	762	0,5
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	11 740	3 346	1,8
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	5 043	2 372 ¹	1,3
1500 – 1658	Zabiegowe	21 106	6 015	2,2
1800 – 1840	Stomatologiczne	20 135	5 738	2,1

POWIAT KIELECKI				2604
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			15,9	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	39 625	1 965	7,0
1200 – 1390	Innych specjalność zachowawczych	32 834	1 328	5,1
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	37 718	2 965 ¹	9,9
1500 – 1658	Zabiegowe	20 675	1 025	2,2
1800 – 1840	Stomatologiczne	70 389	3 491	7,4

POWIAT KONECKI				2605
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			6,5	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	19 000	2 289	3,4
1200 – 1390	Innych specjalność zachowawczych	38 270	4 611	5,9
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	15 939	3 148 ¹	4,2
1500 – 1658	Zabiegowe	47 950	5 777	5,0
1800 – 1840	Stomatologiczne	46 041	5 547	4,8

POWIAT OPATOWSKI				2606
------------------	--	--	--	------

% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa				4,4	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności		
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	7 684	1 385	1,4	
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	18 795	3 388	2,9	
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	10 819	3 184 ¹	2,8	
1500 – 1658	Zabiegowe	24 564	4 428	2,6	
1800 – 1840	Stomatologiczne	47 627	8 586	5,0	

POWIAT OSTROWIECKI				2607	
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa				9,0	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności		
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	51 929	4 529	9,2	
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	51 184	4 464	7,9	
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	29 629	4 187 ¹	7,7	
1500 – 1658	Zabiegowe	104 839	9 143	11,0	
1800 – 1840	Stomatologiczne	111 711	9 742	11,7	

POWIAT PIŃCZOWSKI				2608	
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa				3,3	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności		

1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	8 973	2 174	1,6
1200 – 1390	Innych specjalność zachowawczych	13 306	3 223	2,1
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	7 746	3 086 ¹	2,0
1500 – 1658	Zabiegowe	13 677	3 313	1,4
1800 – 1840	Stomatologiczne	20 315	4 921	2,1

POWIAT SANDOMIERSKI				2609
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			6,4	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	31 580	3 913	5,6
1200 – 1390	Innych specjalność zachowawczych	38 005	4 709	5,9
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	29 218	5 827 ¹	7,6
1500 – 1658	Zabiegowe	62 287	7 717	6,5
1800 – 1840	Stomatologiczne	52 186	6 466	5,5

POWIAT SKARŻYSKI				2610
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			6,2	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	24 355	3 107	4,3
1200 – 1390	Innych specjalność zachowawczych	41 956	5 352	6,5

1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	27 060	5 635 ¹	7,7
1500 – 1658	Zabiegowe	47 192	6 019	5,0
1800 – 1840	Stomatologiczne	38 701	4 936	4,1

POWIAT STARACHOWICKI				2611
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			7,3	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	33 860	3 630	6,0
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	42 589	4 566	6,6
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	26 020	4 514 ¹	6,8
1500 – 1658	Zabiegowe	100 660	10 791	10,6
1800 – 1840	Stomatologiczne	78 904	8 459	8,3

POWIAT STASZOWSKI				2612
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			5,8	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	13 566	1 851	2,4
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych	28 828	3 934	4,4
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	20 853	4 618 ¹	5,4

1500 – 1658	Zabiegowe	59 455	8 114	6,2
1800 – 1840	Stomatologiczne	41 159	5 617	4,3

POWIAT WŁOSZCZOWSKI				2613
% ludności powiatu w stosunku do ludności województwa			3,8	% realizowanych porad w stosunku do liczby porad w województwie
Kod resortowy	Nazwa poradni	Liczba porad w 2009r.	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności	
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych	2 461	527	0,4
1200 – 1390	Innych specjalność zachowawczych	20 182	4 325	3,1
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem	18 399	6 409 ¹	4,8
1500 – 1658	Zabiegowe	27 434	5 879	2,9
1800 – 1840	Stomatologiczne	24 989	5 355	2,6

¹Wskaźnik obliczony w stosunku do populacji kobiet bez względu na wiek oraz dzieci i młodzież płci męskiej w wieku 0-18 lat

Populacja wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.

Wskaźniki świadczeń zdrowotnych w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obliczone (na podstawie sprawozdań MZ-12 z Publicznych i Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz Gabinetów Prywatnych, które podpisały kontrakt z NFZ – dane otrzymane ze WCZP).

3.2. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa

Tabela 82. Realizacja porad w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa w 2009r.

Warunki zaspokojenia potrzeb w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej					
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Kod resortowy	Nazwa poradni*		Liczba poradni*	Liczba porad w 2009 r.*	Liczba świadczeń na 10 tys. ludności
	Razem lekarskie		816	2 546 051	20 046
1000 – 1180	Chorób wewnętrznych – razem		190	562 101	4 426
1010 – 1016	w tym	alergologiczna	32	96 192	757
1020		diabetologiczna	29	66 743	525
1130		nefrologiczna	11	15 846	125
1100 – 1104		kardiologiczna	44	135 160	1 064
1140		medycyny nuklearnej	1	4 769	38
1200 – 1390	Innych specjalności zachowawczych – razem		216	648 009	5 102
1200 – 1202	w tym	dermatologiczna	37	170 146	1 340
1220 – 1228		neurologiczna	64	188 461	1 484
1240 – 1244		onkologiczna	7	39 991	315
1300 – 1308		rehabilitacyjna	28	49 362	389
1340 – 1348		chorób zakaźnych	6	9 317	73
1401 – 1474	Opieki nad matką i dzieckiem - razem		150	382 681	4 896¹
1401 – 1409	w tym	pediatryczna	2	228	9 ²
1421		neonatologiczna	12	7 175	5 631 ³
1450 – 1458		ginekologiczno-położnicza	136	375 248	5 757 ⁴
1500 – 1658	Zabiegowe – razem		260	953 260	7 508
1500 – 1508	w tym	chirurgii ogólnej	39	215 092	1 693
1540		chirurgii onkologicznej	8	28 094	221
1580 – 1587		urazowo- ortopedyczna	43	204 490	1 610
1600 – 1604		okulistyczna	68	254 650	2 005
1610 – 1615		otolaryngologiczna	68	166 109	1 308
1640		urologiczna	24	66 601	524
1800 – 1840	Stomatologiczne – razem		310	954 961	7 519
1820	w tym	ortodontyczne	7	52 623	414
1830		protetyki stomatologicznej	8	46 599	367
1840		chirurgii stomatologicznej	12	127 813	1 006
PORADY LEKARSKIE			1126	3 501 012	27 564⁵

STOMATOLOGICZNE RAZEM			
------------------------------	--	--	--

*bez poradni specjalistycznych w jednostkach służb medycyny pracy

¹ Wskaźnik obliczony w stosunku do populacji kobiet bez względu na wiek oraz dzieci i młodzież płci męskiej w wieku 0-18 lat

² na 10 000 dzieci w wieku do lat 18

³ na 10 000 urodzeń żywych (dzieci do 1 roku życia)

⁴ na 10 000 kobiet bez względu na wiek

⁵ wskaźnik porad lekarskich i stomatologicznych razem na 10 000 ludności województwa ogółem

Populacja wg stanu na dzień 31grudnia 2009 r.

Wskaźniki świadczeń zdrowotnych w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obliczone (na podstawie sprawozdań MZ-12 z Publicznych i Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz Gabinetów Prywatnych, które podpisały kontrakt z NFZ – dane otrzymane ze ŚCMOZ).

Tabela 83. Informacja o liczbie oczekujących na udzielenie ambulatoryjnych świadczeń lecznictwa specjalistycznego (stan na 31.12. 2008r. i 2009r.)

Kod	Poradnia	Liczba świadczeń		rzeczywisty średni czas oczekiwania											
				Liczba oczekujących ogółem		liczba oczekujących (w miesiącach)									
		2008	2009			2008	2009	mniej niż 1		powyżej 1 do 2		powyżej 2 do 3		powyżej 3 do 6	
				2008	2009			2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
1008	chorób metabolicznych	1 908	4 286	13	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1009	chorób metabolicznych dla dzieci	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1010	alergologiczna	65 224	62 307	271	307	31	111	97	6	141	0	2	190	0	0
1011	alergologiczna dla dzieci	39 634	46 023	77	1 531	48	22	29	19	0	1 490	0	0	0	0
1020	diabetologiczna	58 984	63 054	24	54	20	28	4	0	0	24	0	2	0	0
1021	diabetologiczna dla dzieci	1 445	1 495	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1030	endokrynologiczna	88 171	91 352	415	419	38	50	129	140	13	148	235	81	0	0
1031	endokrynologiczna dla dzieci	7 459	7 004	4	28	4	0	0	3	0	0	0	0	0	25
1032	endokrynologiczno-ginekologiczna	3 237	3 394	1	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
1036	leczenia niepłodności	1 616	2 265	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1050	gastroenterologiczna	27 959	28 281	137	600	98	279	39	118	0	0	0	203	0	0
1051	gastroenterologiczna dla dzieci	3 234	3 249	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1052	gastrologiczna	6 172	2 333	40	14	0	0	28	14	12	0	0	0	0	0
1056	hepatologiczna	5 811	0	0	15	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0
1060	geriatryczna	850	948	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1070	hematologiczna	14 809	13 432	283	58	0	0	283	0	0	0	0	58	0	0
1100	kardiologiczna	129 311	137 323	806	731	314	313	35	61	53	0	354	182	50	175

1101	kardiologiczna dla dzieci	10 517	12 164	0	15	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0
1120	chorób naczyń	9 120	8 732	181	494	12	0	162	0	7	494	0	0	0	0
1130	nefrologiczna	10 030	10 396	18	77	3	3	15	17	0	57	0	0	0	0
1131	nefrologiczna dla dzieci	6 435	5 914	10	49	3	15	7	0	0	0	0	34	0	0
1200	dermatologiczna	169 865	171 160	227	265	151	169	76	36	0	60	0	0	0	0
1201	dermatologiczna dla dzieci	2 922	2 746	0	13	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0
1210	genetyczna	1 106	1 371	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1220	neurologiczna	171 707	178 894	866	1 050	673	349	193	675	0	13	0	13	0	0
1221	neurologiczna dla dzieci	19 107	20 805	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
1222	leczenia bólu	3 087	3 444	0	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
1226	padaczki	517	991	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1240	onkologiczna	17 558	7 145	6	40	6	40	0	0	0	0	0	0	0	0
1241	onkologiczna dla dzieci	4 249	4 559	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
1242	chemioterapii	15 387	15 480	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1244	Radioterapii*	0	10 551	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1270	gruźlicy i chorób płuc	65 512	60 887	45	145	45	0	0	145	0	0	0	0	0	0
1271	gruźlicy i chorób płuc dla dzieci	1 743	1 901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1272	pulmonologiczna	18 246	20 617	67	170	62	128	5	0	0	42	0	0	0	0
1273	pulmonologiczna dla dzieci	8 465	7 535	8	14	8	14	0	0	0	0	0	0	0	0
1280	reumatologiczna	109 888	107 823	119	1 597	85	102	28	1 196	0	299	6	0	0	0

1281	reumatologiczna dla dzieci	1 532	1 419	7	49	7	0	0	49	0	0	0	0	0	0
1300	rehabilitacyjna*	0	53 646	0	658	0	596	0	62	0	0	0	0	0	0
1310	pracownia fizjoterapii*	0	1 031 571	0	5 382	0	1 204	0	3 270	0	570	0	242	0	96
1311	pracownia fizjoterapii dla dzieci*	0	7 449	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1312	pracownia fizykoterapii*	0	228 462	0	583	0	409	0	12	0	162	0	0	0	0
1314	pracownia kinezyterapii*	0	7 248	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1330	pracownia balneoterapii*	0	3 396	0	96	0	0	0	0	0	0	0	96	0	0
1340	chorób zakaźnych	4 766	4 898	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1341	chorób zakaźnych dla dzieci	2 210	2 262	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1370	medycyny sportowej	5 139	5 669	0	60	0	47	0	13	0	0	0	0	0	0
1421	neonatologiczna	6 630	7 072	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1450	ginekologiczno-położnicza	365 029	390 351	341	534	332	534	9	0	0	0	0	0	0	0
1452	ginekologiczna	2 059	2 209	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1453	ginekologiczna dla dziewcząt	1 406	1 216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1454	patologii ciąży	682	324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1456	okresu przekwitania	1 640	1 359	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1458	profilaktyki chorób piersi	3 140	3 385	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1500	chirurgii ogólnej	180 743	179 973	51	250	1	201	50	0	0	0	0	46	0	0
1501	chirurgii ogólnej dla dzieci	19 699	22 163	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1506	proktologiczna	897	2 642	0	18	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0
1520	chirurgii klatki piersiowej	1 945	2 365	0	10	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0
1530	chirurgii naczyniowej	4 863	4 146	176	225	0	0	0	48	176	177	0	0	0	0
1540	chirurgii onkologicznej	29 407	28 783	93	45	93	0	0	45	0	0	0	0	0	0
1570	neurochirurgiczna	7 347	7 247	27	72	0	17	27	55	0	0	0	0	0	0
1580	chirurgii urazowo-ortopedycznej	165 187	174 005	301	833	177	408	124	213	0	0	0	212	0	0
1581	chirurgii urazowo-ortopedycznej dla dzieci	22 596	19 156	3	751	3	2	0	122	0	627	0	0	0	0
1583	wad postawy	2 288	0	6	85	6	0	0	85	0	0	0	0	0	0
1584	osteoporozy	1 725	1 977	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1587	preluksacyjna	6 185	6 838	62	76	0	76	0	0	0	0	62	0	0	0
1600	okulistyczna	236 743	231 985	1 496	1 961	263	314	653	1 380	419	216	84	51	77	0
1601	okulistyczna dla dzieci	17 932	18 090	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1602	leczenia jaskry	6 306	1 703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1604	leczenia zeza	2 856	2 634	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
1610	otolaryngologiczna	144 211	148 160	288	322	261	262	0	15	27	45	0	0	0	0
1611	otolaryngologiczna dla dzieci	5 587	5 738	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1612	audiologiczna	7 699	6 023	1	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
1614	foniatryczna	1 855	1 753	11	5	11	5	0	0	0	0	0	0	0	0
1615	foniatryczna dla dzieci	682	595	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1616	logopedyczna	36 702	40 852	31	55	20	35	11	20	0	0	0	0	0	0

1617	logopedyczna dla dzieci	503	857	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1630	chirurgii szczękowo-twarzowej	2 457	2 454	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1640	urologiczna	64 124	65 181	130	967	39	99	88	108	3	12	0	748	0	0
1641	urologiczna dla dzieci	1 620	2 029	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1700	zdrowia psychicznego*	0	151 612	0	312	0	37	0	275	0	0	0	0	0	0
1701	zdrowia dla dzieci i młodzieży*	0	6 278	0	42	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0
1705	zdrowia dla dzieci i młodzieży i ich rodzin*	0	245	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1707	dla osób z autyzmem dziecięcym*	0	7 903	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1740	leczenia uzależnień*	0	21 302	0	4	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0
1744	terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia*	0	409 250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1746	terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych*	0	363	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1790	psychologiczna*	0	2 568	0	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
1800	stomatologiczna*	0	1 801 087	0	1 493	0	1 373	0	70	0	50	0	0	0	0
1801	stomatologiczna dla dzieci*	0	71 257	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1810	chorób błon śluzowych przyzębia*	0	6 231	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1820	ortodontyczna*	0	47 223	0	2 659	0	0	0	169	0	0	0	0	0	2 490
1830	protetyki stomatologicznej*	0	12 456	0	366	0	39	0	0	0	231	0	96	0	0

1840	chirurgii stomatologicznej*	0	104 825	0	46	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE		2 467 727	6 491 746	6 657	25 676	2 844	7 439	2 092	8 513	851	4 717	743	2 254	127	2 786

Opracowano na podstawie danych przekazanych przez ŚOW NFZ (z raportów statystyczno-medycznych przesłanych przez świadczeniodawców za okres styczeń-grudzień 2008 r. i 2009 r.)
Tak znaczna różnica w liczbie udzielonych świadczeń oraz liczbie oczekujących wynika z uwzględnienia w 2009 r. poradni, które nie były wyszczególnione w 2008 r. – w powyższym zestawieniu oznaczone(*)

Wnioski

- W 2009 r. zmniejszyła się liczba udzielonych świadczeń z zakresu ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego. Zwiększyła się także liczba oczekujących na świadczenia.
- Liczba oczekujących na świadczenia zwiększyła się we wszystkich przedziałach czasowych:.
- Należy nadal podejmować działania w kierunku maksymalnego zmniejszenia liczby oczekujących na udzielenie ambulatoryjnych świadczeń leczenia specjalistycznego.

4. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej

4.1. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji powiatów

Tabela 84. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji powiatów ogółem (wg stanu na 31.12.2009 r.)

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				26
L p.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców województwa ^[1]	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	6,9	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	4,0	
3	Pediatryczny	4401	12,6	
3a	Patologii Noworodka	4405	0,9	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	9,2	

(1) populacja ogółem - liczba ludności stan w dniu 31.12.2009r.; pediatria - populacja dzieci w wieku 0-18r.ż. stan w dniu 31.12.2009r.; położnictwo i ginekologia - populacja płci żeńskiej bez względu na wiek - stan w dniu 31.12.2009r.

Tabela 85. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji poszczególnych powiatów (wg stanu na 31.12.2009 r.)

POWIAT BUSKI				2601
L p.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	10,9	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	7,7	
3	Pediatryczny	4401	12,9	dla powiatów: buski (13 363), pińczowski (7 533), kazimierski (6 226)
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	11,2	

POWIAT JĘDRZEJOWSKI				2602
L p.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	6,1	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	3,4	

3	Pediatriczny	4401	17,5	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	6,7	

POWIAT KAZIMIERSKI				2603
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	16,2	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	3,4	w szp. pow. Pińczów
3	Pediatriczny	4401	12,9	w szp. pow. Busko
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	7,7	w szp. pow. Pińczów

POWIAT KIELECKI oraz MIASTO KIELCE				2604, 2661
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	1,8	w NZOZ SzK Kielce oraz szp. pow. Chmielnik
2	Chirurgiczny ogólny	4500	1,7	w NZOZ SzK Kielce oraz szp. pow. Chmielnik
3	Pediatriczny	4401	0,0	
3a	Patologii Noworodka	4405	2,8	w ŚCMiN Kielce
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	7,9	w NZOZ SzK Kielce oraz ŚCMiN Kielce

POWIAT KONECKI				2605
Lp.	oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	6,9	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	5,1	
3	Pediatriczny	4401	13,0	

4	Ginekologiczno-położniczy	4450	7,6	
---	---------------------------	------	-----	--

POWIAT OPATOWSKI				2606
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	6,5	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	5,9	
3	Pediatryczny	4401	23,7	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	11,7	

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE		POWIAT OSTROWIECKI		2607
Lp.	oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	7,0	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	4,0	
3	Pediatryczny	4401	21,1	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	9,7	

POWIAT PIŃCZOWSKI				2608
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	14,3	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	3,4	dla powiatów: pińczowski (41 282), kazimierski (35 088)
3	Pediatryczny	4401	12,9	w szp. pow. Busko
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	7,7	dla powiatów: pińczowski (20 908), kazimierski (17 840)

POWIAT SANDOMIERSKI				2609
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		

1	Chorób wewnętrznych	4000	5,0	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	5,6	
3	Pediatryczny	4401	19,4	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	11,3	

POWIAT SKARŻYSKI				2610
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	10,6	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	5,7	
3	Pediatryczny	4401	27,0	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	14,5	

POWIAT STARACHOWICKI				2611
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	11,4	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	4,0	
3	Pediatryczny	4401	19,4	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	9,1	

POWIAT STASZOWSKI				2612
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	7,6	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	5,2	
3	Pediatryczny	4401	17,4	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	7,0	

POWIAT WŁOSZCZOWSKI				2613
Lp.	Oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1] powiatu	Uwagi
	Nazwa	kod resortowy		
1	Chorób wewnętrznych	4000	21,2	
2	Chirurgiczny ogólny	4500	9,6	
3	Pediatryczny	4401	22,5	
4	Ginekologiczno-położniczy	4450	15,3	

(1) populacja ogółem - liczba ludności stan w dniu 31.12.2009r.; pediatria - populacja dzieci w wieku 0-18r.ż. stan w dniu 31.12.2009r.; położnictwo i ginekologia - populacja płci żeńskiej bez względu na wiek - stan w dniu 31.12.2009r.

4.2. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa świętokrzyskiego

Tabela 86. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa świętokrzyskiego

Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji Województwa Świętokrzyskiego (wg stanu na 31.12.2009r.)				
Lp.	oddział szpitalny		Liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców ^[1]	
	nazwa	kod resortowy		
1	2		3	4
1	Dzienny Psychiatryczny	2700	0,35	WSZON Kielce, Sandomierz
2	Szpitalny Oddział Ratunkowy	3300	0,16	szp.: Jędrzejów, Końskie, Sandomierz, Staszów, Włoszczowa
3	Chorób Wewnętrznych	4000	1,08	WSzZ Kielce, WSzS Czerwona G.
4	Endokrynologiczny	4030	0,16	ŚCO Kielce
5	Onkohematologii	4070	0,22	ŚCO Kielce
6	Hematologiczno Onkologiczny	4071	1,10	WSSzDz Kielce
7	Kardiologiczny	4100	2,54	WSzZ Kielce, WSzS Czerwona G., szp.: Końskie, Ostrowiec Św., Skarżysko Kamienna, Starachowice, Sandomierz, P-A KSKK-A Starachowice
8	Intensywnej Terapii Kardiologicznej	4106	0,14	WSzZ Kielce, szp. Sandomierz
9	Nefrologiczny	4130	0,33	WSzZ Kielce, ŚCO Kielce, szp.: Końskie, Sandomierz
10	Nefrologiczny Dziecięcy	4131	0,68	Sandomierz
11	Stacja Dializ	4132	0,78	WSzZ Kielce, ŚCO Kielce, szp.: Busko -Zdrój, Końskie, Ostrowiec Św., Starachowice, MCD Sandomierz, NZOZ Stacja Dializ "GAMBRO" Kielce, NZOZ Stacja Dializ Jędrzejów
12	Medycyny Nuklearnej	4140	0,04	ŚCO Kielce
13	Terapii Paliatywnej	4180	0,24	ŚCO Kielce, szp. Starachowice
14	Dermatologiczny	4200	0,39	WSzZ Kielce, szp.: Końskie, Ostrowiec Św.

15	Neurologiczny	4220	2,30	WSZON Kielce, ŚCP Morawica, szp.: Końskie, Ostrowiec Św., Sandomierz, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, Staszów
16	Udarowy	4222	0,18	szp. Sandomierz
17	Onkologii Ogólnej	4240	0,17	ŚCO Kielce
18	Chemioterapii	4242	0,43	ŚCO Kielce
19	Ośrodek Chemioterapii Dziennej	4242	0,19	ŚCO Kielce
20	Brachyterapii	4244	0,08	ŚCO Kielce
21	Radioterapii	4244	0,40	ŚCO Kielce
22	Ginekologii Onkologicznej	4246	0,31	ŚCO Kielce
23	Anestezjologii i Intensywnej Terapii	4260	0,60	WSzZ Kielce, WSzS Czerwona G., ŚCO Kielce, szp.: Opatów, Sandomierz, Staszów, NZOZ SzK Kielce, Starachowice, Busko Zdrój, NZOZ Jędrzejów, Końskie, Pińczów, Skarżysko Kamienna, Włoszczowa
24	OITCH i Anestezjologii	4261	0,21	WSSzDz Kielce
25	Intensywnej Terapii	4262	0,03	Ostrowiec Św.
26	Gruźlicy i Chorób Płuc	4270	0,88	WSzS Czerwona G., Busko Zdrój
27	Pulmonologiczno- Alergologiczny	4272	1,32	WSzS Czerwona G., Ostrowiec Św.
28	Reumatologiczny	4280	0,72	szp.: Włoszczowa, Końskie, Sandomierz
29	Rehabilitacyjny	4300	2,01	WSzZ Kielce, SSzOR "Górka" Busko - Zdrój, szp.: Końskie, Ostrowiec Św., Skarżysko Kamienna, Sandomierz, Starachowice
30	Rehabilitacyjny Dzienny	4300	1,50	WSzZ Kielce, ŚCO Kielce, szp.: Końskie, Ostrowiec Św., Skarżysko Kamienna, Staszów
31	Rehabilitacyjny Dziecięcy	4301	2,80	szp. Końskie, SSzOR "Górka" Busko - Zdrój
32	Rehabilitacyjny	4302	0,28	Włoszczowa
33	Rehabilitacyjny	4303	3,10	ŚCR Czarniecka Góra
34	Rehabilitacyjny Dzienny	4303	4,25	ŚCR Czarniecka Góra
35	Rehabilitacji Neurologicznej	4306	0,08	Skarżysko Kamienna
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	
36	Zakaźny	4340	0,13	Skarżysko Kamienna
37	Obserwacyjno Zakaźny	4348	1,12	WSzZ Kielce, szp.: Busko Zdrój, Starachowice
38	Pediatryczny	4401	6,08	WSSzDz Kielce
39	Położniczo - Ginekologiczny	4450	0,94	WSzZ Kielce
40	Chirurgiczny	4500	0,94	WSzZ Kielce, WSzS Czerwona G.
41	Chirurgiczny	4501	2,80	WSSzDz Kielce
42	Chirurgii Przewodu Pokarmowego	4504	0,16	szp. Starachowice
43	Torako-chirurgiczny	4520	0,32	WSzS Czerwona G.
44	Chirurgii Naczyń i Angiologii	4530	0,30	szp. Końskie
45	Chirurgii Onkologicznej	4540	0,27	ŚCO Kielce
46	Kardiochirurgia	4560	0,06	WSzZ Kielce
47	Neurochirurgiczny	4570	0,28	WSzZ Kielce
48	Urazowo - Ortopedyczny	4580	2,65	WSzZ Kielce, SSzOR "Górka" Busko - Zdrój, szp.: Włoszczowa, Busko Zdrój, Końskie, Ostrowiec

				Św., Sandomierz, Skarżysko Kamienna, Starachowice, Staszów
49	Urazowo - Ortopedyczny Dziecięcy	4581	2,08	WSSzDz Kielce, SSzOR "Górka" Busko - Zdrój
50	Okulistyczny	4600	0,76	WSzZ Kielce, szp.: Końskie, Ostrowiec Św., Starachowice
51	Laryngologiczny	4610	0,93	WSzZ Kielce, szp.: Końskie, Ostrowiec Św., Sandomierz, Skarżysko Kamienna, Staszów
52	Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi	4610	0,20	ŚCO Kielce
53	Urologiczny	4640	1,35	WSzS Czerwona G., ŚCO Kielce, szp.: Busko Zdrój, Końskie, Ostrowiec Św., Sandomierz, Staszów
54	Psychiatryczny	4700	4,72	WSZON Kielce, ŚCP Morawica, Sandomierz
55	Psychiatrii Dziecięcej	4701	0,76	WSZON Kielce
56	Nerwic	4704	0,12	ŚCP Morawica
57	Psychosomatyczny	4710	0,28	ŚCP Morawica
58	Detoksykacji	4742	0,23	ŚCP Morawica
59	Odwykowy	4744	1,39	ŚCP Morawica
60	Ośrodek terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży	4747	0,17	NZOZ OR-R dla DziM Luta
61	Ośrodek Rehabilitacji dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	4750	0,30	OLUodŚP "San Damiano" Chęciny, NZOZ "Nadzieja Rodzinie" OROUodSP Mniów
62	Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy	5160	0,26	NZOZ Centrum Opiekuńczo-Pielęgnacyjne dla Dorosłych Skarżysko Kościelne, NZOZ Rodzina COP Ubyszów Bliżyn
63	Zakład Opiekuńczo - Lecznicy	5170	3,78	szp.: Kazimierza Wielka, Końskie, Chmielnik, Pińczów, Skarżysko Kamienna, Ostrowiec Św., Staszowskie Centrum Medyczne NZOZ Koniełoty, ZOL dla Przewlekłe Chorych Kielce, Dom dla Niepełnosprawnych Piekoszów, NZOZ "Margo" Bilcza - Morawica, ZOL Zgromadzenia SS Miłosierdzia Kurozweki, NZOZ "Medyk" Koprzywnica
64	Zakład Paliatywno - Hospicyjny	5180	0,12	Sandomierz

(1) populacja ogółem - liczba ludności stan w dniu 31.12.2009r. - 1 270 120; pediatria - populacja dzieci w wieku 0-17r.ż. (wiek przedprodukcyjny) stan w dniu 31.12.2009r. - 235 371; położnictwo i ginekologia - populacja płci żeńskiej bez względu na wiek - stan w dniu 31.12.2009r. - 651 790

Dane zawarte w tab. 84-86 opracowała M. Szczudłowska

Tabela 87. Informacja o liczbie oczekujących na przyjęcie do szpitala (stan na 31.12. 2008r. i 2009r.)

Kod	Oddział/dział/ośrodek	Liczba hospitalizowanych		Rzeczywisty średni czas oczekiwania											
				Liczba oczekujących ogółem		Liczba oczekujących (w miesiącach)									
		2008	2009	2008	2009	mniej niż 1		powyżej 1 do 2		powyżej 2 do 3		powyżej 3 do 6		powyżej 6	
				2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
400 0	chorób wewnętrznych	34 688	41 113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
401 0	alergologiczny*	0	438	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
403 0	endokrynologiczny	1 897	2 212	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
403 1	endokrynologiczny dla dzieci	63	1 238	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
405 0	gastroenterologiczny*	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
407 0	hematologiczny	347	534	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
407 1	hematologiczny dla dzieci	410	681	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
410 0	kardiologiczny	14 707	17 936	42	30	42	30	0	0	0	0	0	0	0	0
413 0	nefrologiczny	1 176	2 032	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
413 1	nefrologiczny dla dzieci	861	944	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
413 2	stacja dializ*	0	76 683	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

414 0	medycyny nuklearnej	80	112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
418 0	medycyny paliatywnej*	0	409	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
420 0	dermatologiczny	1 582	1 868	0	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
422 0	neurologiczny	10 698	12 186	4	6	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0
422 1	neurologiczny dla dzieci	81	505	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
424 0	onkologiczny	2 902	3 193	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
424 4	radioterapii	1 506	2 442	51	148	51	148	0	0	0	0	0	0	0	0
424 6	ginekologii onkologicznej	575	1 340	74	93	30	18	44	75	0	0	0	0	0	0
426 0	anestezjologii i intensywnej terapii	1 292	1 608	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
426 1	anestezjologii i intensywnej terapii dla dzieci	112	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
427 2	pulmonologii	5 061	7 677	9	12	9	12	0	0	0	0	0	0	0	0
428 0	reumatologiczny	2 220	2 295	647	629	18	5	0	0	0	0	0	0	629	624
430 0	rehabilitacyjny*	0	6 115	0	2 606	0	166	0	140	0	102	0	224	0	1 974

430 1	rehabilitacyjny dla dzieci*	0	1 619	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
430 2	rehabilitacji narządu ruchu*	0	742	0	575	0	0	0	0	0	0	0	0	0	575
430 6	rehabilitacji neurologicznej*	0	86	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
430 8	rehabilitacji kardiologicznej*	0	637	0	23	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0
434 0	chorób zakaźnych	4 332	5 717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
434 1	chorób zakaźnych dla dzieci*	0	1 359	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
440 1	pediatryczny	17 632	17 144	0	9	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0
442 1	neonatologiczny	11 553	12 144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
445 0	ginekologiczno-położniczy	25 611	36 403	34	88	34	65	0	23	0	0	0	0	0	0
450 0	chirurgiczny ogólny	32 021	37 496	281	305	130	220	131	85	20	0	0	0	0	0
450 1	chirurgiczny dla dzieci	2 752	3 001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
452 0	chirurgii klatki piersiowej	1 327	1 814	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
453 0	chirurgii naczyniowej	1 627	1 971	5	4	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0

454 0	chirurgii onkologicznej	2 374	3 299	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
455 0	chirurgii plastycznej*	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
456 0	kardiochirurgiczny	287	412	0	19	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0
457 0	neurochirurgiczny	1 037	1 081	31	237	0	12	0	0	0	0	31	225	0	0
458 0	chirurgii urazowo- ortopedycznej	11 218	13 177	412	399	46	1	28	97	0	0	0	0	338	301
458 1	chirurgii urazowo-ortopedycznej dla dzieci	1 084	1 245	65	78	0	0	0	0	0	0	65	78	0	0
460 0	okulistyczny	5 685	7 034	312	1	7	1	0	0	39	0	0	0	266	0
461 0	otolaryngologiczny	7 977	9 231	162	316	0	1	0	0	162	0	0	315	0	0
464 0	urologiczny	9 850	15 281	0	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0
464 1	urologiczny dla dzieci	5	328	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
470 0	psychiatryczny (ogólny)*	0	5 557	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
470 1	psychiatryczny dla dzieci*	0	195	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
470 4	leczenia zaburzeń nerwicowych*	0	134	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

471 0	psychiatryczny dla chorych somatycznie*	0	299	0	25	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0
474 2	leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)*	0	1 063	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
474 4	terapii uzależnienia od alkoholu*	0	1 572	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
475 0	rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych*	0	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE RAZEM		216 630	364 162	2 129	5 629	376	724	203	443	221	121	96	867	1 233	3 474

Opracowano na podstawie danych przekazanych przez SOW NFZ za 2008 r. i 2009 r.

*oddziały/działy/ośrodki, które nie były wyszczególnione w 2008 r.

Wnioski

- W 2009 r. pomimo zwiększonej liczby hospitalizowanych zwiększyła się liczba oczekujących na przyjęcie do szpitala.
- Należy nadal podejmować działania w kierunku maksymalnego zmniejszenia liczby oczekujących na przyjęcie do szpitala.

4.3. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego dla populacji województwa świętokrzyskiego

Tabela 88. Informacje o liczbie oczekujących na udzielane świadczenia lecznictwa uzdrowiskowego (stan na 31.12. 2008r. i 2009r.)

Tryb leczenia	Profil leczenia	Liczba leczonych		Rzeczywisty średni czas oczekiwania (w miesiącach)									
				Liczba oczekujących ogółem		Mniej niż 6		Powyżej 6 do 12		Powyżej 12 do 18		Powyżej 18 do 24	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Stacjonarne	układu krążenia	309	812	196	29	122	19	48	9	21	1	5	0
	układu ruchu	706	2 008	418	345	173	286	188	55	47	2	10	2

leczenie w szpitalu uzdrowiskowym	układu trawiennego	136	119	33	37	19	35	13	1	0	1	1	0
	układu oddechowego	571	489	108	190	57	169	39	17	11	4	1	0
	diabetologia	86	97	22	38	14	34	7	4	1	0	0	0
	urologia	57	54	10	15	6	15	4	0	0	0	0	0
	dermatologia	28	30	20	27	12	12	7	13	1	1	0	1
	ginekologia	96	99	20	44	14	41	4	3	2	0	0	0
	mastektomia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	endokrynologia	36	40	8	17	3	15	3	2	2	0	0	0
	otyłość	30	29	2	7	1	7	1	0	0	0	0	0
	okulistyka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	pozostałe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM:	2 055	3 777	837	749	421	633	314	104	85	9	17	3	
Stacjonarne leczenie w sanatorium uzdrowiskowym	układu krążenia	996	1 103	1 919	2 395	431	621	803	899	638	644	47	230
	układu ruchu	6 472	7 129	12 411	14 222	2 748	3 446	4 961	4 957	4 091	4 243	611	1 573
	układu trawiennego	168	103	186	241	53	53	79	92	51	78	3	18
	układu oddechowego	964	1 084	1 462	1 534	398	375	663	534	356	445	45	184
	diabetologia	196	108	299	384	87	68	137	146	68	137	7	33
	urologia	39	37	81	88	21	19	36	34	22	27	2	8
	dermatologia	32	15	49	63	13	14	25	20	9	18	2	11
	ginekologia	9	40	18	21	1	5	11	6	6	5	0	5
	mastektomia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	endokrynologia	105	58	165	248	32	66	85	93	43	63	5	26
	otyłość	4	9	12	12	2	4	7	2	3	3	0	3
	okulistyka	2	0	5	2	3	0	2	0	0	2	0	0
	pozostałe	0	0	2	3	0	1	2	0	0	0	0	2
RAZEM:	8 987	9 686	16 609	19 213	3 789	4 672	6 811	6 783	5 287	5 665	722	2 093	

sporządził: ŚOW NFZ

Wniosek: Pomimo zwiększonej liczby leczonych w 2009 r., zwiększyła się znacznie liczba oczekujących na leczenie uzdrowiskowe.

5. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie programów profilaktycznych dla populacji województwa świętokrzyskiego

Warunki realizacji programów profilaktycznych dla populacji województwa, zostały opracowane po analizie problemów zdrowotnych jak i społecznych. Kierując się wskaźnikami zachorowalności, chorobowości oraz wskaźnikiem najczęstszych przyczyn zgonów, zaproponowano poniższe kierunki działań.

Tabela 89. Warunki realizacji programów profilaktycznych

Lp.	Nazwa programu	Adresaci programu	Opis zakładanych celów	Przewidywana liczba mieszkańców województwa objęta programem
1.	Program profilaktyki chorób układu krążenia dla województwa świętokrzyskiego	Osoby z grupy ryzyka chorób układu krążenia, mężczyźni i kobiety w wieku od 25 roku życia, pacjenci przychodni i ośrodków zdrowia , oraz oddziałów szpitalnych.	Profilaktyka pierwotna i wtórna chorób układu krążenia obejmująca prozdrowotny styl życia i redukcję modyfikowalnych czynników ryzyka takich jak : <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hiperlipidemia ➤ Nadciśnienie tętnicze ➤ Cukrzyca ➤ Otyłość 	Ok.30 % dorosłej populacji województwa - ok. 250 tys. mieszkańców województwa
2.	Program badań przesiewowych w kierunku raka piersi	Kobiety od 16 roku życia pacjentki poradni ginekologicznych , przychodni i ośrodków zdrowia	Usprawnienie wczesnej diagnostyki i zwiększenie efektywności leczenia nowotworów złośliwych sutka	100 tys. kobiet z terenu województwa
3.	Program badań przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy	Kobiety od 16 roku życia pacjentki poradni ginekologicznych , przychodni i ośrodków zdrowia	Usprawnienie wczesnej diagnostyki i zwiększenie efektywności leczenia nowotworów złośliwych szyjki macicy	100 tys. kobiet z terenu województwa

		w województwie		
4.	Program badań przesiewowych w kierunku osteoporozy	Populacja kobiet w przedziale wiekowym 50 – 59 lat zamieszkujące na terenie województwa	Zmniejszenie występowania złamań osteoporotycznych – złamań szyjki kości udowej	90 tys. kobiet z terenu województwa
4.	Program antynikotynowy w szkołach i zakładach pracy	Dzieci i młodzież szkolna , szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz pracownicy zakładów pracy	Zmniejszenie rozpowszechniania palenia tytoniu, ograniczenie ekspozycji populacji na dym tytoniowy (palenie bierne i czynne)	300 tysięcy dzieci i młodzieży szkolnej oraz pracowników zakładów pracy
5.	Program zapobiegania próchnicy zębów dla dzieci szkolnych z grup wysokiego ryzyka	Uczniowie szkół podstawowych	Intensyfikacja profilaktyki próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci szkolnych	30 tys. dzieci szkół podstawowych
6.	Program badań przesiewowych w kierunku raka prostaty	Populacja mężczyzn województwa świętokrzyskiego od 45 r.ż., pacjenci przychodni i ośrodków zdrowia oraz szpitali	Usprawnienie wczesnej diagnostyki i zwiększenie efektywności leczenia nowotworów prostaty	5 tysięcy mężczyzn z terenu województwa świętokrzyskiego
7.	Program ochrony narządu głosu	Nauczyciele szkół podstawowych , gimnazjów, szkół średnich oraz nauczyciele akademicy	Ochrona narządu głosu wśród populacji pracujących narażonych na nadmierny wysiłek głosowy. Spadek liczby orzekanych chorób zawodowych z powodu uszkodzeń narządu głosu	23 tysiące nauczycieli województwa świętokrzyskiego
8.	Program wczesnego wykrywania wad postawy dzieci	Uczniowie szkół podstawowych oraz	Wczesne rozpoznawanie i rehabilitacja dzieci i młodzieży u której	50 tys. dzieci i młodzieży szkolnej

	i młodzieży w wieku szkolnym	gimnazjów	stwierdzono wady postawy	
9.	Program zapobiegania narkomanii	Dzieci i młodzież szkolna , szkół podstawowych , gimnazjów oraz szkół średnich	Ograniczenie używania substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód zdrowotnych w miejscu pobierania nauki	250 tysięcy dzieci i młodzieży szkolnej
10.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Dzieci i młodzież szkolna , świadczeniobiorcy instytucji pomocy społecznej pacjenci placówek ochrony zdrowia, pracownicy wytypowanych zakładów pracy	Ograniczenie używania alkoholu i związanych z tym szkód zdrowotnych i społecznych.	350 tys. mieszkańców województwa

Realizacja poszczególnych programów zakłada objęcie ich zasięgiem jak największej liczby mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Szczególną uwagę zwraca się na dzieci i młodzież szkolną, gdyż ta grupa jest szczególnie narażona na zagrożenia istniejące w środowisku społecznym i zdrowotnym.

Biorąc pod uwagę występowanie czynników szkodliwych w miejscu pracy, wydzielono grupy zawodowe, które szczególnie są narażone na występowanie chorób zawodowych (nauczyciele, pracownicy zakładów przemysłowych).

Podsumowanie

Na podstawie analizy czynników determinujących zdrowie, jakimi są uwarunkowania demograficzne, czynniki ryzyka zdrowotnego i problemy zdrowotne oraz określonych zasobów systemu ochrony zdrowia, a także warunków zaspokojenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa świętokrzyskiego sformułowano następujące konkluzje:

Urodzenia

1. Zaobserwowano wzrost liczby urodzeń żywych w miastach przy zmniejszającej się liczbie urodzeń na obszarach wiejskich.

Zgony

1. W 2009 r. odnotowano niewielki spadek liczby zgonów ogółem.
2. Nadal występuje nadumieralność mężczyzn.
3. Również utrzymuje się tendencja wyższej umieralności wśród mieszkańców wsi, niż mieszkańców miast.
4. W 2009 r. zmniejszyła się liczba zgonów niemowląt.

Przyczyny zgonów

1. Nadal głównymi przyczynami zgonów wśród mieszkańców województwa są:
  - choroby układu krążenia
  - nowotwory
  - zewnętrzne przyczyny zgonów
  - choroby układu oddechowego
  - choroby układu trawiennego

Struktura hospitalizacji

1. Zmniejszyła się liczba ogólnych hospitalizacji.
2. Nadal najczęstszymi przyczynami hospitalizacji ogólnych były: choroby układu krążenia, porody, choroby układu moczowo-płciowego i układu oddechowego oraz choroby nowotworowe.
3. Wzrosła liczba hospitalizacji psychiatrycznych.
4. Podstawową przyczyną hospitalizacji pacjentów w szpitalach o profilu psychiatrycznym w roku 2009 nadal były zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu oraz schizofrenia.

Choroby zakaźne

1. Nadal obserwowano niekorzystną sytuację epidemiologiczną gruźlicy.
2. Współczynnik zapadalności wirusowego zapalenia wątroby typu C, utrzymywał się na dużo wyższym poziomie niż średnia dla Polski.

Zapobieganie chorobom

1. Wykonawstwo szczepień ochronnych w naszym województwie nadal utrzymywało się na poziomie wyższym niż średnia Polski.
2. Realizacja programów zdrowotnych nadal obejmowała znaczną liczbę populacji.
3. Systematycznie wzrasta zapotrzebowanie ludności na realizację programów zdrowotnych.

Czynniki ryzyka

1. Zmniejsza się liczba palaczy wśród mężczyzn. Zmniejsza się również rozpowszechnienie palenia wśród młodzieży. Niepokojące jest utrzymywanie się odsetka palących dorosłych kobiet na stałym poziomie.
2. Zmieniła się struktura spożycia napojów alkoholowych, wzrósł udział napojów o niższej zawartości alkoholu.
3. Wyniki badań wskazują, że aktywność fizyczna Polaków jest zbyt niska. Obserwuje się również spadek aktywności dzieci i młodzieży w starszych grupach wiekowych.
4. Problem występowania otyłości i nadwagi dotyczy głównie mężczyzn. Odnotowano wzrost odsetka osób z nadwagą w młodszych grupach wiekowych.
5. Spożycie owoców i warzyw utrzymuje się na niskim poziomie, a wśród młodzieży odnotowano spadek spożycia owoców w ostatnich latach.
6. Zwiększyła się liczba leczonych w poradniach odwykowych z powodu używania alkoholu oraz zaburzeń spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych.
7. Zmniejszyła się liczba leczonych ogółem w oddziałach odwykowych.

Czynniki demograficzne

1. Od szeregu lat liczba ludności województwa świętokrzyskiego stale się zmniejsza.
2. Spadek dotyczy zarówno mężczyzn jak i kobiet, a także mieszkańców miast i obszarów wiejskich.
3. Przy zmniejszającej się liczbie ludności ogółem, wzrasta liczba ludności powyżej 65 roku życia, szczególnie w miastach, co powoduje utrzymywanie się wysokiego tempa starzenia się ludności województwa świętokrzyskiego.

4. Utrzymywać się będzie wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym co spowoduje obciążenie liczby ludności w wieku produkcyjnym.
5. Prognozy ludności do roku 2035 przewidują sukcesywne zmniejszanie się liczby ludności.
6. Tempo ujemnego przyrostu naturalnego od 2007 r. wykazuje tendencje spadkowe, ale nadal jest wysokie.

Bezrobocie

1. Terytorialne zróżnicowanie natężenia bezrobocia.
2. Zróżnicowanie udziału bezrobotnych z prawem do zasiłku w powiatach.
3. Utrzymujące się wyższe bezrobocie na wsi niż w mieście.
4. Trudna sytuacja kobiet na rynku pracy.
5. Utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia
6. Wysoki udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.
7. Udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Środowisko fizyczne

1. Od początku lat 90-tych obserwuje się zmniejszanie poziomu stężeń zanieczyszczeń powietrza.
2. Systematycznie rozbudowywana sieć wodociągowa zwiększa dostępność ludności do wody spełniającej wymagania sanitarne.

Zasoby systemu ochrony zdrowia

1. Na terenie województwa funkcjonują szpitale ogólne, psychiatryczne, zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej udzielające różnorodnych świadczeń zdrowotnych.
2. Zwiększa się liczba zatrudnionych lekarzy, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

Oczekujący na świadczenia zdrowotne

1. Pomimo zwiększenia liczby świadczeń zdrowotnych w 2009 r. zwiększyła się liczba oczekujących na:
  - świadczenia z zakresu ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego
  - przyjęcie do szpitala
  - leczenie uzdrowiskowe.

W związku z powyższym należy podejmować działania warunkujące poprawę stanu zdrowia społeczeństwa województwa świętokrzyskiego.

Choroby układu krążenia

Głównym zagrożeniem życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego jak również problemem zdrowotnym są nadal, podobnie jak w Polsce, choroby układu krążenia. Wskaźnik dla województwa wynosi 48,1% zgonów. Wobec powyższego należy wdrożyć działania mające na celu odwrócenie wzrostowej tendencji zachorowań na tę grupę chorób takie jak:

- zintensyfikowanie działań prozdrowotnych, realizacja programów profilaktycznych obejmujących jak największą liczbę mieszkańców województwa
- zintensyfikowanie działań z zakresu promocji zdrowia na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej
- utworzenie Świętokrzyskiego Centrum Promocji Zdrowia jako jednostki opracowującej programy zdrowotne oraz monitorującej efekty działań prozdrowotnych
- wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej poprzez poprawę dostępności do lekarza pierwszego kontaktu oraz podstawowych badań laboratoryjnych
- zwiększenie sprawności i skuteczności pomocy doraźnej w nagłym zagrożeniu życia.

Nowotwory

Nowotwory są kolejną przyczyną zgonów województwie świętokrzyskim (wskaźnik wynosi 23,8% zgonów) a jednocześnie tendencja wzrostowa w zachorowaniach na tę grupę chorób wskazuje na konieczność podejmowania działań zapobiegawczych w tym kierunku :

- objęcie badaniami skryningowymi w kierunku chorób nowotworowych piersi, szyjki macicy jak największą liczbę kobiet w województwie
- monitorowanie wyników w/w badań i tworzenie grup ryzyka w zakresie zachorowalności na choroby nowotworowe
- wprowadzenie zasady edukacji zdrowotnej kobiet w zakresie czynników zagrożenia chorobami nowotworowymi, podczas każdej wizyty w placówce ochrony zdrowia
- prowadzenie badań ginekologicznych kobiet zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi profilaktycznych badań lekarskich, których celem jest wczesne rozpoznanie chorób nowotworowych
- monitorowanie wyników badań rtg płuc pacjentów z terenu województwa
- określanie grup ryzyka w zakresie zachorowań na nowotwory płuc.

Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu

Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu stanowią kolejny problem zdrowotny mieszkańców województwa świętokrzyskiego (wskaźnik wynosi 6,3%). Należy podejmować następujące działania:

- dalsze zwiększanie sprawności i skuteczności pomocy doraźnej w nagłym zagrożeniu życia
- uruchomienie sieci poradni psychologiczno – psychiatrycznych
- zwiększenie dostępności do tego typu świadczeń.

Choroba alkoholowa

Choroba alkoholowa – stanowi problem zarówno zdrowotny jak i społeczny. Niepokojącym jest fakt sięgania po alkohol w coraz to młodszej grupie wiekowej. W związku z powyższym należy podjąć działania celem odwrócenia tendencji wzrostowej w zakresie ilości spożywanych napoi alkoholowych:

- ścisła współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Edukacji i Profilaktyki w Kielcach,
- realizacja programów profilaktycznych obejmujących jak największą liczbę mieszkańców województwa we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi,
- podjęcie działań na rzecz rozwoju i modernizacji usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
- modernizacja i rozwój sieci placówek ambulatoryjnego leczenia odwykowego,
- wdrażanie metod wczesnej diagnozy i krótkich interwencji wobec nadużywających alkoholu,
- organizowanie kampanii edukacyjnych z udziałem środków społecznej komunikacji.

Narkomania

Narkomania nadal stanowi ogromny problem społeczny. Liczba mieszkańców województwa uzależnionych od substancji psychoaktywnych jest trudna do oszacowania. W 2008 r. współczynnik leczonych w poradniach odwykowych na zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych wg rozpoznania zasadniczego dla województwa wynosił 37,9 na 100 tys. ludności. W związku z powyższym nadal konieczne jest podejmowanie działań w celu ograniczania tego problemu:

- realizowanie corocznych harmonogramów zadań Województwa Świętokrzyskiego w ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV,

- opracowywanie i wdrażanie minimalnego planu zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej uwzględniającego leczenie i rehabilitację uzależnienia od narkotyków oraz jego aktualizacja na poziomie powiatów,
- uruchomienie oddziału detoksykacyjnego na terenie województwa
- rozwój placówek rehabilitacji stacjonarnej i ambulatoryjnej.

Lecznictwo uzdrowiskowe

Wzrost zapotrzebowania mieszkańców województwa na lecznictwo uzdrowiskowe wynika zarówno ze wzrastających wskaźników zachorowalności, chorobowości jak i starzeniem się populacji. Stale powiększająca się liczba oczekujących na leczenie uzdrowiskowe wymaga podjęcia działań w tym zakresie:

- powiększanie bazy łóżkowej w placówkach sanatoryjnych,
- umożliwienie mieszkańcom województwa korzystania z zabiegów fizykoterapeutycznych w formie ambulatoryjnej, wraz z określeniem kryteriów współpłacenia przez pacjentów.

Cele **Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020**, wyznaczają m.in. priorytety i kierunki działań rozwoju zasobów kadr medycznych i placówek ochrony zdrowia oraz zintegrowanej polityki społecznej jak: profilaktyka prozdrowotna, promocja zdrowia i aktywnego stylu życia.

Poczucie bezpieczeństwa zdrowotnego jest podstawowym prawem każdego człowieka.

Borykając się z problemami ciągle zmieniającego się systemu opieki zdrowotnej mieszkańcy Województwa Świętokrzyskiego, jak również Polski, poszukują zmian, wyższych celów i zaspokojenia swoich potrzeb w życiu oraz oczekują większej społecznej odpowiedzialności.

Zdrowie jest wartością najwyższą, leży w naturze ludzkiego rozwoju, jest wstępnym warunkiem zarówno dla osiągnięcia dobrobytu, jak i satysfakcji w zaspakajaniu innych potrzeb. Jego znaczenie jest szeroko rozumiane przez każdego człowieka, leży w interesie każdego i wszyscy muszą być zainteresowani jego poprawą. Z tego też względu sektor prywatny i publiczny, różni specjaliści, organizacje pozarządowe muszą skupić się wokół wspólnego programu służącego poprawie zdrowia ludności.

„Ocena stanu zdrowia mieszkańców województwa świętokrzyskiego” jest kontynuacją dokumentów przyjętych przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr 14/06 z dnia 13 grudnia 2006 r., Uchwałą Nr 580/07 z dnia 17 października 2007 r. Uchwałą Nr 1329/08 z dnia 13 listopada 2008 r., Uchwałą Nr2137/09 z dnia 28 października 2009 r. oraz Wojewódzkiego Planu Zdrowotnego, w założeniach których zawarto mechanizmy służące właściwej alokacji środków i zasobów celem ich racjonalnego wykorzystania i dostosowania do aktualnych możliwości systemu ochrony zdrowia w Polsce oraz województwie.

Mieszkańcy województwa muszą czuć się bezpieczni wiedząc, że mają w każdym etapie swojego życia, dostęp do świadczeń zdrowotnych, które leżą w ich zasięgu, odpowiadają ich potrzebom i są najwyższej jakości.

Opracowanie: Longina Pyszniak

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej

Spis tabel

Tabela 1. Współczynnik żywych urodzeń na 1000 mieszkańców województwa świętokrzyskiego w latach 2008-2009 ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z podziałem miasto – wieś	8
Tabela 2. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w latach 2008-2009 z uwzględnieniem podziału miasto-wieś	10
Tabela 3. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób OGÓŁEM w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2009 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat.....	12
Tabela 4. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób OGÓŁEM w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2008 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat.....	13
Tabela 5. Współczynnik zgonów na 10 tys. MEŻCZYŹNI ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2009, z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat.....	15
Tabela 6. Współczynnik zgonów na 10 tys. MEŻCZYŹNI ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2008, z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat.....	17
Tabela 7. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób KOBIECY w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2009 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat.....	18
Tabela 8. Współczynnik zgonów na 10 tys. osób KOBIECY w województwie i w poszczególnych powiatach w roku 2008 z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe z postępem 5 lat.....	20
Tabela 9. Współczynnik umieralności niemowląt na 1000 urodzeń żywych ogółem w województwie i w poszczególnych powiatach w latach 2008 – 2009 z uwzględnieniem podziału miasto – wieś.....	22
Tabela 10. Główne przyczyny zgonów w Województwie Świętokrzyskim w latach 2000-2008 .	24
Tabela 11. Główne przyczyny zgonów w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w roku 2008	26
Tabela 12. Główne przyczyny zgonów w województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w roku 2007	27
Tabela 13. Struktura hospitalizacji ogólnych wykonanych w zakładach opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie województwa w roku 2009.....	32
Tabela 14. Struktura hospitalizacji psychiatrycznych wykonanych w zakładach opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie województwa w roku 2009	37
Tabela 15. Wybrane choroby zakaźne i zatrucia w województwie świętokrzyskim w 2009 i 2008 r. Zachorowania i zapadalność na 100 tys. mieszkańców.....	44
Tabela 16. Wykonawstwo szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w rocznikach podlegających szczepieniom w 2009 roku w woj. świętokrzyskim	47
Tabela 17. Liczba osób objętych programem profilaktyki raka piersi w 2009 r.	48
Tabela 18. Liczba osób objętych programem profilaktyki raka szyjki macicy w 2009 r.	48
Tabela 19. Liczba osób objętych programem profilaktyki wczesnego wykrywania chorób układu krążenia w 2009 r.	49
Tabela 20. Liczba osób objętych programem profilaktyki wczesnego wykrywania przewlekłej obturacyjnej choroby płuc w 2009 r.	49
Tabela 21. Liczba osób objętych programem profilaktyki próchnicy w 2009 r.....	50
Tabela 22. Liczba osób objętych innymi programami profilaktycznymi w 2009 r.	50
Tabela 23. Palenie papierosów przez młodzież.....	54
Tabela 24. Picie poszczególnych napojów alkoholowych przez młodzież	60
Tabela 25. Nadużywanie alkoholu przez młodzież	64
Tabela 26. Możliwość zakupu narkotyków.....	68
Tabela 27. Propozycje zakupu narkotyków	68

Tabela 28. Sprzedaż narkotyków w szkole.....	69
Tabela 29. Używanie narkotyków w ciągu ostatniego roku	70
Tabela 30. Używanie poszczególnych rodzajów narkotyków	72
Tabela 31. Częstość używania poszczególnych rodzajów narkotyków.....	73
Tabela 32. Dostępność do poszczególnych środków psychoaktywnych.....	76
Tabela 33. Propozycje użycia poszczególnych środków psychoaktywnych.....	77
Tabela 34. Leczeni ogółem w poradniach odwykowych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008 i 2009.....	82
Tabela 35. Leczeni po raz pierwszy w poradniach odwykowych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008-2009	82
Tabela 36. Leczeni w poradniach odwykowych na zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008-2009	83
Tabela 37. Leczeni w poradniach odwykowych na zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych wg rozpoznania zasadniczego w latach 2008 – 2009... ..	84
Tabela 38. Leczeni w oddziałach odwykowych w latach 2000 – 2009.....	85
Tabela 39. Ludność wg powiatów stan na 31.12. w latach 2008 i 2009.....	89
Tabela 40. Struktura populacji według płci i wieku w województwie i poszczególnych powiatach, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w roku 2009.....	93
Tabela 41. Struktura populacji według płci i wieku w województwie i poszczególnych powiatach, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w roku 2008.....	101
Tabela 42. Odsetek (%) ludności w wieku powyżej 65 lat w województwie, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2000-2009	110
Tabela 43. Trendy demograficzne populacji według struktury wiekowej w województwie, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2008-2009	114
Tabela 44. Trendy demograficzne populacji według struktury wiekowej w poszczególnych powiatach, z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2008-2009.....	115
Tabela 45. Prognoza ludności na lata 2005 – 2030 dla województwa świętokrzyskiego i poszczególnych powiatów	121
Tabela 46. Prognoza ludności na lata 2005 – 2030 dla województwa z uwzględnieniem struktury wieku oraz z podziału na miasto – wieś.....	123
Tabela 47. Ruch naturalny i migracyjny ludności w latach 2008-2035 – Województwo Świętokrzyskie	126
Tabela 48. Przyrost naturalny ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2000 – 2003	131
Tabela 49. Przyrost naturalny ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2004 – 2007	131
Tabela 50. Przyrost naturalny ogółem w województwie i poszczególnych powiatach z uwzględnieniem podziału miasto-wieś w latach 2008-2009	132
Tabela 51. Stopa bezrobocia i bezrobotni w Województwie Świętokrzyskim wg stanu na dzień 31.12.2009r.	135
Tabela 52. Bezrobotni w powiatach, miastach i gminach województwa świętokrzyskiego wg stanu w dniu 31.12.2008r. i 31.12.2009r.....	138
Tabela 53. Wykaz stref w województwie świętokrzyskim	149
Tabela 54. Dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu dla terenu kraju obowiązujące w 2009 r.	149
Tabela 55. Klasyfikacja stref (art. 88 ust. 2 ustawy P.O.Ś) dla benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz tlenku węgla wg kryterium ochrony zdrowia	150
Tabela 56. Klasyfikacja stref (art. 88 ust. 2 ustawy P.O.Ś) dla pyłu zawieszonego oraz ołowiu wg kryterium ochrony zdrowia.....	151
Tabela 57. Klasyfikacja stref (art. 88 ust. 2 ustawy P.O.Ś) dla ozonu wg kryterium ochrony zdrowia.....	151
Tabela 58. Emisja pyłów i gazów w województwie świętokrzyskim na tle województw ościennych (GUS 2009 r.).	153
Tabela 59. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w Polsce, województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w latach 2004-2009.....	155

Tabela 60. Emisja zanieczyszczeń gazowych(w t/r) pyłów w Polsce, województwie świętokrzyskim i poszczególnych powiatach w latach 2004-2009	157
Tabela 61. Urządzenia do zaopatrzenia ludności w wodę skontrolowane przez stacje sanitarno – epidemiologiczne w latach 2008-2009.....	164
Tabela 62. Liczba ludności korzystającej z wody wyprodukowanej przez wodociągi w latach 2008-2009	164
Tabela 63. Odsetek (%) wodociągów dostarczających wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2008-2009.....	165
Tabela 64. Odsetek (%) ludności zaopatrywanej w wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2008-2009.....	165
Tabela 65. Urządzenia komunalne	167
Tabela 66. Urządzenia komunalne w poszczególnych powiatach.....	167
Tabela 67. Ludność korzystająca z urzędzeń komunalnych	167
Tabela 68. Ludność korzystająca z urzędzeń komunalnych w poszczególnych powiatach.....	168
Tabela 69. Eksploatacja wodociągów i kanalizacji	168
Tabela 70. Eksploatacja wodociągów i kanalizacji w poszczególnych powiatach.....	168
Tabela 71. Zakłady opieki zdrowotnej dla których organem założycielskim jest Województwo Świętokrzyskie.....	170
Tabela 72. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest powiat.....	173
Tabela 73. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej.....	179
Tabela 74. Zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.....	179
Tabela 75. Inne zakłady opieki zdrowotnej	179
Tabela 76. Oddziały/ośrodki/zespoły opieki pozaszpitalnej funkcjonujące w ramach przychodni specjalistycznych.....	183
Tabela 77. Liczba zatrudnionych lekarzy i lekarzy dentystów	185
Tabela 78. Liczba zatrudnionych pielęgniarek i położnych.....	185
Tabela 79. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.....	186
Tabela 80. Warunki zaspokojenia potrzeb zdrowotnych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej w zakresie stomatologii	190
Tabela 81. Liczba oraz udział % realizowanych porad w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w poszczególnych powiatach.....	194
Tabela 82. Realizacja porad w zakresie specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa w 2009r.....	201
Tabela 83. Informacja o liczbie oczekujących na udzielenie ambulatoryjnych świadczeń leczenia specjalistycznego (stan na 31.12. 2008r. i 2009r.)	203
Tabela 84. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji powiatów ogółem	209
Tabela 85. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji poszczególnych powiatów.....	209
Tabela 86. Warunki zaspokojenia świadczeń zdrowotnych w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej dla populacji województwa świętokrzyskiego	213
Tabela 87. Informacja o liczbie oczekujących na przyjęcie do szpitala (stan na 31.12. 2008r. i 2009r.).....	217
Tabela 88. Informacje o liczbie oczekujących na udzielane świadczenia leczenia uzdrowiskowego (stan na 31.12. 2008r. i 2009r.).....	221
Tabela 89. Warunki realizacji programów profilaktycznych	223

Spis wykresów

Wykres 1. Główne przyczyny zgonów w Województwie Świętokrzyskim w latach 2000-2008 ..	25
Wykres 2. Spożycie 100% alkoholu w litrach w ciągu ostatnich 10 lat w przeliczeniu na jednego mieszkańca	58
Wykres 3. Struktura spożycia napojów alkoholowych w 2007 r.	59
Wykres 4. Zmiany w strukturze spożycia napojów alkoholowych na przestrzeni ostatnich 10 lat	59
Wykres 5. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się upić napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką, w ciągu ostatnich 30 dni?	65
Wykres 6. Czy w twoim środowisku, wśród twoich znajomych (kolegów/koleżanek) jest ktoś, kto zażywa narkotyki lub środki odurzające?	70
Wykres 7. Rozpowszechnienie wśród młodzieży szkolnej używek i narkotyków*	79
Wykres 8. Liczba leczonych w oddziałach odwykowych w latach 2000 – 2008	86
Wykres 9. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 OGÓŁEM	91
Wykres 10. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 MĘŻCZYŹNI	91
Wykres 11. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 KOBIECY ..	91
Wykres 12. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 MIASTO	92
Wykres 13. Liczba ludności województwa świętokrzyskiego w latach 1999-2009 WIEŚ	92
Wykres 14. Ludność – ogółem w województwie świętokrzyskim w latach 2000- 2009	111
Wykres 15. Ludność w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia w latach 2000- 2009	111
Wykres 16. Ludność w województwie świętokrzyskim mieszkająca w miastach w latach 2000- 2009	112
Wykres 17. Ludność w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia – mieszkająca w miastach w latach 2000-2009	112
Wykres 18. Ludność w województwie świętokrzyskim mieszkająca na wsi w latach 2000- 2009	113
Wykres 19. Ludność w województwie świętokrzyskim powyżej 65 roku życia – mieszkająca na wsi w latach 2000-2009	113
Wykres 20. Prognoza ludności w województwie świętokrzyskim do roku 2030	122
Wykres 21. Prognoza ludności w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego do roku 2030	123
Wykres 22. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2009	135
Wykres 23. Stopa bezrobocia (w %) w województwie świętokrzyskim i w Polsce w latach 1999-2009	136
Wykres 24. Liczba bezrobotnych w okresie od stycznia do grudnia w latach 2008 i 2009	137
Wykres 25. Odsetek wodociągów dostarczających wodę dobrą o produkcji w m ³ /d	162
Wykres 26. Zaopatrzenie ludności w wodę przez wodociągi o produkcji w m ³ /d	163

Aneks

**Struktura hospitalizacji ogólnych mieszkańców województwa świętokrzyskiego w 2009 r.
cd.**

Struktura hospitalizacji ogólnych mieszkańców województwa w zakładach opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie województwa w roku 2009					
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Lp.	Przyczyny hospitalizacja zgodnie z klasyfikacją międzynarodową ICD-10 (kat. 3-znakowa)		Hospitalizacje ogółem		W tym dotyczące mieszkańców województwa
			Liczba	udział % w łącznej liczbie	
1	2	3	4	5	6
cd...					
251	C32	Nowotwór złośliwy krtani	212	0,08%	186
252	M13	Inne zapalenia stawów	207	0,08%	195
253	N11	Przewlekłe cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek	207	0,08%	190
254	J93	Odma opłucnowa	207	0,08%	192
255	H65	Nieropne zapalenie ucha środkowego	204	0,08%	192
256	R59	Powiększenie węzłów chłonnych	204	0,08%	189
257	C78	Wtórne nowotwory złośliwe układu oddechowego i trawiennego	203	0,08%	188
258	I74	Zator i zakrzep tętniczy	202	0,08%	189
259	Q21	Wrodzone wady rozwojowe przegrody serca	201	0,08%	73
260	N90	Inne niezapalne schorzenia sromu i krocza	200	0,08%	187
261	M70	Choroby tkanek miękkich związane z ich używaniem, przeciążeniem i uciskiem	199	0,08%	187
262	I71	Tętniak i tętniak rozwarstwiający tętnicy głównej	197	0,07%	181
263	I64	Udar, nie określony jako krwotoczny lub zawałowy	196	0,07%	187
264	S30	Powierzchniowy uraz brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy	196	0,07%	177
265	E06	Zapalenie tarczycy	193	0,07%	174
266	H66	Ropne i nieokreślone zapalenie ucha środkowego	190	0,07%	175
267	H00	Jęczmień i gradówka	187	0,07%	156
268	O12	Obrzęki ciążowe (wywołane ciążą) i białkomocz bez nadciśnienia	187	0,07%	166
269	C92	Białaczka szpikowa	184	0,07%	167
270	P05	Opóźniony wzrost płodu i niedożywienie płodu	184	0,07%	34
271	M72	Zaburzenia rozrostowe tkanki fibroblastycznej	183	0,07%	171
272	C56	Nowotwór złośliwy jajnika	181	0,07%	171
273	T42	Zatrucie lekami przeciwpadaczkowymi, uspokajająco-nasennymi i przeciw chorobie Parkinsona	177	0,07%	169
274	J38	Zapalenie strun głosowych i krtani niesklasyfikowane gdzie indziej	175	0,07%	171
275	S92	Złamanie stopy, bez stawu skokowego	174	0,07%	157
276	P58	Żółtaczka noworodków spowodowana nadmierną hemolizą	174	0,07%	70
277	H20	Zapalenie tęczówki i ciała rzęskowego	173	0,07%	161
278	E87	Inne zaburzenia bilansu płynów, elektrolitów i równowagi kwasowo-zasadowej	172	0,06%	167
279	K62	Inne choroby odbytu i odbytnicy	171	0,06%	166
280	N03	Przewlekły zespół zapalenia nerek	171	0,06%	140
281	N34	Zapalenie cewki moczowej i zespół cewkowy	170	0,06%	147
282	N12	Cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek nie określone jako ostre lub przewlekłe	169	0,06%	158
283	N45	Zapalenie jądra i zapalenie najądrza	169	0,06%	149
284	A02	Inne zakażenia wywołane pałeczkami salmonella	169	0,06%	157
285	O34	Opieka położnicza z powodu znanej lub podejrzewanej nieprawidłowości narządów miednicy	168	0,06%	156
286	I45	Inne zaburzenia przewodnictwa	167	0,06%	156
287	R33	Zatrzymanie moczu	166	0,06%	156
288	M15	Zwrodnienia wielostawowe	166	0,06%	157
289	T84	Powikłania protez, wszczepów i przeszczepów ortopedycznych	166	0,06%	149
290	K31	Inne choroby żołądka i dwunastnicy	164	0,06%	158
291	I05	Choroby reumatyczne zastawki dwudzielnej	164	0,06%	159
292	J40	Zapalenie oskrzeli nie określone jako ostre albo przewlekłe	163	0,06%	154
293	P21	Zamartwica urodzeniowa	162	0,06%	55

294	L20	Atopowe zapalenie skóry	161	0,06%	148
295	M67	Inne choroby błony maziowej i ścięgien	159	0,06%	142
296	N75	Choroba gruczołu przedstonkowego większego (Bartholina)	158	0,06%	149
297	M24	Inne określone uszkodzenia stawu	158	0,06%	125
298	A46	Róża	158	0,06%	147
299	R56	Drgawki gdzie indziej niesklasyfikowane	158	0,06%	142
300	N04	Zespół nercycowy	152	0,06%	134
301	P01	Stan płodu i noworodka spowodowany powikłaniami ciąży u matki	152	0,06%	53
302	S68	Urazowa amputacja nadgarstka i ręki	152	0,06%	144
303	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	150	0,06%	143
304	I67	Inne choroby naczyń mózgowych	149	0,06%	139
305	T03	Zwichnięcia, skręcenia i naderwania obejmujące liczne okolice ciała	149	0,06%	134
306	K66	Inne zaburzenia otrzewnej	148	0,06%	140
307	H04	Zaburzenia narządu łzowego	147	0,06%	124
308	M79	Inne określone choroby tkanek miękkich niesklasyfikowane gdzie indziej	147	0,06%	138
309	O69	Poród powikłany przez nieprawidłowość pępowiny	146	0,06%	143
310	G43	Migrena	146	0,06%	134
311	C25	Nowotwór złośliwy trzustki	145	0,05%	138
312	G30	Choroba alzheimera	145	0,05%	128
313	I60	Krwotok podpajęczynówkowy	144	0,05%	135
314	N73	Inne zapalenia miednicy mniejszej u kobiet	141	0,05%	125
315	L72	Torbiele mieszkowe skóry i tkanki podskórnej	137	0,05%	130
316	P00	Stan płodu i noworodka spowodowany czynnikami matczynymi, które mogą być nie związane z obecną ciążą	137	0,05%	25
317	C26	Nowotwór złośliwy innych i niedokładnie określonych narządów trawiennych	134	0,05%	126
318	N21	Kamica dolnych dróg moczowych	134	0,05%	117
319	E16	Inne zaburzenia wydzielania wewnętrznego trzustki	134	0,05%	128
320	L89	Owrodzenie odleżynowe	134	0,05%	127
321	S22	Złamanie żebra (żeber), mostka i odcinka piersiowego kręgosłupa	133	0,05%	117
322	R18	Wodobrzusze	132	0,05%	128
323	S13	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł na poziomie szyi	130	0,05%	114
324	K72	Niewydolność wątroby niesklasyfikowana gdzie indziej	129	0,05%	123
325	Z03	Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne	129	0,05%	122
326	O68	Czynność porodowa i poród powikłane przez stan zagrożenia płodu	128	0,05%	116
327	M21	Inne nabyte zniekształcenia kończyn	127	0,05%	69
328	J36	Ropień okołomigdałkowy	127	0,05%	116
329	D86	Sarkoidoza	127	0,05%	120
330	H93	Inne zaburzenia ucha niesklasyfikowane gdzie indziej	125	0,05%	122
331	L30	Inne zapalenie skóry	125	0,05%	114
332	N41	Choroby zapalne gruczołu krokowego	125	0,05%	109
333	N10	Ostre cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek	125	0,05%	112
334	L98	Inne schorzenia skóry i tkanki podskórnej, niesklasyfikowane gdzie indziej	125	0,05%	110
335	H60	Zapalenie ucha zewnętrznego	125	0,05%	122
336	P02	Stan płodu i noworodka spowodowany powikłaniami ze strony łożyska, pępowiny i błon płodowych	125	0,05%	56
337	J37	Przewlekłe zapalenie krtani oraz krtani i tchawicy	122	0,05%	117
338	P70	Przemijające zaburzenia przemiany węglowodanów swoiste dla płodu i noworodka	122	0,05%	43
339	D13	Nowotwory niezłośliwe innych i niedokładnie określonych części układu trawiennego	122	0,05%	107
340	K90	Nieprawidłowe wchłanianie jelitowe	121	0,05%	110
341	K12	Zapalenie jamy ustnej i pochodne zmiany	120	0,05%	101
342	J00	Ostre zapalenie nosa i gardła (przeziębienie)	120	0,05%	98
343	I65	Niedrożność i zwężenie tętnic przedmózgowych nie powodujące zawału mózgu	119	0,04%	113
344	Q64	Inne wrodzone wady rozwojowe układu moczowego	119	0,04%	110
345	T18	Ciało obce przewodu pokarmowego	118	0,04%	112
346	A69	Inne choroby wywołane przez krętki	118	0,04%	108
347	N88	Inne niezapalne schorzenia szyjki macicy	117	0,04%	105
348	T45	Zatrucie środkami działającymi pierwotnie układowo i na składniki krwi, niesklasyfikowanymi gdzie indziej	117	0,04%	111
349	M35	Inne układowe zajęcia tkanki łącznej	116	0,04%	101

350	N76	Inne stany zapalne pochwy i sromu	115	0,04%	107
351	R57	Wstrząs, gdzie indziej niesklasyfikowany	114	0,04%	103
352	H81	Zaburzenia układu przedsionkowego	114	0,04%	103
353	L75	Choroby gruczołów apokrynowych	114	0,04%	113
354	K20	Zapalenie przełyku	113	0,04%	109
355	R63	Objawy i oznaki chorobowe dotyczące pożywienia	113	0,04%	103
356	D46	Zespoły mielodysplastyczne	112	0,04%	101
357	E22	Nadczynność przysadki	111	0,04%	104
358	N31	Nerwowo-mięśniowa dysfunkcja pęcherza, niesklasyfikowana gdzie indziej	111	0,04%	99
359	G52	Zaburzenia innych nerwów czaszkowych	111	0,04%	103
360	E61	Niedobór innych składników pokarmowych	110	0,04%	104
361	D51	Niedokrwistość z niedoboru witaminy B12	110	0,04%	106
362	J46	Stan astmatyczny	109	0,04%	109
363	C43	Czerniak złośliwy skóry	108	0,04%	89
364	C90	Szpiczak mnogi i nowotwory złośliwe z komórek plazmatycznych	107	0,04%	104
365	G93	Inne zaburzenia mózgu	107	0,04%	96
366	I06	Choroby reumatyczne zastawki tętnicy głównej	107	0,04%	104
367	G55	Ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	106	0,04%	104
368	S81	Otwarta rana podudzia	104	0,04%	95
369	P12	Uraz porodowy owłosionej skóry głowy	104	0,04%	28
370	I95	Niedociśnienie tętnicze	104	0,04%	101
371	G31	Inne określone choroby zwyrodnieniowe układu nerwowego niesklasyfikowane gdzie indziej	104	0,04%	102
372	R00	Zaburzenia , bicia, serca	103	0,04%	91
373	H34	Zamknięcie naczyń siatkówki	103	0,04%	94
374	R92	Nieprawidłowe wyniki badań obrazowych sutka	103	0,04%	95
375	C83	Chłoniaki nieziarnicze rozlane	102	0,04%	96
376	G98	Inne zaburzenia układu nerwowego niesklasyfikowane gdzie indziej	102	0,04%	99
377	J10	Grypa wywołana zidentyfikowanym wirusem	102	0,04%	98
378	H43	Zaburzenia ciała szklistego	101	0,04%	96
379	I30	Ostre zapalenie osierdzia	100	0,04%	93
380	M2 2	Choroby rzepki	100	0,04%	96
381	N44	Skret jądra	100	0,04%	93
382	T58	Efekt toksyczny tlenku węgla	99	0,04%	95
383	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	99	0,04%	84
384	L23	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	99	0,04%	91
385	G41	Stan padaczkowy	99	0,04%	94
386	Z51	Inna opieka medyczna	99	0,04%	86
387	K50	Choroba Crohna /odcinkowe zapalenie jelita/	97	0,04%	90
388	K71	Toksyczna choroba wątroby	97	0,04%	89
389	I86	Żylaki o innym umiejscowieniu	97	0,04%	82
390	M3 2	Toczeń rumieniowaty układowy	96	0,04%	90
391	O30	Ciąża mnoga	96	0,04%	86
392	C15	Nowotwór złośliwy przełyku	95	0,04%	92
393	N25	Zaburzenia wynikające z upośledzonej czynności cewek nerkowych	95	0,04%	93
394	G20	Choroba Parkinsona	94	0,04%	89
395	S86	Uraz mięśnia i ścięgna na poziomie podudzia	94	0,04%	86
396	M8 6	Zapalenie kości i szpiku	94	0,04%	88
397	H36	Zaburzenia siatkówki w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	94	0,04%	83
398	O41	Inne zaburzenia wód i błon płodowych	93	0,04%	91
399	H91	Inna głuchota	91	0,03%	89
400	J30	Naczynioruchowe i uczuleniowe zapalenie (błony śluzowej) nosa	90	0,03%	73
401	K41	Przepuklina udowa	90	0,03%	86
402	O64	Poród patologiczny wywołany nieprawidłowym ustawieniem i ułożeniem płodu	88	0,03%	87
403	O14	Nadciśnienie ciążowe (wywołane ciążą) ze znamionym białkomoczem	88	0,03%	84
404	J31	Przewlekłe zapalenie błony śluzowej jamy nosowej i gardła	87	0,03%	84
405	T20	Oparzenia termiczne i chemiczne	87	0,03%	80
406	O98	Choroby zakaźne i pasożytnicze u matki sklasyfikowane gdzie indziej, ale wklajające ciążę, poród i połóg	87	0,03%	82

407	L27	Zapalenie skóry wywołane substancjami wprowadzonymi do ustroju	87	0,03%	82
408	H16	Zapalenie rogówki	86	0,03%	69
409	O85	Zakażenie połogowe miejscowe i uogólnione	86	0,03%	74
410	D09	Rak in situ innych i nieokreślonych umiejscowień	86	0,03%	79
411	O00	Ciąża pozamaciczna	86	0,03%	83
412	M7 1	Inne choroby kaletek maziowych	86	0,03%	76
413	P92	Zaburzenie odżywiania noworodka	85	0,03%	19
414	B02	Pólpasiec /Herpes zoster/	84	0,03%	77
415	K60	Szczelina i przetoka okolic odbytu i odbytnicy	84	0,03%	78
416	T43	Zatrucie lekami psychotropowymi, niesklasyfikowanymi gdzie indziej	84	0,03%	76
417	E03	Inne postacie niedoczynności tarczycy	83	0,03%	77
418	C19	Nowotwór złośliwy zgięcia esiczo-odbytniczego	82	0,03%	75
419	G82	Porażenie kończyn dolnych i porażenie czterokończynowe	81	0,03%	69
420	M8 0	Osteoporoza ze złamaniem patologicznym	81	0,03%	78
421	S53	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł stawu łokciowego	80	0,03%	70
422	O04	Poronienie sztuczne (wywołane przez lekarza)	80	0,03%	79
423	J86	Ropniak opłucnej	79	0,03%	63
424	D16	Nowotwory niezłośliwe kości i chrząstek stawowych	78	0,03%	73
425	R17	Żółtaczką, nie określona	78	0,03%	29
426	E30	Zaburzenia pokwitania gdzie indziej niesklasyfikowane	77	0,03%	75
427	P08	Zaburzenia związane z przedłużonym trwaniem ciąży i dużą urodzeniową masą ciała	77	0,03%	9
428	N80	Gruźlica śródmaciczna	77	0,03%	67
429	M8 4	Zaburzenia ciągłości kości	77	0,03%	74
430	E78	Zaburzenia przemian lipidów i inne lipidemie	76	0,03%	67
431	Q61	Wielotorbielowatość nerek	76	0,03%	68
432	I97	Pozabiegowe zaburzenia funkcji układu krążenia, niesklasyfikowane gdzie indziej	75	0,03%	73
433	O66	Inne przyczyny porodu patologicznego	75	0,03%	73
434	T24	Oparzenie termiczne i chemiczne biodra i kończyny dolnej, z wyjątkiem okolicy stawu skokowego i stopy	75	0,03%	71
435	B27	Mononukleozą zakaźną	75	0,03%	70
436	N91	Brak, skąpe i rzadkie miesiączki	74	0,03%	70
437	G62	Inne polineuropatie	73	0,03%	70
438	T21	Oparzenie termiczne i chemiczne tułowia	73	0,03%	70
439	S51	Otwarte rany przedramienia	72	0,03%	64
440	T63	Toksyczny efekt kontaktu z jadowitymi zwierzętami	72	0,03%	66
441	C81	Choroba Hodgkina	72	0,03%	62
442	D10	Nowotwór niezłośliwy jamy ustnej i gardła	70	0,03%	65
443	K11	Choroby gruczołów ślinowych	70	0,03%	64
444	S09	Inne i nieokreślone urazy głowy	69	0,03%	65
445	N94	Ból i inne stany związane z żeńskimi narządami płciowymi i cyklem miesiączkowym	69	0,03%	67
446	I33	Ostre i podostre zapalenie wsierdzia	69	0,03%	66
447	G91	Wodogłowie	68	0,03%	63
448	L04	Ostre zapalenie węzłów chłonnych	68	0,03%	61
449	G51	Zaburzenia nerwu twarzowego	67	0,03%	61
450	R22	Umiejscowiony obrzęk, guzek, guz skóry i tkanki podskórnej	67	0,03%	62
451	R51	Ból głowy	66	0,02%	65
452	M1 9	Inne choroby zwyrodnieniowe	66	0,02%	58
453	E27	Inne zaburzenia kory nadnerczy	66	0,02%	59
454	Q65	Wrodzone zniekształcenie stawu biodrowego	65	0,02%	62
455	K91	Pooperacyjne zaburzenia układu pokarmowego niesklasyfikowane gdzie indziej	65	0,02%	62
456	Q53	Niezstąpienie jąder	64	0,02%	55
457	K61	Ropień okolic odbytu i odbytnicy/	64	0,02%	60
458	M0 0	Ropne zapalenia stawów	63	0,02%	57
459	J94	Inne choroby opłucnej	63	0,02%	61
460	K13	Inne choroby śluzówki warg jamy ustnej	62	0,02%	58
461	P61	Inne okołoporodowe zaburzenia hematologiczne	62	0,02%	16
462	T00	Powierzchnowe urazy obejmujące liczne okolice ciała	62	0,02%	58
463	L02	Ropień skóry, czyrak i czyrak gromadny	62	0,02%	58

464	J16	Zapalenie płuc wywołane innymi drobnoustrojami niesklasyfikowane gdzie indziej	62	0,02%	54
465	L05	Torbiel pilonidalna	62	0,02%	58
466	M10	Dna moczanowa	62	0,02%	60
467	D47	Inny nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze układu limfatycznego, krwiotwórczego i tkanek pokrewnych	62	0,02%	60
468	C85	Inne i nieokreślone postacie chłoniaków niezłazniczych	61	0,02%	61
469	C76	Nowotwór złośliwy umiejscowienie innych i niedokładnie określonych	61	0,02%	57
470	T19	Ciało obce w układzie moczowo-płciowym	60	0,02%	44
471	M25	Inne choroby stawu niesklasyfikowane gdzie indziej	60	0,02%	55
472	E83	Zaburzenia przemiany mineralnej	60	0,02%	58
473	P15	Inne urazy porodowe	60	0,02%	47
474	M08	Młodzieńcze zapalenie stawów	60	0,02%	56
475	C62	Nowotwór złośliwy jądra	60	0,02%	53
476	G80	Dziecięce porażenie mózgowie	60	0,02%	31
477	Q18	Inne wrodzone wady rozwojowe twarzy i szyi	60	0,02%	57
478	J69	Zapalenie płuc wywołane ciałami stałymi i ciekłymi	59	0,02%	49
479	P03	Stan płodu i noworodka spowodowany innymi powikłaniami czynności porodowej i porodu	59	0,02%	17
480	E41	Wyniszczenie z niedożywienia	58	0,02%	54
481	O63	Poród przedłużony	57	0,02%	54
482	I85	Żyłaki przełyku	57	0,02%	53
483	S12	Złamania w obrębie szyi zamknięte	57	0,02%	49
484	S71	Otwarta rana biodra i uda	56	0,02%	53
485	L24	Kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia	56	0,02%	54
486	B00	Zakażenia opryszczkowe wirusem herpes /Herpes simplex/	56	0,02%	53
487	R39	Inne objawy chorobowe dotyczące układu moczowego	56	0,02%	45
488	P94	Zaburzenie napięcia mięśniowego u noworodka	55	0,02%	2
489	D24	Nowotwór niezłośliwy sutka	55	0,02%	54
490	M75	Uszkodzenia barku	54	0,02%	51
491	H50	Inne postacie zeza	54	0,02%	45
492	C23	Nowotwór złośliwy pęcherzyka żółciowego	54	0,02%	46
493	T26	Oparzenia termiczne i chemiczne ograniczone do oka i przydatków oka	53	0,02%	47
494	T02	Złamania obejmujące liczne okolice ciała	53	0,02%	40
495	I77	Inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek	53	0,02%	44
496	I40	Ostre zapalenie mięśnia sercowego	53	0,02%	51
497	S73	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawu i więzadeł biodra	53	0,02%	52
498	D11	Nowotwory niezłośliwe dużych gruczołów ślinowych	52	0,02%	48
499	I13	Choroba naciśnieniowa z zajęciem serca i nerek	52	0,02%	49
500	N00	Ostry zespół zapalenia nerek	52	0,02%	50
501	N32	Inne zaburzenia pęcherza moczowego	51	0,02%	44
502	T39	Zatrucie nieopiodowymi środkami przeciwbólowymi, przeciwgorączkowymi i przeciwreumatycznymi	51	0,02%	47
503	B77	Glistnica /askaridoza/	51	0,02%	46
504	N50	Inne zaburzenia męskich narządów płciowych	51	0,02%	45
505	T23	Oparzenie termiczne i chemiczne nadgarstka i ręki	51	0,02%	47
506	Q43	Inne wrodzone wady rozwojowe jelit	51	0,02%	46
507	C21	Nowotwór złośliwy odbytu i kanału odbytu	50	0,02%	42
508	I72	Tętniak innych tętnic	50	0,02%	47
509	B08	Inne zakażenia wirusowe charakteryzujące się uszkodzeniem skóry i błon śluzowych, niesklasyfikowane gdzie indziej	50	0,02%	47
510	M85	Inne zaburzenia mineralizacji i struktury kości	49	0,02%	47
511	I73	Inne choroby naczyń obwodowych	49	0,02%	45
512	J95	Chirurgiczne (pozabiegowe) zaburzenia układu oddechowego niesklasyfikowane gdzie indziej	49	0,02%	43
513	T15	Ciało obce zewnętrznej części oka	49	0,02%	46
514	M48	Inne choroby kręgosłupa	49	0,02%	41
515	C77	Wtórne i nieokreślone nowotwory złośliwe węzłów chłonnych	49	0,02%	44
516	D63	Niedokrwiłość w przebiegu chorób przewlekłych sklasyfikowanych gdzie indziej	48	0,02%	47

517	G96	Inne choroby ośrodkowego układu nerwowego	48	0,02%	45
518	H47	Inne zaburzenia nerwu wzrokowego (n.II) i drogi wzrokowej	48	0,02%	45
519	K09	Torbiele okolicy jamy ustnej niesklasyfikowane gdzie indziej	48	0,02%	45
520	K36	Inne zapalenie wyrostka robaczkowego	48	0,02%	45
521	C49	Nowotwory złośliwe tkanki łącznej i innych tkanek miękkich	47	0,02%	40
522	N89	Inne niezapalne schorzenia pochwy	47	0,02%	45
523	E80	Zaburzenia przemian porfiryn i bilirubiny	47	0,02%	26
524	Q25	Wrodzone wady rozwojowe wielkich tętnic	47	0,02%	16
525	E44	Białkowo-energetyczne niedożywienie umiarkowanego i łagodnego stopnia	47	0,02%	42
526	E21	Nadczyżność przytarczyc i inne choroby przytarczyc	47	0,02%	40
527	K02	Próchnica zębów	46	0,02%	44
528	M9 4	Inne choroby chrząstki	46	0,02%	44
529	R94	Nieprawidłowe wyniki badań czynnościowych	45	0,02%	40
530	J11	Grypa wywołana niezidentyfikowanym wirusem	45	0,02%	41
531	Z43	Opieka nad pacjentami ze sztucznymi otworami	45	0,02%	43
532	D68	Inne zaburzenia krzepnięcia	45	0,02%	43
533	K55	Naczyniowe zaburzenia jelit	45	0,02%	42
534	S76	Uraz mięśnia i ścięgna na poziomie biodra i uda	45	0,02%	41
535	D05	Rak in situ sutka	44	0,02%	40
536	O81	Poród pojedynczy przy pomocy kleszczy lub próżniociągu	44	0,02%	42
537	J67	Zapalenie płuc z nadwrażliwości wywołane pyłami organicznymi	44	0,02%	44
538	P55	Choroba hemolityczna u płodu i noworodka	44	0,02%	6
539	D14	Nowotwory niezłośliwe ucha środkowego i układu oddechowego	43	0,02%	41
540	G70	Miastenia ciężka rzekomoporażna /myasthenia gravis/ i inne zaburzenia nerwowo-mięśniowe	43	0,02%	41
541	P71	Przemijające zaburzenia przemiany wapnia i magnezu noworodków	43	0,02%	2
542	C38	Nowotwór złośliwy serca, śródpiersia i opłucnej	42	0,02%	40
543	Q63	Inne wrodzone wady rozwojowe nerek	42	0,02%	38
544	T50	Zatrucie lekami moczopędnymi i innymi nieokreślonymi lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi	42	0,02%	40
545	J85	Ropień płuca i Śródpiersia	41	0,02%	37
546	T22	Oparzenie termiczne i chemiczne barku i kończyny górnej, z wyjątkiem nadgarstka i ręki	41	0,02%	40
547	B83	Inne robaczyce	41	0,02%	41
548	J39	Inne choroby górnych dróg oddechowych	41	0,02%	40
549	S70	Powierzchny uraz biodra i uda	40	0,02%	39
550	S23	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł klatki piersiowej	40	0,02%	37
551	K82	Inne choroby pęcherzyka żółciowego	40	0,02%	39
552	I31	Inne choroby osierdzia	39	0,01%	35
553	P96	Inne stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	38	0,01%	18
554	Q38	Inne wrodzone wady rozwojowe języka, jamy ustnej i krtani	38	0,01%	36
555	M9 6	Zaburzenia układu mięśniowo-kostnego niesklasyfikowane gdzie indziej	38	0,01%	38
556	D61	Inne niedokrwiłości aplastyczne	38	0,01%	36
557	R13	Dysfagia	38	0,01%	38
558	O75	Inne powikłania czynności porodowej i porodu niesklasyfikowane gdzie indziej	38	0,01%	37
559	L52	Rumień guzowaty /erythema nodosum/	38	0,01%	35
560	D28	Niezłośliwy nowotwór innych i nieokreślonych żeńskich narządów płciowych	38	0,01%	35
561	G37	Inne choroby demielinizacyjne ośrodkowego układu nerwowego	37	0,01%	35
562	Z76	Osoby stykające się ze służbą zdrowia w innych okolicznościach	37	0,01%	6
563	O65	Poród patologiczny z powodu nieprawidłowości miednicy matki (niewspółmierność porodowa)	37	0,01%	31
564	G25	Inne zaburzenia pozapiramidowe i zaburzenia czynności ruchowych	37	0,01%	31
565	D34	Niezłośliwy nowotwór tarczycy	37	0,01%	37
566	K14	Choroby języka	37	0,01%	35
567	T06	Inne urazy obejmujące liczne okolice ciała, niesklasyfikowane gdzie indziej	37	0,01%	36
568	N48	Inne zaburzenia prącia	37	0,01%	34
569	S36	Uraz narządów jamy brzusznej	36	0,01%	31
570	N72	Zapalenie szyjki macicy	36	0,01%	33
571	K04	Choroby miazgi i tkanek okołowierzchołkowych	36	0,01%	35
572	H72	Ubytek błony bębenkowej	36	0,01%	36
573	D26	Inne niezłośliwe nowotwory macicy	36	0,01%	33

574	D44	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze gruczołów wydzielania wewnętrznego	36	0,01%	33
575	I15	Nadciśnienie wtórne	36	0,01%	33
576	E13	Inne określone postacie cukrzycy	35	0,01%	33
577	H83	Inne choroby ucha wewnętrznego	35	0,01%	34
578	N36	Inne zaburzenia cewki moczowej	35	0,01%	30
579	R64	Kacheksja	35	0,01%	32
580	P81	Inne zaburzenia regulacji ciepłoty ciała u noworodka	35	0,01%	2
581	C51	Nowotwór złośliwy sromu	35	0,01%	28
582	Q66	Wrodzone zniekształcenia stopy	35	0,01%	27
583	N27	Nerka mała z nieznaną przyczyną	35	0,01%	29
584	T01	Otwarte rany obejmujące liczne okolice ciała	34	0,01%	32
585	T88	Inne powikłania opieki chirurgicznej i medycznej niesklasyfikowane gdzie indziej	34	0,01%	32
586	S63	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł na poziomie nadgarstka i ręki	34	0,01%	29
587	T31	Oparzenia termiczne sklasyfikowane w zależności od rozległości objętej powierzchni ciała	34	0,01%	29
588	S80	Powierzchniowy uraz podudzia	34	0,01%	33
589	S69	Inne i nieokreślone urazy nadgarstka i ręki	33	0,01%	27
590	G21	Parkinsonizm wtórny	33	0,01%	32
591	K75	Inne zapalne choroby wątroby	33	0,01%	30
592	B34	Zakażenia wirusowe o nieustalonym umiejscowieniu	33	0,01%	32
593	T25	Oparzenia termiczne i chemiczne okolicy stawu skokowego i stopy	32	0,01%	30
594	M4 6	Inne zapalne choroby kręgosłupa	32	0,01%	29
595	S27	Uraz innych i nieokreślonych narządów klatki piersiowej	32	0,01%	30
596	R82	Inne nieprawidłowe wyniki w badaniu moczu	32	0,01%	26
597	H71	Perlak wyrostka sutkowatego	32	0,01%	31
598	O44	Łożysko przodujące	32	0,01%	28
599	C24	Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części dróg żółciowych	31	0,01%	30
600	N02	Nawracający i uporczywy krwiomocz	31	0,01%	29
601	K89	Inne wrodzone wady rozwojowe niesklasyfikowane gdzie indziej	31	0,01%	3
602	G00	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych, niesklasyfikowane gdzie indziej	31	0,01%	28
603	A49	Choroby bakteryjne o nie ustalonym umiejscowieniu narządowym	31	0,01%	27
604	G57	Mononeuropatie kończyny dolnej	31	0,01%	27
605	S56	Uraz mięśnia i ścięgna na poziomie przedramienia	31	0,01%	30
606	H27	Inne zaburzenia soczewkowe	31	0,01%	27
607	I66	Niedrożność i zwężenie tętnic mózgowych nie powodujące zawału mózgu	31	0,01%	27
608	P28	Inne zaburzenia oddechowe rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	31	0,01%	11
609	R29	Inne oznaki i objawy chorobowe dotyczące układu nerwowego i mięśniowo-kostnego	31	0,01%	28
610	B01	Ospa wietrzna /Varicella/	31	0,01%	28
611	G95	Inne choroby rdzenia kręgowego	31	0,01%	30
612	L51	Rumień wielopostaciowy	30	0,01%	27
613	C48	Nowotwór złośliwy przestrzeni zaotrzewnowej i otrzewnej	30	0,01%	28
614	K27	Wrzód trawienny o nie określonym umiejscowieniu	30	0,01%	28
615	S91	Otwarta rana stawu skokowego i stopy	30	0,01%	29
616	H33	Odwartwienie i przedarcie siatkówki	30	0,01%	29
617	D33	Niezłośliwy nowotwór mózgu i innych części centralnego systemu nerwowego	30	0,01%	30
618	P37	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	30	0,01%	2
619	D80	Niedobory odporności z przewagą defektu odporności humoralnej	30	0,01%	30
620	R40	Senność, osłupienie i śpiączka	29	0,01%	29
621	G12	Zanik mięśni pochodzenia rdzeniowego i zespoły pokrewne	29	0,01%	25
622	M0 2	Odczynowe zapalenie stawów	29	0,01%	29
623	T82	Powikłania protez, wszczepów i przeszczepów sercowych i naczyniowych	29	0,01%	26
624	S31	Otwarta rana brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy	29	0,01%	27
625	I88	Nieokreślone zapalenie węzłów chłonnych	28	0,01%	27
626	H46	Zapalenie nerwu wzrokowego	28	0,01%	26
627	M5 3	Inne choroby grzbietu, niesklasyfikowane gdzie indziej	28	0,01%	25
628	R32	Nietrzymanie moczu, nie określone	28	0,01%	24
629	D18	Naczyniaki krwionośne i naczyniaki chłonne jakiegokolwiek umiejscowienia	28	0,01%	26
630	H30	Zapalenie naczyniówki i siatkówki	27	0,01%	25
631	D59	Nabyta niedokrwistość hemolityczna	27	0,01%	26

632	S93	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł stawu skokowego i poziomu stopy	27	0,01%	25
633	T81	Powikłania po zabiegach niesklasyfikowane gdzie indziej	27	0,01%	25
634	N99	Pozabiegowe zaburzenie układu moczowo-płciowego niesklasyfikowane gdzie indziej	27	0,01%	26
635	C22	Nowotwór złośliwy wątroby i przewodów żółciowych wewnątrzwątrobowych	27	0,01%	27
636	H44	Zaburzenia gałki ocznej	27	0,01%	26
637	M3 3	Zapalenie skórno-wielomięśniowe	27	0,01%	24
638	E84	Zwłóknienie wielotorbielowate /cystic fibrosis/	27	0,01%	25
639	R73	Podwyższone stężenie glukozy	27	0,01%	26
640	J64	Nieokreślona pylica płuc	27	0,01%	27
641	M1 2	Inne określone artropatie	27	0,01%	24
642	G24	Dystonia	26	0,01%	22
643	C04	Nowotwór złośliwy dna jamy ustnej	26	0,01%	22
644	M9 5	Inne nabyte zniekształcenia układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej	26	0,01%	23
645	H95	Pooperacyjne zaburzenia ucha i wyrostka sutkowatego, niesklasyfikowane gdzie indziej	26	0,01%	26
646	H61	Inne choroby ucha zewnętrznego	26	0,01%	22
647	E53	Niedobór innych witamin z grupy B	26	0,01%	20
648	G50	Zaburzenia nerwu trójdzielnego	26	0,01%	24
649	L43	Liszaj płaski /lichen planus/	26	0,01%	24
650	M7 7	Inne entezopatie	26	0,01%	26
651	A87	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	26	0,01%	24
652	J70	Choroby układu oddechowego wywołane innymi czynnikami zewnętrznymi	26	0,01%	24
653	K28	Wrzód żołądka i jelit	25	0,01%	20
654	N15	Inne choroby cewkowo-śródmiąższowe nerek	25	0,01%	23
655	N71	Zapalenie macicy z wyłączeniem szyjki	25	0,01%	21
656	D01	Rak in situ innych i nieokreślonych części narządów trawiennych	25	0,01%	22
657	T17	Ciało obce w drogach oddechowych	25	0,01%	19
658	K00	Zaburzenia rozwoju i wyrzynania zębów	25	0,01%	24
659	O06	Poronienie, nie określone	25	0,01%	23
660	F98	Inne zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym	25	0,01%	19
661	G04	Zapalenie mózgu, rdzenia kręgowego oraz zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego	24	0,01%	20
662	I62	Inne nieurazowe krwotoki mózgowe	24	0,01%	20
663	T52	Efekt toksyczny rozpuszczalników organicznych	24	0,01%	22
664	S67	Uraz zmiążdzeniowy nadgarstka i ręki	24	0,01%	24
665	M9 3	Inne osteochondropatie	23	0,01%	21
666	I89	Inne niezakaźne zaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych	23	0,01%	21
667	G81	Porażenie połowicze	23	0,01%	20
668	L25	Nieokreślone kontaktowe zapalenie skóry	23	0,01%	21
669	T59	Toksyczny efekt innych gazów, dymów i par	23	0,01%	22
670	C45	Międzybłoniak	23	0,01%	21
671	L41	Przyłuszczyca /parapsoriasis/	23	0,01%	22
672	B19	Nieokreślone wirusowe zapalenie wątroby	22	0,01%	21
673	G03	Zapalenie opon mózgowych wywołane przez inne i nieokreślone czynniki	22	0,01%	19
674	M3 4	Twardzina układowa	22	0,01%	21
675	T29	Oparzenia termiczne i chemiczne mnogich okolic ciała	22	0,01%	22
676	M6 0	Zapalenie mięśni	22	0,01%	20
677	D75	Inne choroby krwi i narządów krwiotwórczych	22	0,01%	22
678	T48	Zatrucie środkami pierwotnie działającymi na mięśnie gładkie, szkieletowe i układ oddechowy	22	0,01%	22
679	Q40	Inne wrodzone wady rozwojowe górnego odcinka przewodu pokarmowego	22	0,01%	17
680	A40	Posocznica paciorkowcowa	21	0,01%	18
681	K44	Przepuklina przeponowa	21	0,01%	21
682	E14	Cukrzyca nie określona	21	0,01%	18
683	O40	Wielowodzie	21	0,01%	21

684	O70	Pęknięcie krocza w czasie porodu	21	0,01%	20
685	P13	Uraz porodowy kości	21	0,01%	6
686	I22	Ponowny zawał serca (, dorzut,)	21	0,01%	18
687	T46	Zatrucie środkami działającymi pierwotnie na układ sercowo-naczyniowy	21	0,01%	18
688	M8 7	Martwica kości	21	0,01%	18
689	I36	Niereumatyczne zaburzenia funkcji zastawki trójdzielnej	21	0,01%	21
690	I82	Inne zatory i zakrzepy żyłne	21	0,01%	20
691	N82	Przetoki w żeńskim narządzie rodnym	21	0,01%	16
692	L90	Zanikowe choroby skóry	20	0,01%	19
693	P52	Sródczaszkowy nieurazowy krwotok u płodu i noworodka	20	0,01%	3
694	M4 1	Boczne skrzywienie kręgosłupa /skolioza/	20	0,01%	16
695	O22	Powikłania ze strony układu żylnego w czasie ciąży	20	0,01%	20
696	C40	Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej kończyn	20	0,01%	20
697	C39	Nowotwór złośliwy innych i niedokładnie określonych części układu oddechowego i narządów klatki piersiowej	20	0,01%	20
698	Q54	Spodziectwo	20	0,01%	17
699	P80	Obniżona ciepłota ciała noworodka	20	0,01%	8
700	T62	Efekt toksyczny innych szkodliwych substancji spożytych jako produkt morza	19	0,01%	16
701	L94	Inne ograniczone choroby tkanki łącznej	19	0,01%	17
702	R62	Brak oczekiwanego prawidłowego rozwoju fizycznego	19	0,01%	10
703	S46	Uraz mięśnia i ścięgna na poziomie barku i ramienia	19	0,01%	17
704	N49	Choroby zapalne męskich narządów płciowych niesklasyfikowane gdzie indziej	19	0,01%	16
705	T91	Następstwa urazów szyi i tułowia	19	0,01%	18
706	L29	Świąd /pruritus/	18	0,01%	16
707	L84	Nagniotki i modzele	18	0,01%	18
708	Q60	Niewytworzenie nerek i inne zaburzenia związane z redukcją tkanki nerkowej	18	0,01%	16
709	C10	Nowotwór złośliwy części ustnej gardła (oropharynx)	18	0,01%	16
710	B80	Owsica /enterobioza/	18	0,01%	18
711	C72	Nowotwór złośliwy rdzenia kręgowego, nerwów czaszkowych i innych części centralnego systemu nerwowego	18	0,01%	18
712	C65	Nowotwór złośliwy miedniczki nerkowej	18	0,01%	14
713	S96	Uraz ścięgna i mięśnia na poziomie stawu skokowego i stopy	18	0,01%	16
714	T40	Zatrucie środkami narkotycznymi i psychodyleptycznymi (halucynogennymi)	18	0,01%	16
715	C82	Chłoniak niezziarniczny guzkowy (grudkowy)	18	0,01%	15
716	O45	Przedwczesne oddzielenie łożyska	18	0,01%	17
717	P36	Posocznica bakteryjna noworodka	18	0,01%	6
718	T65	Efekt toksyczny innych i nieokreślonych substancji	18	0,01%	18
719	J43	Rozedma płuc	18	0,01%	16
720	R03	Nieprawidłowy wynik pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, bez rozpoznania	18	0,01%	18
721	L91	Przerostowe choroby skóry	18	0,01%	18
722	C13	Nowotwór złośliwy części krtańowej gardła (hypopharynx)	18	0,01%	16
723	C00	Nowotwory złośliwe wargi	17	0,01%	15
724	P54	Inne krwotoki u noworodka	17	0,01%	0
725	L92	Ziarniakowe choroby skóry i tkanki podskórnej	17	0,01%	16
726	B33	Inne choroby wirusowe, niesklasyfikowane gdzie indziej	17	0,01%	17
727	F91	Zaburzenia zachowania	17	0,01%	16
728	K45	Inne przepukliny brzuszne	17	0,01%	15
729	K06	Inne zaburzenia dziąsła i bezzębny wyrostek zębodołowy	17	0,01%	17
730	M8 9	Inne choroby kości	17	0,01%	15
731	K10	Inne choroby szczęk i żuchwy	17	0,01%	17
732	N05	Zespół nerczycowy, nie określony	17	0,01%	15
733	Z39	Opieka i badanie poporodowe	17	0,01%	17
734	C60	Nowotwór złośliwy pęcherza	17	0,01%	11
735	T79	Określone wczesne powikłania pourazowe niesklasyfikowane gdzie indziej	17	0,01%	16
736	B17	Inne ostre wirusowe zapalenia wątroby	17	0,01%	16
737	D53	Inne niedokrwistości z niedoborów pokarmowych	17	0,01%	16
738	E25	Zespoły nadnerczowo-płciowe	16	0,01%	15
739	H21	Inne zaburzenia tęczy i ciała rzęskowego	16	0,01%	15
740	D45	Czerwieńca prawdziwa	16	0,01%	13
741	G61	Polineuropatia zakaźna	16	0,01%	13

742	C33	Nowotwór złośliwy tchawicy	16	0,01%	15
743	C41	Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej o innym i nieokreślonym umiejscowieniu	16	0,01%	13
744	C84	Obwodowy i skórny chłoniak z komórek T	16	0,01%	16
745	R79	Inne nieprawidłowe wyniki badań biochemicznych krwi	16	0,01%	12
746	M31	Inne martwicze choroby naczyń	16	0,01%	15
747	S21	Rana otwarta klatki piersiowej	16	0,01%	15
748	P38	Zapalenie pępka noworodka z lub bez łagodnego krwawienia	16	0,01%	6
749	M91	Osteochondroza stawu biodrowego i miednicy	16	0,01%	15
750	Q69	Palce dodatkowe	16	0,01%	15
751	O13	Nadciśnienie ciążowe (wywołane ciążą) bez znamionnego białkomoczu	16	0,01%	15
752	N19	Nieokreślona niewydolność nerek	16	0,01%	14
753	S41	Otwarta rana barku i ramienia	16	0,01%	16
754	A74	Inne choroby wywołane przez chlamydie	16	0,01%	15
755	Q79	Wrodzone wady rozwojowe układu mięśniowo-szkieletowego, niesklasyfikowane gdzie indziej	15	0,01%	10
756	L21	Łojotokowe zapalenie skóry	15	0,01%	14
757	A38	Szkarlatyna	15	0,01%	15
758	O83	Inny poród pojedynczy z udzieleniem pomocy położniczej	15	0,01%	14
759	C17	Nowotwór złośliwy jelita cienkiego	15	0,01%	15
760	L53	Inne stany rumieniowe	15	0,01%	13
761	P78	Inne okołoporodowe zaburzenia układu pokarmowego	15	0,01%	3
762	J80	Zespół ciężkiej niewydolności oddechowej u dorosłych	15	0,01%	15
763	H05	Zaburzenia oczodołu	15	0,01%	13
764	S33	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł odcinka lędźwiowego kręgosłupa i miednicy	15	0,01%	13
765	C11	Nowotwór złośliwy części nosowej gardła (nasopharynx)	15	0,01%	11
766	C74	Nowotwór złośliwy nadnerczy	14	0,01%	12
767	L13	Inne choroby pęcherzowe	14	0,01%	14
768	Q85	Choroby dziedziczne ze zmianami ektodermalnymi (fakomatozy)	14	0,01%	14
769	A48	Inne choroby bakteryjne, niesklasyfikowane gdzie indziej	14	0,01%	11
770	A07	Zakażenia jelitowe wywołane przez inne pierwotniaki	14	0,01%	13
771	G83	Inne zespoły porażenne	14	0,01%	11
772	K38	Inne choroby wyrostka robaczkowego	14	0,01%	14
773	K37	Zapalenie wyrostka robaczkowego, nie określone	14	0,01%	13
774	G36	Inne ostre rozsiane demielinizacje	14	0,01%	13
775	Z98	Inne stany po zabiegach chirurgicznych	13	0,00%	12
776	N64	Inne zaburzenia sutka	13	0,00%	11
777	J62	Pylica spowodowana pyłem zawierającym krzemionkę	13	0,00%	11
778	E24	Zespół Cushinga	13	0,00%	12
779	K05	Zapalenie dziąseł i choroby przyzębia	13	0,00%	12
780	O33	Opieka położnicza z powodu znanej lub przewidywanej niewspółmierności porodowej	13	0,00%	12
781	Q96	Zespół Turnera	13	0,00%	13
782	Q68	Inne wrodzone zniekształcenia mięśniowo-szkieletowe	13	0,00%	13
783	F10	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu	13	0,00%	12
784	F48	Inne zaburzenia nerwicowe	13	0,00%	12
785	M76	Entezopatie kończyny dolnej z wyłączeniem stopy	13	0,00%	12
786	D73	Choroby śledziony	13	0,00%	13
787	C02	Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części języka	13	0,00%	10
788	P20	Niedotlenienie wewnątrzmaciczne	13	0,00%	1
789	D83	Pospolity zmienny niedobór odporności	12	0,00%	12
790	H18	Inne zaburzenia rogówki	12	0,00%	11
791	R23	Inne zmiany skórne	12	0,00%	10
792	I38	Zapalenie wsierdza, zastawki, nie określone	12	0,00%	12
793	O35	Opieka położnicza z powodu znanej lub podejrzewanej nieprawidłowości lub uszkodzenia płodu	12	0,00%	12
794	R60	Obrzęk, gdzie indziej niesklasyfikowany	12	0,00%	9
795	R58	Krwotok gdzie indziej niesklasyfikowany	12	0,00%	12
796	P24	Zespoły zachłyśnięcia u noworodka	12	0,00%	2
797	Q44	Wrodzone wady rozwojowe pęcherzyka żółciowego, przewodów żółciowych i wątroby	12	0,00%	12

798	Q24	Inne wrodzone wady rozwojowe serca	12	0,00%	3
799	Q03	Wodogłowie wrodzone	12	0,00%	11
800	C09	Nowotwory złośliwe migdałka	12	0,00%	10
801	T60	Toksyczny efekt pestycydów	12	0,00%	12
802	L70	Trądzik pospolity	12	0,00%	10
803	T44	Zatrucie lekami pierwotnie działającymi na autonomiczny układ nerwowy	12	0,00%	11
804	M4 3	Inne zniekształcające choroby grzbietu	12	0,00%	12
805	L12	Pemfigoid	12	0,00%	12
806	A37	Krztusiec	12	0,00%	11
807	L01	Liszajec	11	0,00%	11
808	E20	Niedoczynność przytarczyc	11	0,00%	10
809	E07	Choroby tarczycy, inne	11	0,00%	10
810	A84	Wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze	11	0,00%	11
811	J22	Nieokreślone ostre zakażenie dolnych dróg oddechowych	11	0,00%	11
812	D70	Agranulocytoza	11	0,00%	11
813	L93	Liszaj /toczeń/ rumieniowaty	11	0,00%	11
814	E29	Zaburzenia czynności jąder	11	0,00%	11
815	C57	Nowotwór złośliwy innych i nie określonych żeńskich narządów płciowych	11	0,00%	9
816	C31	Nowotwór złośliwy zatok przynosowych	11	0,00%	10
817	Z95	Obecność wszczepów i przeszczepów serca i naczyń	11	0,00%	10
818	M6 6	Samoistne pęknięcia błony maziowej ścięgna i ścięgna	11	0,00%	10
819	M6 2	Inne choroby mięśni	11	0,00%	7
820	D72	Inne zaburzenia dotyczące krwinek białych	11	0,00%	9
821	C01	Nowotwór złośliwy nasady języka	10	0,00%	9
822	E89	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego i metaboliczne po zabiegach, gdzie indziej niesklasyfikowane	10	0,00%	9
823	O31	Powikłania typowe dla ciąży mnogiej	10	0,00%	9
824	C94	Inne białaczki określonego rodzaju	10	0,00%	8
825	I07	Choroby reumatyczne zastawki trójdzielnej	10	0,00%	9
826	L28	Przewlekły liszaj pospolity i świerzbiczka /prurigo/	10	0,00%	10
827	C88	Złośliwe choroby immunoproliferacyjne	10	0,00%	10
828	C80	Nowotwór złośliwy bez określenia jego umiejscowienia	10	0,00%	10
829	L56	Inne ostre zmiany skóry wywołane promieniowaniem ultrafioletowym	10	0,00%	10
830	Q55	Inne wrodzone wady rozwojowe narządów płciowych męskich	10	0,00%	9
831	A31	Zakażenia wywołane przez inne prątki	10	0,00%	10
832	J82	Eozynofilia płucna niesklasyfikowana gdzie indziej	10	0,00%	10
833	Q04	Inne wrodzone wady rozwojowe mózgu	10	0,00%	10
834	Q20	Wrodzone wady rozwojowe jam i połączeń sercowych/	10	0,00%	6
835	J13	Zapalenie płuc wywołane paciorkowcami (streptococcus pneumoniae)	10	0,00%	10
836	I78	Choroby naczyń włosowatych	10	0,00%	10
837	O72	Krwotok w trzecim okresie porodu i po porodzie	10	0,00%	7
838	T38	Zatrucia hormonami i ich syntetycznymi substytutami oraz antagonistami, niesklasyfikowanymi gdzie indziej	10	0,00%	9
839	T33	Powierzchnowe odmrożenie	10	0,00%	10
840	T35	Odmrożenie obejmujące mnogie okolice ciała i odmrożenie nieokreślone	10	0,00%	10
841	R20	Zaburzenia czucia skórniego	9	0,00%	8
842	Z53	Osoby stykające się ze służbą zdrowia dla specjalnych zabiegów bez ich wykonania	9	0,00%	8
843	Q23	Wrodzone wady rozwojowe zastawki dwudzielnej	9	0,00%	7
844	G97	Zaburzenia pozabiegowe układu nerwowego niesklasyfikowane gdzie indziej	9	0,00%	8
845	R16	Powiększenie wątroby i śledziona, gdzie indziej niesklasyfikowane	9	0,00%	7
846	T28	Oparzenia termiczne i chemiczne innych narządów wewnętrznych	9	0,00%	9
847	R26	Nieprawidłowości chodu i poruszania się	9	0,00%	8
848	P04	Stan płodu i noworodka spowodowany szkodliwymi czynnikami przenoszonymi za pośrednictwem łożyska lub pokarmu matki	9	0,00%	1
849	C07	Nowotwór złośliwy ślinianki przyusznej	9	0,00%	5
850	A86	Wirusowe zapalenie mózgu, nie określone	9	0,00%	9
851	D04	Rak in situ skóry	9	0,00%	9
852	B86	Świerzb	9	0,00%	8
853	O11	Istniejące uprzednio nadciśnienie z dołączającym się białkomoczem	9	0,00%	9
854	R49	Zaburzenia głosu	9	0,00%	9
855	D00	Rak in situ jamy ustnej, przełyku i żołądka	8	0,00%	8

856	G71	Pierwotne zaburzenia mięśniowe	8	0,00%	7
857	D55	Niedokrwiistość spowodowana zaburzeniami enzymatycznymi	8	0,00%	8
858	B16	Ostre wirusowe zapalenie wątroby B	8	0,00%	8
859	D62	Ostra niedokrwiistość pokrwotoczna	8	0,00%	7
860	C66	Nowotwór złośliwy moczowodu	8	0,00%	4
861	A18	Gruźlica innych narządów	8	0,00%	7
862	F44	Zaburzenia dysocjacyjne (konwersyjne)	8	0,00%	7
863	J21	Ostre zapalenie oskrzelików	8	0,00%	8
864	D29	Niezłośliwy nowotwór męskich narządów płciowych	8	0,00%	8
865	T16	Ciało obce w uchu	8	0,00%	8
866	S39	Inne i nieokreślone urazy brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy	8	0,00%	7
867	D31	Niezłośliwy nowotwór oka	8	0,00%	7
868	S14	Uraz nerwów i rdzenia kręgowego odcinka szyjnego kręgosłupa	8	0,00%	8
869	R27	Inne zaburzenia koordynacji ruchów	8	0,00%	5
870	L71	Trądzik różowaty	8	0,00%	8
871	R90	Nieprawidłowe wyniki badań obrazowych centralnego systemu nerwowego	8	0,00%	7
872	N61	Stany zapalne sutka	8	0,00%	7
873	R69	Nieznane i niedokładnie określone przyczyny chorobowości	7	0,00%	7
874	Q22	Wrodzone wady rozwojowe zastawki pnia płucnego i zastawki trójdzielnej	7	0,00%	2
875	D32	Nowotwór niezłośliwy opon mózgowych	7	0,00%	7
876	S79	Inne i nieokreślone urazy biodra i uda	7	0,00%	6
877	S97	Uraz zmiżdżeniowy stawu skokowego i stopy	7	0,00%	7
878	Q39	Wrodzone wady rozwojowe przełyku	7	0,00%	3
879	G72	Inne miopatie	7	0,00%	6
880	A63	Inne choroby przenoszone głównie drogą płciową, niesklasyfikowane gdzie indziej	7	0,00%	6
881	S64	Uraz nerwów na poziomie nadgarstka i ręki	7	0,00%	6
882	T75	Skutki działania innych czynników zewnętrznych	7	0,00%	7
883	S59	Inne i nieokreślone urazy przedramienia	7	0,00%	7
884	E85	Amyloidoza /skrobiawica/	7	0,00%	6
885	E73	Nietolerancja laktozy	7	0,00%	7
886	G06	Ropień i ziarniniak śródczaszkowy i w kanale kręgowym	7	0,00%	7
887	F84	Całościowe zaburzenia rozwojowe	7	0,00%	7
888	R47	Zaburzenia mowy gdzie indziej niesklasyfikowane	7	0,00%	6
889	F50	Zaburzenia odżywiania	7	0,00%	5
890	T36	Zatrucie antybiotykami	7	0,00%	7
891	A39	Zapalenie wywołane dwóinką nagminnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych /Neisseria meningitidis/	7	0,00%	7
892	B25	Cytomegalia	7	0,00%	6
893	M9 2	Inne osteochondrozy młodzieńcze	7	0,00%	6
894	L85	Inne zgrubienie naskórka	7	0,00%	7
895	N98	Powikłania związane ze sztucznym zapłodnieniem	7	0,00%	7
896	P90	Drgawki noworodka	7	0,00%	1
897	O73	Zatrzymanie łożyska i błon płodowych, bez krwotoku	7	0,00%	6
898	B37	Kandydoza /candidosis/	6	0,00%	4
899	M3 0	Guzkowe zapalenie tętnic i choroby pokrewne	6	0,00%	5
900	C03	Nowotwór złośliwy dziąsła	6	0,00%	6
901	H57	Inne zaburzenia oka i przydatków oka	6	0,00%	6
902	R21	Rumień i inne nieswoiste wysypki skórne	6	0,00%	6
903	E12	Cukrzyca związana z niedożywieniem	6	0,00%	6
904	N60	Łagodna dysplazja sutka	6	0,00%	6
905	H68	Zapalenie i niedrożność trąbki słuchowej Eustachiusza	6	0,00%	6
906	S37	Uraz narządów miednicy	6	0,00%	5
907	E46	Niedożywienie białkowo-energetyczne, nie określone	6	0,00%	6
908	E01	Niedoczynność tarczycy z powodu niedoboru jodu i pokrewnych przyczyn	6	0,00%	6
909	S40	Powierzchny uraz barku i ramienia	6	0,00%	5
910	S89	Inne i nieokreślone urazy podudzia	6	0,00%	6
911	D39	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze żeńskich narządów płciowych	6	0,00%	5
912	D15	Nowotwór niezłośliwy innych i nieokreślonych narządów klatki piersiowej	6	0,00%	4
913	T49	Zatrucie środkami działającymi miejscowo na skórę i błonę śluzową oraz lekami używanymi w okulistyce, laryngologii i stomatologii	6	0,00%	5
914	D03	Czerniak in situ	6	0,00%	6

915	D02	Rak in situ ucha środkowego i układu oddechowego	6	0,00%	6
916	T54	Efekt toksycznych substancji żrących	6	0,00%	5
917	T87	Powikłanie związane z ponownym przyrośnięciem i amputacją	6	0,00%	6
918	Z00	Ogólne badania lekarskie osób bez dolegliwości i rozpoznania choroby	6	0,00%	5
919	Z04	Badanie i obserwacja z innych przyczyn	6	0,00%	5
920	J63	Pylica wywołana innymi pyłami nieorganicznymi	6	0,00%	6
921	N46	Niepłodność męska	6	0,00%	5
922	G90	Zaburzenia układu wegetatywnego	6	0,00%	5
923	P53	Choroba krwotoczna u płodu i noworodka	6	0,00%	1
924	C12	Nowotwór złośliwy zchylku gruszkowatego	6	0,00%	4
925	S54	Urazy nerwów na poziomie przedramienia	5	0,00%	5
926	S50	Powierzchnowy uraz przedramienia	5	0,00%	5
927	Q27	Inne wrodzone wady rozwojowe obwodowego układu naczyniowego	5	0,00%	3
928	C05	Nowotwór złośliwy podniebienia	5	0,00%	4
929	S29	Inne i nieokreślone urazy klatki piersiowej	5	0,00%	5
930	I37	Zaburzenia funkcji zastawki pnia płucnego	5	0,00%	5
931	F32	Epizod depresyjny	5	0,00%	5
932	O01	Zaśniad groniasty	5	0,00%	5
933	D42	Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze opon	5	0,00%	4
934	S11	Otwarta rana szyi	5	0,00%	4
935	S10	Powierzchnowy uraz szyi	5	0,00%	4
936	E43	Ciężkie niedożywienie białkowo-energetyczne, nie określone	5	0,00%	5
937	E63	Inne niedobory pokarmowe	5	0,00%	5
938	O28	Nieprawidłowe wyniki przedporodowych rutynowych badań u ciężarnej	5	0,00%	3
939	I23	Niektóre powikłania występujące w czasie ostrego zawału serca	5	0,00%	4
940	R68	Inne objawy i oznaki ogólne	5	0,00%	5
941	O43	Zaburzenia łożyskowe	5	0,00%	5
942	E26	Hiperaldosteronizm	5	0,00%	5
943	C96	Inny i nieokreślony nowotwór złośliwy tkanki limfatycznej, krwiotwórczej i tkanek pokrewnych	5	0,00%	5
944	Z45	Dopasowanie i założenie urządzeń wszczepianych	5	0,00%	5
945	J91	Wysięk opłucnowy w przebiegu chorób sklasyfikowanych gdzie indziej	5	0,00%	5
946	Z01	Inne badania specjalne osób bez dolegliwości i rozpoznania choroby	5	0,00%	4
947	X70	Zamierzone samouszkodzenie przez powieszenie, zadziergnięcie i zadławienie	5	0,00%	5
948	C68	Nowotwór złośliwy innych i nie określonych narządów moczowych	5	0,00%	5
949	C69	Nowotwór złośliwy oka	5	0,00%	5
950	T90	Następstwa urazów głowy	5	0,00%	5
951	T71	Duszenie	5	0,00%	4
952	D66	Dziedziczny niedobór czynnika viii	5	0,00%	4
953	C93	Białaczka monocytowa	5	0,00%	2
954	M99	Uszkodzenia biomechaniczne niesklasyfikowane gdzie indziej	5	0,00%	5
955	Q05	Rozszczep kręgosłupa	5	0,00%	1
956	A51	Kiła wczesna	5	0,00%	5
957	T47	Zatrucie środkami działającymi pierwotnie na układ pokarmowy	5	0,00%	5
958	D20	Nowotwory niezłośliwe tkanek miękkich otrzewnej i przestrzeni zaotrzewnowej	5	0,00%	5
959	T13	Inne urazy kończyny dolnej, poziom nieokreślony	5	0,00%	5
960	S99	Inne i nieokreślone urazy stawu skokowego i stopy	5	0,00%	4
961	H01	Inne zapalenia powiek	5	0,00%	5
962	S55	Uraz naczyń krwionośnych na poziomie przedramienia	5	0,00%	2
963	T55	Toksyczny efekt mydeł i detergentów	5	0,00%	5
964	Q87	Inne określone zespoły wrodzonych wad rozwojowych dotyczące wielu układów	5	0,00%	3
965	Q74	Inne wrodzone wady rozwojowe kończyn(y)	5	0,00%	2
966	B07	Brodawki wirusowe	5	0,00%	5
967	Q70	Zrost palców	5	0,00%	5
968	B35	Grzybice skóry /dermatofitozy/	5	0,00%	4
969	G58	Inne mononeuropatie	5	0,00%	5
970	G11	Bezład dziedziczny	5	0,00%	5
971	R34	Bezmocz i skąpomocz	5	0,00%	5
972	Q78	Inne osteochondrodysplazje	5	0,00%	4
973	F95	Tiki	5	0,00%	5
974	O90	Powikłania okresu połogowego, niesklasyfikowane gdzie indziej	5	0,00%	4
975	H70	Zapalenie wyrostka sutkowatego i stany zbliżone	4	0,00%	4

976	Q82	Inne wrodzone wady rozwojowe skóry	4	0,00%	4
977	S38	Uraz zmiżdżeniowy i urazowa amputacja części brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy	4	0,00%	4
978	Q35	Rozszczep podniebienia	4	0,00%	4
979	G92	Encefalopatia toksyczna	4	0,00%	4
980	H31	Inne zaburzenia naczyń i naczyń	4	0,00%	4
981	P76	Inna niedrożność jelit noworodka	4	0,00%	1
982	D76	Niektóre choroby dotyczące układu siateczkowo-śródbłonkowego i chłonnego	4	0,00%	4
983	C06	Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części jamy ustnej	4	0,00%	4
984	M83	Zmiękczenie kości /osteomalacja/ dorosłych	4	0,00%	3
985	Q76	Wrodzone wady rozwojowe kręgosłupa i klatki piersiowej kostnej	4	0,00%	4
986	S34	Uraz nerwów i rdzenia kręgowego odcinka lędźwiowego kręgosłupa na poziomie brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy	4	0,00%	4
987	B58	Toksoplazmoza	4	0,00%	4
988	S57	Uraz zmiżdżeniowy przedramienia	4	0,00%	3
989	S98	Urazowa amputacja stawu skokowego i stopy	4	0,00%	4
990	B26	Świnka	4	0,00%	4
991	T04	Urazy zmiżdżeniowe obejmujące liczne okolice ciała	4	0,00%	4
992	D36	Niezłośliwy nowotwór o innym i nieokreślonym umiejscowieniu	4	0,00%	4
993	T07	Nieokreślone liczne urazy	4	0,00%	4
994	D52	Niedokrwistość z niedoboru kwasu foliowego	4	0,00%	3
995	D58	Inne dziedziczne niedokrwistości hemolityczne	4	0,00%	4
996	D84	Inne niedobory odporności	4	0,00%	3
997	C30	Nowotwór złośliwy jamy nosowej i ucha środkowego	4	0,00%	3
998	C95	Białaczka z komórek nieokreślonego rodzaju	4	0,00%	4
999	T34	Odmrożenie z martwicą tkanki	4	0,00%	4
1000	L82	Brodawka łojotokowa (rogowacenie łojotokowe) /seborrheic keratosis/	4	0,00%	4
1001	Q02	Małogłowie	4	0,00%	1
1002	N14	Zmiany cewkowe i cewkowo-śródmiażdżowe wywołane przez leki i metale ciężkie	4	0,00%	4
1003	N26	Nieokreślony zanik nerki	4	0,00%	4
1004	R14	Wzdęcie i objawy pokrewne	4	0,00%	4
1005	S24	Uraz nerwów i rdzenia kręgowego odcinka piersiowego kręgosłupa	4	0,00%	4
1006	B59	Pneumocystoza	4	0,00%	3
1007	T30	Oparzenie termiczne i chemiczne, okolica ciała nieokreślona	4	0,00%	4
1008	Z20	Styczność i narażenie na choroby zakaźne	4	0,00%	4
1009	H52	Zaburzenia refrakcji i akomodacji	4	0,00%	3
1010	B44	Grzybica kropidlakowa /aspergiloza/	4	0,00%	4
1011	C55	Nowotwór złośliwy nieokreślonej części macicy	4	0,00%	3
1012	J92	Błazka opłucnej	4	0,00%	3
1013	C63	Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych męskich narządów płciowych	4	0,00%	3
1014	R72	Nieprawidłowości krwinek białych gdzie indziej niesklasyfikowane	4	0,00%	4
1015	S19	Inne i nieokreślone urazy szyi	4	0,00%	4
1016	Z09	Badanie kontrolne po leczeniu stanów innych niż nowotwory złośliwe	4	0,00%	3
1017	Q06	Inne wrodzone wady rozwojowe rdzenia kręgowego	4	0,00%	2
1018	I09	Inne choroby reumatyczne serca	4	0,00%	2

8					
1019	K08	Inne zaburzenia zębów i struktur podtrzymujących	4	0,00%	4
1020	F41	Inne zaburzenia lękowe	4	0,00%	4
1021	R84	Nieprawidłowe wyniki materiału pochodzącego z układu oddechowego oraz klatki piersiowej	4	0,00%	4
1022	Q72	Zniekształcenia zmniejszające kończyny dolnej	4	0,00%	1
1023	J68	Choroby układu oddechowego wywołane wdychaniem czynników chemicznych gazów lub par	4	0,00%	4
1024	S03	Zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł głowy	4	0,00%	4
1025	P72	Inne przemijające zaburzenia wewnątrzwydzielnicze noworodków	4	0,00%	0
1026	T68	Hypotermia	4	0,00%	4
1027	C37	Nowotwór złośliwy grasicy	4	0,00%	4
1028	T67	Skutki działania gorąca i światła	4	0,00%	4
1029	T57	Toksyczny efekt innych substancji nieorganicznych	4	0,00%	4
1030	J14	Zapalenie płuc wywołane pałeczka grypy (haemophilus influenzae)	4	0,00%	4
1031	L26	Złuszczające zapalenie skóry	4	0,00%	4
1032	T85	Powikłania innych wewnętrznych urządzeń protezujących, wszczepów i przeszczepów	4	0,00%	4
1033	L22	Pieluszkowe (serwetkowe) zapalenie skóry	4	0,00%	3
1034	T14	Uraz nieokreślonej okolicy ciała	3	0,00%	3
1035	J66	Choroba dróg oddechowych wywołana określonym pyłem organicznym	3	0,00%	3
1036	T32	Oparzenia chemiczne sklasyfikowane w zależności od rozległości objętej powierzchni ciała	3	0,00%	3
1037	G64	Inne zaburzenia obwodowego układu nerwowego	3	0,00%	2
1038	C52	Nowotwór złośliwy pochwy	3	0,00%	3
1039	Z54	Rekonwalescencja	3	0,00%	3
1040	I81	Zakrzep żyły wrotnej	3	0,00%	3
1041	T09	Inne urazy kręgosłupa i tułowia, poziom nieokreślony	3	0,00%	3
1042	B82	Zakażenia pasożytami jelitowymi, nie określone	3	0,00%	3
1043	L95	Zapalenie naczyń /vasculitis/ ograniczone do skóry, niesklasyfikowane gdzie indziej	3	0,00%	3
1044	C75	Nowotwór złośliwy innych gruczołów wydzielania wewnętrznego i struktur pokrewnych	3	0,00%	3
1045	J05	Ostre krupowe zapalenie krtani i nagłośni	3	0,00%	3
1046	T56	Toksyczny efekt metali	3	0,00%	3
1047	B88	Inne inwazje pasożytnicze	3	0,00%	3
1048	H15	Zaburzenia twardówki	3	0,00%	2
1049	I99	Inne i nieokreślone zaburzenia układu krążenia	3	0,00%	3
105	T80	Powikłania po wlewie, transfuzji i wstrzyknięciu	3	0,00%	3

0					
105 1	H53	Upośledzenie widzenia	3	0,00%	3
105 2	D07	Rak in situ innych i nieokreślonych narządów płciowych	3	0,00%	3
105 3	Y59	Inne nieokreślone szczepionki i substancje biologiczne	3	0,00%	1
105 4	P27	Przewlekła choroba oddechowa rozpoczynająca się w okresie okołoporodowym	3	0,00%	2
105 5	L00	Liszajec pęcherzowy noworodków	3	0,00%	0
105 6	K93	Schorzenia innych narządów układu pokarmowego w schorzeniach sklasyfikowanych gdzie indziej	3	0,00%	3
105 7	L73	Inne choroby mieszka włosowego	3	0,00%	2
105 8	L74	Choroby gruczołów potowych	3	0,00%	1
105 9	L59	Inne choroby skóry i tkanki podskórnej związane z napromieniowaniem	3	0,00%	2
106 0	D06	Rak in situ szyjki macicy	3	0,00%	2
106 1	R96	Nagła śmierć, przyczyna nieznaną	3	0,00%	3
106 2	B15	Ostre wirusowe zapalenie wątroby A	3	0,00%	2
106 3	S49	Inne i nieokreślone urazy barku i ramienia	3	0,00%	2
106 4	S44	Uraz nerwów barku i ramienia	3	0,00%	3
106 5	Q31	Wrodzone wady rozwojowe krtani	3	0,00%	3
106 6	N96	Kobieta roniąca nawykowo	3	0,00%	3
106 7	H74	Inne zaburzenia ucha środkowego i wyrostka sutkowatego	3	0,00%	3
106 8	N01	Gwałtownie postępujący zespół zapalenia nerek	3	0,00%	3
106 9	O08	Powikłanie poronienia, ciąży pozamacicznej i zaśniadu groniastego	3	0,00%	2
107 0	H80	Otoskleroza	3	0,00%	3
107 1	E76	Zaburzenia przemiany glikozoaminoglikanów	3	0,00%	3
107 2	R45	Objawy i oznaki chorobowe dotyczące stanu emocjonalnego	3	0,00%	3
107 3	O42	Przedwczesne pęknięcie błon płodowych	3	0,00%	3
107 4	F89	Zaburzenie rozwoju psychicznego (psychologicznego), nie określone	3	0,00%	3
107 5	O67	Czynność porodowa i poród powikłane przez krwawienie śródporodowe, niesklasyfikowane gdzie indziej	3	0,00%	3
107 6	F20	Schizofrenia	3	0,00%	3
107 7	Q99	Inne aberracje chromosomalne niesklasyfikowane gdzie indziej	3	0,00%	2
107 8	S87	Uraz zmiżdżeniowy podudzia	3	0,00%	2
107 9	R02	Zgorzel /gangrena/ gdzie indziej niesklasyfikowana	3	0,00%	3
108 0	Q26	Wrodzone wady rozwojowe dużych żył układułowych	3	0,00%	1
108 1	K46	Nieokreślone przepukliny brzuszne	2	0,00%	2
108	A60	Opryszczkowe /herpes simplex/ zakażenie okolicy odbytovej i moczowo-płciowej	2	0,00%	2

2					
1083	Q67	Wrodzone zniekształcenia mięśniowo-kostne w zakresie czaszki, twarzy, kręgosłupa i klatki piersiowej	2	0,00%	2
1084	K07	Nieprawidłowości zębowo-twarzowe /łącznie z wadami zgryzu/	2	0,00%	2
1085	W45	Ciało obce lub przedmiot przechodzący przez skórę	2	0,00%	2
1086	A88	Inne wirusowe zakażenia ośrodkowego układu nerwowego, niesklasyfikowane gdzie indziej	2	0,00%	2
1087	Y43	Środki działające pierwotnie ogólnie	2	0,00%	2
1088	C70	Nowotwór złośliwy opon	2	0,00%	2
1089	M88	Choroba Pageta /osteitis deformans/	2	0,00%	2
1090	E75	Zaburzenia przemian sfingolipidów i inne zaburzenia spichrzania lipidów	2	0,00%	2
1091	L10	Pęcherzyca	2	0,00%	2
1092	O29	Powikłania znieczulenia w czasie ciąży	2	0,00%	2
1093	E71	Zaburzenia przemian aminokwasów rozgałęzionych i kwasów tłuszczowych	2	0,00%	1
1094	Q16	Wrodzone wady rozwojowe ucha powodujące upośledzenie słuchu	2	0,00%	2
1095	B30	Wirusowe zapalenie spojówek	2	0,00%	1
1096	R83	Nieprawidłowe wyniki badań płynu mózgowo-rdzeniowego	2	0,00%	1
1097	Q51	Wrodzone wady rozwojowe macicy i szyjki macicy	2	0,00%	1
1098	S90	Powierzchnowy uraz stawu skokowego i stopy	2	0,00%	2
1099	F51	Nieorganiczne zaburzenia snu	2	0,00%	2
1100	Q10	Wrodzone wady rozwojowe powiek, aparatu łzowego i oczodołu	2	0,00%	2
1101	Q42	Wrodzony brak, zarośnięcie lub zwężenie jelita grubego	2	0,00%	1
1102	O84	Poród mnogi	2	0,00%	1
1103	G60	Neuropatia samoistna i dziedziczna	2	0,00%	2
1104	Q41	Wrodzony brak, zarośnięcie lub zwężenie jelita cienkiego	2	0,00%	0
1105	A19	Gruźlica prosówkowa	2	0,00%	2
1106	S85	Uraz naczyń krwionośnych na poziomie podudzia	2	0,00%	1
1107	F80	Specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka	2	0,00%	2
1108	D60	Nabyta aplazja czysto czerwonekrwinkowa /erythroblastopenia/	2	0,00%	2
1109	F13	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane przyjmowaniem substancji nasennych i uspokajających	2	0,00%	2
1110	O71	Inny uraz położniczy	2	0,00%	2
1111	P91	Inne zaburzenia mózgowie noworodka	2	0,00%	0
1112	R61	Nadmierne pocenie się/	2	0,00%	2
1113	H17	Blizny rogówki i zmętnienia	2	0,00%	2
111	J17	Zapalenie płuc w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	2	0,00%	2

4					
111 5	J99	Zaburzenia układu oddechowego w przebiegu chorób sklasyfikowanych gdzie indziej	2	0,00%	2
111 6	A26	Różyczka	2	0,00%	2
111 7	R05	Kaszel	2	0,00%	2
111 8	Q07	Inne wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego	2	0,00%	2
111 9	R80	Izolowany białkomocz	2	0,00%	2
112 0	D89	Inne zaburzenia przebiegające z udziałem mechanizmów immunologicznych niesklasyfikowanych gdzie indziej	2	0,00%	2
112 1	I98	Inne zaburzenia funkcji układu krążenia w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	2	0,00%	1
112 2	T11	Inne urazy kończyny górnej, poziom nieokreślony	2	0,00%	2
112 3	T37	Zatrucie innymi środkami przeciw zakażeniu i lekami przeciwpasożytniczymi	2	0,00%	2
112 4	P35	Wrodzone choroby wirusowe	2	0,00%	0
112 5	Q91	Zespół Edwardsa i zespół Patau	2	0,00%	2
112 6	S35	Uraz naczyń krwionośnych na poziomie brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy	2	0,00%	2
112 7	B20	Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności /HIV/, której skutkiem są choroby zakaźne i pasożytnicze	2	0,00%	2
112 8	B67	Bąblowica /echinococcosis/	2	0,00%	2
112 9	S60	Powierzchny uraz nadgarstka i ręki	2	0,00%	2
113 0	N06	Izolowany białkomocz z określonym uszkodzeniem morfologicznym	2	0,00%	2
113 1	L88	Ropne zgorzelinowe zapalenie skóry	2	0,00%	2
113 2	T27	Oparzenie termiczne i chemiczne dróg oddechowych	2	0,00%	2
113 3	G23	Inne choroby zwyrodnieniowe i zwojów podstawy	2	0,00%	2
113 4	H49	Zez porażenny	2	0,00%	1
113 5	S77	Uraz zmiżdzeniowy biodra z udem	2	0,00%	1
113 6	A52	Kiła późna	2	0,00%	2
113 7	C14	Nowotwór złośliwy o innym i o bliżej nieokreślonym umiejscowieniu w obrębie wargi, jamy ustnej i gardła	2	0,00%	2
113 8	F99	Zaburzenia psychiczne, inaczej nie określone	2	0,00%	2
113 9	P14	Uraz porodowy obwodowego układu nerwowego	2	0,00%	0
114 0	I28	Inne choroby naczyń płucnych	2	0,00%	2
114 1	S75	Uraz naczyń krwionośnych na poziomie biodra i uda	2	0,00%	1
114 2	P56	Obrzęk uogólniony płodu spowodowany chorobą hemolityczną	2	0,00%	0
114 3	N62	Przerost sutka	2	0,00%	2
114 4	S26	Uraz serca	2	0,00%	2
114 5	S04	Uraz nerwów czaszkowych	2	0,00%	1
114	E15	Śpiączka hipoglikemiczna niecukrzycowa	2	0,00%	2

6					
1147	A53	Inne postacie kiły i kiła nie określona	2	0,00%	2
11480	M40	Kifoza i lordoza	2	0,00%	2
1149	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez chlamydie	1	0,00%	1
1150	B36	Inne grzybice powierzchowne	1	0,00%	0
1151	A17	Gruczołnica układu nerwowego	1	0,00%	1
1152	A70	Zakażenia chlamydia psittaci	1	0,00%	1
1153	A28	Inne bakteryjne choroby odzwierzęce, niesklasyfikowane gdzie indziej	1	0,00%	1
1154	B09	Nieokreślone zakażenia wirusowe charakteryzujące się uszkodzeniem skóry i błon śluzowych	1	0,00%	1
1155	A89	Wirusowe zakażenie ośrodkowego układu nerwowego, nie określone	1	0,00%	1
1156	B48	Inne grzybice, niesklasyfikowane gdzie indziej	1	0,00%	1
1157	A36	Błonica	1	0,00%	1
1158	B60	Inne choroby pasożytnicze, niesklasyfikowane gdzie indziej	1	0,00%	1
1159	R43	Zaburzenia węchu i smaku	1	0,00%	1
1160	P60	Rozsiane wykrzepianie śródnacyniowe u płodu i noworodka	1	0,00%	0
1161	S84	Uraz nerwów na poziomie podudzia	1	0,00%	1
1162	S74	Uraz nerwów na poziomie biodra i uda	1	0,00%	1
1163	S65	Uraz naczyń krwionośnych na poziomie nadgarstka i ręki	1	0,00%	1
1164	S58	Urazowa amputacja przedramienia	1	0,00%	1
1165	S25	Uraz naczyń krwionośnych klatki piersiowej	1	0,00%	1
1166	S17	Uraz zmiżdzeniowy szyi	1	0,00%	1
1167	S07	Uraz zmiżdzeniowy głowy	1	0,00%	1
1168	R87	Nieprawidłowe wyniki badań materiału z narządów płciowych żeńskich	1	0,00%	1
1169	R78	Stwierdzenie leków lub innych substancji prawidłowo nieobecnych we krwi	1	0,00%	1
1170	T05	Urazowe amputacje obejmujące liczne okolice ciała	1	0,00%	1
1171	R46	Stany i objawy chorobowe dotyczące powierzchowności i zachowania	1	0,00%	1
1172	T08	Złamanie kręgosłupa, poziom nieokreślony	1	0,00%	1
1173	R41	Inne oznaki i objawy chorobowe dotyczące funkcji poznawania i świadomości	1	0,00%	1
1174	R36	Wydzielina z cewki moczowej	1	0,00%	1
1175	Q93	Monosomie i delecje autosomów niesklasyfikowane gdzie indziej	1	0,00%	1
1176	Q75	Inne wrodzone wady rozwojowe kości czaszki i twarzy	1	0,00%	1
1177	Q52	Inne wrodzone wady rozwojowe narządów płciowych żeńskich	1	0,00%	0
117	Q37	Rozszczep podniebienia twardego wraz z rozszczepem wargi	1	0,00%	1

8					
1179	Q34	Inne określone wady rozwojowe układu oddechowego	1	0,00%	1
1180	Q17	Inne wrodzone wady rozwojowe ucha	1	0,00%	1
1181	Q15	Inne wrodzone wady rozwojowe oka	1	0,00%	1
1182	L44	Inne choroby grudkowo-złuszczone	1	0,00%	0
1183	R76	Inne nieprawidłowe wyniki badań immunologicznych surowicy krwi	1	0,00%	1
1184	Y91	Objawy działania alkoholu w zależności od stężenia	1	0,00%	1
1185	Z96	Obecność innych wszczepów czynnościowych	1	0,00%	1
1186	Z93	Stany związane z obecnością sztucznego otworu	1	0,00%	1
1187	Z87	W wywiadzie inne choroby i stany dotyczące danej osoby	1	0,00%	1
1188	Z47	Inna ortopedyczna pomoc pochorobowa	1	0,00%	1
1189	Z42	Opieka pooperacyjna w chirurgii plastycznej	1	0,00%	1
1190	Z35	Nadzór nad ciążą wysokiego ryzyka	1	0,00%	1
1191	Z34	Nadzór nad ciążą prawidłową	1	0,00%	1
1192	Z32	Badanie i testy ciążowe	1	0,00%	1
1193	Z30	Postępowanie antykoncepcyjne	1	0,00%	1
1194	Z29	Potrzeba innych środków profilaktycznych	1	0,00%	1
1195	S94	Urazy nerwów na poziomie kostki i stopy	1	0,00%	1
1196	Z08	Badania kontrolne (uzupełniające) po leczeniu nowotworów złośliwych	1	0,00%	1
1197	P25	Rozedma śródmiąższowa i stany pokrewne rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	1	0,00%	0
1198	Y08	Przestępstwo w inny określony sposób	1	0,00%	1
1199	X68	Zamierzone zatrucie przez narażenie na pestycydy	1	0,00%	1
1200	W25	Kontakt z ostrym szkłem	1	0,00%	1
1201	W18	Inny upadek na tym samym poziomie	1	0,00%	1
1202	V43	Użytkownik samochodu ranny w kolizji z samochodem, samochodem dostawczym i ciężarowym	1	0,00%	1
1203	T98	Następstwa innych i nieokreślonych skutków działania czynników zewnętrznych	1	0,00%	1
1204	T95	Następstwa oparzeń termicznych, chemicznych i odmrożeń	1	0,00%	1
1205	T94	Następstwa urazów obejmujących mnogie nieokreślone okolice ciała	1	0,00%	1
1206	T70	Skutki działania ciśnienia powietrza i wody	1	0,00%	1
1207	T53	Toksyczny efekt chlorowcowych pochodnych węglowodorów alifatycznych i aromatycznych	1	0,00%	1
1208	Z23	Potrzeba szczepień profilaktycznych przeciwko pojedynczym chorobom bakteryjnym	1	0,00%	1
1209	F04	Organiczny zespół amnestyczny nie wywołany alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi	1	0,00%	1
121	Q01	Przepuklina mózgowa	1	0,00%	1

0					
121 1	I01	Choroba reumatyczna serca z zajęciem serca	1	0,00%	1
121 2	H92	Bóle ucha i wyciek z ucha	1	0,00%	0
121 3	H73	Inne choroby błony bębenkowej	1	0,00%	1
121 4	H54	Ślepota i upośledzenie wzroku	1	0,00%	1
121 5	H10	Zapalenie spojówek	1	0,00%	1
121 6	G53	Zaburzenia nerwów czaszkowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
121 7	G10	Choroba Huntingtona	1	0,00%	1
121 8	F93	Zaburzenia emocjonalne rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie	1	0,00%	1
121 9	F72	Upośledzenie umysłowe znaczne	1	0,00%	1
122 0	I43	Kardiomiopatia w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
122 1	F29	Nieokreślona psychoza nieorganiczna	1	0,00%	1
122 2	J60	Pylica górników kopalń węgla	1	0,00%	1
122 3	E74	Inne zaburzenia przemian węglowodanów	1	0,00%	1
122 4	E70	Zaburzenia przemian aminokwasów aromatycznych	1	0,00%	1
122 5	E60	Niedobór pokarmowy cynku	1	0,00%	1
122 6	E56	Inne niedobory witaminowe	1	0,00%	1
122 7	E02	Subkliniczna postać niedoczynności tarczycy z powodu niedoboru jodu	1	0,00%	1
122 8	D82	Niedobór odporności skojarzony z innymi poważnymi wadami	1	0,00%	0
122 9	D65	Rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe /zespół odwłóknienia/	1	0,00%	1
123 0	D19	Nowotwory niezłośliwe międzybłonka	1	0,00%	1
123 1	C97	Nowotwory złośliwe niezależnych (pierwotnych) mnogich umiejscowień	1	0,00%	1
123 2	C58	Nowotwór złośliwy łożyska	1	0,00%	0
123 3	F40	Zaburzenia lękowe w postaci fobii	1	0,00%	0
123 4	N07	Nefropatia dziedziczna, niesklasyfikowana gdzie indziej	1	0,00%	1
123 5	P11	Inne porodowe urazy ośrodkowego układu nerwowego	1	0,00%	0
123 6	P10	Rozerwanie struktur śródczaszkowych i krwotok spowodowany urazem porodowym	1	0,00%	0
123 7	O91	Zapalenie gruczołu sutkowego związane z porodem	1	0,00%	1
123 8	O89	Powikłania znieczulenia w okresie połogu	1	0,00%	1
123 9	O88	Zatory z przyczyn położniczych	1	0,00%	1
124 0	O87	Powikłania ze strony układu żylnego w okresie połogu	1	0,00%	1
124 1	O86	Inne zakażenia połogowe	1	0,00%	1
124	O46	Krwawienie przedporodowe, niesklasyfikowane gdzie indziej	1	0,00%	1

2					
124 3	O15	Rzucawka	1	0,00%	1
124 4	N51	Zaburzenia męskich narządów płciowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
124 5	I41	Zapalenie mięśnia sercowego w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
124 6	N08	Zaburzenia kłębuszków nerkowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
124 7	C47	Nowotwory złośliwe nerwów obwodowych i autonomicznego układu nerwowego	1	0,00%	1
124 8	M90	Choroby kości w przebiegu innych chorób sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
124 9	M61	Zwapnienia i skostnienia mięśni	1	0,00%	1
125 0	M11	Inne artropatie spowodowane odkładaniem kryształów	1	0,00%	1
125 1	M07	Artropatie towarzyszące łuszczycy i chorobom jelit	1	0,00%	1
125 2	L80	Bielactwo /vitiligo/	1	0,00%	1
125 3	L63	Łysienie plackowate	1	0,00%	0
125 4	L57	Zmiany skórne wywołane długotrwałą ekspozycją na promieniowanie niejonizujące	1	0,00%	1
125 5	L45	Choroby grudkowo-złuszczające w schorzeniach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
125 6	K87	Schorzenia pęcherzyka żółciowego, przewodów żółciowych i trzustki w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej	1	0,00%	1
125 7	J61	Pylica spowodowana azbestem lub innymi włóknami mineralnymi	1	0,00%	1
125 8	N42	Inne zaburzenia gruczołu krokowego	1	0,00%	0
OGÓŁEM			265		235
			219		520

Uwaga

Liczba hospitalizacji mieszkańców województwa na podstawie danych przesłanych przez świadczeniodawców.

Nie uwzględnia oddziałów dziennych.

Liczba hospitalizacji ogółem liczona była po numerze Pesel świadczeniobiorcy dla rozpoznania ICD wykazanego przez świadczeniodawcę w raporcie statystycznym

Poprawność przekazanych danych zależy od sposobu interpretacji i wprowadzania ich do własnych systemów informatycznych przez Świadczeniodawcę

Sporządził: Agnieszka Kocielińska ŚOW NFZ

Prognoza ludności na lata 2005 – 2030 dla poszczególnych powiatów województwa świętokrzyskiego z uwzględnianiem struktury wieku oraz z podziału na miasto – wieś

1. POWIAT BUSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	73798	36118	37680	17406	8114	9292	56392	28004	28388
	0- 2	1944	997	947	412	208	204	1532	789	743
	3- 6	2692	1362	1330	557	279	278	2135	1083	1052
	7-12	4976	2569	2407	981	483	498	3995	2086	1909
	13-15	2971	1522	1449	593	291	302	2378	1231	1147
	16-18	3128	1626	1502	901	474	427	2227	1152	1075
	19-24	7053	3659	3394	1725	858	867	5328	2801	2527
	0-17	14652	7539	7113	3124	1581	1543	11528	5958	5570
	18-59/64	44726	23753	20973	11584	5693	5891	33142	18060	15082
	18-44	27454	14279	13175	6853	3357	3496	20601	10922	9679
	45-59/64	17272	9474	7798	4731	2336	2395	12541	7138	5403
	60+/65+	14420	4826	9594	2698	840	1858	11722	3986	7736
2010	Ogółem	72212	35404	36808	17170	7968	9202	55042	27436	27606
	0- 2	1884	974	910	395	204	191	1489	770	719
	3- 6	2534	1310	1224	543	271	272	1991	1039	952
	7-12	4047	2070	1977	826	407	419	3221	1663	1558
	13-15	2374	1254	1120	474	235	239	1900	1019	881
	16-18	2767	1440	1327	667	351	316	2100	1089	1011
	19-24	5799	2980	2819	1325	644	681	4474	2336	2138
	0-17	12625	6536	6089	2683	1350	1333	9942	5186	4756
	18-59/64	45170	24318	20852	11291	5677	5614	33879	18641	15238
	18-44	27640	14243	13397	6620	3283	3337	21020	10960	10060
	45-59/64	17530	10075	7455	4671	2394	2277	12859	7681	5178
	60+/65+	14417	4550	9867	3196	941	2255	11221	3609	7612
2015	Ogółem	70966	34902	36064	16937	7831	9106	54029	27071	26958
	0- 2	1895	966	929	398	200	198	1497	766	731
	3- 6	2496	1273	1223	521	263	258	1975	1010	965
	7-12	3792	1982	1810	808	412	396	2984	1570	1414
	13-15	1955	985	970	421	201	220	1534	784	750
	16-18	2145	1139	1006	525	278	247	1620	861	759
	19-24	5038	2678	2360	954	463	491	4084	2215	1869
	0-17	11554	5955	5599	2488	1254	1234	9066	4701	4365
	18-59/64	43828	23793	20035	10475	5359	5116	33353	18434	14919
	18-44	27200	14000	13200	6310	3094	3216	20890	10906	9984
	45-59/64	16628	9793	6835	4165	2265	1900	12463	7528	4935
	60+/65+	15584	5154	10430	3974	1218	2756	11610	3936	7674
2020	Ogółem	69819	34446	35373	16626	7673	8953	53193	26773	26420
	0- 2	1779	913	866	363	183	180	1416	730	686
	3- 6	2475	1278	1197	513	258	255	1962	1020	942
	7-12	3732	1916	1816	774	394	380	2958	1522	1436
	13-15	1860	956	904	408	207	201	1452	749	703
	16-18	1925	1036	889	500	254	246	1425	782	643
	19-24	3998	2101	1897	800	391	409	3198	1710	1488
	0-17	11111	5746	5365	2392	1215	1177	8719	4531	4188
	18-59/64	41649	22671	18978	9619	4980	4639	32030	17691	14339

	18-44	25407	13043	12364	5718	2780	2938	19689	10263	9426
	45-59/64	16242	9628	6614	3901	2200	1701	12341	7428	4913
	60+/65+	17059	6029	11030	4615	1478	3137	12444	4551	7893
2025	Ogółem	68445	33851	34594	16173	7457	8716	52272	26394	25878
	0- 2	1542	803	739	307	160	147	1235	643	592
	3- 6	2251	1144	1107	454	226	228	1797	918	879
	7-12	3673	1881	1792	757	375	382	2916	1506	1410
	13-15	1861	939	922	397	189	208	1464	750	714
	16-18	1831	986	845	451	238	213	1380	748	632
	19-24	3600	1918	1682	761	368	393	2839	1550	1289
	0-17	10558	5430	5128	2217	1111	1106	8341	4319	4022
	18-59/64	39781	21484	18297	8951	4617	4334	30830	16867	13963
	18-44	23146	11929	11217	5058	2454	2604	18088	9475	8613
	45-59/64	16635	9555	7080	3893	2163	1730	12742	7392	5350
	60+/65+	18106	6937	11169	5005	1729	3276	13101	5208	7893
2030	Ogółem	66904	33078	33826	15625	7202	8423	51279	25876	25403
	0- 2	1316	674	642	258	129	129	1058	545	513
	3- 6	1933	997	936	385	194	191	1548	803	745
	7-12	3339	1699	1640	673	332	341	2666	1367	1299
	13-15	1850	958	892	383	193	190	1467	765	702
	16-18	1849	961	888	477	245	232	1372	716	656
	19-24	3467	1836	1631	703	345	358	2764	1491	1273
	0-17	9665	4972	4693	2011	1010	1001	7654	3962	3692
	18-59/64	38574	20748	17826	8571	4398	4173	30003	16350	13653
	18-44	20170	10379	9791	4259	2065	2194	15911	8314	7597
	45-59/64	18404	10369	8035	4312	2333	1979	14092	8036	6056
	60+/65+	18665	7358	11307	5043	1794	3249	13622	5564	8058

2. POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	89025	44050	44975	27491	13394	14097	61534	30656	30878
	0- 2	2533	1309	1224	758	389	369	1775	920	855
	3- 6	3517	1835	1682	1000	506	494	2517	1329	1188
	7-12	6426	3271	3155	1641	849	792	4785	2422	2363
	13-15	3820	1975	1845	1041	550	491	2779	1425	1354
	16-18	3955	2021	1934	1125	571	554	2830	1450	1380
	19-24	8831	4614	4217	2863	1510	1353	5968	3104	2864
	0-17	18876	9714	9162	5167	2670	2497	13709	7044	6665
	18-59/64	54753	29060	25693	18630	9528	9102	36123	19532	16591
	18-44	33362	17387	15975	10790	5588	5202	22572	11799	10773
	45-59/64	21391	11673	9718	7840	3940	3900	13551	7733	5818
	60+/65+	15396	5276	10120	3694	1196	2498	11702	4080	7622
2010	Ogółem	87013	43087	43926	26913	13139	13774	60100	29948	30152
	0- 2	2461	1271	1190	706	365	341	1755	906	849
	3- 6	3322	1708	1614	972	494	478	2350	1214	1136
	7-12	5292	2745	2547	1529	787	742	3763	1958	1805

	13-15	3113	1581	1532	809	423	386	2304	1158	1146
	16-18	3435	1734	1701	863	439	424	2572	1295	1277
	19-24	7318	3827	3491	1979	1031	948	5339	2796	2543
	0-17	16456	8454	8002	4552	2348	2204	11904	6106	5798
	18-59/64	54905	29585	25320	18027	9487	8540	36878	20098	16780
	18-44	33680	17563	16117	10597	5574	5023	23083	11989	11094
	45-59/64	21225	12022	9203	7430	3913	3517	13795	8109	5686
	60+/65+	15652	5048	10604	4334	1304	3030	11318	3744	7574
	Ogółem	85159	42285	42874	26355	12885	13470	58804	29400	29404
2015	0- 2	2414	1250	1164	662	337	325	1752	913	839
	3- 6	3187	1648	1539	899	463	436	2288	1185	1103
	7-12	5008	2586	2422	1481	766	715	3527	1820	1707
	13-15	2533	1323	1210	738	384	354	1795	939	856
	16-18	2768	1402	1366	731	385	346	2037	1017	1020
	19-24	6282	3255	3027	1560	810	750	4722	2445	2277
	0-17	14950	7729	7221	4272	2203	2069	10678	5526	5152
	18-59/64	52739	28704	24035	16426	8890	7536	36313	19814	16499
	18-44	33361	17272	16089	10217	5385	4832	23144	11887	11257
	45-59/64	19378	11432	7946	6209	3505	2704	13169	7927	5242
60+/65+	17470	5852	11618	5657	1792	3865	11813	4060	7753	
	Ogółem	83427	41485	41942	25651	12539	13112	57776	28946	28830
2020	0- 2	2236	1144	1092	583	302	281	1653	842	811
	3- 6	3157	1637	1520	843	429	414	2314	1208	1106
	7-12	4802	2484	2318	1352	695	657	3450	1789	1661
	13-15	2481	1288	1193	724	371	353	1757	917	840
	16-18	2458	1260	1198	723	382	341	1735	878	857
	19-24	5021	2616	2405	1292	682	610	3729	1934	1795
	0-17	14298	7386	6912	3973	2050	1923	10325	5336	4989
	18-59/64	49643	27009	22634	14895	8162	6733	34748	18847	15901
	18-44	31396	16164	15232	9436	4947	4489	21960	11217	10743
	45-59/64	18247	10845	7402	5459	3215	2244	12788	7630	5158
60+/65+	19486	7090	12396	6783	2327	4456	12703	4763	7940	
	Ogółem	81487	40514	40973	24837	12121	12716	56650	28393	28257
2025	0- 2	1895	985	910	474	244	230	1421	741	680
	3- 6	2867	1474	1393	732	373	359	2135	1101	1034
	7-12	4766	2456	2310	1279	649	630	3487	1807	1680
	13-15	2367	1233	1134	670	353	317	1697	880	817
	16-18	2383	1227	1156	669	344	325	1714	883	831
	19-24	4495	2363	2132	1257	669	588	3238	1694	1544
	0-17	13471	6965	6506	3592	1850	1742	9879	5115	4764
	18-59/64	47322	25475	21847	14112	7682	6430	33210	17793	15417
	18-44	28144	14500	13644	8058	4254	3804	20086	10246	9840
	45-59/64	19178	10975	8203	6054	3428	2626	13124	7547	5577
60+/65+	20694	8074	12620	7133	2589	4544	13561	5485	8076	
	Ogółem	79186	39306	39880	23854	11610	12244	55332	27696	27636
2030	0- 2	1627	836	791	410	205	205	1217	631	586
	3- 6	2398	1236	1162	605	310	295	1793	926	867
	7-12	4298	2192	2106	1086	549	537	3212	1643	1569

	13-15	2365	1227	1138	635	327	308	1730	900	830
	16-18	2323	1187	1136	614	312	302	1709	875	834
	19-24	4386	2306	2080	1224	640	584	3162	1666	1496
	0-17	12260	6294	5966	3155	1599	1556	9105	4695	4410
	18-59/64	46036	24763	21273	13646	7449	6197	32390	17314	15076
	18-44	24531	12650	11881	6781	3569	3212	17750	9081	8669
	45-59/64	21505	12113	9392	6865	3880	2985	14640	8233	6407
	60+/65+	20890	8249	12641	7053	2562	4491	13837	5687	8150

3. POWIAT KAZIMIERSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	35888	17644	18244	7125	3382	3743	28763	14262	14501
	0- 2	867	442	425	148	75	73	719	367	352
	3- 6	1252	618	634	220	114	106	1032	504	528
	7-12	2476	1285	1191	433	220	213	2043	1065	978
	13-15	1591	782	809	344	163	181	1247	619	628
	16-18	1545	796	749	341	170	171	1204	626	578
	19-24	3403	1831	1572	758	406	352	2645	1425	1220
	0-17	7216	3651	3565	1360	685	675	5856	2966	2890
	18-59/64	21317	11495	9822	4548	2322	2226	16769	9173	7596
	18-44	13217	6967	6250	2789	1398	1391	10428	5569	4859
	45-59/64	8100	4528	3572	1759	924	835	6341	3604	2737
60+/65+	7355	2498	4857	1217	375	842	6138	2123	4015	
2010	Ogółem	34854	17158	17696	6889	3247	3642	27965	13911	14054
	0- 2	848	434	414	139	71	68	709	363	346
	3- 6	1149	595	554	188	99	89	961	496	465
	7-12	1920	968	952	355	176	179	1565	792	773
	13-15	1178	606	572	223	121	102	955	485	470
	16-18	1382	679	703	273	121	152	1109	558	551
	19-24	2963	1563	1400	596	304	292	2367	1259	1108
	0-17	5974	3045	2929	1061	545	516	4913	2500	2413
	18-59/64	21763	11803	9960	4592	2345	2247	17171	9458	7713
	18-44	13369	7002	6367	2736	1374	1362	10633	5628	5005
	45-59/64	8394	4801	3593	1856	971	885	6538	3830	2708
60+/65+	7117	2310	4807	1236	357	879	5881	1953	3928	
2015	Ogółem	33993	16838	17155	6692	3144	3548	27301	13694	13607
	0- 2	870	450	420	149	74	75	721	376	345
	3- 6	1155	593	562	191	88	103	964	505	459
	7-12	1733	915	818	319	162	157	1414	753	661

	13-15	901	460	441	167	89	78	734	371	363
	16-18	1047	524	523	209	102	107	838	422	416
	19-24	2540	1303	1237	450	221	229	2090	1082	1008
	0-17	5348	2751	2597	959	474	485	4389	2277	2112
	18-59/64	21298	11640	9658	4356	2266	2090	16942	9374	7568
	18-44	13149	6907	6242	2585	1330	1255	10564	5577	4987
	45-59/64	8149	4733	3416	1771	936	835	6378	3797	2581
	60+/65+	7347	2447	4900	1377	404	973	5970	2043	3927
	Ogółem	33334	16565	16769	6534	3070	3464	26800	13495	13305
2020	0- 2	839	439	400	143	74	69	696	365	331
	3- 6	1172	620	552	192	96	96	980	524	456
	7-12	1728	906	822	328	157	171	1400	749	651
	13-15	850	444	406	160	85	75	690	359	331
	16-18	862	456	406	161	81	80	701	375	326
	19-24	1925	970	955	345	178	167	1580	792	788
	0-17	5154	2706	2448	929	465	464	4225	2241	1984
	18-59/64	20301	11069	9232	4045	2134	1911	16256	8935	7321
	18-44	12440	6466	5974	2404	1231	1173	10036	5235	4801
	45-59/64	7861	4603	3258	1641	903	738	6220	3700	2520
	60+/65+	7879	2790	5089	1560	471	1089	6319	2319	4000
	Ogółem	32727	16314	16413	6402	3009	3393	26325	13305	13020
2025	0- 2	734	380	354	120	63	57	614	317	297
	3- 6	1119	590	529	202	105	97	917	485	432
	7-12	1765	940	825	329	159	170	1436	781	655
	13-15	870	450	420	165	74	91	705	376	329
	16-18	830	422	408	160	81	79	670	341	329
	19-24	1634	865	769	281	150	131	1353	715	638
	0-17	5035	2639	2396	925	456	469	4110	2183	1927
	18-59/64	19334	10485	8849	3757	1976	1781	15577	8509	7068
	18-44	11364	5889	5475	2163	1110	1053	9201	4779	4422
	45-59/64	7970	4596	3374	1594	866	728	6376	3730	2646
	60+/65+	8358	3190	5168	1720	577	1143	6638	2613	4025
	Ogółem	32093	16006	16087	6244	2916	3328	25849	13090	12759
2030	0- 2	635	323	312	113	53	60	522	270	252
	3- 6	953	501	452	161	81	80	792	420	372
	7-12	1664	895	769	322	161	161	1342	734	608
	13-15	880	469	411	160	81	79	720	388	332
	16-18	870	449	421	176	78	98	694	371	323
	19-24	1623	846	777	288	141	147	1335	705	630
	0-17	4703	2488	2215	873	430	443	3830	2058	1772
	18-59/64	18748	10143	8605	3595	1879	1716	15153	8264	6889
	18-44	9940	5115	4825	1822	887	935	8118	4228	3890
	45-59/64	8808	5028	3780	1773	992	781	7035	4036	2999
	60+/65+	8642	3375	5267	1776	607	1169	6866	2768	4098

4. POWIAT KIELECKI

Rok	Grupa	Ogółem	Miasta	Wieś
-----	-------	--------	--------	------

	wieku	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	197334	98490	98844	10564	5149	5415	186770	93341	93429
	0-2	6157	3182	2975	269	140	129	5888	3042	2846
	3-6	8698	4434	4264	387	201	186	8311	4233	4078
	7-12	16540	8363	8177	698	342	356	15842	8021	7821
	13-15	10045	5113	4932	481	241	240	9564	4872	4692
	16-18	9942	5066	4876	489	251	238	9453	4815	4638
	19-24	21206	11003	10203	1079	574	505	20127	10429	9698
	0-17	48087	24450	23637	2157	1091	1066	45930	23359	22571
	18-59/64	120951	64503	56448	6853	3546	3307	114098	60957	53141
	18-44	79991	41600	38391	4225	2146	2079	75766	39454	36312
	45-59/64	40960	22903	18057	2628	1400	1228	38332	21503	16829
60+/65+	28296	9537	18759	1554	512	1042	26742	9025	17717	
2010	Ogółem	200486	99989	100497	10469	5070	5399	190017	94919	95098
	0-2	6233	3218	3015	258	138	120	5975	3080	2895
	3-6	8263	4250	4013	363	187	176	7900	4063	3837
	7-12	13317	6818	6499	594	322	272	12723	6496	6227
	13-15	8068	4050	4018	338	155	183	7730	3895	3835
	16-18	9185	4736	4449	420	204	216	8765	4532	4233
	19-24	20020	10294	9726	914	478	436	19106	9816	9290
	0-17	41832	21409	20423	1803	926	877	40029	20483	19546
	18-59/64	129478	69444	60034	6999	3641	3358	122479	65803	56676
	18-44	83987	43163	40824	4253	2138	2115	79734	41025	38709
	45-59/64	45491	26281	19210	2746	1503	1243	42745	24778	17967
60+/65+	29176	9136	20040	1667	503	1164	27509	8633	18876	
2015	Ogółem	203883	101742	102141	10424	5034	5390	193459	96708	96751
	0-2	6480	3329	3151	269	138	131	6211	3191	3020
	3-6	8429	4347	4082	354	176	178	8075	4171	3904
	7-12	12525	6459	6066	556	293	263	11969	6166	5803
	13-15	6431	3264	3167	272	140	132	6159	3124	3035
	16-18	7400	3862	3538	362	189	173	7038	3673	3365
	19-24	17903	9173	8730	736	366	370	17167	8807	8360
	0-17	38658	19923	18735	1679	876	803	36979	19047	17932
	18-59/64	132134	70970	61164	6709	3496	3213	125425	67474	57951
	18-44	86053	43983	42070	4182	2056	2126	81871	41927	39944
	45-59/64	46081	26987	19094	2527	1440	1087	43554	25547	18007
60+/65+	33091	10849	22242	2036	662	1374	31055	10187	20868	
2020	Ogółem	206706	103261	103445	10443	5030	5413	196263	98231	98032
	0-2	6270	3223	3047	268	133	135	6002	3090	2912
	3-6	8669	4455	4214	377	185	192	8292	4270	4022
	7-12	12699	6577	6122	535	285	250	12164	6292	5872
	13-15	6269	3251	3018	272	137	135	5997	3114	2883
	16-18	6226	3241	2985	280	150	130	5946	3091	2855
	19-24	14283	7363	6920	607	316	291	13676	7047	6629
	0-17	38067	19688	18379	1642	842	800	36425	18846	17579
	18-59/64	130044	69952	60092	6405	3355	3050	123639	66597	57042
	18-44	83242	42463	40779	3990	1967	2023	79252	40496	38756
	45-59/64	46802	27489	19313	2415	1388	1027	44387	26101	18286

	60+/65+	38595	13621	24974	2396	833	1563	36199	12788	23411
2025	Ogółem	208294	104077	104217	10526	5073	5453	197768	99004	98764
	0- 2	5531	2855	2676	238	122	116	5293	2733	2560
	3- 6	8128	4213	3915	358	170	188	7770	4043	3727
	7-12	13008	6668	6340	564	282	282	12444	6386	6058
	13-15	6367	3307	3060	271	143	128	6096	3164	2932
	16-18	6310	3311	2999	291	149	142	6019	3162	2857
	19-24	12414	6485	5929	526	280	246	11888	6205	5683
	0-17	37253	19252	18001	1623	820	803	35630	18432	17198
	18-59/64	127010	67846	59164	6240	3269	2971	120770	64577	56193
	18-44	77701	39707	37994	3669	1791	1878	74032	37916	36116
	45-59/64	49309	28139	21170	2571	1478	1093	46738	26661	20077
60+/65+	44031	16979	27052	2663	984	1679	41368	15995	25373	
2030	Ogółem	207836	103718	104118	10533	5062	5471	197303	98656	98647
	0- 2	4759	2464	2295	213	108	105	4546	2356	2190
	3- 6	7077	3637	3440	317	157	160	6760	3480	3280
	7-12	12173	6293	5880	577	283	294	11596	6010	5586
	13-15	6577	3374	3203	280	142	138	6297	3232	3065
	16-18	6428	3350	3078	272	131	141	6156	3219	2937
	19-24	12535	6590	5945	518	278	240	12017	6312	5705
	0-17	34873	17996	16877	1564	774	790	33309	17222	16087
	18-59/64	124915	66655	58260	6212	3236	2976	118703	63419	55284
	18-44	69877	35856	34021	3289	1596	1693	66588	34260	32328
	45-59/64	55038	30799	24239	2923	1640	1283	52115	29159	22956
60+/65+	48048	19067	28981	2757	1052	1705	45291	18015	27276	

5. POWIAT KONECKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	83881	41343	42538	26994	13019	13975	56887	28324	28563
	0- 2	2244	1163	1081	673	351	322	1571	812	759
	3- 6	3133	1617	1516	918	491	427	2215	1126	1089
	7-12	5774	2933	2841	1627	800	827	4147	2133	2014
	13-15	3602	1875	1727	1021	536	485	2581	1339	1242
	16-18	3632	1884	1748	1165	602	563	2467	1282	1185
	19-24	7979	4152	3827	2486	1330	1156	5493	2822	2671
	0-17	17150	8835	8315	4988	2570	2418	12162	6265	5897
	18-59/64	51946	27675	24271	18188	9234	8954	33758	18441	15317
	18-44	31429	16564	14865	10233	5249	4984	21196	11315	9881
	45-59/64	20517	11111	9406	7955	3985	3970	12562	7126	5436
60+/65+	14785	4833	9952	3818	1215	2603	10967	3618	7349	

2010	Ogółem	81980	40458	41522	26257	12593	13664	55723	27865	27858
	0- 2	2184	1128	1056	610	319	291	1574	809	765
	3- 6	2896	1493	1403	843	436	407	2053	1057	996
	7-12	4675	2423	2252	1377	712	665	3298	1711	1587
	13-15	2754	1423	1331	762	386	376	1992	1037	955
	16-18	3170	1577	1593	960	464	496	2210	1113	1097
	19-24	6861	3655	3206	1925	1043	882	4936	2612	2324
	0-17	14551	7464	7087	4229	2144	2085	10322	5320	5002
	18-59/64	51942	28295	23647	17267	9058	8209	34675	19237	15438
	18-44	31341	16548	14793	9937	5186	4751	21404	11362	10042
	45-59/64	20601	11747	8854	7330	3872	3458	13271	7875	5396
60+/65+	15487	4699	10788	4761	1391	3370	10726	3308	7418	
2015	Ogółem	80223	39756	40467	25543	12229	13314	54680	27527	27153
	0- 2	2167	1121	1046	604	313	291	1563	808	755
	3- 6	2875	1481	1394	795	416	379	2080	1065	1015
	7-12	4310	2234	2076	1252	647	605	3058	1587	1471
	13-15	2244	1162	1082	649	330	319	1595	832	763
	16-18	2486	1287	1199	776	400	376	1710	887	823
	19-24	5684	2929	2755	1488	759	729	4196	2170	2026
	0-17	13212	6827	6385	3823	1971	1852	9389	4856	4533
	18-59/64	49635	27364	22271	15671	8378	7293	33964	18986	14978
	18-44	30518	16109	14409	9500	4969	4531	21018	11140	9878
	45-59/64	19117	11255	7862	6171	3409	2762	12946	7846	5100
60+/65+	17376	5565	11811	6049	1880	4169	11327	3685	7642	
2020	Ogółem	78264	39026	39238	24746	11877	12869	53518	27149	26369
	0- 2	1987	1027	960	533	279	254	1454	748	706
	3- 6	2816	1460	1356	745	390	355	2071	1070	1001
	7-12	4210	2194	2016	1169	614	555	3041	1580	1461
	13-15	2121	1107	1014	644	332	312	1477	775	702
	16-18	2071	1071	1000	633	314	319	1438	757	681
	19-24	4546	2381	2165	1237	670	567	3309	1711	1598
	0-17	12529	6500	6029	3521	1829	1692	9008	4671	4337
	18-59/64	46538	25900	20638	14240	7751	6489	32298	18149	14149
	18-44	28316	14924	13392	8640	4541	4099	19676	10383	9293
	45-59/64	18222	10976	7246	5600	3210	2390	12622	7766	4856
60+/65+	19197	6626	12571	6985	2297	4688	12212	4329	7883	
2025	Ogółem	76183	38166	38017	23769	11413	12356	52414	26753	25661
	0- 2	1697	870	827	447	227	220	1250	643	607
	3- 6	2551	1327	1224	670	354	316	1881	973	908
	7-12	4166	2181	1985	1104	584	520	3062	1597	1465
	13-15	2093	1092	1001	590	303	287	1503	789	714
	16-18	2019	1048	971	631	323	308	1388	725	663
	19-24	3949	2095	1854	1054	562	492	2895	1533	1362
	0-17	11853	6167	5686	3218	1679	1539	8635	4488	4147
	18-59/64	43870	24307	19563	13251	7202	6049	30619	17105	13514
	18-44	25500	13379	12121	7422	3893	3529	18078	9486	8592
	45-59/64	18370	10928	7442	5829	3309	2520	12541	7619	4922
60+/65+	20460	7692	12768	7300	2532	4768	13160	5160	8000	

2030	Ogółem	73669	37024	36645	22631	10898	11733	51038	26126	24912
	0-2	1442	744	698	367	192	175	1075	552	523
	3-6	2161	1124	1037	552	293	259	1609	831	778
	7-12	3773	1965	1808	988	521	467	2785	1444	1341
	13-15	2033	1066	967	545	289	256	1488	777	711
	16-18	2029	1053	976	607	308	299	1422	745	677
	19-24	3812	2004	1808	1035	553	482	2777	1451	1326
	0-17	10757	5597	5160	2858	1497	1361	7899	4100	3799
	18-59/64	41933	23272	18661	12559	6862	5697	29374	16410	12964
	18-44	22080	11606	10474	6224	3279	2945	15856	8327	7529
	45-59/64	19853	11666	8187	6335	3583	2752	13518	8083	5435
60+/65+	20979	8155	12824	7214	2539	4675	13765	5616	8149	

6. POWIAT OPATOWSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	56835	28063	28772	11776	5645	6131	45059	22418	22641
	0-2	1560	807	753	312	155	157	1248	652	596
	3-6	2196	1120	1076	415	221	194	1781	899	882
	7-12	4066	2047	2019	742	365	377	3324	1682	1642
	13-15	2508	1284	1224	440	241	199	2068	1043	1025
	16-18	2537	1313	1224	552	288	264	1985	1025	960
	19-24	5242	2770	2472	1142	601	541	4100	2169	1931
	0-17	11981	6110	5871	2265	1171	1094	9716	4939	4777
	18-59/64	34204	18347	15857	7978	4012	3966	26226	14335	11891
	18-44	20882	10887	9995	4602	2333	2269	16280	8554	7726
	45-59/64	13322	7460	5862	3376	1679	1697	9946	5781	4165
60+/65+	10650	3606	7044	1533	462	1071	9117	3144	5973	
2010	Ogółem	55325	27404	27921	11507	5509	5998	43818	21895	21923
	0-2	1492	765	727	280	141	139	1212	624	588
	3-6	2008	1041	967	396	203	193	1612	838	774
	7-12	3264	1687	1577	619	326	293	2645	1361	1284
	13-15	1935	981	954	330	168	162	1605	813	792
	16-18	2176	1133	1043	425	223	202	1751	910	841
	19-24	4709	2448	2261	895	478	417	3814	1970	1844
	0-17	10118	5201	4917	1918	982	936	8200	4219	3981
	18-59/64	34933	19011	15922	7771	4034	3737	27162	14977	12185
	18-44	20922	10858	10064	4456	2312	2144	16466	8546	7920
	45-59/64	14011	8153	5858	3315	1722	1593	10696	6431	4265
60+/65+	10274	3192	7082	1818	493	1325	8456	2699	5757	
2015	Ogółem	54252	26984	27268	11354	5394	5960	42898	21590	21308
	0-2	1537	788	749	281	144	137	1256	644	612
	3-6	1979	1022	957	367	184	183	1612	838	774
	7-12	3005	1574	1431	598	300	298	2407	1274	1133
	13-15	1602	826	776	288	159	129	1314	667	647
	16-18	1675	884	791	357	189	168	1318	695	623
	19-24	3990	2064	1926	666	350	316	3324	1714	1610

	0-17	9206	4790	4416	1775	912	863	7431	3878	3553
	18-59/64	33831	18620	15211	7055	3781	3274	26776	14839	11937
	18-44	20670	10673	9997	4290	2224	2066	16380	8449	7931
	45-59/64	13161	7947	5214	2765	1557	1208	10396	6390	4006
	60+/65+	11215	3574	7641	2524	701	1823	8691	2873	5818
	Ogólem	53284	26662	26622	11184	5294	5890	42100	21368	20732
2020	0- 2	1427	735	692	253	129	124	1174	606	568
	3- 6	2012	1031	981	364	188	176	1648	843	805
	7-12	2990	1554	1436	560	283	277	2430	1271	1159
	13-15	1490	787	703	288	148	140	1202	639	563
	16-18	1416	780	636	306	172	134	1110	608	502
	19-24	3176	1635	1541	561	295	266	2615	1340	1275
	0-17	8874	4629	4245	1678	860	818	7196	3769	3427
	18-59/64	31925	17521	14404	6454	3464	2990	25471	14057	11414
	18-44	19478	10108	9370	3940	2044	1896	15538	8064	7474
	45-59/64	12447	7413	5034	2514	1420	1094	9933	5993	3940
	60+/65+	12485	4512	7973	3052	970	2082	9433	3542	5891
	Ogólem	52388	26342	26046	10965	5177	5788	41423	21165	20258
2025	0- 2	1234	634	600	213	108	105	1021	526	495
	3- 6	1809	921	888	321	154	167	1488	767	721
	7-12	2984	1544	1440	553	292	261	2431	1252	1179
	13-15	1482	783	699	268	135	133	1214	648	566
	16-18	1421	754	667	307	159	148	1114	595	519
	19-24	2758	1479	1279	496	278	218	2262	1201	1061
	0-17	8466	4384	4082	1557	793	764	6909	3591	3318
	18-59/64	30401	16630	13771	6072	3253	2819	24329	13377	10952
	18-44	17763	9275	8488	3444	1801	1643	14319	7474	6845
	45-59/64	12638	7355	5283	2628	1452	1176	10010	5903	4107
	60+/65+	13521	5328	8193	3336	1131	2205	10185	4197	5988
	Ogólem	51362	25853	25509	10675	5031	5644	40687	20822	19865
2030	0- 2	1064	544	520	189	95	94	875	449	426
	3- 6	1564	806	758	274	146	128	1290	660	630
	7-12	2747	1407	1340	513	249	264	2234	1158	1076
	13-15	1483	774	709	253	129	124	1230	645	585
	16-18	1428	758	670	304	164	140	1124	594	530
	19-24	2751	1440	1311	503	261	242	2248	1179	1069
	0-17	7820	4045	3775	1438	731	707	6382	3314	3068
	18-59/64	29520	16078	13442	5902	3158	2744	23618	12920	10698
	18-44	15773	8204	7569	3012	1566	1446	12761	6638	6123
	45-59/64	13747	7874	5873	2890	1592	1298	10857	6282	4575
	60+/65+	14022	5730	8292	3335	1142	2193	10687	4588	6099

7. POWIAT OSTROWIECKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	116206	55682	60524	80225	38029	42196	35981	17653	18328
	0- 2	2864	1471	1393	1853	955	898	1011	516	495
	3- 6	4040	2098	1942	2643	1392	1251	1397	706	691
	7-12	7580	3871	3709	4863	2472	2391	2717	1399	1318
	13-15	4542	2277	2265	2939	1470	1469	1603	807	796
	16-18	5208	2670	2538	3660	1847	1813	1548	823	725
	19-24	11292	5830	5462	7941	4095	3846	3351	1735	1616
	0-17	22456	11488	10968	14694	7498	7196	7762	3990	3772
	18-59/64	74171	37839	36332	52780	26454	26326	21391	11385	10006
	18-44	43388	21889	21499	30230	15075	15155	13158	6814	6344
	45-59/64	30783	15950	14833	22550	11379	11171	8233	4571	3662
60+/65+	19579	6355	13224	12751	4077	8674	6828	2278	4550	
2010	Ogółem	113843	54559	59284	77873	36886	40987	35970	17673	18297
	0- 2	2780	1435	1345	1754	902	852	1026	533	493
	3- 6	3708	1902	1806	2346	1209	1137	1362	693	669
	7-12	6117	3153	2964	3959	2066	1893	2158	1087	1071
	13-15	3662	1861	1801	2361	1190	1171	1301	671	630
	16-18	4206	2087	2119	2705	1322	1383	1501	765	736
	19-24	9423	4821	4602	6286	3193	3093	3137	1628	1509
	0-17	19038	9752	9286	12204	6254	5950	6834	3498	3336
	18-59/64	73773	38532	35241	51415	26469	24946	22358	12063	10295
	18-44	42861	21912	20949	29072	14748	14324	13789	7164	6625
	45-59/64	30912	16620	14292	22343	11721	10622	8569	4899	3670
60+/65+	21032	6275	14757	14254	4163	10091	6778	2112	4666	
2015	Ogółem	111511	53556	57955	75403	35716	39687	36108	17840	18268
	0- 2	2825	1462	1363	1738	905	833	1087	557	530
	3- 6	3621	1868	1753	2248	1169	1079	1373	699	674
	7-12	5556	2851	2705	3481	1787	1694	2075	1064	1011
	13-15	2922	1480	1442	1877	967	910	1045	513	532
	16-18	3458	1775	1683	2300	1170	1130	1158	605	553
	19-24	7599	3841	3758	4723	2343	2380	2876	1498	1378
	0-17	17191	8833	8358	10865	5603	5262	6326	3230	3096
	18-59/64	69817	37182	32635	47291	24905	22386	22526	12277	10249
	18-44	41992	21656	20336	27787	14215	13572	14205	7441	6764
	45-59/64	27825	15526	12299	19504	10690	8814	8321	4836	3485
60+/65+	24503	7541	16962	17247	5208	12039	7256	2333	4923	
2020	Ogółem	108752	52340	56412	72558	34361	38197	36194	17979	18215
	0- 2	2592	1337	1255	1548	805	743	1044	532	512
	3- 6	3648	1877	1771	2182	1134	1048	1466	743	723
	7-12	5440	2783	2657	3314	1703	1611	2126	1080	1046
	13-15	2724	1392	1332	1712	876	836	1012	516	496
	16-18	2861	1420	1441	1844	916	928	1017	504	513
	19-24	6076	3147	2929	3792	1950	1842	2284	1197	1087
	0-17	16324	8351	7973	9976	5126	4850	6348	3225	3123
	18-59/64	63864	34468	29396	42047	22537	19510	21817	11931	9886

	18-44	39145	20280	18865	25258	12992	12266	13887	7288	6599
	45-59/64	24719	14188	10531	16789	9545	7244	7930	4643	3287
	60+/65+	28564	9521	19043	20535	6698	13837	8029	2823	5206
2025	Ogółem	105567	50950	54617	69332	32865	36467	36235	18085	18150
	0- 2	2201	1137	1064	1268	659	609	933	478	455
	3- 6	3251	1677	1574	1888	976	912	1363	701	662
	7-12	5387	2773	2614	3185	1646	1539	2202	1127	1075
	13-15	2660	1373	1287	1635	847	788	1025	526	499
	16-18	2787	1421	1366	1745	882	863	1042	539	503
	19-24	5206	2627	2579	3194	1608	1586	2012	1019	993
	0-17	15366	7908	7458	9149	4716	4433	6217	3192	3025
	18-59/64	59423	31941	27482	38061	20363	17698	21362	11578	9784
	18-44	34881	18043	16838	21698	11169	10529	13183	6874	6309
	45-59/64	24542	13898	10644	16363	9194	7169	8179	4704	3475
60+/65+	30778	11101	19677	22122	7786	14336	8656	3315	5341	
2030	Ogółem	101677	49084	52593	65606	31068	34538	36071	18016	18055
	0- 2	1847	957	890	1027	540	487	820	417	403
	3- 6	2781	1430	1351	1556	810	746	1225	620	605
	7-12	4860	2494	2366	2796	1437	1359	2064	1057	1007
	13-15	2684	1378	1306	1576	820	756	1108	558	550
	16-18	2799	1416	1383	1712	842	870	1087	574	513
	19-24	5004	2575	2429	2999	1536	1463	2005	1039	966
	0-17	14045	7202	6843	8094	4166	3928	5951	3036	2915
	18-59/64	56619	30473	26146	35507	19013	16494	21112	11460	9652
	18-44	29671	15289	14382	17809	9124	8685	11862	6165	5697
	45-59/64	26948	15184	11764	17698	9889	7809	9250	5295	3955
60+/65+	31013	11409	19604	22005	7889	14116	9008	3520	5488	

8. POWIAT PIŃCZOWSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	41979	20729	21250	12939	6304	6635	29040	14425	14615
	0- 2	1150	587	563	326	167	159	824	420	404
	3- 6	1567	837	730	429	209	220	1138	628	510
	7-12	2968	1486	1482	874	432	442	2094	1054	1040
	13-15	1795	917	878	554	287	267	1241	630	611
	16-18	1925	980	945	653	328	325	1272	652	620
	19-24	3810	2026	1784	1235	681	554	2575	1345	1230
	0-17	8761	4479	4282	2622	1312	1310	6139	3167	2972
	18-59/64	25133	13528	11605	8415	4377	4038	16718	9151	7567
	18-44	15063	7923	7140	4936	2570	2366	10127	5353	4774
	45-59/64	10070	5605	4465	3479	1807	1672	6591	3798	2793
60+/65+	8085	2722	5363	1902	615	1287	6183	2107	4076	
2010	Ogółem	40653	20087	20566	12571	6117	6454	28082	13970	14112
	0- 2	1110	569	541	307	155	152	803	414	389
	3- 6	1495	771	724	400	204	196	1095	567	528
	7-12	2331	1241	1090	641	314	327	1690	927	763

	13-15	1398	691	707	407	192	215	991	499	492
	16-18	1652	839	813	475	253	222	1177	586	591
	19-24	3331	1730	1601	1037	548	489	2294	1182	1112
	0-17	7414	3808	3606	2083	1036	1047	5331	2772	2559
	18-59/64	25147	13738	11409	8314	4447	3867	16833	9291	7542
	18-44	14998	7871	7127	4723	2491	2232	10275	5380	4895
	45-59/64	10149	5867	4282	3591	1956	1635	6558	3911	2647
	60+/65+	8092	2541	5551	2174	634	1540	5918	1907	4011
	Ogólem	39592	19617	19975	12220	5957	6263	27372	13660	13712
2015	0- 2	1139	579	560	318	162	156	821	417	404
	3- 6	1453	759	694	382	189	193	1071	570	501
	7-12	2177	1122	1055	571	285	286	1606	837	769
	13-15	1114	608	506	303	151	152	811	457	354
	16-18	1266	639	627	353	166	187	913	473	440
	19-24	2849	1464	1385	773	421	352	2076	1043	1033
	0-17	6722	3505	3217	1815	900	915	4907	2605	2302
	18-59/64	24198	13289	10909	7721	4224	3497	16477	9065	7412
	18-44	14753	7688	7065	4507	2417	2090	10246	5271	4975
	45-59/64	9445	5601	3844	3214	1807	1407	6231	3794	2437
60+/65+	8672	2823	5849	2684	833	1851	5988	1990	3998	
	Ogólem	38654	19197	19457	11869	5801	6068	26785	13396	13389
2020	0- 2	1093	557	536	288	145	143	805	412	393
	3- 6	1490	780	710	392	203	189	1098	577	521
	7-12	2155	1132	1023	550	280	270	1605	852	753
	13-15	1071	559	512	280	143	137	791	416	375
	16-18	1100	574	526	312	152	160	788	422	366
	19-24	2173	1157	1016	553	271	282	1620	886	734
	0-17	6529	3404	3125	1715	870	845	4814	2534	2280
	18-59/64	22570	12389	10181	6971	3858	3113	15599	8531	7068
	18-44	13890	7220	6670	4132	2210	1922	9758	5010	4748
	45-59/64	8680	5169	3511	2839	1648	1191	5841	3521	2320
60+/65+	9555	3404	6151	3183	1073	2110	6372	2331	4041	
	Ogólem	37658	18735	18923	11467	5621	5846	26191	13114	13077
2025	0- 2	918	472	446	236	118	118	682	354	328
	3- 6	1405	729	676	332	170	162	1073	559	514
	7-12	2160	1118	1042	558	284	274	1602	834	768
	13-15	1061	563	498	278	139	139	783	424	359
	16-18	1039	533	506	268	128	140	771	405	366
	19-24	1953	1046	907	487	256	231	1466	790	676
	0-17	6239	3236	3003	1581	796	785	4658	2440	2218
	18-59/64	21314	11621	9693	6360	3535	2825	14954	8086	6868
	18-44	12753	6602	6151	3673	1941	1732	9080	4661	4419
	45-59/64	8561	5019	3542	2687	1594	1093	5874	3425	2449
60+/65+	10105	3878	6227	3526	1290	2236	6579	2588	3991	
	Ogólem	36546	18196	18350	11000	5397	5603	25546	12799	12747
2030	0- 2	768	396	372	198	102	96	570	294	276
	3- 6	1190	625	565	296	148	148	894	477	417
	7-12	2004	1027	977	472	234	238	1532	793	739

	13-15	1065	551	514	283	140	143	782	411	371
	16-18	1082	568	514	283	143	140	799	425	374
	19-24	1905	1012	893	447	227	220	1458	785	673
	0-17	5759	2981	2778	1445	723	722	4314	2258	2056
	18-59/64	20510	11172	9338	5925	3294	2631	14585	7878	6707
	18-44	11175	5763	5412	3052	1584	1468	8123	4179	3944
	45-59/64	9335	5409	3926	2873	1710	1163	6462	3699	2763
	60+/65+	10277	4043	6234	3630	1380	2250	6647	2663	3984

9. POWIAT SANDOMIERSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	82377	40014	42363	30168	14162	16006	52209	25852	26357
	0-2	2279	1175	1104	767	390	377	1512	785	727
	3-6	3252	1696	1556	1139	583	556	2113	1113	1000
	7-12	5988	3029	2959	2004	1009	995	3984	2020	1964
	13-15	3676	1850	1826	1301	633	668	2375	1217	1158
	16-18	3898	1942	1956	1612	808	804	2286	1134	1152
	19-24	8126	4157	3969	3073	1557	1516	5053	2600	2453
	0-17	17811	9052	8759	6282	3153	3129	11529	5899	5630
	18-59/64	50022	26000	24022	19021	9422	9599	31001	16578	14423
	18-44	31257	15882	15375	11884	5811	6073	19373	10071	9302
	45-59/64	18765	10118	8647	7137	3611	3526	11628	6507	5121
60+/65+	14544	4962	9582	4865	1587	3278	9679	3375	6304	
2010	Ogółem	81403	39563	41840	29986	13981	16005	51417	25582	25835
	0-2	2239	1146	1093	738	374	364	1501	772	729
	3-6	3026	1559	1467	1044	526	518	1982	1033	949
	7-12	4922	2550	2372	1691	858	833	3231	1692	1539
	13-15	2880	1452	1428	971	490	481	1909	962	947
	16-18	3399	1683	1716	1343	646	697	2056	1037	1019
	19-24	7268	3730	3538	2751	1394	1357	4517	2336	2181
	0-17	15267	7813	7454	5306	2689	2617	9961	5124	4837
	18-59/64	50981	26881	24100	19120	9592	9528	31861	17289	14572
	18-44	31938	16209	15729	11872	5790	6082	20066	10419	9647
	45-59/64	19043	10672	8371	7248	3802	3446	11795	6870	4925
60+/65+	15155	4869	10286	5560	1700	3860	9595	3169	6426	
2015	Ogółem	80457	39126	41331	29786	13842	15944	50671	25284	25387
	0-2	2266	1169	1097	769	398	371	1497	771	726
	3-6	2959	1524	1435	1008	519	489	1951	1005	946
	7-12	4553	2322	2231	1560	771	789	2993	1551	1442

	13-15	2438	1265	1173	873	445	428	1565	820	745
	16-18	2620	1318	1302	997	483	514	1623	835	788
	19-24	6256	3196	3060	2236	1123	1113	4020	2073	1947
	0-17	13950	7168	6782	4866	2462	2404	9084	4706	4378
	18-59/64	49818	26410	23408	18450	9325	9125	31368	17085	14283
	18-44	31617	16080	15537	11416	5576	5840	20201	10504	9697
	45-59/64	18201	10330	7871	7034	3749	3285	11167	6581	4586
	60+/65+	16689	5548	11141	6470	2055	4415	10219	3493	6726
	Ogółem	79611	38789	40822	29595	13708	15887	50016	25081	24935
2020	0- 2	2167	1112	1055	750	388	362	1417	724	693
	3- 6	3035	1578	1457	1074	561	513	1961	1017	944
	7-12	4455	2268	2187	1511	767	744	2944	1501	1443
	13-15	2282	1155	1127	794	392	402	1488	763	725
	16-18	2364	1193	1171	935	463	472	1429	730	699
	19-24	4983	2599	2384	1796	901	895	3187	1698	1489
	0-17	13486	6901	6585	4737	2416	2321	8749	4485	4264
	18-59/64	47845	25480	22365	17596	8913	8683	30249	16567	13682
	18-44	30093	15381	14712	10738	5211	5527	19355	10170	9185
	45-59/64	17752	10099	7653	6858	3702	3156	10894	6397	4497
60+/65+	18280	6408	11872	7262	2379	4883	11018	4029	6989	
	Ogółem	78210	38176	40034	28996	13396	15600	49214	24780	24434
2025	0- 2	1891	980	911	650	335	315	1241	645	596
	3- 6	2759	1420	1339	979	497	482	1780	923	857
	7-12	4534	2337	2197	1560	804	756	2974	1533	1441
	13-15	2230	1125	1105	764	388	376	1466	737	729
	16-18	2279	1164	1115	858	423	435	1421	741	680
	19-24	4431	2273	2158	1637	818	819	2794	1455	1339
	0-17	12918	6637	6281	4514	2308	2206	8404	4329	4075
	18-59/64	45791	24271	21520	16606	8378	8228	29185	15893	13292
	18-44	27667	14086	13581	9798	4715	5083	17869	9371	8498
	45-59/64	18124	10185	7939	6808	3663	3145	11316	6522	4794
60+/65+	19501	7268	12233	7876	2710	5166	11625	4558	7067	
	Ogółem	76477	37366	39111	28222	13049	15173	48255	24317	23938
2030	0- 2	1610	835	775	543	276	267	1067	559	508
	3- 6	2381	1238	1143	829	427	402	1552	811	741
	7-12	4143	2129	2014	1419	722	697	2724	1407	1317
	13-15	2270	1179	1091	800	406	394	1470	773	697
	16-18	2262	1136	1126	872	440	432	1390	696	694
	19-24	4302	2235	2067	1524	768	756	2778	1467	1311
	0-17	11933	6159	5774	4183	2138	2045	7750	4021	3729
	18-59/64	44367	23603	20764	15789	8027	7762	28578	15576	13002
	18-44	24336	12407	11929	8449	4083	4366	15887	8324	7563
	45-59/64	20031	11196	8835	7340	3944	3396	12691	7252	5439
60+/65+	20177	7604	12573	8250	2884	5366	11927	4720	7207	

10. POWIAT SKARŻYSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2020	Ogółem	79660	38277	41383	58383	27839	30544	21277	10438	10839

	0-2	1834	943	891	1266	654	612	568	289	279
	3-6	2565	1308	1257	1741	877	864	824	431	393
	7-12	4980	2590	2390	3451	1803	1648	1529	787	742
	13-15	3141	1617	1524	2185	1121	1064	956	496	460
	16-18	3491	1844	1647	2523	1337	1186	968	507	461
	19-24	7666	4058	3608	5610	2958	2652	2056	1100	956
	0-17	14801	7661	7140	10277	5329	4948	4524	2332	2192
	18-59/64	50410	25874	24536	37561	19039	18522	12849	6835	6014
	18-44	29567	15199	14368	21504	11013	10491	8063	4186	3877
	45-59/64	20843	10675	10168	16057	8026	8031	4786	2649	2137
	60+/65+	14449	4742	9707	10545	3471	7074	3904	1271	2633
	Ogólem	77722	37368	40354	56714	27048	29666	21008	10320	10688
2010	0-2	1785	919	866	1224	632	592	561	287	274
	3-6	2432	1253	1179	1654	849	805	778	404	374
	7-12	3896	2009	1887	2659	1367	1292	1237	642	595
	13-15	2470	1259	1211	1704	875	829	766	384	382
	16-18	2843	1485	1358	2014	1058	956	829	427	402
	19-24	6341	3375	2966	4453	2368	2085	1888	1007	881
	0-17	12427	6422	6005	8553	4431	4122	3874	1991	1883
	18-59/64	50072	26386	23686	36829	19256	17573	13243	7130	6113
	18-44	29241	15166	14075	21058	10925	10133	8183	4241	3942
	45-59/64	20831	11220	9611	15771	8331	7440	5060	2889	2171
60+/65+	15223	4560	10663	11332	3361	7971	3891	1199	2692	
	Ogólem	75768	36505	39263	54900	26222	28678	20868	10283	10585
2015	0-2	1779	917	862	1207	624	583	572	293	279
	3-6	2379	1221	1158	1620	828	792	759	393	366
	7-12	3651	1881	1770	2497	1293	1204	1154	588	566
	13-15	1908	975	933	1312	671	641	596	304	292
	16-18	2193	1129	1064	1513	783	730	680	346	334
	19-24	5085	2678	2407	3489	1849	1640	1596	829	767
	0-17	11099	5724	5375	7574	3914	3660	3525	1810	1715
	18-59/64	47227	25419	21808	34023	18257	15766	13204	7162	6042
	18-44	28498	14857	13641	20310	10608	9702	8188	4249	3939
	45-59/64	18729	10562	8167	13713	7649	6064	5016	2913	2103
60+/65+	17442	5362	12080	13303	4051	9252	4139	1311	2828	
	Ogólem	73581	35593	37988	52937	25382	27555	20644	10211	10433
2020	0-2	1653	847	806	1097	561	536	556	286	270
	3-6	2322	1202	1120	1543	794	749	779	408	371
	7-12	3576	1852	1724	2449	1272	1177	1127	580	547
	13-15	1831	946	885	1245	648	597	586	298	288
	16-18	1880	986	894	1309	691	618	571	295	276
	19-24	3911	2033	1878	2647	1373	1274	1264	660	604
	0-17	10641	5502	5139	7205	3731	3474	3436	1771	1665
	18-59/64	43207	23587	19620	30565	16676	13889	12642	6911	5731
	18-44	26409	13819	12590	18543	9723	8820	7866	4096	3770
	45-59/64	16798	9768	7030	12022	6953	5069	4776	2815	1961
60+/65+	19733	6504	13229	15167	4975	10192	4566	1529	3037	
5	Ogólem	71117	34499	36618	50691	24369	26322	20426	10130	10296

	0- 2	1387	708	679	906	460	446	481	248	233
	3- 6	2077	1058	1019	1364	691	673	713	367	346
	7-12	3468	1816	1652	2319	1208	1111	1149	608	541
	13-15	1788	912	876	1223	628	595	565	284	281
	16-18	1849	970	879	1267	668	599	582	302	280
	19-24	3376	1792	1584	2297	1213	1084	1079	579	500
	0-17	9945	5138	4807	6664	3436	3228	3281	1702	1579
	18-59/64	40195	21799	18396	28045	15204	12841	12150	6595	5555
	18-44	23370	12238	11132	16062	8432	7630	7308	3806	3502
	45-59/64	16825	9561	7264	11983	6772	5211	4842	2789	2053
	60+/65+	20977	7562	13415	15982	5729	10253	4995	1833	3162
	Ogółem	68252	33195	35057	48155	23197	24958	20097	9998	10099
2030	0- 2	1173	607	566	748	387	361	425	220	205
	3- 6	1743	906	837	1137	588	549	606	318	288
	7-12	3150	1614	1536	2082	1061	1021	1068	553	515
	13-15	1758	911	847	1176	618	558	582	293	289
	16-18	1774	936	838	1212	642	570	562	294	268
	19-24	3325	1743	1582	2209	1161	1048	1116	582	534
	0-17	9008	4667	4341	5950	3081	2869	3058	1586	1472
	18-59/64	38186	20747	17439	26354	14321	12033	11832	6426	5406
	18-44	19825	10342	9483	13281	6954	6327	6544	3388	3156
	45-59/64	18361	10405	7956	13073	7367	5706	5288	3038	2250
60+/65+	21058	7781	13277	15851	5795	10056	5207	1986	3221	

11. POWIAT STARACHOWICKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	94838	45893	48945	56278	26744	29534	38560	19149	19411
	0- 2	2442	1263	1179	1239	638	601	1203	625	578
	3- 6	3362	1719	1643	1783	937	846	1579	782	797
	7-12	6468	3353	3115	3380	1735	1645	3088	1618	1470
	13-15	4072	2076	1996	2247	1138	1109	1825	938	887
	16-18	4419	2264	2155	2506	1313	1193	1913	951	962
	19-24	9030	4653	4377	5254	2720	2534	3776	1933	1843
	0-17	19313	9936	9377	10299	5324	4975	9014	4612	4402
	18-59/64	58452	30272	28180	35697	18061	17636	22755	12211	10544
	18-44	35165	18080	17085	20464	10371	10093	14701	7709	6992
45-59/64	23287	12192	11095	15233	7690	7543	8054	4502	3552	
60+/65+	17073	5685	11388	10282	3359	6923	6791	2326	4465	
2010	Ogółem	93109	44967	48142	54603	25861	28742	38506	19106	19400
	0- 2	2427	1249	1178	1204	617	587	1223	632	591
	3- 6	3203	1657	1546	1616	833	783	1587	824	763

	7-12	5068	2608	2460	2672	1390	1282	2396	1218	1178
	13-15	3156	1596	1560	1653	838	815	1503	758	745
	16-18	3654	1894	1760	1963	999	964	1691	895	796
	19-24	7923	4075	3848	4338	2252	2086	3585	1823	1762
	0-17	16209	8347	7862	8416	4335	4081	7793	4012	3781
	18-59/64	58752	31011	27741	34954	18130	16824	23798	12881	10917
	18-44	35133	18068	17065	19923	10205	9718	15210	7863	7347
	45-59/64	23619	12943	10676	15031	7925	7106	8588	5018	3570
	60+/65+	18148	5609	12539	11233	3396	7837	6915	2213	4702
2015	Ogółem	91252	44076	47176	52812	25001	27811	38440	19075	19365
	0- 2	2475	1274	1201	1227	632	595	1248	642	606
	3- 6	3196	1645	1551	1574	807	767	1622	838	784
	7-12	4753	2434	2319	2400	1231	1169	2353	1203	1150
	13-15	2457	1253	1204	1308	689	619	1149	564	585
	16-18	2767	1427	1340	1466	752	714	1301	675	626
	19-24	6536	3379	3157	3413	1747	1666	3123	1632	1491
	0-17	14683	7555	7128	7484	3872	3612	7199	3683	3516
	18-59/64	56286	30183	26103	32430	17181	15249	23856	13002	10854
	18-44	34437	17737	16700	19111	9813	9298	15326	7924	7402
	45-59/64	21849	12446	9403	13319	7368	5951	8530	5078	3452
60+/65+	20283	6338	13945	12898	3948	8950	7385	2390	4995	
2020	Ogółem	89010	43084	45926	50750	24042	26708	38260	19042	19218
	0- 2	2291	1180	1111	1119	575	544	1172	605	567
	3- 6	3192	1639	1553	1568	801	767	1624	838	786
	7-12	4727	2405	2322	2350	1198	1152	2377	1207	1170
	13-15	2353	1204	1149	1194	612	582	1159	592	567
	16-18	2383	1214	1169	1243	639	604	1140	575	565
	19-24	4978	2582	2396	2558	1339	1219	2420	1243	1177
	0-17	14155	7240	6915	7057	3610	3447	7098	3630	3468
	18-59/64	52301	28367	23934	29149	15744	13405	23152	12623	10529
	18-44	32100	16596	15504	17438	9011	8427	14662	7585	7077
	45-59/64	20201	11771	8430	11711	6733	4978	8490	5038	3452
60+/65+	22554	7477	15077	14544	4688	9856	8010	2789	5221	
2025	Ogółem	86285	41840	44445	48386	22944	25442	37899	18896	19003
	0- 2	1951	1009	942	919	476	443	1032	533	499
	3- 6	2901	1489	1412	1389	713	676	1512	776	736
	7-12	4709	2405	2304	2315	1171	1144	2394	1234	1160
	13-15	2352	1198	1154	1157	593	564	1195	605	590
	16-18	2328	1183	1145	1180	606	574	1148	577	571
	19-24	4336	2237	2099	2184	1135	1049	2152	1102	1050
	0-17	13475	6895	6580	6576	3362	3214	6899	3533	3366
	18-59/64	48778	26325	22453	26453	14217	12236	22325	12108	10217
	18-44	28769	14783	13986	15163	7817	7346	13606	6966	6640
	45-59/64	20009	11542	8467	11290	6400	4890	8719	5142	3577
60+/65+	24032	8620	15412	15357	5365	9992	8675	3255	5420	
2030	Ogółem	82945	40320	42625	45746	21734	24012	37199	18586	18613
	0- 2	1608	833	775	737	384	353	871	449	422
	3- 6	2406	1256	1150	1135	594	541	1271	662	609

	7-12	4267	2194	2073	2049	1051	998	2218	1143	1075
	13-15	2327	1201	1126	1166	596	570	1161	605	556
	16-18	2360	1200	1160	1189	601	588	1171	599	572
	19-24	4245	2194	2051	2031	1063	968	2214	1131	1083
	0-17	12197	6291	5906	5889	3031	2858	6308	3260	3048
	18-59/64	46380	24983	21397	24654	13243	11411	21726	11740	9986
	18-44	24716	12682	12034	12496	6445	6051	12220	6237	5983
	45-59/64	21664	12301	9363	12158	6798	5360	9506	5503	4003
	60+/65+	24368	9046	15322	15203	5460	9743	9165	3586	5579

12. POWIAT STASZOWSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	74494	37004	37490	26149	12783	13366	48345	24221	24124
	0- 2	2212	1145	1067	669	347	322	1543	798	745
	3- 6	3095	1596	1499	1007	497	510	2088	1099	989
	7-12	5786	2945	2841	1944	1000	944	3842	1945	1897
	13-15	3501	1771	1730	1225	593	632	2276	1178	1098
	16-18	3630	1894	1736	1420	727	693	2210	1167	1043
	19-24	7203	3712	3491	2651	1385	1266	4552	2327	2225
	0-17	16988	8669	8319	5791	2916	2875	11197	5753	5444
	18-59/64	45577	24223	21354	17588	8957	8631	27989	15266	12723
	18-44	28246	14650	13596	10432	5245	5187	17814	9405	8409
	45-59/64	17331	9573	7758	7156	3712	3444	10175	5861	4314
60+/65+	11929	4112	7817	2770	910	1860	9159	3202	5957	
2010	Ogółem	74099	36731	37368	26050	12691	13359	48049	24040	24009
	0- 2	2200	1131	1069	665	343	322	1535	788	747
	3- 6	2883	1477	1406	883	446	437	2000	1031	969
	7-12	4704	2400	2304	1538	772	766	3166	1628	1538
	13-15	2811	1429	1382	959	493	466	1852	936	916
	16-18	3118	1569	1549	1096	538	558	2022	1031	991
	19-24	6607	3403	3204	2224	1107	1117	4383	2296	2087
	0-17	14603	7451	7152	4733	2393	2340	9870	5058	4812
	18-59/64	47035	25292	21743	17722	9195	8527	29313	16097	13216
	18-44	29019	15013	14006	10419	5281	5138	18600	9732	8868
	45-59/64	18016	10279	7737	7303	3914	3389	10713	6365	4348
60+/65+	12461	3988	8473	3595	1103	2492	8866	2885	5981	
2015	Ogółem	73840	36662	37178	25996	12634	13362	47844	24028	23816
	0- 2	2245	1160	1085	674	348	326	1571	812	759
	3- 6	2918	1494	1424	882	454	428	2036	1040	996
	7-12	4318	2212	2106	1340	671	669	2978	1541	1437
	13-15	2301	1182	1119	743	362	381	1558	820	738
	16-18	2494	1265	1229	864	452	412	1630	813	817
	19-24	5663	2891	2772	1780	891	889	3883	2000	1883
	0-17	13408	6865	6543	4218	2135	2083	9190	4730	4460
	18-59/64	46202	25017	21185	16839	8892	7947	29363	16125	13238
	18-44	29065	15009	14056	10269	5249	5020	18796	9760	9036

	45-59/64	17137	10008	7129	6570	3643	2927	10567	6365	4202
	60+/65+	14230	4780	9450	4939	1607	3332	9291	3173	6118
2020	Ogółem	73755	36608	37147	25901	12583	13318	47854	24025	23829
	0- 2	2161	1115	1046	660	344	316	1501	771	730
	3- 6	2991	1519	1472	904	458	446	2087	1061	1026
	7-12	4338	2213	2125	1312	667	645	3026	1546	1480
	13-15	2115	1072	1043	676	338	338	1439	734	705
	16-18	2179	1122	1057	701	348	353	1478	774	704
	19-24	4570	2340	2230	1401	726	675	3169	1614	1555
	0-17	13023	6660	6363	4001	2039	1962	9022	4621	4401
	18-59/64	44365	24055	20310	15588	8347	7241	28777	15708	13069
	18-44	27966	14376	13590	9759	4986	4773	18207	9390	8817
	45-59/64	16399	9679	6720	5829	3361	2468	10570	6318	4252
60+/65+	16367	5893	10474	6312	2197	4115	10055	3696	6359	
2025	Ogółem	73272	36326	36946	25590	12392	13198	47682	23934	23748
	0- 2	1917	990	927	572	290	282	1345	700	645
	3- 6	2790	1421	1369	850	432	418	1940	989	951
	7-12	4396	2227	2169	1328	671	657	3068	1556	1512
	13-15	2144	1090	1054	646	330	316	1498	760	738
	16-18	2132	1079	1053	698	350	348	1434	729	705
	19-24	3990	2064	1926	1148	581	567	2842	1483	1359
	0-17	12676	6449	6227	3867	1956	1911	8809	4493	4316
	18-59/64	42445	22811	19634	14501	7733	6768	27944	15078	12866
	18-44	25826	13234	12592	8713	4467	4246	17113	8767	8346
	45-59/64	16619	9577	7042	5788	3266	2522	10831	6311	4520
60+/65+	18151	7066	11085	7222	2703	4519	10929	4363	6566	
2030	Ogółem	72340	35817	36523	24959	12065	12894	47381	23752	23629
	0- 2	1645	846	799	486	245	241	1159	601	558
	3- 6	2428	1241	1187	715	363	352	1713	878	835
	7-12	4138	2117	2021	1261	653	608	2877	1464	1413
	13-15	2178	1104	1074	664	336	328	1514	768	746
	16-18	2166	1122	1044	682	355	327	1484	767	717
	19-24	3942	2009	1933	1126	571	555	2816	1438	1378
	0-17	11849	6062	5787	3589	1832	1757	8260	4230	4030
	18-59/64	41484	22239	19245	13871	7408	6463	27613	14831	12782
	18-44	23135	11779	11356	7491	3802	3689	15644	7977	7667
	45-59/64	18349	10460	7889	6380	3606	2774	11969	6854	5115
60+/65+	19007	7516	11491	7499	2825	4674	11508	4691	6817	

13. POWIAT WŁOSZCZOWSKI

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety

2005	Ogólem	47261	23426	23835	10792	5145	5647	36469	18281	18188
	0- 2	1436	739	697	299	152	147	1137	587	550
	3- 6	1937	983	954	397	207	190	1540	776	764
	7-12	3532	1817	1715	734	393	341	2798	1424	1374
	13-15	2261	1157	1104	499	238	261	1762	919	843
	16-18	2114	1065	1049	572	281	291	1542	784	758
	19-24	4626	2372	2254	981	530	451	3645	1842	1803
	0-17	10582	5411	5171	2313	1184	1129	8269	4227	4042
	18-59/64	28321	15184	13137	7071	3511	3560	21250	11673	9577
	18-44	17538	9180	8358	4163	2057	2106	13375	7123	6252
	45-59/64	10783	6004	4779	2908	1454	1454	7875	4550	3325
60+/65+	8358	2831	5527	1408	450	958	6950	2381	4569	
2010	Ogólem	46648	23110	23538	10839	5148	5691	35809	17962	17847
	0- 2	1417	732	685	282	145	137	1135	587	548
	3- 6	1896	976	920	406	203	203	1490	773	717
	7-12	2922	1515	1407	624	322	302	2298	1193	1105
	13-15	1671	844	827	362	192	170	1309	652	657
	16-18	1938	973	965	480	230	250	1458	743	715
	19-24	4146	2130	2016	908	457	451	3238	1673	1565
	0-17	9198	4717	4481	1990	1009	981	7208	3708	3500
	18-59/64	28923	15677	13246	7188	3666	3522	21735	12011	9724
	18-44	18023	9332	8691	4279	2143	2136	13744	7189	6555
	45-59/64	10900	6345	4555	2909	1523	1386	7991	4822	3169
60+/65+	8527	2716	5811	1661	473	1188	6866	2243	4623	
2015	Ogólem	46331	22992	23339	10920	5159	5761	35411	17833	17578
	0- 2	1448	743	705	295	153	142	1153	590	563
	3- 6	1899	970	929	381	188	193	1518	782	736
	7-12	2846	1469	1377	615	309	306	2231	1160	1071
	13-15	1450	739	711	321	156	165	1129	583	546
	16-18	1469	767	702	376	191	185	1093	576	517
	19-24	3643	1860	1783	723	358	365	2920	1502	1418
	0-17	8575	4402	4173	1843	917	926	6732	3485	3247
	18-59/64	28413	15466	12947	6913	3582	3331	21500	11884	9616
	18-44	18086	9316	8770	4328	2186	2142	13758	7130	6628
	45-59/64	10327	6150	4177	2585	1396	1189	7742	4754	2988
60+/65+	9343	3124	6219	2164	660	1504	7179	2464	4715	
2020	Ogólem	45907	22843	23064	10994	5167	5827	34913	17676	17237
	0- 2	1377	708	669	281	143	138	1096	565	531
	3- 6	1915	979	936	406	202	204	1509	777	732
	7-12	2854	1473	1381	589	291	298	2265	1182	1083
	13-15	1413	718	695	317	153	164	1096	565	531
	16-18	1376	697	679	360	163	197	1016	534	482
	19-24	2789	1445	1344	570	294	276	2219	1151	1068
	0-17	8485	4342	4143	1840	900	940	6645	3442	3203
	18-59/64	27130	14786	12344	6507	3406	3101	20623	11380	9243
	18-44	17184	8815	8369	4075	2040	2035	13109	6775	6334
	45-59/64	9946	5971	3975	2432	1366	1066	7514	4605	2909
60+/65+	10292	3715	6577	2647	861	1786	7645	2854	4791	

2025	Ogółem	45305	22596	22709	11005	5163	5842	34300	17433	16867
	0- 2	1180	609	571	244	125	119	936	484	452
	3- 6	1782	918	864	386	199	187	1396	719	677
	7-12	2903	1494	1409	624	314	310	2279	1180	1099
	13-15	1422	730	692	305	149	156	1117	581	536
	16-18	1350	659	691	342	145	197	1008	514	494
	19-24	2585	1335	1250	542	266	276	2043	1069	974
	0-17	8191	4194	3997	1781	877	904	6410	3317	3093
	18-59/64	26134	14103	12031	6272	3267	3005	19862	10836	9026
	18-44	15847	8103	7744	3710	1876	1834	12137	6227	5910
	45-59/64	10287	6000	4287	2562	1391	1171	7725	4609	3116
60+/65+	10980	4299	6681	2952	1019	1933	8028	3280	4748	
2030	Ogółem	44400	22116	22284	10865	5059	5806	33535	17057	16478
	0- 2	1031	520	511	218	110	108	813	410	403
	3- 6	1515	779	736	320	162	158	1195	617	578
	7-12	2702	1399	1303	595	307	288	2107	1092	1015
	13-15	1402	719	683	310	150	160	1092	569	523
	16-18	1409	705	704	348	157	191	1061	548	513
	19-24	2579	1323	1256	529	256	273	2050	1067	983
	0-17	7592	3885	3707	1677	836	841	5915	3049	2866
	18-59/64	25521	13702	11819	6160	3174	2986	19361	10528	8833
	18-44	14169	7233	6936	3280	1590	1690	10889	5643	5246
	45-59/64	11352	6469	4883	2880	1584	1296	8472	4885	3587
60+/65+	11287	4529	6758	3028	1049	1979	8259	3480	4779	

14. MIASTO KIELCE

Rok	Grupa wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
2005	Ogółem	209485	99245	110240	209485	99245	110240	0	0	0
	0- 2	4717	2431	2286	4717	2431	2286	0	0	0
	3- 6	6542	3401	3141	6542	3401	3141	0	0	0
	7-12	11389	5774	5615	11389	5774	5615	0	0	0
	13-15	7263	3698	3565	7263	3698	3565	0	0	0
	16-18	8662	4342	4320	8662	4342	4320	0	0	0
	19-24	22262	11091	11171	22262	11091	11171	0	0	0
	0-17	35614	18149	17465	35614	18149	17465	0	0	0
	18-59/64	141128	70283	70845	141128	70283	70845	0	0	0
	18-44	85504	42726	42778	85504	42726	42778	0	0	0
	45-59/64	55624	27557	28067	55624	27557	28067	0	0	0
60+/65+	32743	10813	21930	32743	10813	21930	0	0	0	
2010	Ogółem	204265	96392	107873	204265	96392	107873	0	0	0
	0- 2	4419	2275	2144	4419	2275	2144	0	0	0
	3- 6	6006	3067	2939	6006	3067	2939	0	0	0
	7-12	9653	4988	4665	9653	4988	4665	0	0	0
	13-15	5490	2746	2744	5490	2746	2744	0	0	0
	16-18	6672	3358	3314	6672	3358	3314	0	0	0
	19-24	16757	8497	8260	16757	8497	8260	0	0	0

	0-17	29906	15257	14649	29906	15257	14649	0	0	0
	18-59/64	135880	69467	66413	135880	69467	66413	0	0	0
	18-44	82510	41404	41106	82510	41404	41106	0	0	0
	45-59/64	53370	28063	25307	53370	28063	25307	0	0	0
	60+/65+	38479	11668	26811	38479	11668	26811	0	0	0
	Ogólem	197354	92867	104487	197354	92867	104487	0	0	0
2015	0- 2	4221	2175	2046	4221	2175	2046	0	0	0
	3- 6	5597	2868	2729	5597	2868	2729	0	0	0
	7-12	8777	4477	4300	8777	4477	4300	0	0	0
	13-15	4771	2473	2298	4771	2473	2298	0	0	0
	16-18	5217	2607	2610	5217	2607	2610	0	0	0
	19-24	12764	6468	6296	12764	6468	6296	0	0	0
	0-17	26773	13721	13052	26773	13721	13052	0	0	0
	18-59/64	124087	64598	59489	124087	64598	59489	0	0	0
	18-44	76979	38511	38468	76979	38511	38468	0	0	0
	45-59/64	47108	26087	21021	47108	26087	21021	0	0	0
60+/65+	46494	14548	31946	46494	14548	31946	0	0	0	
	Ogólem	188383	88414	99969	188383	88414	99969	0	0	0
2020	0- 2	3628	1866	1762	3628	1866	1762	0	0	0
	3- 6	5219	2670	2549	5219	2670	2549	0	0	0
	7-12	8196	4186	4010	8196	4186	4010	0	0	0
	13-15	4292	2177	2115	4292	2177	2115	0	0	0
	16-18	4646	2347	2299	4646	2347	2299	0	0	0
	19-24	10178	5168	5010	10178	5168	5010	0	0	0
	0-17	24401	12440	11961	24401	12440	11961	0	0	0
	18-59/64	111527	58605	52922	111527	58605	52922	0	0	0
	18-44	67162	33523	33639	67162	33523	33639	0	0	0
	45-59/64	44365	25082	19283	44365	25082	19283	0	0	0
60+/65+	52455	17369	35086	52455	17369	35086	0	0	0	
	Ogólem	177418	83142	94276	177418	83142	94276	0	0	0
2025	0- 2	2880	1483	1397	2880	1483	1397	0	0	0
	3- 6	4329	2219	2110	4329	2219	2110	0	0	0
	7-12	7545	3848	3697	7545	3848	3697	0	0	0
	13-15	3998	2034	1964	3998	2034	1964	0	0	0
	16-18	4307	2167	2140	4307	2167	2140	0	0	0
	19-24	8979	4617	4362	8979	4617	4362	0	0	0
	0-17	21604	11028	10576	21604	11028	10576	0	0	0
	18-59/64	101330	53096	48234	101330	53096	48234	0	0	0
	18-44	55125	27639	27486	55125	27639	27486	0	0	0
	45-59/64	46205	25457	20748	46205	25457	20748	0	0	0
60+/65+	54484	19018	35466	54484	19018	35466	0	0	0	
	Ogólem	164967	77226	87741	164967	77226	87741	0	0	0
2030	0- 2	2297	1179	1118	2297	1179	1118	0	0	0
	3- 6	3394	1740	1654	3394	1740	1654	0	0	0
	7-12	6269	3203	3066	6269	3203	3066	0	0	0
	13-15	3691	1881	1810	3691	1881	1810	0	0	0
	16-18	4086	2027	2059	4086	2027	2059	0	0	0
	19-24	8268	4219	4049	8268	4219	4049	0	0	0

0-17	18366	9350	9016	18366	9350	9016	0	0	0
18-59/64	92759	48799	43960	92759	48799	43960	0	0	0
18-44	43765	22186	21579	43765	22186	21579	0	0	0
45-59/64	48994	26613	22381	48994	26613	22381	0	0	0
60+/65+	53842	19077	34765	53842	19077	34765	0	0	0

Opracowano na podstawie danych opublikowanych przez GUS na stronie internetowej tabeli - „Prognoza ludności”